

INSTYTUT FILOZOFII I SOCJOLOGII POLSKIEJ AKADEMII NAUK
INSTITUTE OF PHILOSOPHY AND SOCIOLOGY, POLISH ACADEMY OF SCIENCES

Załącznik nr 9 do Zaproszenia

**Sprawozdanie roczne
Instytutu Filozofii i Socjologii
Polskiej Akademii Nauk**

Warszawa 2023

Instytut Filozofii i Socjologii
Polska Akademia Nauk
ul. Nowy Świat 72, 00-330 Warszawa
Tel.: 22 826-71-81, 22 828-32-03

Fax.: 22 826-99-48
e-mail: secretar@ifispan.edu.pl
<http://www.ifispan.pl>

Dyrektor

Prof. dr hab. Andrzej Rychard

Zastępcy Dyrektora

Prof dr hab. Danilo Facca

Dr hab. Hanna Bojar, prof. IFiS PAN

Przewodniczący Rady Naukowej

Dr hab. Adam Lipszyc, prof. IFiS PAN

Kierunki badań:

Filozofia: historia filozofii (współczesna, nowożytna, średniowieczna, starożytna), teoria poznania, logika, filozofia nauki, prakseologia, filozofia kultury, filozofia polityki i ekonomii, badania nad religią, fenomenologia, hermeneutyka, psychoanaliza

Nauki socjologiczne: socjologia teoretyczna, metodologia badań, socjologia polityki i gospodarki, kultury, struktury i świadomości społecznej, stratyfikacji społecznej, stylów życia, warunków bytu ludności, socjologia zdrowia i choroby, badania nad zagładą Żydów, społeczeństwem obywatelskim

Spis treści

WSTĘP	5
I. DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA	11
1. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA.....	11
1.1. Projekty badawcze realizowane w Instytucie w ramach działalności statutowej (zlecenia wewnętrzne)	11
1.2. Tematy prac rozliczeniowych realizowanych w ramach działalności statutowej w 2023 r. w poszczególnych projektach badawczych.....	13
1.2.1. Pion filozoficzny.....	13
1.2.2. Pion socjologiczny	17
1.3. Charakterystyka tematów badawczych realizowanych w Instytucie Filozofii i Socjologii	22
1.3.1. Pion filozoficzny.....	22
1.3.2. Pion socjologiczny	48
1.4. OŚRODEK REALIZACJI BADAŃ SOCJOLOGICZNYCH.....	81
1.5. EUROPEJSKI SONDAŻ SPOŁECZNY (European Social Survey European Research Infrastructure – ESS ERIC), edycja dziesiątą i jedenastą.....	83
1.6. MAX PLANCK PARTNER GROUP	86
1.7. CROSS-NATIONAL STUDIES: INTERDISCIPLINARY RESEARCH AND TRAINING PROGRAM (CONSIRT), działalność badawcza	90
1.8. ARCHIWUM DANYCH JAKOŚCIOWYCH IFIS PAN	94
1.9. OŚRODEK BADAŃ SPOŁECZNYCH NAD CHOROBYMI RZADKIMI (Rare Disease Social Research Center).....	98
1.10. CENTRUM BADAŃ NAD HISTORIĄ INTELEKTUALNĄ RENESANSU (Centre for the History of Renaissance Knowledge (CHRK))	102
1.11. Imprezy naukowe zorganizowane/współorganizowane przez Instytut.....	114
1.11.1. Stałe seminaria ogólnopolskie (organizowane raz lub dwa razy w miesiącu, w roku 2023 także w wersji on-line)	114
1.11.2. Konferencje organizowane lub współorganizowane przez Instytut.....	116
1.12. Wykłady i referaty wygłoszone przez pracowników IFiS PAN w kraju	119
1.12.1. Organizacja i prowadzenie sesji na kongresie, konferencji, sympozjum lub seminarium o zasięgu ogólnokrajowym.....	119
1.12.2. Wykłady i referaty wygłoszone na krajowych kongresach, konferencjach, sympozjach lub seminariach (zapowiedziane w programie).....	120
2. PROJEKTY BADAWCZE.....	126
2.1. Projekty badawcze finansowane przez Narodowe Centrum Nauki.....	126
2.1.1. Projekty własne – OPUS.....	126
2.1.2. Projekty badawcze realizowane przez osobę rozpoczynającą karierę naukową posiadającą stopień naukowy doktora – SONATA, SONATINA oraz na powołanie nowego zespołu – SONATA BIS.....	127
2.1.3. Projekty realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora – PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS.....	128
2.1.4. Projekty międzynarodowe (niewspółfinansowane) – FOREST VALUE, CHANSE	128
2.1.5. Działanie naukowe – MINIATURA	129
2.2. Projekty badawcze finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	129
2.2.1. Narodowy Program Rozwoju Humanistyki.....	129

2.2.2. ESS-ERIC	130
2.2.3. Premia na Horyzoncie	130
2.2.4. Rozwój czasopism naukowych	130
2.2.5. Perły nauki	130
2.3. Projekty finansowane przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej	130
2.4. Projekty finansowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	131
2.5. Projekty finansowane przez inne instytucje krajowe	131
2.6. Projekty badawcze finansowane przez instytucje zagraniczne	131
3. PRZYNALEŻNOŚĆ DO MIĘDZYNARODOWYCH I KRAJOWYCH TOWARZYSTW NAUKOWYCH	134
4. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA	141
4.1. Tematy badawcze realizowane w ramach umów dwustronnych Polskiej Akademii Nauk i bezpośrednich zawartych przez Instytut	141
4.2. Wyjazdy pracowników naukowych Instytutu	142
4.3. Przyjazdy pracowników naukowych z zagranicy w ramach wymiany osobowej PAN oraz na zaproszenia Instytutu Filozofii i Socjologii	153
4.4. Prezentacja wyników prac naukowych za granicą	155
4.4.1. Organizacja i prowadzenie sesji na międzynarodowym kongresie, konferencji, sympozjum, lub seminarium (przewodniczący i sekretarz rady programowej/ organizacyjnej lub funkcja równorzędna)	155
4.4.2. Wykłady i referaty wygłoszone na międzynarodowej konferencji, sympozjum lub seminarium (zapowiedziane w programie)	159
4.4.3. Wykład w instytucji naukowej, na jej zaproszenie	183
II. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA	187
1. SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH	187
2. CROSS-NATIONAL STUDIES: INTERDISCIPLINARY RESEARCH AND TRAINING PROGRAM (CONSIRT), DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA	196
3. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA PRACOWNIKÓW IFiS PAN	197
3.1. Wykłady, seminaria	197
3.2. Promotorstwo i opieka dydaktyczna	197
3.3. Działalność dydaktyczna pracowników naukowych IFiS PAN w 2023 roku	197
III. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA	206
1. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICTWA IFiS PAN	206
2. DYNAMIKA WYDAWNICZA W LATACH 2000-2023	208
3. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU W REDAKCJACH, RADACH I KOMITETACH REDAKCYJNYCH CZASOPISM I SERII WYDAWNICZYCH	209
IV. DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI NAUKOWEJ	215
V. DZIAŁALNOŚĆ RADY NAUKOWEJ	220
VI. NAGRODY I STYPENDIA	222
VII. STRUKTURA ZATRUDNIENIA	224
VIII. UPOWSZECHNIANIE I PROMOWANIE NAUKI	225
IX. ZWIĄZKI Z PRAKTYKĄ – DZIAŁALNOŚĆ EKSPERCKA	238
X. SPIS PUBLIKACJI	244
XI. WYKAZ PRAC WYDANYCH DRUKIEM	245

WSTĘP

W porównaniu do 2022 r. stan zatrudnienia w Instytucie nie uległ istotnym zmianom. Wg stanu na 31 grudnia 2023 r. w instytucie zatrudnionych było 149 pracowników w tym: 110 pracowników naukowych i 39 pracowników nienaukowych (w tym pracownicy biblioteczni, dokumentacji i informacji naukowej – 10 oraz pracownicy organizacyjno-ekonomiczni i administracyjni – 21).

Liczba samodzielnych pracowników nauki wynosi 59, w tym z tytułem profesora – 16, z tytułem profesora IFiS PAN – 43. W grupie młodszych pracowników nauki (51) zatrudnionych jest 47 adiunktów oraz 4 asystentów. W tej liczbie, pracowników naukowych zatrudnionych ze środków pochodzących z grantów było 22, w tym 3 prof. IFiS, 15 adiunktów oraz 4 asystentów.

Rok 2023 był pierwszym rokiem, o którym można powiedzieć, że nie mijał pod znakiem pandemii. Zespoły i zakłady powróciły do swojej aktywności, Instytut realizował swoje zasadnicze kierunki pracy naukowej w zakresie badań naukowych, edukacji w Szkole Nauk Społecznych oraz działalności wydawniczej.

W socjologii główne obszary badawcze w roku 2023 nie uległy zasadniczym zmianom i stanowiły, podobnie jak w latach ubiegłych, w znacznej mierze kontynuację i pogłębienie, a niekiedy rozszerzenie problematyki podejmowanej przez Zespoły i Zakłady w poprzednich latach. Prace socjologów realizowane były w ramach sześciu podstawowych obszarów badawczych: 1/ przemiany struktury społecznej i nierówności społeczne, 2/ badania nad społeczeństwem obywatelskim i procesami demokratyzacji, 3/ ład instytucjonalny i jego przeobrażenia, 4/ kulturowe problemy współczesności, 5/ badania nad procesem integracji europejskiej oraz 6/ nurtu badań nad teorią i metodologią badań społecznych. W ramach tego ostatniego nurtu powołany został Zakład Obliczeniowych Nauk Społecznych, (kier. dr hab., prof. IFiS PAN A. Pokropek), którego celem jest opracowanie nowych metod i narzędzi dla nauk społecznych wykorzystujących analizy danych cyfrowych. Wprawdzie od lat nie zmienia się zasadniczo podstawowa struktura organizacyjna pionu socjologicznego, to jednak wyraźnie widać, że zespoły badawcze rozszerzają pole swoich analiz, reagując na współcześnie zmiany społeczne, polityczne, kulturowe i ekonomiczne. Rewolucja technologiczna stała się również ważnym wyzwaniem dla zespołów, które w swoich analizach coraz szerzej uwzględniają znaczeniem nowych technologii, m.in. Zakład Socjologii Teoretycznej, Ośrodek Badań Społecznych nad Chorobami Rzadkimi czy Zakład Socjologii Kultury. W czasach szybkich zmian społecznych i kulturowych nie tracą na znaczeniu badania nad kulturowym wymiarem ładu społecznego, w tym badania nad stylami życia, studia nad społecznościami lokalnymi oraz studia nad pamięcią oraz podstawami społeczeństwa obywatelskiego; co więcej zmiany te tworzą nowy horyzont dla badaczy struktury społecznej i nierówności społecznych. W badaniach socjologów coraz wyraźniej uwidacznia się potrzeba pogłębionej refleksji nad współczesnymi zagrożeniami o charakterze technologicznym, ekologicznym, społeczno-kulturowym i ekonomicznym, m.in. związanymi z rosnącą mobilnością w przestrzeni europejskiej i globalnej oraz destabilizacją ładu społeczno-politycznego w Europie i na świecie. Problemy te zalażyły się w centrum uwagi

Zespołu Studiów Europejskich, Zespołu Socjologii Migracji oraz Zespołu Socjologii Polityki, Gospodarki i Edukacji.

W filozofii skupiano się na trzech głównych kierunkach badań: historii filozofii, filozofii nauki wraz z logiką i kognitywistyką oraz teorii kultury i filozoficznych studiach nad naturą człowieka. W roku 2023 pion filozoficzny IFiS PAN obejmował pięć zakładów, siedem zespołów i dwa ośrodki.

Pod względem tematyki badania prowadzone w Instytucie stanowiły kontynuację zeszłorocznych badań i kształtowały się według utrwalonego od co najmniej kilkudziesięciu lat podziału na trzy obszary: pierwszy z nich to historia filozofii (przede wszystkim filozofia średniowieczna i współczesna, prowadzone są również badania dotyczące historii filozofii starożytnej oraz wczesnonowożytnej i nowożytnej); drugi to filozofia nauki (z uwzględnieniem filozofii matematyki i filozofii przyrody oraz refleksji nad nowymi technologiami), logika i kognitywistyka (z uwzględnieniem struktury procesów poznawczych oraz kwestii teoretycznych i etycznych związanych z rozwojem sztucznej inteligencji), a trzeci to teoria kultury oraz filozoficzne nauki o człowieku, obejmujące również takie działy jak: refleksja nad religią, religijnością, *sacrum* oraz nad kategorią postsekularyzmu, posthumanizmu i trans-humanizmu, teorie podmiotowości w filozofii i w naukach, filozofia form symbolicznych, historia ruchu fenomenologicznego w Europie i w Polsce, historia i teoria psychoanalizy w Europie i w Polsce, studia nad filozoficznym wymiarem kategorii *gender*, obecność myśli żydowskiej w historii filozofii nowożytnej i współczesnej, historia idei w Europie, w Rosji i w Stanach Zjednoczonych, nowa filozofia polityczna, neomarksizm, poststrukturalizm, biopolityka, filozoficzny oraz etyczny wymiar myśli ekonomicznej w Średniowieczu i epoki współczesnej, historia edukacji filozoficznej we wczesnonowożytnej Europie. Rozpoczęto również starania o utworzenie ośrodka studiów nad filozofią „praktyczną”, który połączyłby prowadzone dotychczas w Instytucie badania nad filozoficznym wymiarem myśli etycznej, politycznej i ekonomicznej. W Instytucie prowadzone są badania o rozmaitych inspiracjach, wywodzące się zarówno z tradycji analitycznej (np. studia nad normatywnością w języku potocznym, analiza procesów poznawczych, teoria argumentacji), jak i kontynentalnej (fenomenologia, psychoanaliza, antropologia filozoficzna, filozofia kultury, transcendentalizm, hermeneutyka, prakseologia), ale także odwołujące się do europejskiej tradycji humanistycznej (historia filozofii oparta na badaniu źródeł zgodnie z metodami filologii i nauk historycznych, historia nauczania akademickiego i rola, jaką odgrywa w nim filozofia). Realizowane są również programy badawcze związane ściśle z kontekstem i tradycjami krajowymi, takimi jak historia filozofii i historia idei w Polsce, Niemczech, Francji, we Włoszech, w Rosji i Stanach Zjednoczonych.

W 2023 roku w Instytucie realizowaliśmy **72 granty** kierowane przez pracowników IFiS (25 filozoficznych i 47 socjologicznych) na łączną kwotę 56 773 133 zł); przyznanych przez NCN, MNiSW i inne instytucje, także zagraniczne oraz 12 grantów realizowanych poza IFiS PAN i 7 grantów kierowanych przez studentów. W realizacji grantów Instytutu uczestniczyło 44 badacze z Instytutu oraz 18 spoza IFiS. Pracownicy Instytutu byli wykonawcami w 44 projektach, w tym w 18 poza IFiS. Obecnie, choć zakończyły się duże projekty międzynarodowe, m.in. (*Survey Data Recycling: New Analytic Framework, Integrated Database, and Tools for Cross-national Social, Behavioral and Economic Research* (SDR-NSF) oraz grant *Humanistyka i nauki społeczne dla społeczeństwa i przedsiębiorczości* z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju realizowany w GSSR), liczba

realizowanych i uzyskiwanych projektów badawczych nadal jest znaczna, mimo powszechnie znanych ograniczeń finansowych, m.in. w Narodowym Centrum Nauki.

Wśród największych grantów finansowanych ze źródeł krajowych realizowanych w Instytucie w 2023 roku wymienić można: 1/ *Przygotowanie, realizacja i upowszechnianie wyników badania „Europejski Sondaż Społeczny” (European Social Survey European Research Infrastructure – ESS ERIC – Instytut uzyskał finansowanie na realizację Rundy 11 i 12 Rundy tego projektu (MNiSW, 5.050.072 zł) oraz 2/ Structures and Futures: Polish Panel Study POLPAN 1988-2023 (Narodowe Centrum Nauki, OPUS 23, 2.135.943 zł.). Największe projekty finansowane ze źródeł zagranicznych to: 1/ *Ze Wschodu na Zachód i z powrotem: podróże studentów i międzykulturowe tworzenie wiedzy w renesansowej Europie (1470-1620)*, projekt ERC oraz *Procesy uczenia się dla realizacji wielorakich celów polityki leśnej w kontekście stresu i zaburzeń klimatycznych*, FOREST VALUE.*

Na uwagę zasługuje powrót do intensywnej aktywności w zakresie **organizacji i uczestnictwa w konferencjach**, w szczególności międzynarodowych. W 2023 roku zorganizowaliśmy (lub współorganizowaliśmy) 31 międzynarodowych konferencji (11 filozoficznych i 20 socjologicznych), 9 konferencji ogólnopolskich oraz 20 sesji podczas konferencji międzynarodowych i 8 sesji na konferencjach ogólnopolskich. Na konferencjach międzynarodowych pracownicy IFiS PAN wygłosili 213 referatów, a na konferencjach krajowych 79.

Wśród konferencji organizowanych lub współorganizowanych przez pracowników Instytutu należy wymienić, m.in.: XXII konferencję Polskiego Towarzystwa Fenomenologicznego pt. *Relation in Phenomenology – Phenomenology in Relation*, zorganizowaną (wspólnie z Instytutem Filozofii UW), międzynarodową konferencję *Trends in Logic XXIII: Bridges Between Logic, Ethics and Social Sciences (BLESS). 70 years of „Studia Logica”*; konferencję *Metodologiczne Inspiracje 2023: Badania Ilościowe w Naukach Społecznych – Wyzwania i Problemy*, we współpracy z Komitetem Socjologii PAN oraz konferencję *How do we feel about Democracy*, prezentującą wyniki 10 Rundy Europejskiego Sondażu Społecznego.

Niezmiennie ważnym obszarem aktywności naukowej Instytutu były także **ogólnopolskie seminaria**, w których uczestniczy wielu badaczy spoza Instytutu. W roku 2023 Instytut był organizatorem lub współorganizatorem 23 cyklicznych seminariów oraz warsztatów, wśród których zainteresowaniem cieszyły się, m.in. seminarium *Lokalne, regionalne, krajowe i ponadnarodowe: cztery spojrzenia na zmianę społeczną i ład społeczny*, Seminarium POLPAN, seminarium *Edukacja i społeczeństwo*, seminarium projektu „Świadectwa wojny”, seminarium *Society and Technologies on Health and Illnes*, seminarium *Modele i aspekty podmiotowości* oraz *Czytanie tekstów fenomenologicznych*,

Od 2023 roku organizowane są również comiesięczne wewnętrzne seminaria Instytutu (Spotkania Naukowe Instytutu), których celem jest wymiana doświadczeń badawczych, zaprezentowanie najnowszych prac i planów badawczych wszystkich zakładów i zespołów działających w naszym instytucie oraz poszukiwania nowych płaszczyzn do współpracy w ramach Instytutu. Dotychczas swój dorobek przedstawił Zakład Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej, Ośrodek Myśli Psychoanalitycznej Center for the Historii of Renaissance Knowledge, Zespół Badań Struktury Społecznej, Zespół Socjologii Polityki, Gospodarki i Edukacji, Zespół Porównawczych Analiz Nierówności Społecznych oraz Zakład Teorii Kultury.

Aktywność publikacyjna pracowników Instytutu nie uległa zasadniczej zmianie. W 2023 roku pracownicy Instytutu opublikowali 7 autorskich monografii, w tym 4 z poz. I listy wydawnictw z wykazu Ministerstwa, 2 z poziomu II. Ponadto byli redaktorami lub współredaktorami 10 monografii, w tym 6 z poz. I listy ministerialnej oraz 3 z poziomu II. Jeśli chodzi o publikacje w czasopismach, opublikowano 100 artykułów w periodykach z listy MEiN oraz 29 spoza listy, (w tym artykuły popularno-naukowe). Poza tym opublikowano 92 rozdziały w monografiach, w tym 29 z listy II oraz 37 z listy I. Ponadto, pracownicy IFiS opublikowali trzy przekłady książkowe¹.

Wśród publikacji pracowników pionu filozoficznego Instytutu na szczególną uwagę zasługują: przekład na język polski *Kwestii quodlibetalnych* Tomasza z Akwinu w opracowaniu Mikołaja Olszewskiego (Toruń – Poznań – Warszawa, 2023), pierwszy kompletny przekład Tomaszowego dzieła na język polski; monografię D. Soboty „Die Geburt der Phänomenologie aus dem Geiste der Frage Johannes Daubert und der Anfang der Phänomenologischen Bewegung” (Wurzburg, 2023) oraz artykuł M. Miłkowskiego *Correspondence Theory of Semantic Information* w „The British Journal for The Philosophy of Science”.

Wśród publikacji pracowników pionu socjologicznego warto wskazać monografie: D. Hall (i in.), *Minority Churches as Media Settlers: Negotiating Deep Mediatization*. Wydawca: Routledge, London and New York 2023, [300] oraz K. Zawadzkiej, *Roczniki siedemdziesiąte. Styl życia i wartości inteligencji średniego pokolenia*. Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2023, [100]. Wśród publikacji w czasopismach wymienić należy: artykuł A. Pokropka (i in.) *Supporting the monitoring of the digital capacity of schools through optimal shortening of the SELFIE tool*. „Computers & Education” 2023, t. 208, z. 104938, (200) oraz M. Serafina i J. Mazur: *Stalling the State: How Digital Platforms Contribute to and Profit From Delays in the Enforcement and Adoption of Regulations*. „Comparative Political Studies” 2023, t. 56, z. 1, (200)

Szkoła Nauk Społecznych skończyła trzydziesty pierwszy rok swej działalności. W Szkole w 2023 roku studiowało 78 doktorantów, w tym 17 cudzoziemców: z Białorusi, Chin, Ghany, Gruzji, Hong Kongu, Niemiec, Nigerii, Rosji i Turcji, Bangladeszu, Stanów Zjednoczonych, Tunezji, Ukrainy oraz Zimbabwe. Na rok akademicki 2023/2024 przyjęto 11 nowych doktorantów (wśród nich 7 Polaków i 4 cudzoziemców). Do końca 2023 roku doktoraty obroniło w Instytucie 11 absolwentów SNS. Słuchacze Szkoły w wyniku wprowadzanej reformy są coraz mocniej włączani w prace badawcze instytutu. Obok kursów obowiązkowych i fakultatywnych niezbędne jest uczestnictwo doktoranta w aktywności wybranego zespołu badawczego. Może ono obejmować uczestnictwo w seminariach, konferencjach, sympozjach, letnich szkołach związanych z daną tematyką oraz w pracy nad projektami badawczymi i publikacjami.

Podkreślić należy również, że SNS, pod kierunkiem prof. I. Dubrow bardzo aktywnie zabiega o pozyskiwanie grantów zorientowanych na podnoszenie jakości kształcenia doktorantów. Do 2023 roku realizowano kilka projektów, m.in. 1/ Projekt „PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej”; 2/ NAWA

---

¹ Dane liczbowe dotyczące osiągnięć publikacyjnych w pionie socjologicznym i filozoficznym przedstawione są w ogólnych charakterystykach działalności w zakresie socjologii i filozofii.

„Solidarni z Ukrainą”, w ramach którego w GSSR opracowano specjalny Program akademicki dla uchodźców z Ukrainy; 3/ NAWA „Welcome to Poland – wzmocnienie potencjału i rozpoznawalności międzynarodowej Szkoły Doktorskiej GSSR IFiS PAN” oraz 4/ Projekt NCBiR – „Humanistyka i nauki społeczne dla społeczeństwa i przedsiębiorczości”, którego celem było zwiększenie jakości i efektywności kształcenia na studiach doktoranckich w SNS. Obecnie realizowane są programy NAWA “STER, Sustainable International Growth in Doctoral Education: Collaboration and Mobility @GSSR”, “SIGro” oraz program “ERASMUS”.

Ważną częścią aktywności naukowej Instytutu jest **działalność wydawnicza**. W wyniku postępowania konkursowego stanowisko kierowniczkę wydawnictw objęła pani Katarzyna Makaruk, a funkcję nowego sekretarza redakcji Studiów Socjologicznych pan Jan Frydrych. Z uwagi na rozwijany w naszym Instytucie model otwartej nauki powołaliśmy specjalistkę ds. Open Access panią Agę Molińską oraz przygotowaliśmy *Przewodnik dla badaczy*. W roku 2023 w Wydawnictwie IFiS PAN ukazało się 18 tytułów, w tym 13 książek, o łącznej objętości 155 arkuszy wydawniczych, w nakładzie 3450 egzemplarzy, oraz 8 numerów czasopism (5 tytułów) o objętości 118,5 aw. w nakładzie 925 egzemplarzy, których Instytut jest wydawcą. Czasopisma te starają się unowocześniać swoje procedury wydawnicze, wykorzystując w coraz większym stopniu możliwości nowoczesnej technologii (m.in. wydań w wersji internetowej). W 2023 roku w Instytucie publikowano następujące czasopisma: 1/ socjologiczne: „Studia Socjologiczne”, „ASK” oraz 2/ filozoficzne: „Archiwum historii filozofii i myśli społecznej”, „Prakseologia”, „Filozofia i Nauka. Studia Filozoficzne i Interdyscyplinarne”, „Studia Logica”, „Dialogue and Universalism”. W formie elektronicznej (pdf) ukazało się czasopisma internetowe „Wunderblock. Psychoanaliza i Filozofia”, pierwsze całkowicie internetowe czasopismo IFiS PAN, wydawane przez Ośrodek Myśli Psychoanalitycznej. Ponadto ukazały się 2 numery elektronicznego biuletynu: „Cyklicznik. Przegląd Naukowy IFiS PAN”.

***

Mimo tych pozytywnych wyników aktywności badawczej, edukacyjnej i wydawniczej w ostatnich latach nie ominęły nas „wstrząsy” i poczucie braku stabilności, które towarzyszyły pracy wielu instytucji naukowych, choć nasz Instytut dotknęły szczególnie mocno. Po pierwsze – były to finansowe restrykcje byłego ministra, którymi starano się wywierać nacisk na autonomię badań prowadzonych w naszym Instytucie. Solidarna postawa pracowników naszego Instytutu oraz wsparcie środowiska naukowego spowodowała wycofanie się z próby finansowych nacisków. Po drugie – ministerialna ewaluacja okresu 2017-2021 przyniosła nam zdecydowanie niesatysfakcjonujące wyniki w postaci obniżenia kategorii zarówno w socjologii, jak i filozofii, choć decyzje dotyczące filozofii okazały się dla nas szczególnie dotkliwe, z uwagi na konsekwencje w postaci braku możliwości kontynuowania naboru na studia doktorskie do SNS na kierunku filozofia oraz utratę możliwości nadawania stopnia doktora w dyscyplinie filozofia. Poparte dogłębną analizą wnioski dotyczące zasad ewaluacji oraz sposobu jej przeprowadzenia stały się podstawą do złożenia w pierwszej fazie – odwołania do Ministra od decyzji, a po jego odrzuceniu, do złożenia skargi do WSA, zarówno w odniesieniu do socjologii, jak i filozofii. W sprawie filozofii uzyskaliśmy wyrok sądu nakazujący ministrowi ponową ocenę kategorii, w przypadku socjologii sąd odrzucił naszą skargę i obecnie przygotowujemy skargę do NSA. Po

trzecie wreszcie – przyczyną niepewności finansowej, a co za tym idzie ograniczenia naszych możliwości decyzyjnych w zakresie podnoszenia poziomu warunków pracy badawczej w naszym Instytucie, jest brak wspierających Instytutu Wydziału I działań Prezesa Akademii i konkluzywnych decyzji obecnego Ministerstwa o wysokości środków, jakie otrzymamy na wymagane prawem podwyżki płacy minimalnej pracowników naukowych.

Mimo tych, wskazanych wyżej i – mamy nadzieję – przejściowych trudności, jak widać z uzyskanych i przedstawionych w sprawozdaniu rezultatów, praca badawcza w Instytucie nie traci dynamiki. W 2023 dokonywaliśmy również zmian organizacyjnych w działach wspierających organizację badań naukowych, m.in. zatrudnienie pani Doroty Żernaczuk dla wsparcia Działu Obsługi Badań Naukowych. Dokonaliśmy zmian kadrowych, których celem jest wzmocnienie działu księgowego (przejście pani Anny Piotrowskiej do tego działu). Czynimy to mając na uwadze wzrastające, ze względu na liczbę projektów grantowych oraz coraz większą złożoność zadań administracji Instytutu, zapotrzebowanie na organizacyjne wsparcie badaczy. W miarę możliwości staraliśmy się w 2023 roku poprawić warunki lokalowe pracy Zakładów oraz zespołów grantowych, m.in. nowe, bardziej dopasowane do liczebności zespołu pomieszczenie zyskało Centrum Badań nad Zagładą Żydów, czy nowo powołany Zakład Technik Obliczeniowych, zespół grantowy projektu *Automatyzacja polityk społecznych – infrastruktury algorytmiczne na rzecz dobrobytu w Europie* (CHANCE); dr Sztandar-Sztanderskiej, czy zespół grantowy dr Woronieckiej. Staraliśmy się, w miarę możliwości finansowych remontować już posiadane powierzchnie biurowe.

Wyciągnęliśmy także wnioski ważne dla przyszłej ewaluacji Instytutu. Nawiązaliśmy współpracę z prof. J. Golińską-Pilarek, dzięki której prowadzimy na bieżąco monitoring naszych osiągnięć i prawidłowości ich rejestrowania w systemie; przeprowadziliśmy również kilka szkoleń, których celem jest jak najlepsze przygotowanie pracowników i Instytutu do kolejnej ewaluacji.

I. DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZA

1. DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWA

1.1. Projekty badawcze realizowane w Instytucie w ramach działalności statutowej (zlecenia wewnętrzne)

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Historia filozofii późnego średniowiecza, badania nad platonizmem antycznym	Dr hab. Dorota Zygmuntowicz + zespół	2005 – praca ciągła
Aktualne zagadnienia filozofii współczesnej i nowożytnej	Prof. dr hab. Danilo Facca + zespół	2005 – praca ciągła
Filozofia podstaw nauki	Prof. dr hab. Małgorzata Czarnocka + zespół	2010 – praca ciągła
Sacrum i przemoc	Prof. dr hab. Zbigniew Mikołajko + zespół	2001 – praca ciągła
Logiczne, metodologiczne i mentalne aspekty procesów poznawczych	Dr hab. Marcin Miłkowski + zespół	2002 – praca ciągła
Antropologia filozoficzna i jej wpływ na filozofię społeczną i polityczną	Dr hab. Jagna Brudzińska + zespół	2002 – praca ciągła
Bibliografia filozofii polskiej	Mgr Paulina Wawrzeńicka	1995 – praca ciągła
Etyczne i aksjologiczne aspekty współczesnej myśli filozoficznej	Dr hab. Andrzej Leder + zespół	2010 – praca ciągła
Filozoficzne konsekwencje psychoanalizy ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji podmiotowości	Dr hab. Adam Lipszyc + zespół	2020 – praca ciągła
Filozofia współczesna, psychoanaliza, badania nad kategorią Gender	Prof. dr hab. Paweł Dybel + zespół	2001 – praca ciągła
Ontologia starożytna a ontologia nowożytna	Dr Wojciech Wrotkowski	2004 – praca ciągła
Intuicyjne podstawy matematyki. Intuicja a prawda w matematyce	Dr hab. Zbigniew Król	2010 – praca ciągła
Rola dyskursu religijnego we współczesnych naukach społecznych	Dr hab. Agata Bielik-Michalska (Bielik-Robson) + zespół	2010 – praca ciągła

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Podstawowe kategorie analityczne we współczesnych teoriach społecznych	Prof. dr hab. Joanna Kurczewska + zespół	2005 – praca ciągła
Kultura konwergencji w dyskursie potocznym i medialnym	Prof. dr hab. Urszula Jarecka + zespół	2012 – praca ciągła
Spółczesność obywatelskie: problemy społeczne, kulturowe i polityczne	Dr hab. Dariusz Gawin + zespół	1993 – praca ciągła
Badania struktury społecznej w Polsce: porównania międzykrajowe i zmiany w czasie	Prof. dr hab. Henryk Domański + zespół	2008 – praca ciągła
Starość, choroba, niepełnosprawność jako czynnik wykluczenia społecznego	Prof. dr hab. Antonina Ostrowska	2010 – praca ciągła
Holocaust	Prof. dr hab. Barbara Engelking + zespół	2008 – praca ciągła
Wymiar kulturowy zróżnicowań oraz przemian społecznych i cywilizacyjnych (koncepty teoretyczne, metody, badania)	Prof. dr hab. Joanna Kurczewska + zespół	2011 – praca ciągła
Ulepszanie i rozwijanie metodologii oraz modeli statystycznych dla różnorodnych typów danych wykorzystywanych w naukach społecznych	Dr hab. Artur Pokropek + zespół	2023 – praca ciągła
Tworzenie ładu instytucjonalnego w społeczeństwie polskim	Dr hab. Michał Federowicz + zespół	2001 – praca ciągła
Struktura społeczna a adaptacja do zmian społeczno-ekonomicznych	Prof. dr hab. Kazimierz M. Słomczyński + zespół	2001 – praca ciągła
Europa w procesie przemian	Dr hab. Joanna Fomina + zespół	2006 – praca ciągła
Współczesne migracje międzynarodowe w Europie i na świecie – szanse i wyzwania	Dr hab. Katarzyna Andrejuk	2023 – praca ciągła
Archiwizacja i udostępnianie badań w budowaniu wiedzy o społeczeństwie	Dr hab. Zbigniew Sawiński + zespół	2016 – praca ciągła

1.2. Tematy prac rozliczeniowych realizowanych w ramach działalności statutowej w 2023 r. w poszczególnych projektach badawczych

1.2.1. Pion filozoficzny

Zlecenie 1: HISTORIA FILOZOFII PÓŹNEGO ŚREDNIOWIECZA, BADANIA NAD PLATONIZMEM ANTYCZNYM

Dr hab. Dorota Zygmuntowicz	<i>“Metatutologia” jako topos filozoficzny w literaturze sokratycznej</i>
Prof. dr hab. Mikołaj Olszewski	<i>(1) Paul of Worczyn’s Quaestiones in Ethicam and his other works; (2) Edycja Henricus de Frimaria, Utrum de virtutibus possit haberi scientia</i>
Dr Włodzimierz Zega	<i>Twórczość filozoficzna i teologiczna pierwszych profesorów Uniwersytetu Krakowskiego, cz. 11</i>
Dr hab. Marcin Bukala	<i>Wzór godziwego kupca a kluczowe pojęcia etyki przedsiębiorczości. Dziedzictwo czasów sprzed wyodrębnienia się dyscypliny ekonomii od etyki</i>
Dr hab. Piotr Lichacz	<i>O szlachetności</i>

Zlecenie 2: AKTUALNE ZAGADNIENIA FILOZOFII WSPÓŁCZESNEJ I NOWOŻYTNEJ

Prof dr hab. Danilo Facca	<i>Nowożytna „disputatio” w instytucjonalnym i intelektualnym kontekście</i>
Dr Katarzyna Krempleska	<i>(1) Liberalism and Conservatism in Santayana's political philosophy; (2) Wieczna prawda a przyszłe zdarzenia przygodne</i>
Dr hab. Valentina Lepri	<i>Praktyki edukacyjne we wczesnonowożytnej Europie w powiązaniu z doktrynami filozoficznymi: myśliciele i teksty</i>
Dr hab. Sławomir Mazurek	<i>(1) Filozofia kultury Ezry Pounda; (2) Odrębność Zdziechowskiego. O różnicach dystynktywnych między myślą Mariana Zdziechowskiego i rosyjskim renesansem</i>
Dr hab. Przemysław Parszutowicz	<i>Davos 1929 – spór o interpretację Kanta</i>
Dr hab. Wojciech Starzyński	<i>Fenomenologia i filozofia pierwsza (kontynuacja)</i>

Zlecenie 3: FILOZOFIA PODSTAW NAUKI

Prof. dr hab. Małgorzata Czarnocka	<i>Racjonalność a koncepcje nauki (kontynuacja)</i>
Dr hab. Anna Michalska-Martin	<i>Selves, collectives, dividuals: between substantialism and collectivization</i>
Dr Mariusz Mazurek	<i>Unifikacyjna koncepcja nauk empirycznych, technicznych i informatycznych (cz. 4)</i>

Zlecenie 4: SACRUM I PRZEMOC

Dr hab. Zbigniew Mikołajko	<i>Dzieciobójstwo w kulturze Zachodu, cz. 7</i>
Dr hab. Anna Kubiak	<i>Death and Funeral Practices in Poland (z Anna Długozima, Agnieszka Wedeł-Domaradzka, Piotr Szukalski)</i>
Dr hab. Dorota Hall	<i>Studia nad ignorancją i możliwości ich wykorzystania w badaniach społecznych nad religią</i>
Dr hab. Rafał Smoczyński	<i>Amerykańsko-izraelska szkoła socjologii paniki moralnej: nowe spojrzenie na dewiacje</i>

Zlecenie 5: LOGICZNE, METODOLOGICZNE I MENTALNE ASPEKTY PROCESÓW POZNAWCZYCH

Dr hab. Marcin Miłkowski	(1) <i>Mechanistic explanations need theory, too</i> ; (2) <i>Deflationism and the Challenge of Multivalued Logics: A Novel Problem for the Theory of Truth</i>
Prof. dr hab. Jacek Malinowski	<i>Relating Semantics for Connexive Logics</i>
Prof. dr hab. Szymon Wróbel	<i>Ontologia jednoznaczności</i>
Dr hab. Joanna Klimczyk	(1) <i>A Framework-contextualist solution for the indetermination problem in the semantics of epistemic modals</i> ; (2) <i>A new perspective on perspective in contextualism: a sketch of the framework-contextualist approach to the semantics of epistemic modals</i>
Dr Przemysław Nowakowski	<i>Interdyscyplinarność kognitywistyki w świetle jej początków</i>

Zlecenie 11: ANTROPOLOGIA FILOZOFICZNA I JEJ WPŁYW NA FILOZOFIE SPOŁECZNĄ I POLITYCZNĄ

Dr hab. Jagna Brudzińska	<i>Nowe Medical Humanities z perspektywy fenomenologii i psychoanalizy</i>

- Dr hab. Andrzej Gniazdowski *Dyktatura swojskości. Z historii idei ,polityki radykalnej’ w Polsce*
- Prof. dr hab. Stanisław Czerniak *Adorno –Habermas- Honneth. Próba analizy porównawczej*
- Dr hab. Daniel Sobota *(1) Plato’s Phaedrus as a Model Example of Philosophical Performance; (2) Performer jako osoba i jej akt. Filozofia działania Jerzego Grotowski w świetle Osoby i czynu Karola Wojtyły*

Zlecenie 12: BIBLIOGRAFIA FILOZOFII POLSKIEJ

- Mgr Paulina Wawrzeńska *(1) Gromadzenie sygnałów do wszystkich bibliografii osobowych zawartych w tomach 1, 2, 3, i 4 „Bibliografii filozofii polskiej”, a także przewidzianych do tomie 5, ponadto sygnałów do literatury ogólnej; (2) Redakcja poszczególnych bibliografii osobowych autorów (kwerendy biblioteczne, autopsja i selekcja tekstów); (3) Wprowadzenie zredagowanych bi-bliografii do bazy danych.*

Zlecenie 13: ETYCZNE I AKSJOLOGICZNE ASPEKTY WSPÓŁCZESNEJ MYŚLI FILOZOFICZNEJ

- Dr hab. Andrzej Leder *Inspiracje Lacanowskie*
- Dr hab. Maria Gołębiowska *Pojęcie jako treść mentalna według Sorena Kierkegaarda*
- Dr Mikołaj Ratajczak *The crisis of modern reason: a study in the history of concepts*

Zlecenie 14: FILOZOFICZNE KONSEKWENCJE PSYCHOANALIZY ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM KONCEPCJI PODMIOTOWOŚCI

- Dr hab. Adam Lipszyc *Sieć bytów nieugruntowanych. Psychoanaliza a konstytucja ludzkiej pluralności*
- Dr Mira Marcinów *Historia koncepcji terapii hysterii w dziewiętnastowiecznej polskiej literaturze psychiatrycznej*
- Dr hab. Ewa Kobylińska-Dehe *Gustaw Bychowski i Era Hartmanna*

Zlecenie 18: FILOZOFIA WSPÓŁCZESNA. PSYCHOANALIZA. BADANIA NAD KATEGORIĄ GENDER

- Prof. dr hab. Paweł Dybel *Świat (jeszcze) nieutracony. Technika jako los (Geschick) europejskiej kultury i śmiertelne dla niej zagrożenie. Uwagi na marginesie eseju Martina Heideggera Pytanie o technikę*

- Dr Marzena Adamiak *Doświadczenie w nawiasie. Feminizm a fenomenologia w ujęciu metodologicznym*
- Dr hab. Magdalena Grabowska *W stronę nowej podmiotowości politycznej. Protesty aborcyjne, teoria społecznej reprodukcji i procesy demokratyzacji*

Zlecenie 21: ONTOLOGIA STAROŻYTNA A ONTOLOGIA NOWOŻYTNA

- Dr Wojciech Wrotkowski *Introduction, Appendix, Index Locorum, Index Nominum w książce: Wojciech Wrotkowski, Pleasure. New Research on Fragment B67 of Heraclitus of Ephesus*

Zlecenie 24: INTUICYJNE PODSTAWY MATEMATYKI. INTUICJA A PRAWDA W MATEMATYCE

- Dr hab. Zbigniew Król *Intuicyjne podstawy matematyki. Intuicja a prawda w matematyce. XIII*

Zlecenie 25: ROLA DYSKURSU RELIGIJNEGO WE WSPÓŁCZESNYCH NAUKACH SPOŁECZNYCH

- Dr hab. Agata Bielik-Robson *Will There Be Nothing Rather Than Something? Ernst Bloch's Overcoming of Gnosticism*
- Dr Maciej Sosnowski *Komiczność i dialektyka*

1.2.2. Pion socjologiczny

Zlecenie 6: **PODSTAWOWE KATEGORIE ANALITYCZNE WE WSPÓŁCZESNYCH TEORIACH SPOŁECZNYCH**

Prof. dr hab. Joanna Kurczewska	<i>Kategoria emocji w badaniach socjologicznych i antropologicznych, część VII</i>
Dr hab. Andrzej Gniazdowski	<i>The Criticism of the Illiberal Democracy by Aurel Kolnai</i>

Zlecenie 7: **KULTURA KONWERGENCJI W Dyskursie Potocznym i Medialnym**

Prof. dr hab. Urszula Jarecka	<i>Konteksty rewolucji cyfrowej z perspektywy socjologii kultury (kontynuacja)</i>
Dr Anna Turner	<i>Konflikt wartości czy konflikt idei – dystopijne obrazy prywatności w świecie napędzanym przez sztuczną inteligencję</i>

Zlecenie 8: **SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE: PROBLEMY SPOŁECZNE, KULTUROWE I POLITYCZNE**

Dr hab. Dariusz Gawin	<i>Havel i Benda o samoorganizacji społecznej. Czechosłowackie korzenie odrodzenia idei społeczeństwa obywatelskiego</i>
Dr Artur Kościański	<i>Maoista czy konfucjanista: wzór obywatela we współczesnych Chinach kontynentalnych</i>
Dr hab. Galia Chimiak	<i>(1) A Grassroots Humanitarian Uprising: Polish society's response to Russia's War in Ukraine; (2) Nieformalny aktywizm społeczny Polaków – tradycja czy nowoczesność?; (3) Being at the forefront: Polish CSOs contribution to public diplomacy and development cooperation efforts (z Katarzyną Zalas-Kamińska)</i>

Zlecenie 9: BADANIA STRUKTURY SPOŁECZNEJ W POLSCE: PORÓWNIANIA MIĘDZYKRAJOWE I ZMIANY W CZASIE

Prof. dr hab. Henryk Domański	(1) <i>Symboliczne dystanse klasowe w Polsce</i> ; (2) <i>Rodzaje stylów życia i związek z pozycją klasową</i>
Dr Dariusz Przybysz	(1) <i>Cohort Analysis of Social Stratification in Poland</i> (z H. Domańskim i B. Machem); (2) <i>Pomiar umiejętności za pomocą pytań testowych – aspekty metodologiczne</i>
Dr Kinga Zawadzka	<i>Klasy średnie – przekształcenia a schematy wyborów kulturowych</i>
Dr Katarzyna Wyrzykowska	<i>Kłopoty z kulturą. Na ile pojęcie kultury „wysokiej” jest adekwatnym terminem do opisywania współczesnych procesów stratyfikacyjnych</i>

Zlecenie 10: STAROŚĆ, CHOROBA, NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ JAKO CZYNNIKI WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO

Prof. dr hab. Antonina Ostrowska	<i>Relacja pacjent – lekarz. Problemy asymetrii i negocjowania władzy</i>
Dr hab. Małgorzata Rajtar	<i>The vulnerability of 'small' data. Counterbalancing health policy on rare diseases with social sciences</i>

Zlecenie 15: HOLOCAUST

Prof. dr hab. Barbara Engelking	<i>„W związku z obecnym nieszczęściem”. Prośby o pomoc Żydów ukrywających się w Warszawie 1943-1944</i>
Dr hab. Dariusz Libionka	<i>Tematyka Zagłady w historiografii Polskiego Państwa Podziemnego 1950-2022</i>
Dr Agnieszka Haska	(1) <i>How history becomes politics – the case of attempts of rescue for Polish Jews by Swiss help networks</i> ; (2) <i>Wprowadzenie: Jeszcze musimy jakieś piekło przejść. Wspomnienia Franciszki Grünberg</i>

Zlecenie 16: WYMIAR KULTUROWY ZRÓŻNICOWAŃ ORAZ PRZEMIAN SPOŁECZNYCH I CYWILIZACYJNYCH (KONCEPCJE TEORETYCZNE, METODY, BADANIA)

Prof. dr hab. Joanna Kurczewska	<i>Odmiany tożsamości narodowej po 2004 roku w Polsce – perspektywa kulturowa, cz. V</i>
Dr hab. Hanna Bojar	<i>Doświadczenie pandemii z perspektywy osób będących w różnych sytuacjach życiowych. Analiza porównawcza na podstawie jakościowych badań panelowych (z M. Karkowską)</i>
Dr Marta Karkowska	<i>Doświadczenie pandemii z perspektywy osób będących w</i>

- różnych sytuacjach życiowych. Analiza porównawcza na podstawie jakościowych badań panelowych (z H. Bojar)
- Dr Justyna Straczuk *Framing illegalized migration on the Polish-Belarusian border*
- Dr Piotr Filipkowski (1) *Between Life Story and Life History. Contextualizing Biographical Narrative Interviews With Questionnaire Data* (wspólnie z D. Życzyńską-Ciołek); (2) *Knowledge in the Shadow of Catastrophe – introduction*
- Dr Piotr Binder (1) *Praca zdalna młodych dorosłych z perspektywy podłużnych badań jakościowych*; (2) *Podłużne badania jakościowe – doświadczenia badawcze w ujęciu krytycznym*
- Dr Anna Wylegała (1) *Czy, kiedy i jak: badanie i dokumentowanie losów uchodźców wojennych z Ukrainy w Polsce*; (2) *Ethical and methodological challenges of the ongoing war documentation: recording testimonies of Ukrainian witnesses after February 24, 2022*

Zlecenie 19: ULEPSZANIE I ROZWIJANIE METODOLOGII ORAZ MODELI STATYSTYCZNYCH DLA RÓŻNORODNYCH TYPÓW DANYCH WYKORZYSTYWANYCH W NAUKACH SPOŁECZNYCH

- Dr hab. Artur Pokropek (1) *Supporting the monitoring of the digital capacity of schools through optimal shortening of the SELFIE tool* (z Romina Cachia, Nikoleta Giannoutsou); (2) *Comparability and Measurement Invariance*
- Dr Marek Muszyński *Overclaiming technique as a method to increase self-reports' measurement quality* (konspekt)
- Dr Tomasz Żółtak *logLime: a Solution for Collecting and Analyzing Users' Actions in Web-Based Survey* (konspekt)

Zlecenie 19: TWORZENIE ŁADU INSTYTUCJONALNEGO W SPOŁECZEŃSTWIE POLSKIM

- Dr hab. Michał Federowicz *Instytucjonalne przemiany w polskiej edukacji* (kontynuacja)
- Dr hab. Marta Olcoń-Kubicka *Społeczne życie pieniądza we współczesnej Polsce* (kontynuacja)
- Prof. dr hab. Andrzej Rychard *Socjologia o transformacji*, kontynuacja
- Dr Michał Sitek *Ukraińscy uczniowie uchodźcy w systemie szkolnictwa w Polsce po wojnie rosyjsko-ukraińskiej*

- Dr Marcin Serafin *(1) Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a public problem; (2) Economic sociology in times of war; (3) In search of a pragmatist theory of inflation*
- Dr Karolina Sztandar-Sztanderska *Social Rights Lost in Translation: Tracing Discrepancies between Law and Algorithmic Profiling of Unemployed in Poland*
- Dr Fabio Parasecoli *Food and the ICH Convention*

Zlecenie 20: STRUKTURA SPOŁECZNA A ADAPTACJA DO ZMIAN SPOŁECZNO-EKONOMICZNYCH

- Prof. dr hab. Kazimierz M. Słomczyński *Authoritarian Turn, Voting, and Support for the Welfare State: An Analysis of the Polish Panel Survey POLPAN, 2013-2018*
- Dr hab. Irina Tomescu-Dubrow *Harmonization of Survey Data from International Projects: On Methodological Issues*
- Dr hab. Joshua Dubrow *Future Orientation and Political Participation (Orientacja na przyszłość i uczestnictwo w polityce)*
- Dr hab. Krystyna Janicka *Postrzeganie międzygeneracyjnych zmian pozycji społecznej jako wskaźnik dystansów międzygrupowych*
- Dr Marcin Ślarzyński *How do People Define the State? Theoretical and Empirical Insights from Political Sociology, Historical Sociology, Political Economy, and Survey Research*
- Dr Ilona Wysmulek *Między teorią i danymi: główne wyzwania badań empirycznych nad korupcją i płcią / (Engl) Studying tensions between theory and data: main challenges in empirical research on corruption and gender*
- Dr Danuta Życzyńska-Ciołek *(1) Perspektywa kulturowa w badaniu ubóstwa w Polsce; (2) Between Life Story and Life History. Contextualizing Biographical Narrative Interviews With Questionnaire Data (z P. Filpkowskim)*
- Dr Michał Kotnarowski *Political Legitimacy and Satisfaction with Democracy in Europe*

Zlecenie 22: EUROPA W PROCESIE PRZEMIAN

- Prof. dr hab. Józef Niźnik *Future studies and the future of the EU*
- Dr hab. Joanna Fomina *(1) The politicization of migration debate in Poland; (2) Polish society's initial responses to the arrival of forced migrants from Ukraine in early 2022*

Dr Edit Zgut-Przybylska *Tilting the playing field through informal power in Hungary and Poland – How did Russia’s war in Ukraine change the EU’s approach?*

Zlecenie 22: **WSPÓŁCZESNE MIGRACJE MIĘDZYNARODOWE W EUROPIE I NA ŚWIECIE – SZANSE I WYZWANIA**

Dr hab. Katarzyna Andrejuk *Socio-political responses to Russia’s war in Ukraine: the case of refugee policy in Poland*

Zlecenie 26: **ARCHIWIZACJA I UDOSTĘPNIANIE BADAŃ W BUDOWANIU WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE**

Dr hab. Zbigniew Sawiński *Harmonizacja danych panelowych na temat historii życia z wykorzystaniem notacji ASC*

Dr Marcin W. Zieliński *Perception of experimental therapies in the medical and non-medical community*

1.3. Charakterystyka tematów badawczych realizowanych w Instytucie Filozofii i Socjologii

1.3.1. Pion filozoficzny

W roku 2023 pion filozoficzny IFiS PAN obejmował pięć zakładów, siedem zespołów i dwa ośrodki. Jediną zmianą w stosunku do poprzedniego roku było zniesienie Zespołu Badań nad Filozofią Antyczną i Historią Ontologii. W porównaniu do 2022 r. nie uległ zmianie stan zatrudnienia pracowników naukowych wynagradzanych z funduszu statutowego, wynoszący na koniec roku trzydzieści siedem osób (tyle samo na koniec 2022 r.), w tym: dziesięcioro adiunktów/postdoców (było dziesięcioro), dziewiętnaścioro profesorów Instytutu (było osiemnaścioro) i ośmiu profesorów zwyczajnych (było dziewięcioro). Co się tyczy pracowników zatrudnionych dzięki finansowaniu zewnętrznemu w ramach krajowych i międzynarodowych projektów grantowych, zatrudniano dwanaście osób: troje asystentów, siedmiu adiunktów/postdoców, dwoje profesorów Instytutu, tj. tyle samo co w 2022 r.

Pod względem tematyki badania prowadzone w Instytucie stanowiły kontynuację zeszłorocznych badań i kształtowały się według utrwalonego od co najmniej kilkudziesięciu lat podziału na trzy obszary: pierwszy z nich to historia filozofii (przede wszystkim filozofia średniowieczna i współczesna, prowadzone są również badania dotyczące historii filozofii starożytnej oraz wczesnonowożytnej i nowożytnej); drugi to filozofia nauki (z uwzględnieniem filozofii matematyki i filozofii przyrody oraz refleksji nad nowymi technologiami), logika i kognitywistyka (z uwzględnieniem struktury procesów poznawczych oraz kwestii teoretycznych i etycznych związanych z rozwojem sztucznej inteligencji), a trzeci to teoria kultury oraz filozoficzne nauki o człowieku, obejmujące również takie działy jak: refleksja nad religią, religijnością, *sacrum* oraz nad kategorią postsekularyzmu, posthumanizmu i trans-humanizmu, teorie podmiotowości w filozofii i w naukach, filozofia form symbolicznych, historia ruchu fenomenologicznego w Europie i w Polsce, historia i teoria psychoanalizy w Europie i w Polsce, studia nad filozoficznym wymiarem kategorii *gender*, obecność myśli żydowskiej w historii filozofii nowożytnej i współczesnej, historia idei w Europie, w Rosji i w Stanach Zjednoczonych, nowa filozofia polityczna, neomarksizm, poststrukturalizm, biopolityka, filozoficzny oraz etyczny wymiar myśli ekonomicznej w Średniowieczu i epoki współczesnej, historia edukacji filozoficznej we wczesnonowożytnej Europie. Rozpoczęto również starania o utworzenie ośrodka studiów nad filozofią „praktyczną”, który połączyłby prowadzone dotychczas w Instytucie badania nad filozoficznym wymiarem myśli etycznej, politycznej i ekonomicznej. W Instytucie prowadzone są badania o rozmaitych inspiracjach, wywodzące się zarówno z tradycji analitycznej (np. studia nad normatywnością w języku potocznym, analiza procesów poznawczych, teoria argumentacji), jak i kontynentalnej (fenomenologia, psychoanaliza, antropologia filozoficzna, filozofia kultury, transcendentalizm, hermeneutyka, prakseologia), ale także odwołujące się do europejskiej tradycji humanistycznej (historia filozofii oparta na badaniu źródeł zgodnie z metodami filologii i nauk historycznych, historia nauczania akademickiego i rola, jaką odgrywa w nim filozofia). Realizowane są również programy

badawcze związane ściśle z kontekstem i tradycjami krajowymi, takimi jak historia filozofii i historia idei w Polsce, Niemczech, Francji, we Włoszech, w Rosji i Stanach Zjednoczonych.

Warto też podkreślić rolę badań nawiązujących wprost do dwubiegunowej struktury Instytutu, z założenia mających charakter interdyscyplinary. Należą do nich m.in. badania dotyczące filozoficznych i ideologicznych fundamentów ruchu kobiecego, refleksja nad ideologicznym i społecznym tłem fenomenologii XX wieku, badania dotyczące społecznej roli i społecznej percepcji nauki, badania nad myślą ekonomiczną w średniowieczu, w okresie nowożytnym i współczesnym, badania nad tzw. *Knowledge Transfer* w epoce nowożytnej, badania nad ideologią społeczną w tradycji polskiej i roli, jaką odegrała w niej inteligencja, nad politycznym radykalizmem, nad kategoriami „zaufanie”, „przyjaciół-wróg” i „konflikt” w dobie nowożytnej.

Dziedzictwem pandemii jest powszechne przyzwolenie na wykonywanie pracy (w całości lub w części) w formie zdalnej lub hybrydowej, zarówno co się tyczy działalności związanej z funkcjonowaniem Szkoły Nauk Społecznych (egzamin, obrony itd.), jak i działalności ściśle naukowej (seminaria, konferencje). Organizacja konferencji i udział w nich od kilku lat utrzymuje się na tym samym poziomie, co widać po liczbie zorganizowanych konferencji i sesji międzynarodowych, a także konferencji krajowych oraz po liczbie uczestników tych wydarzeń.

W szczególności: jeśli chodzi o konferencje, łącznie zorganizowano lub współorganizowano jedenaście międzynarodowych konferencji i seminariów (dla porównania: 12 w 2022 r., 10 w 2021 r.), cztery konferencje ogólnopolskie (5 w 2022 r., 2 w 2021 r., 7 w 2019 r.) oraz 14 sesji podczas konferencji międzynarodowych (11 w 2022 r., 10 w 2021 r.) i 3 sesje na konferencjach ogólnopolskich (15 w 2022 r., 0 w 2021 r.). Na konferencjach międzynarodowych pracownicy IFiS PAN wygłosili 79 referatów (82 w 2022 r., 58 w 2021 r.), a na konferencjach krajowych 36 (48 w 2022 r., 34 w 2021 r.). Wśród konferencji organizowanych lub współorganizowanych przez pracowników pionu filozoficznego Instytutu należy wymienić m.in.: XXII konferencję Polskiego Towarzystwa Fenomenologicznego pt. *Relation in Phenomenology – Phenomenology in Relation*, Warszawa 1-2 grudnia, zorganizowaną (wspólnie z Instytutem Filozofii UW) przez Jagną Brudzińską i Marzenę Adamiak; międzynarodową konferencję *Trends in Logic XXIII: Bridges Between Logic, Ethics and Social Sciences (BLESS). 70 years of „Studia Logica”*, zorganizowaną przez Jacka Malinowskiego; konferencję *Autorytaryzm zagrożony. Białoruski reżim po wyborach 2020 roku: kondycja i perspektywy transformacji*, Warszawa 16.11, zorganizowaną przez Piotra Lichacza i Piotra Rudkouskiego; konferencję *Debates, uncertainties, multiple truths: Scholarly disagreement in early modern European education*, Warszawa 7-9 grudnia, zorganizowaną przez Center for the History of Renaissance Knowledge (Valentina Lepri). Należy tu również wspomnieć o pierwszej edycji szkoły letniej pt. „Metafizyka dziś”, zorganizowanej przez D. Sobotę – Sokołowsko 27-31 lipca (13 wykładowców, 23 uczestników).

Jeśli chodzi o seminaria, wpisały się one na stałe w kalendarz działalności naukowo-badawczej Instytutu. Dotyczy to szczególnie seminariów cyklicznych, które z racji otwartej formuły stanowią pewną formę udostępniania i upowszechniania dorobku IFiS PAN, a zarazem formę obecności w publicznej debacie naukowej. W zeszłym roku odbyło się

jedenaste seminariów cyklicznych (*Philosophy of Cognitive Science, Logic and Trauma, Politeia Platona, Renaissance Mind, Modele i aspekty podmiotowości, Etyka i teologia praktyczna życia gospodarczego w tekstach Tomasza z Akwinu* (we współpracy z UKSW), *Seminarium mediewistyczne* (we współpracy z IHN PAN), *Współczesne perspektywy filozofii religii, Czytanie tekstów fenomenologicznych oraz Problemy współczesnej fenomenologii religii* (we współpracy z Polskim Towarzystwie Fenomenologicznym), *Lektura Fenomenologii Ducha Hegla* oraz liczne seminaria jednorazowe.

Jeśli chodzi o publikacje, ogólne dane liczbowe wykazują pewną stabilność w stosunku do lat poprzednich. W 2022 roku pracownicy pionu filozoficznego opublikowali 5 autorskich monografii (w 2022 i 2021 r. po 9); 3 z nich z poz. I listy wydawnictw z wykazu Ministerstwa (w 2022 i 2021 r. po 7). Ponadto byli redaktorami lub współredaktorami 4 monografii (w 2022 i 2021 r. po 6, z tym, że 3 z poz. I listy ministerialnej, w porównaniu z 5 w 2022 r. i 3 z 2021 r.). Jeśli chodzi o publikacje w czasopiśmie, opublikowano 54 artykuły, w tym 42 w periodykach z listy MEiN (odpowiednio – 54 i 47 w 2022 r., 71 i 45 w 2021 r.). Poza tym opublikowano 37 rozdziałów w monografiach (37 w 2022 r., 40 w 2021 r.), w tym 28 w wydawnictwach z I i II listy wykazu (23 w 2022 r., 24 w 2021 r.). Poza tym pracownicy IFiS opublikowali trzy przekłady książkowe.

Wśród publikacji pracowników pionu filozoficznego Instytutu na szczególną uwagę zasługują: przekład na język polski *Kwestii quodlibetalnych* Tomasza z Akwinu w opracowaniu Mikołaja Olszewskiego (Toruń – Poznań – Warszawa, 2023), pierwszy kompletny przekład Tomaszowego dzieła na język polski; monografię D. Soboty „Die Geburt der Phänomenologie aus dem Geiste der Frage Johannes Daubert und der Anfang der Phänomenologischen Bewegung” (Wurzburg, 2023), oraz artykuł M. Miłkowskiego *Correspondence Theory of Semantic Information* w „The British Journal for The Philosophy of Science”.

W 2023 r. pracownicy pionu filozoficznego Instytutu byli aktywni w popularyzowaniu swoich badań. Oprócz autorstwa dwunastu artykułów popularnonaukowych oraz licznych wystąpień w audycjach radiowych i obecności w mediach społecznościowych, warto podkreślić liczny udział we wrześniowym Festiwalu Nauki w Warszawie (wykłady i warsztaty). Należy tu również wymienić: cykl ośmiu debat „Myślowisko miejskie – miasto Bydgoszcz” zorganizowany przez D. Sobotę; publiczne spotkanie zorganizowane przez P. Barkouskiego „Od sierpnia do czerwca. Rewolucja 2020 w Białorusi z perspektywy Solidarności” (IFiS PAN 28.06.23); audycje radiowe (w ramach „Godziny filozofów” i „Wywiadów pogłębionych” TOK FM), wywiady dla prasy („Kultura Liberalna, „Gazeta Wyborcza”), wywiady dla telewizji (RTE Irlandia), podcasty i wykłady (dla Akademii 30+ w Trójmieście) Z. Mikołajki.

Należy również wspomnieć udział pracowników pionu filozoficznego w cyklicznych (comiesięcznych seminariach IFiS PAN): dotychczas swój dorobek przedstawił Zakład Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej, Ośrodek Myśli Psychoanalitycznej oraz Center for the History of Renaissance Knowledge.

Po agresji Rosji na Ukrainę pracownicy pionu filozoficznego zaangażowali się również w różnego rodzaju programy wsparcia dla ukraińskich studentów i uczonych jako opiekunowie lub uczestnicy wspólnych projektów (np. D. Facca był opiekunem naukowym

mgr. M. Fedyay w programie NCN dla ukraińskich doktorantów). W tym kontekście należy wspomnieć o dwóch sesjach zorganizowanych przez P. Barkouskiego w czasie międzynarodowej konferencji poświęconej obecnej sytuacji w Białorusi oraz o monografii wydanej przez P. Rudkouskiego i P. Lichacza pt. „Autorytaryzm zagrożony: białoruski system polityczny w perspektywie porównawczej”.

Wreszcie trzeba wspomnieć o działalności pracowników pionu filozoficznego Instytutu związanej z wymianą akademicką z instytucjami partnerskimi z Włoch, Słowacji, Czech, Rumunii oraz Bułgarii.

W 2023 roku w Instytucie, przy udziale pracowników lub we współpracy z naukowcami z innych placówek, publikowano następujące czasopisma filozoficzne o zasięgu krajowym: „Archiwum historii filozofii i myśli społecznej”, „Prakseologia” (z Akademią Leona Koźmińskiego – ostatni rok współwydawania), „Filozofia i Nauka. Studia Filozoficzne i Interdyscyplinarne” (wraz z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie – ostatni rok współwydawania), oraz „wunderBlock”, pierwsze całkowicie internetowe czasopismo IFiS PAN, wydawane przez Ośrodek Myśli Psychoanalitycznej (po raz pierwszy w tym roku część numeru ukazuje się w języku angielskim). Natomiast „Studia Logica”, wydawane we współpracy z wydawnictwem *Springer* i „Dialogue and Universalism”, wydawane we współpracy z International Society for Universal Dialogue, są czasopismami Instytutu o zasięgu międzynarodowym.

Granty: w 2023 roku w pionie filozoficznym IFiS PAN zrealizowano 25 grantów pod kierownictwem jego pracowników (w 2022 roku było ich 30, w 2021 r. – 25) oraz 2 granty kierowane przez studentów GSSR (2 w 2022 r., 3 w 2021 r.), na łączną kwotę 17 777 690 złotych (w 2022 r. – 19 581 656,31 zł, w 2021 r. – 17 703 016 zł, w 2020 r. – 19 932 141 zł). Jedenaścioro pracowników IFiS było wykonawcami w projektach, w tym ośmioro poza IFiS.

Poniżej przedstawiono szczegółowy opis działalności poszczególnych zakładów i zespołów.

1. HISTORIA FILOZOFII

Filozofia starożytna, średniowieczna, nowożytna i współczesna to strategiczne obszary badawcze historyków IFiS PAN. Specjalną jednostką jest również Zespół Badawczy Retrospektywnej Bibliografii Filozofii Polskiej, który prowadzi obecnie podstawowe prace nad bibliografią polskiej filozofii XVIII do XX wieku.

1.1 Zespół Badawczy Retrospektywnej Bibliografii Filozofii Polskiej

Mgr Paulina Wawrzyniecka

Celem prac zespołu jest opracowanie kolejnych części wielotomowej „Bibliografii filozofii polskiej”. BFP była do niedawna jedynym w Polsce projektem badawczo-dokumentacyjno-edytorskim, którego zadaniem jest ukazanie, poprzez bibliografie osobowe, pełnego obrazu piśmiennictwa polskiego w dziedzinie filozofii od 1750 do 1939 roku. O potrzebie i znaczeniu tego rodzaju prac może świadczyć powstanie Polskiego Indeksu Filozoficznego — autorskiego projektu realizowanego przez prof. Wojciecha Sadego. Różni się on zasadniczo od BFP. Nie jest bibliografią osobową, ale jest bibliografią retrospektywną i

prezentuje wszystkie polskie publikacje filozoficzne, zaczynając od roku 1945, mniej więcej tam, gdzie zakończyć się ma ostatni tom „Bibliografii filozofii polskiej”.

Od początku prac nad BFP, zainicjowanych w 1955 r. w Redakcji Klasyków Filozofii PWN, planowano opracowanie pięciu tomów. Ze względu na charakter tych prac, nie mogły być one kontynuowane w wydawnictwie. W 1957 r. przekazano je nowo powstałemu Instytutowi Filozofii i Socjologii PAN, gdzie są prowadzone do dziś. Drukiem wydano trzy tomy BFP poświęcone piśmiennictwu trzech epok: Oświecenia, Romantyzmu, Pozytywizmu. Z każdym tomem objętość materiału rośnie, dlatego na tom czwarty, dotyczący okresu Młodej Polski, złożą się cztery zeszyty. Dwa pierwsze opublikowano drukiem, pozostałe części planowano udostępniać na bieżąco w formie elektronicznej. Dzięki grantom KBN, a następnie NCN zredagowano bibliografię kolejnych 83 autorów i umieszczono w internetowej bazie danych (niestety nie działającej obecnie z przyczyn technicznych). Zawartość tej bazy dostępna jest tymczasowo w postaci pliku PDF na stronie: <http://filosoc.itl.pl/bazy/bfp/>).

Każda część „Bibliografii filozofii polskiej” zawiera bibliografie osobowe działających w danym okresie Polaków, a także cudzoziemców obecnych w piśmiennictwie polskim poprzez tłumaczenia i opracowania im poświęcone. Poszczególne bibliografie autorów zawierają wszystkie ich teksty posiadające walor filozoficzny. Notowane są publikacje zwarte i czasopiśmienne, uwzględniane są ponadto większe fragmenty prac niefilozoficznych, ale poruszające zagadnienia z zakresu szeroko rozumianej filozofii; recenzje własne autora, przekłady prac, których dokonał, oraz pełne wykazy literatury przedmiotowej: opracowań o autorze: recenzje jego prac, polemiki, sprawozdania i streszczenia z jego odczytów, opracowania od najwcześniejszy do współczesnych. Wykazy zawierają często konieczne adnotacje księgoznawcze i merytoryczne: informacje o zawartość tekstu, jego tematyce i charakterze. Bohaterami „Bibliografii” są zarówno filozofowie, jak i twórcy nie będący filozofami z profesji; znani, jak i mało lub zupełnie nieznani, nie posiadający żadnych wykazów prac, ani opracowań im poświęconych. Lista autorów do tomu czwartego obejmuje 2450 nazwisk. Tymczasem skład zespołu od czasu wydania tomu trzeciego zmniejszył się z pięciu stałych pracowników do obecnie jednej osoby. Prace utknęły dokładnie w połowie materiału. Do opracowania wciąż pozostaje ok. 500 bibliografii Polaków i 300 cudzoziemców.

W roku sprawozdawczym prowadzone były głównie prace statutowe polegające na gromadzeniu sygnałów do bibliografii osobowych wszystkich autorów BFP. Przejrzano 12 numerów „Bibliografii Zawartości Czasopism” z 2021 roku oraz 52 „Przewodnika Bibliograficznego” z 2019 r. Zebrane sygnały publikacji włączono do kartoteki osobowej. Są to głównie informacje bibliograficzne dotyczące współczesnych opracowań o naszych autorach. Dołączone do kartoteki stanowią będą ich literaturę przedmiotową. Ponadto gromadzono sygnały do literatury podmiotowej (reedycje tekstów naszych autorów, sygnały przekładów etc.). Zaczęto także przygotowania do redakcji bibliografii niektórych autorów: m.in. Jerzego Kurnatowskiego i Charlesa Gide'a, którego prace Kurnatowski przekładał. Ukończono redakcję bibliografii Władysława Smoleńskiego – historyka i prawnika, badacza recepcji filozofii francuskiej w Polsce XVIII w.

1.2 Zakład Historii Filozofii Średniowiecznej

Dr hab. Dorota Zygmuntowicz (kierownik)

Dr hab. Marcin Bukala

Dr hab. Piotr Lichacz

Prof. dr hab. Mikołaj Olszewski

Dr Włodzimierz Zega

Dr Piotr Rudkouski

Prace Zakładu mają charakter badań podstawowych. Ich głównym celem jest: 1) publikacja katalogów i inwentarzy łacińskich rękopisów średniowiecznych zachowanych w polskich zbiorach i poloników średniowiecznych w zbiorach obcych; 2) edycja, przekład i analiza treściowa tekstów oryginalnych późnego średniowiecza (z zakresu filozofii i teologii, w tym polskiej); 3) badania nad historią etyki działalności gospodarczej, prakseologii i „felicytologii”; 4) przekład i komentarz tekstów źródłowych z zakresu greckiej myśli etycznej i politycznej V i IV wieku p.n.e.

Ten długofalowy cel obejmuje również analizę podstawowych narzędzi myślenia (pojęć, modeli, teorii, sposobów analizowania i uzasadniania) oraz problemów filozofii starożytnej i średniowiecznej (m.in. prawo, sprawiedliwość, ustrój praworządny, praca, słuszną ceną, dobro wspólne). Ponieważ stanowią one często źródłową postać zagadnień podejmowanych i rozwijanych w filozofii późniejszej, badania prowadzone w Zakładzie motywowane są potrzebą wzbogacenia współczesnych dyskusji o perspektywę historyczną.

Podstawowe nurty działalności Zakładu to:

1. Kontekst polemiczny Platońskiej myśli politycznej i etycznej; metodologia Platońskich dialogów (D. Zygmuntowicz).
2. Badania nad łacińskimi rękopisami średniowiecznymi (głównie Biblioteki Jagiellońskiej) oraz nad twórczością, źródłami, spuścizną rękopiśmienną profesorów średniowiecznego Uniwersytetu Krakowskiego i Uniwersytetu Praskiego (W. Zega).
3. Teologia i filozofia XIII i XIV wieku (M.W. Bukala, M. Olszewski, P. Lichacz).
4. Średniowieczna dyskusja nad cnotą sprawiedliwości ze szczególnym uwzględnieniem etyki gospodarczej (M.W. Bukala).

W szczególności, w roku 2023 prowadzono następujące badania:

Ad 1:

- Kontekst polityczno-kulturowy Platońskiej krytyki pisma: motyw tak zwanej Platońskiej „krytyki pisma” jest silnie akcentowany przez współczesnych komentatorów. Rządziej zwraca się uwagę na jednoznaczną pochwałę pisma i propozycję obowiązkowej alfabetyzacji wszystkich obywateli w *Prawach*. Powstaje zatem pytanie, czy Platon zmienił w *Prawach* swój stosunek do pisma. Ulokowano Platońską refleksję nad pismem i mową w szerszym kontekście ambiwalentnego stosunku Ateńczyków IV wieku p.n.e. do pisma i praw spisanych.
- Ograniczenia protreptyki Sokratesa: poddano analizie strategię defensywy Sokratesa w *Memorabiliach* Ksenofonta, odczytując te teksty jako świadectwo wyrażanej po śmierci Sokratesa krytyki metody elenktycznej jako nieskutecznej metody paideutycznej. Praca ta

stanowić będzie rozdział monografii wprowadzającej do *Politei* Platona („Thrasymach. Intrygi filozoficzne w *Politei* Platona”, której publikacja planowana jest na rok 2024).

Ad 2:

- Badania nad wprowadzeniami do Biblii (*principia in Bibliam*) wykładowców Uniwersytetu Krakowskiego z pierwszej połowy XV wieku.
- Opracowanie wykazu dzieł filozoficznych, teologicznych i prawnych zawartych w rękopisach, które w 2. połowie XV wieku były własnością profesora prawa i teologii Uniwersytetu Krakowskiego Arnolfa z Mierzeńca, a obecnie są przechowywane w Archiwum Krakowskiej Kapituły Katedralnej.

Ad 3:

- Przekład i komentarz dzieł Tomasa z Akwinu: w ramach zewnętrznego grantu *Opera Omnia* członkowie Zakładu (M. Olszewski, P. Lichacz, W. Zega, M. Bukała) opracowują nową polską edycję traktatów Tomasa z Akwinu.

Ad 4:

- M. W. Bukała opracował rozdział o kluczowych pojęciach historycznego wzoru etyki kupieckiej i etyki przedsiębiorczości w monografii *Przedsiębiorczość. Etyka i odpowiedzialność*, której wydanie zainicjowano na Akademii Leona Koźmińskiego.

Pracownicy Zakładu opublikowali swoje studia po polsku i po angielsku w monografiach, tomach zbiorowych oraz czasopismach, tak jak „Human Studies” (Zygmuntowicz), „Prakseologia” (Bukała). Na uwagę zasługuje publikacja monografii: Tomasz z Akwinu, *Kwestie quodlibetalne*, przekład i wprowadzenie M. Olszewski, Toruń – Warszawa – Poznań 2023 (Tomasz z Akwinu, *Dzieła wszystkie*, t. 34), ss. 592, pierwszy kompletny przekład Tomaszowego dzieła w języku polskim.

Pracownicy Zakładu biorą udział w następujących grantach:

- M. W. Bukała, P. Lichacz, M. Olszewski byli współwykonawcami w programie „Nauka dla społeczeństwa” MEiN. Grant: „Opera omnia św. Tomasa z Akwinu i jej wartość dla współczesnej humanistyki”. Fundacja Pro Futuro Theologiae, kierownik: prof. Piotr Roszak.
- P. Lichacz: NCBiR, kierownik: dr Piotr Rudkouski, „Autorytaryzm zagrożony. Białoruski system polityczny po wyborach 2020 roku w perspektywie porównawczej”, wykonawca.
- W. Zega: współwykonawca w grantie realizowanym w Polskim Towarzystwie Historycznym: „Epoka jagiellońska i jej dziedzictwo w I Rzeczypospolitej do 1795 r.: historia religii i kultury, dzieje idei”, MNiSW (NPRH).
- W Zakładzie jest też realizowany projekt NCBiR kierowany przez dr Piotra Rudkouskiego pt. „Autorytaryzm zagrożony. Białoruski system polityczny po wyborach 2020 roku w perspektywie porównawczej”. Współwykonawcą jest P. Lichacz. W ramach tego grantu 16.11 zorganizowano konferencję pt. „Autorytaryzm zagrożony. Białoruski reżim po wyborach 2020 roku: kondycja i perspektywy transformacji” oraz wydano monografię pt. *Autorytaryzm zagrożony: białoruski system polityczny w perspektywie porównawczej*, Warszawa: Wyd. IFiS PAN.

W Zakładzie jest organizowane comiesięczne seminarium ogólnopolskie pt. „Politeia Platona” (D. Zygmuntowicz) oraz ogólnopolskie seminarium problemowe pt. „Etyka i teologia praktyczna życia gospodarczego w tekstach Tomasa z Akwinu (M Bukała w

współpracy z Uniwersytetem Kardynała Wyszyńskiego). Organizowane jest też seminarium mediewistyczne we współpracy z Instytutem HN PAN oraz Zakładem Literatury Średniowiecznej IBL PAN (w roku akademickim 2021/22 seminarium objęło 6 spotkań; współprowadzący M. Olszewski).

D. Zygmuntowicz: organizatorka obrad sesji Historii Filozofii Starożytnej podczas XII Ogólnopolskiego Zjazdu Filozoficznego (Łódź, 12-15.09.2023)

W Zakładzie mieści się też redakcja czasopisma „Prakseologia”, którego redaktorem naczelnym jest M. Buwała.

1.3 Zakład Historii Filozofii Nowożytnej i Współczesnej

Prof. dr hab. Danilo Facca (kierownik)

Dr Katarzyna Krempleska

Dr hab. Valentina Lepri

Dr hab. Sławomir Mazurek

Dr hab. Przemysław Parszutowicz

Dr Matthias Roick (grant PASIFIC)

Dr hab. Wojciech Starzyński

Mgr Jakub Wolak (doktorant SNS, grant PRELUDIUM)

Długofalowym celem badań prowadzonych przez pracowników zakładu jest zrozumienie intelektualnego dziedzictwa przeszłości oraz jego reinterpretacja w kontekście filozofii współczesnej. Historia filozofii i historia idei traktowane są jako klucze do zrozumienia współczesnych prądów intelektualnych i ich filozoficznych założeń. Prowadzone przez pracowników zakładu badania uwzględniały rozmaite tradycje narodowe oraz obszary kulturowe, w szczególności: niektóre najważniejszych zachodnioeuropejskich tradycji filozoficzne (niemiecka, francuska, włoska), nie-analityczną filozofię amerykańską, filozofię polską, myśl środkowoeuropejską i rosyjską.

W działalności naukowej zakładu wyróżnić można dwa zasadnicze nurty:

- badania nad filozofią oraz historią intelektualną nowożytną, w szczególności XVI i XVII wieku;

- badania nad filozofią oraz historią intelektualną współczesną (wieki XIX-XX).

Spośród prac dotyczących filozofii nowożytnej wymienić należy badania prowadzone przez Jakub Wolak o filozoficzno-ideologicznych podstawach polskiego republikanizmu szlacheckiego; Danilo Facca o XVII-wiecznej filozofii uniwersyteckiej w Polsce i Europie Środkowej oraz Valentiny Lepri o XVI-wiecznych praktykach nauczania w nowożytnej Polsce i Europie (te ostatnie w ramach projektu ERC 2020-2025).

Wśród prac dotyczących filozofii współczesnej wymienić należy badania nad dorobkiem E. Cassirera, a w szczególności jego studiami renesansowymi, prowadzone przez P. Parszutowicza w ramach grantu NPRH; badania nad statusem kultury w epoce post-totalitarnej, ze szczególnym uwzględnieniem autorów broniących jej przed polityzacją, prowadzone przez S. Mazurka; badania nad filozofią G. Santayany i jej recepcją, prowadzone przez K. Krempleską; badania W. Starzyńskiego łączą dwa w. w. nurty, badając

kartezjańskie inspiracje w myśli autorów takich jak F. Brentano, K. Twardowski, R. Ingarden i J.-P. Sartre.

Pracownicy Zakładu opublikowali prace naukowe oraz zgłosili referaty w języku polskim, angielskim, rosyjskim, włoskim.

Najważniejszym osiągnięciem Zakładu w 2022: K. Krempleska była redaktorką naukową dwóch numerów czasopisma *Ruch Filozoficzny* w języku angielskim (vol. LXXVIII, nr 4, 2022 oraz vol. LXXIX, nr 1, 2023); są to zbiory artykułów pokonferencyjnych (konferencja międzynarodowa „Jednostka i wspólnota w filozofii amerykańskiej dziś i w XX wieku”, zorganizowana przez K. Krempleską w IFiS PAN w kwietniu 2022 roku).

Wśród publikacji pracowników należy wymienić trzy monografie:

- D. Facca, P. Parszutowicz (opr.): E. Cassirer, *Jednostka i kosmos w filozofii Renesansu*, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2023 (Przekład, wstęp, redakcja naukowa).

- P. Parszutowicz (opr. Z A. Karalusem): *Cassirer in Contexts*, Felix Meiner Verlag (seria: „Cassirer Forschungen“), Hamburg 2023.

- K. Krempleska (przekład z języka angielskiego na polski oraz redakcja, we współpracy z prof. A. Grzebińskim z UMK): *George Santayana, Rozum w społeczeństwie*, Toruń: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2022 (ukazała się w 2023)

Pracownicy Zakładu opublikowali 10 artykułów w następujących czasopismach: „Język. Religia. Tożsamość”, *Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej*”, „Zeitsprünge”, „Roczniki Filozoficzne”, „Teologia Polityczna Co Tydzień”, „Kronos”, oraz 9 esejów w zbiorowych monografiach wydawanych w Polsce i zagranicą (m.in. Felix Meiner Verlag, De Gruyter, Bloomsbury Academy, Herzog August Bibliothek)

Jeśli chodzi o projektach, V. Lepri była kierownikiem ERC Consolidator Grant, „From East to West, and Back Again: Student Travel and Transcultural Knowledge Production in Renaissance Europe (c. 1470- c. 1620)”.

J. Wolak był kierownikiem grantu Preludium 19: *Idea Apocalyptică seu Apocalypsis Stanislai Orichovii, czyli eschatologiczno-polityczny apokryf przypisywany Stanisławowi Orzechowskiemu. Edycja, przekład, interpretacja*. Poza tym, dostał Stypendium Joseph Conrad Fellowship, za projekt pt. *Polityczny profetyzm i polska nowoczesność. Od Orzechowskiego i Mickiewicza (od XII 2022 do XI 2023)*.

M. Roick był kierownikiem grantu PASIFIC pt. *Virtue and Sociability. Teaching Friendship in Early Modern Schools and Universities, 1518-1648* (opiekun naukowy Danilo Facca).

P. Parszutowicz kierował projektem pt. „Przekład na język polski, krytyczne opracowanie, redakcja, przygotowanie do druku oraz wydanie rozprawy Ernsta Cassirera pt. *Individuum und Kosmos in der Philosophie der Renaissance*”, NPRH, Uniwersalia 2.2. (wartość – 41 070 zł, 2 wykonawców)

Pracownicy Zakładu wygłosili 7 referaty i seminariach na konferencjach narodowych oraz 22 referatów na konferencjach i seminariach międzynarodowych

Jeśli chodzi o międzynarodowej aktywności Zakładu należy wymieniać, że

- D. Facca uczestniczył w dwuletnim projekcie wymiany akademickiej między IFiS PAN a Istituto per il Lessico Intellettuale Europeo CNR-Roma pt. „Nauczanie i mobilność

studentów między Italią a Rzeczpospolitą Obojga Narodów we wczesnej nowożytności w perspektywie historii wiedzy”.

V. Lepri uzyskała 3-miesięczny (01.09.2023 – 30.11.2023) Józef Tischner Fellowship przy Institute for Human Sciences, Vienna, Austria., (tytuł projektu: “Self-Learning Experiences in Early Modernity as a Space for Scientific Solidarity”).

K. Krempleska na stałe współpracuje z The George Santayana Society,

W. Starzyński, prowadzi Interakademicki projekt polsko-słowacki PAN-SAV „Individual and Collective Subjectivity: Historical and Contemporary Issues” koordynowany przez Jon Stewart i Wojciech Starzyński.

J. Wolak został zaproszony do uczestnictwa w projekcie publikacyjnym prowadzonym przez zespół badaczy pod przewodnictwem reprezentantów Estońskiej Akademii Nauk i Czeskiej Akademii Nauk.

V. Lepri i D. Facca organizują cykliczne seminarium „Renaissance Mind” (3 seminaria).

W Zakładzie mieści się redakcja czasopisma „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”

Z Zakładem współpracuje dr W. Wrotkowski, który prowadzi badania nad myślą Heraklita

II. LOGIKA, TEORIA POZNANIA, FILOZOFIA NAUKI

W tym obszarze sytuują się zarówno badania nad statusem epistemologicznym i kontekstem społecznym współczesnych nauk przyrodniczych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk o życiu, fizyki i matematyki, jak i badania procesów kognitywnych jako takich i ich znaczenia filozoficznego, badania nad dialektycznymi i retorycznymi strategiami mowy (ze szczególnym uwzględnieniem ich stosowania), teoretycznych warunków dyskursu aksjologicznego i normatywnego. Do tego należy dodać badania nad współczesną logiką matematyczną i formalną, badania nad filozofią informatyki oraz *artificial intelligence*.

2.1 Zakład Logiki i Kognitywistyki

Dr hab. Marcin Miłkowski (kierownik)

Dr Krystian Bogucki (grant NCN)

Dr hab. Joanna Klimczyk

Prof. dr hab. Jacek Malinowski

Dr Przemysław Nowakowski

Prof. dr hab. Szymon Wróbel

Dr Sylwia Wilczewska (grant NCN)

Dr Maciej Zajac (grant NCN)

Mgr Wiktor Rorot (grant NCN)

Strategicznymi celami prac Zakładu to w kognitywistyce – poznanie struktury procesów poznawczych człowieka, opis i analiza podstaw teorii, ich wyboru oraz

generowania, a w logice – poznanie struktury argumentacji oraz jej logicznych aspektów. Na działalność naukową Zakładu Logiki i Kognitywistyki w roku 2023 składały się dwa nurty badań: Kognitywistyka oraz semantyka wiążąca dla logiki konektywnej.

Kognitywistyka:

Marcin Miłkowski: Opublikował ostateczną wersję artykułu *Correspondence Theory of Semantic Information* w „The British Journal for The Philosophy of Science”, co można uznać za najważniejsze osiągnięcie Zakładu w 2023 roku. Artykuł broni oryginalnej koncepcji informacji semantycznej, wg której semantyczna wartość informacji zależy od tego, jak dobrze odzwierciedlają rzeczywistość. Innymi słowy, podobieństwo konstytuuje wartość logiczną informacji semantycznych takiego rodzaju. Mimo intuicyjności tej koncepcji nigdy wcześniej nie była ona bronią przed zarzutami, które uważano wcześniej za zabójcze dla korespondencyjnych ujęć prawdziwości informacji. Prof. Miłkowski pracował też nad zagadnieniami związanymi z badaniem praktyki naukowej (zwłaszcza praktyki teoretyzowania) metodami wywodzącymi się z matematycznego modelowania języka naturalnego, co uwidoczniło się w publikacji w „Przeglądzie Psychologicznym” (pt. *Metanauka poznawcza: nowe podejście do badania teorii*).

Przemysław Nowakowski pracował nad rolą teorii w kognitywistce, wraz z Marcinem Miłkowskim i Witoldem M. Henslem (UW). W wyniku tych prac powstał artykuł wywodzący się z wystąpienia na międzynarodowej konferencji „Hypothesis in science. The 550th anniversary of the birth of Nicolaus Copernicus”.

Wykonywał także prace redaktora naczelnego i redaktora działu recenzji w piśmie *Avant*.

Joanna Klimczyk kontynuowała prace badawcze nad kontekstualizmem, a w szczególności na ramach kontekstowych dla czasowników modalnych.

Szymon Wróbel kontynuował badań nad społecznymi i instytucjonalnymi aspektami procesów poznawczych. Opublikował swoje tekst m.in. w „Kronos. Metafizyka–Kultura–Religia” ora „Ethos”.

Krystian Bogucki w ramach projektu finansowanego z NCN opublikował m.in. artykuł *A Defence of the Austere View of Nonsense*, w: „Synthese”.

Wiktor Rorot rozpoczął realizację grantu PRELUDIUM pt. *Badanie użycia pojęcia „komunikacja” w biologii i naukach o poznaniu*, finansowanego z NCN (opieka naukowa: dr hab. M. Miłkowski).

Sylwia Wilczewska koncentrowała się na badaniach nad problemem praktycznego agnostycyzmu we współczesnej filozofii religii finansowanych z grantu SONATINA NCN. Opublikowała artykuł pt. *In defence of partial faith: „Religious Studies”*.

Maciej Zając, w ramach pracy w swoim projekcie finansowanym z NCN opublikował artykuł pt. *AWS compliance with the ethical principle of proportionality: three possible solutions*, w: „Ethics and Information Technology”.

Logika:

Jacek Malinowski prowadził badania w dziedzinie logiki i semantyki. Redagował czasopismo „Studia Logica”.

W 2023 r. pracownicy Zakładu ogłosili wyniki swoich prac w czasopismach „Metascience”, „Religious Studies”, „British Journal for the Philosophy of Science”,

„Entropy”, „Przegląd Psychologiczny”, „Kronos. Metafizyka, Kultura, Religia”, „Ethos”, „Nowe Książki”, „Synthese”, „Folia Philosophica”, „Ethics and Information Technology”.

Jeśli chodzi o współpracę międzynarodową członków Zakładu, wspominać należy, że Jacek Malinowski był redaktorem serii książkowych wydawanych przez Springer: „Outstanding Contributions to Logic”, „Trends in Logic”, „Logic in Asia”. Poza tym, współorganizował międzynarodową konferencję *Trends in Logic XXIII: Bridges Between Logic, Ethics and Social Sciences (BLESS). 70 years of STUDIA LOGICA*.

Marcin Miłkowski koordynował projekty wymiany PAN z Instytutem Antropologii im. F. Rainera („Model-based explanation and understanding”), z Instytutem Filozofii Czeskiej Akademii Nauk („Naturalistic approaches to content and consciousness”) oraz z Bułgarską Akademią Nauk „Logical models, analyses and explanations of cognitive processes. Był też redaktorem czasopism „European Journal for the Philosophy of Science” oraz „Paladyn. Journal of Behavioral Robotics”; był członkiem rad naukowych międzynarodowych czasopism „Avant” i „Philosophical Alternatives”.

Marcin Miłkowski i Przemysław Nowakowski zorganizowali seminarium „Philosophy of Cognitive Science” w IFiS PAN, w trybie online i hybrydowym z gośćmi z zagranicy (8 spotkań).

Pracownicy Zakładu przedstawiali swoje badania w licznych konferencjach krajowych (5) i zagranicznych (28).

Członkowie Zakładu realizowali w IFiS PAN następujące granty:

M. Miłkowski:

- *The Significance of Logical Models for Contemporary Science*, PAN i Bułgarska Akademia Nauk
- *Model-based explanation and understanding*, PAN i Rumuńska Akademia Nauk (wraz z J. Malinowskim).
- *Mechanisms in life and cognitive sciences*, PAN i Czeska Akademia Nauk
- *Semantyka szarych komórek*, PRELUDIUM BIS – NCN.

J. Malinowski:

- *Logical Models, Analyses and Explanations of Cognition*, PAN i Bułgarska Akademia Nauk. – Grant badawczo-wydawniczy na redagowanie czasopisma *Studia Logica* raz z wydawnictwem Springer;

K. Bogucki:

- *How to Understand Nonsense? The Role of Imagination in Ludwig Wittgenstein’s Tractatus Logico-Philosophicus*”, SONATINA 6 – NCN.

S. Wilczewska:

- *Problem praktycznego agnostycyzmu w filozofii religii*, SONATINA – NCN

M. Zajac:

- *Selected Ethical Problems in Regulating Autonomous Weapon Systems*, SONATINA 6 – NCN

- Wiktor Rorot:

- *Badanie użycia pojęcia „komunikacja” w biologii i naukach o poznaniu*, PRELUDIUM, NCN

2.2 Zakład Teorii Poznania i Filozofia Nauki

Prof. dr hab. Małgorzata Czarnocka (kierownik)

Dr hab. Zbigniew Król

Dr Mariusz Mazurek

Dr hab. Anna Michalska

W ramach Zakładu działają dwa zespoły: Zespół Filozoficznych Podstaw Nauki oraz Zespół Filozofii i Hermeneutyki Matematyki. Strategicznym celem Zakładu jest wypracowanie metateoretycznych podstaw w postaci koncepcji (częstkowych, z racji rozległości problemu inne nie są możliwe) poznania, w szczególności poznania naukowego, a także unifikacja poznania z działaniem. Chodzi też w szczególności o przedstawienie nowych aspektów poznania, w tym poznania naukowego – takich, które wyłaniają się obecnie w związku z przebudową świata społecznego, oddziałującego na sferę poznania.

2.2.1 Zespół Filozoficznych Podstaw Nauki

Prof. dr hab. Małgorzata Czarnocka (kierownik)

Dr hab. Anna Martin (vel Michalska)

Dr Mariusz Mazurek

Pracownicy Zakładu prowadzili badania w trzech nurtach:

1) M. Czarnocka. Badanie racjonalności w nauce. Wobec rozległych i jednocześnie wielorakich dyskusji nad racjonalnością, w tym nad racjonalnością nauki (którą uważa się często za paradygmat racjonalności lub za racjonalność destrukcyjną – niszczącą ludzki świat, w tym świat życia) podjęto badania nad związkiem racjonalności w nauce z innymi typami racjonalności. Hipoteza wiodąca prowadzonych badań głosi, że w nauce nie obowiązuje szczególna forma racjonalności – uformowana i obowiązująca tylko w niej, a że racjonalność w nauce jest wersją racjonalności obowiązującej w innych dziedzinach ludzkiego świata i jej gruntem jest racjonalność subiektywna, której fundamentem jest racjonalność obiektywna. W 2023 roku M. Czarnocka wykazała, że racjonalność metodyczna opiera się na racjonalności subiektywnej, jej fundamentem jest dualna (kulturowo-biologiczna) ludzka natura. Ta z kolei jest oparta na racjonalności obiektywnej (ontycznej, w wersji innej niż starożytna grecka, opartej na prawach, oraz antropicznej, którą proponuję pojmować jako fundament ludzkiej mądrości (wykazując wady utożsamiania rozumu antropicznego z kolektywną świadomością Mannheim, Dilthey). Tak więc jest hierarchia racjonalności w porządku ich determinowania, a najgłębszą formą, fundującą racjonalność subiektywną oraz metodyczną, jest racjonalność obiektywna.

2) M. Mazurek. Badanie charakteru i natury reprezentacji w naukach trzech typów: empirycznych, informatycznych, technicznych. Wobec dynamicznego rozwoju filozofii nauk informatycznych jako cel skoncentrowano uwagę na badaniu reprezentacji w naukach informatycznych i w dokonującej się komputeryzacji ludzkiego świata, która jest nie tylko zjawiskiem kulturowym, ale ma status głębokiej przemiany cywilizacyjnej. W obrębie tej problematyki postanowiono skupić się na a) problemie wirtualności, b) problemie sztucznej inteligencji. W 2023 roku przedmiotem prowadzonych badań był problem istnienia obiektów

wirtualnych w dwóch, obecnie najbardziej wpływowych, koncepcjach: Michaela Heima i Davida Chalmersa. Obiekty wirtualne w koncepcji M. Heima istnieją jako niematerialne byty w przestrzeni cyfrowej, które mogą wywoływać realne doświadczenia i emocje, będąc jednocześnie zależnymi od technologii, która je generuje. Heim podkreśla unikalność tych obiektów poprzez ich immersyjność i interaktywność, co odróżnia je od tradycyjnych form mediów. W koncepcji D. Chalmersa, obiekty wirtualne istnieją jako elementy równie realne jak te w fizycznym świecie, ponieważ mogą wywoływać doświadczenia i reakcje porównywalne z rzeczywistymi. Chalmers argumentuje, że jeśli wirtualne doświadczenia są dla nas nierozróżnialne od rzeczywistych, to wirtualne obiekty posiadają podobny status ontologiczny do obiektów materialnych. Obie koncepcje prezentują znaczące różnice w podejściu ontologicznym, prowadząc do odmiennych wniosków odnośnie natury i istnienia tych obiektów.

3) A. Martin. Rola podmiotowości w nauce. Długofalowym celem badań jest wypracowanie dynamicznej koncepcji ja relacyjnego rozumianego jako dynamiczny system samoorganizującego się i usytuowanie tejże koncepcji na tle tradycyjnych ujęć podmiotu i świata społecznego oraz zrewidowanie rozmaitych dystynkcji, na których się opierają. W 2023 roku kontynuowane były badania nad podmiotowością w kontekście interakcji społecznych, a przede wszystkim możliwości i mechanizmów współdziałania. Rozważania skoncentrowane są wokół problemu autonomii tego, co społeczne oraz tego, co jednostkowe. Innymi słowy, za główne wyzwanie uważa się takie umiejscowienie jednostki względem struktur i procesów społecznych, które unika pułapek obiektywizmu (w sensie Hayeka i Poppera) z jednej strony oraz skrajnego indywidualizmu, z drugiej. W szczególności analizowane było zjawisko implozywności na obu poziomach, indywidualnym oraz społecznym. Dokonano krytycznej analizy ujęć i typów ja (*the self*) w ramach psychologii poznawczo-kognitywnej, teorii osobowości, teorii relacji z obiektem, oraz teorii przywiązania/regulacji.

Wśród publikacji członków Zespołu należy wymienić: 1) M. Czarnocka, M. Mazurek, *Deleuze's Conception of Virtuality Versus Virtual Computer Objects*, : „Foundations of Science”, oraz A. Michalska, *Thomas Kuhn, Stefan Amsterdamski, and the Cycles of Scientific Development*, w: „Studia Historiae Scientiarum”,

M. Czarnocka była redaktorem serii „Towards A Universal Civilization” (Peter Lang), w której ukazała się książka autorstwa M. Mitias, *Human Dialog*.

M. Czarnocka redagowała czasopisma „Filozofia i Nauka” oraz „Dialogue and Universalism”. Wraz z M. Mazurkiem wzięła udział w konferencji “Cosmology between Philosophy and Science: Deleuze, Guattari, and the Rest of Us”, Ontario, Canada, 24-27.05.2023.

A. Martin wygłosiła referat „Nauka normalna — między ucieleśnieniem i usytuowaniem”, w trakcie XII Polskiego Zjazdu Filozoficznego, Łódź 11-16 września 2023 r.

2.2.2 Zespół Filozofii i Hermeneutyki Matematyki

Dr hab. Zbigniew Król

W roku 2023, w ramach pracy Zespołu Filozofii i Hermeneutyki Matematyki, badania w dalszym ciągu dotyczyły różnych aspektów pozaformalnych determinantów wiedzy matematycznej i były bezpośrednią kontynuacją badań prowadzonych w poprzednich latach. Głównym obszarem działalności badawczej Zespołu Filozofii i Hermeneutyki Matematyki były kwestie związane z kluczowym dla ontologii i epistemologii matematyki problemem dostępu poznawczego do istnienia, czyli „jak poznajemy istnienie czegoś?”. Badanie te zainteresowały ośrodki naukowe w Japonii, gdzie prof. Król przebywał przez 2 lata (2007-2009) realizując duży międzynarodowy projekt badawczy. Badania te mogą wpływać na powstawanie nowych teorii matematycznych oraz umożliwiają podawanie rozwiązań trudnych problemów matematycznych prostszymi metodami. Rezultaty skutkują wypracowaniem nowych teorii dot. mechanizmów rozwoju wiedzy matematycznej

Zespół organizuje i prowadzi ogólnopolskie seminarium pt. *Filozoficzne problemy podstaw wiedzy*, IFiS PAN. Spotkania w ramach tego ogólnopolskiego seminarium odbywają się co miesiąc (raz w miesiącu) i stanowią okazję do wymiany myśli i rezultatów badań z wieloma ośrodkami w kraju i za granicą. W roku 2023 roku, odbyło się 6 takich spotkań, które zorganizowano we współpracy z prof. J. Lubaczem PW i prof. K. Wójtowiczem UW.

III. TEORIA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ I FILOZOFICZNE NAUKI O CZŁOWIEKU.

Prowadzone w tym obszarze badania obejmują wiele tematów, stykając się z różnymi zagadnieniami o charakterze nie wyłącznie filozoficznym, jak np. kategoria *gender*, psychoanaliza, problematyka demokracji europejskiej w wymiarze politycznym i antropologicznym, miejsce religii i mitu w kulturze współczesnej. Inne zagadnienia bliższe są problematyce tradycyjnie filozoficznej, np. kulturowy wymiar dyskusji o podmiotowości w epoce nowożytnej, początki i rozwój ruchu fenomenologicznego, myśl post-sekularna, nowożytna i współczesna myśl żydowska, antropologia filozoficzna, filozoficzne aspekty myśli ekonomicznej w epoce globalizacji i neokapitalizmu, teoria państwa. W tym obszarze badań działają Zespół Filozofii Kultury, Zespół badań nad filozofią hermeneutyczną, poststrukturalizmem i myślą feministyczną, Zespół Badań nad Myślą Post-sekularną, Zakład Badań nad Religią oraz Zespół Badawczy Antropologii Filozoficznej i Filozofii Społecznej. W ramach tego nurtu wpisują też badania i działalność Ośrodka Myśli Psychoanalitycznej.

3.1 Zespół Filozofii Kultury (etyczne i aksjologiczne aspekty współczesnej myśli filozoficznej)

Dr hab. Andrzej Leder (kierownik)

Dr hab. Maria Gołębowska

Dr Mikołaj Ratajczak

Dr Marta Olesik (współpraca)

Dr Barbara Brzezicka (współpraca)

Doktoranci: mgr Barbara Barysz, mgr Michael Stemerowicz, mgr Helen Milne, mgr Stanisław Chankowski, mgr Filip Brzeźniak, mgr Mateusz Hebda, mgr Jakub Gorecki

Długofalowym celem prac prowadzonych w Zespole Badawczym Filozofii Kultury jest próba konfrontowania etycznych i aksjologicznych założeń najważniejszych nurtów filozofii współczesnej z różnymi praktykami, obecnymi w kulturze współczesnej, szczególnie tymi o charakterze językowym.

Badania prowadzone w Zespole z jednej strony nadal skupiają się na językowym charakterze praktyk kulturowych, szczególnie w ich wymiarze etycznym, aksjologicznym i politycznym. Nurt ten sięga do różnych filozoficznych koncepcji dotyczących języka, przede wszystkim z tradycji strukturalizmu i poststrukturalizmu, ale też pragmatyzmu, badając możliwości, które teorie te tworzą, jeśli chodzi o możliwość pokazania związku między praktyką językową a różnorodnymi i zmiennymi fenomenami współczesnej kultury (M. Gołębowska). Z drugiej, członkowie Zespołu prowadzą badania dotyczące językowego, aksjologicznego i etycznego charakteru zjawisk kulturowych. Rozwijane są też badania nad charakterem zjawisk kulturowych z obszaru historii idei, w tym także historii idei filozoficznych, politycznych, społecznych czy ekonomicznych. (A. Leder, M. Ratajczak).

W szczególności:

Badania dr. Mikołaja Ratajczaka w roku 2023 dążyły do opracowania koncepcji i metodologii filozofii jako historii pojęć i idei. Krytycznie przepracowując zarówno poststrukturalistyczne projekty genealogiczne i dekonstrukcyjne (m.in. Michel Foucault, Giorgio Agamben, Jacques Derrida), jak i różne tradycje historii pojęć i historii idei (Koselleck i historia pojęć, historia idei z Cambridge, tzw. warszawska szkoła historii idei), dr Ratajczak próbuje analizować wybrane pojęcia z obszaru filozofii politycznej i społecznej od strony ich historii. Kontynuowane badania dotyczyły współczesnej włoskiej filozofii politycznej. W ramach tych badań dr Ratajczak wygłosił referaty na polskich i międzynarodowych konferencjach naukowych (m.in. na 2023 Society for European Philosophy Conference w Budapeszcie) oraz pracował na anglojęzycznymi publikacjami dot. pojęcia instytucji w historii włoskiej filozofii politycznej, które planuje złożyć do publikacji w 2024 roku. W 2023 dr Ratajczak ukończył także wieloletnią pracę w kierowanym przez siebie grantie NPRH, w ramach którego przygotował do druku jako redaktor naukowy 5 przekładów książek Giorgio Agambena. Kolejnym obszarem badań była historia tęczy flagi jako politycznego symbolu. Dr Ratajczak kontynuował także swoje pogłębione studia nad historią myśli Karola Marksa i Fryderyka Engelsa. Rok 2023 był szóstym rokiem prowadzenia przez niego wraz z Tomaszem Płomińskim z IF UW oraz Bartoszem Wójcikiem z ISP PAN otwartego seminarium „Czytanie Marksa” organizowanego przez IFiS PAN we współpracy z Fundacją Róża Luksemburg w Warszawie.

Badania Marii Gołębowskiej w 2023 roku dotyczyły:

1) zagadnień semiotyki i semantyki, rozpatrywanych w szerokim kontekście filozofii kultury i normatywności kulturowej – podstawowe pytania badawcze miały na celu dookreślenie statusu pojęć i schematyzacji pojęciowych, ich metodologicznego ogólnego charakteru oraz warunków ich aplikacji w poszczególnych nurtach filozoficznych; badania uwzględniały różne systemy semiotyczne i argumentacyjne – przekazów języka mówionego i pisanego, logiki klasycznej i logik modalnych; badania te odwoływały się również do metodologicznego kontekstu studiów performatywnych;

2) zagadnień schematyzmu i schematyzacji poznawczych, rozpatrywanych w kontekście zróżnicowanych filozoficznie koncepcji reprezentacji mentalnych i reprezentacji kulturowych, szczególnie z uwzględnieniem fenomenologicznej tradycji badawczej;

3) zagadnień fenomenologii prawa, szczególnie kwestii aksjologicznych, rozpatrywanych w kontekście zakresowej koncepcji norm (obyczajowych, moralnych i prawnych) i w odwołaniu do wzajemnych uwikłań normatywności kulturowej i prawnej;

4) zagadnień fenomenologii wizualności, szczególnie fenomenologii rozpatrującej kwestie przestrzeni (w tym fenomenologii architektury);

5) szeroko pojętych zagadnień podmiotowości – Maria Gołębiewska jest współorganizatorką (razem z dr hab. Anną Michalską-Martin, IFiS PAN) comiesięcznego, ogólnopolskiego seminarium „Modele i aspekty podmiotowości” (w IFiS PAN, od roku 2019; od kwietnia 2020 roku seminaria odbywają się online).

Dr hab. Andrzej Leder ukończył projekt „Lacanowska semantyka języków ekonomicznych” i wydał monografię na ten temat pt. „Ekonomia to stan umysłu. Ćwiczenie z semantyki języków gospodarczych” w Wydawnictwie Krytyki Politycznej, którą należy uznać za najważniejsze osiągnięcie Zespołu w minionym roku. W niej stosuje on osiągnięcia francuskiej, poststrukturalistycznej teorii języka do tego, żeby rzucić światło na sposób funkcjonowania tak teorii jak praktyki ekonomicznej we współczesnym świecie. Badanie stawia hipotezę o ekonomii jako strategii rozprowadzania nadmiaru, a następnie analizuje trzy poziomy zachodzenia zjawisk ekonomicznych, ten wyobrazeniowy, poziom reprezentacji, ten, gdzie panuje liczba – symboliczny i wreszcie realne podstawy dwóch poprzednich. Jednocześnie A. Leder przygotowywał francuskie wydanie swojej książki „Prześniona Rewolucja. Ćwiczenie z logiki historycznej” w wydawnictwie naukowym Eur’Orbem. A. Leder współtworzy środowisko Ośrodka Myśli Psychoanalitycznej i wchodzi w skład redakcji czasopisma „wunderBlock”. W tym też nurcie kontynuował prace prowadzone w ramach seminarium badawczego „Logics and Trauma” (GSSR), mającym być płaszczyzną spotkania teorii psychoanalitycznej i filozoficznej.

Do tego należy dodać, że istotną część aktywności dr hab. Andrzeja Ledera oraz dr Mikołaja Ratajczaka stanowiła opieka nad doktorantami, przygotowującymi dysertacje pod ich opieką. Służy temu seminarium Zespołu Filozofii Kultury, w trakcie którego studenci GSSR przedstawiają dyskutowane następnie fragmenty swoich prac. Najlepsze z nich często są publikowane. Dwoje z doktorantów ukończyło swoje dysertacje i uzyskało pozytywne recenzje.

A. Leder uczestniczył w wielu przedsięwzięciach popularyzujących naukę, udzielił też wielu wywiadów w czasopismach kształtujących opinię publiczną.

Pracownicy Zespołu opublikowali swoje prace w: „Argument-Biannual Philosophical Journal”, „Eidos. A Journal for Philosophy of Culture” (Leder), „Prace Polonistyczne” (Gołębiewska), „Teksty Drugie” (Ratajczak).

3.2 Zespół badań nad filozofią hermeneutyczną, poststrukturalizmem i myślą feministyczną)

Prof. dr hab. Paweł Dybel (kierownik)

Dr Marzena Adamiak

Dr hab. Magdalena Grabowska

Strategicznym celem prac badawczych Zespołu jest wskazanie na głębokie przeobrażenia jakie w filozofii współczesnej, w estetyce, w naukach humanistycznych i społecznych dokonały się pod wpływem XX-wiecznych koncepcji hermeneutycznych, poststrukturalistycznych i fenomenologicznych. Prowadzone są też badania nad zagadnieniami płci i różnicy seksualnej w obszarze filozofii feministycznej, głównie z perspektywy fenomenologii i poststrukturalizmu, oraz badania nad współczesnym ruchem feministycznym w Polsce.

W badaniach Zespołu można wyodrębnić następujące nurty:

1. Badania nad teoriami strukturalistycznymi, poststrukturalistycznymi i postmodernistycznymi.
2. Badania nad myślą estetyczną H.G. Gadamera.
3. Badania nad fenomenologicznymi koncepcjami E. Husserla i M. Heideggera, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki związanej z obecnym w nich pojęciem świata oraz stosunkiem do nauki i techniki współczesnej.
4. Badania nad kategorią płci w ramach poststrukturalistycznych teorii feministycznych oraz fenomenologii feministycznej, ze szczególnym uwzględnieniem metodologii fenomenologicznej.
5. Badania nad problematyką kobiecego podmiotu w kontekście zagadnienia inności.
6. Badania nad kierunkami rozwoju ruchów feministycznych i emancypacyjnych w Polsce i na świecie.
7. Badania nad sprawczością reprodukcyjną kobiet* z perspektywy teorii reprodukcji społecznej i koncepcji sprawiedliwości reprodukcyjnej.
8. Badania porównawcze nad płcią i procesami de-demokratyzacji i re-demokratyzacji w Polsce i Europie Wschodniej.

W ramach realizacji podstawowego nurtu nr. 1 Paweł Dybel prowadził badania nad głównymi koncepcjami jakie powstały w ramach w.w. nurtów wskazując na różnice i pokrewieństwa między nimi. Podjął też kwestię relacji myśli o sztuce Jacquesa Derridy na tle koncepcji Heideggera i Hegla. W ramach realizacji nurtu nr. 2 badał założenia myśli estetycznej H.G. Gadamera. W ramach realizacji nurtu nr. 3 badał rolę pojęcia świata w myśli filozoficznej Husserla i Heideggera oraz ich stosunek do nauki i techniki.

W ramach realizacji podstawowego nurtu nr 4 Marzena Adamiak zajmowała się analizą metodologii fenomenologicznej (opis pierwszoosobowy, *epoché*, redukcje ejdetyczna i transcendentna) w perspektywie krytyki poststrukturalistycznej i myśli feministycznej (L. Alcoff, J. Derrida, M. Foucault, S. Heinämaa, B. Mann, J. Oksala); opracowaniem zagadnienia oczywistości jako leżącego u podstaw konceptu metody E. Husserla opartej na intuicji (E. Levinas, M. Merleau-Ponty); problemem niejednorodności i braku spójności metodologicznej w fenomenologii jako konsekwencji jej rozwoju i poszerzania obszaru zainteresowań, w tym kwestią niejasności odróżnienia między empirycznym a transcendentnym poziomem rozważań (S. de Beauvoir, B. Mann, J. Oksala); możliwościami transcendentalizmu w perspektywie feministycznej fenomenologii (badania nad ideą transcendentalizmu usytuowanego, inspirowaną post-fenomenologią J. Oksali. Wreszcie, w

ramach realizacji podstawowego nurtu nr 5 badała koncepcję bezinteresowności oraz pojęcie Twarzy E. Levinasa.

W ramach realizacji podstawowego nurtu nr 6 Magdalena Grabowska prowadziła badania nad wpływem ruchów feministycznych i emancypacyjnych w Polsce na kształtowanie się nowej podmiotowości politycznej kobiet w Polsce w latach 1993-20120. W ramach realizacji podstawowego nurtu nr 7 prowadziła badania nad relacją pomiędzy współczesnymi protestami na rzecz sprawczości reprodukcyjnej w Polsce (protestami przeciwko zaostrzeniu prawa aborcyjnego w 2016 i 2020 roku), a widocznością pracy reprodukcyjnej w okresie polikryzsu związanego z pandemią Covid, kryzysem humanitarnym na granicy Polsko-Białoruskiej i wojną w Ukrainie. W ramach realizacji podstawowego nurtu nr 8 kontynuowała badania porównawcze (Polska, Węgry, Chorwacja, Bułgaria) nad procesami de-demokratyzacji w re-demokratyzacji w perspektywy płci społeczno-kulturowej

Członkowie Zespołu opublikowali lub zgłosili swoje prace w tomach zbiorowych oraz czasopismach: „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”, „Zagadnienia Naukoznawstwa”, „Jewish Historical Review”, „Przegląd Socjologiczny”. Należy wspominać także o 4 rozdziały autorstwa P. Dybla w monografii *Krótką historia filozofii współczesnej*. Warszawa, Wyd. Stentor (red. T. Gadacz): *Psychoanaliza i filozofia* (s. 371-390); *Postmodernizm* (s. 391-428); *Strukturalizm* (s. 421-429); *Poststrukturalizm* (s. 429-453). Za najważniejsze osiągnięcie Zespołu w tym roku należy uznać opublikowanie monografii M. Adamiak pt. *Przeżywając płęć. Doświadczenie na styku feminizmu, poststrukturalizmu i fenomenologii* (Universitas, Kraków). W swojej książce dr Adamiak podejmuje się szczegółowej analizy możliwości, jakie filozofii feministycznej daje fenomenologia po krytyce poststrukturalistycznej. Sednem problemu na styku przywołanych w tytule trzech dyscyplin okazuje się zaś kategoria doświadczenia i podejmowane współcześnie w myśli feministycznej próby powrotu do niej jako „świadectwa” tożsamościowego”, mającego stanowić podstawę nie tylko rozpoznań teoretycznych, ale też etycznych i politycznych. Atrakcyjność fenomenologii dla feminizmu wynika z rozwijania przez nią na przestrzeni lat namysłu nad kategorią doświadczenia przeżywanego przez jednostkę (*lived experience, l'expérience vécue*), którą postrzega się jako ucieleśnioną i usytuowaną. W coraz to kolejnych swoich odstonach fenomenologia zdaje się pogłębiać także refleksję nad źródłową relacją podmiotu ze światem, odchodząc tym samym od dualistycznych, podmiotowo-przedmiotowych schematów opisu ludzkiej egzystencji (M. Merleau-Ponty, E. Levinas), co również bliskie jest feministycznym podejściom.

Jeśli chodzi o aktywności międzynarodowej Zespołu, P. Dybel jako członek Rady Naukowej Sigmund Freud Institut we Frankfurcie nad Menem uczestniczył w posiedzeniach instytutu. Poza tym, w dniach 10-17 maja 2023 roku przebywał na tygodniowym pobycie naukowym we Wiedniu – na podstawie umowy Polskiej Akademii Nauk z Osterreichische Wissenschaftliche Akademie, gdzie na Medizinische Universität oraz w Fundacji Alfreda Adlera wygłosił wykłady na temat dziejów psychoanalizy w Polsce.

M. Grabowska w kwietniu 2023 roku odbyła pobyt studyjny na *RIKK – Institute for Gender, Equality and Difference* na University of Iceland w ramach wymiany programu Erasmus Plus. Poza tym w dniach 01-15.06. 2023 wzięła udział w Summer Institute for the

Study of East Central and Southeastern Europe (SISECSE) organizowanym przez Centre for Advanced Study Sofia (CAS) i American Council of Learned Societies.

M. Adamiak współorganizowała XXII. międzynarodowej konferencji Polskiego Towarzystwa Fenomenologicznego *Relation in Phenomenology – Phenomenology in Relation. Intra- and Interdisciplinary Perspectives*, Warszawa 1-2. Grudnia. Poza tym jest członkinią International Advisory Board w piśmie międzynarodowym „Hypatia. A Journal of Feminist Philosophy”.

M. Grabowska była opiekunką naukową trzech młodych pracowniczek naukowych: N. Kumar (PASIFIC), W. Morawskiej (grant MNiE) oraz A. Bednarczyk (NCN Preludium).

3.3 Ośrodek Myśli Psychoanalitycznej

Dr hab. Adam Lipszyc (kierownik)

Prof. dr hab. Paweł Dybel

Dr hab. Ewa Kobylińska-Dehe

Dr Mira Marcinów

Celem stworzonego w 2020 roku Ośrodka Myśli Psychoanalitycznej jest systematyczne badanie i rozwijanie konsekwencji, jakie płyną z teorii psychoanalitycznych dla problematyki filozoficznej przede wszystkim w zakresie filozofii podmiotowości, lecz także w zakresie epistemologii, filozofii kultury, filozofii religii, filozofia literatury, filozofii sztuk wizualnych, filozofii społecznej i filozofii polityki.

W działalności Ośrodka Myśli Psychoanalitycznej można wyróżnić następujące cztery nurty:

1. Filozofia podmiotowości; w tym zasadniczym nurcie członkowie zespołu badają konsekwencje teorii psychoanalitycznych dla filozofii podmiotowości, odnosząc dokonania poszczególnych nurtów psychoanalizy do dokonań współczesnej filozofii człowieka takich prądów myślowych jak fenomenologia, dekonstrukcja, hermeneutyka, teoria krytyczna i inne;
2. Historia psychoanalizy i psychiatrii, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu polskiego; w tym nurcie członkowie zespołu badają historyczny wymiar zasadniczej dla OMP tematyki, który umożliwia osadzenie tej problematyki w kontekście społeczno-kulturowym;
3. Filozofia literatury i sztuk wizualnych; w tym nurcie badań członkowie zespołu testują rezultaty badań nurtu głównego (1), konfrontując go z konkretnym materiałem interpretacyjnym, który umożliwia także modyfikację owych rezultatów i wypracowywanie nowych rozwiązań;
4. Filozoficzne aspekty psychoanalitycznej praktyki klinicznej; w tym nurcie badań członkowie zespołu intensywną współpracę ze środowiskiem klinicystów starają się wydobyć konstrukty teoretyczne, które w postaci niewyartykułowanej wyłaniają się z praktyki klinicznej.

W szczególności: jeśli chodzi o 1) zespół koncentrował się przede wszystkim na zagadnieniu relacyjności ludzkiego podmiotu oraz na filozofii cielesności. Jeśli chodzi o 2) zespół koncentrował się przede wszystkim na powojennych losach polskich psychoanalityków na emigracji. Jeśli chodzi o 3) zespół koncentrował się przede wszystkim na złożonych filozoficznych konsekwencjach psychoanalitycznej interpretacji literatury i filmu, ze szczególnym uwzględnieniem powojennej literatury austriackiej oraz współczesnej

literatury polskiej. Jeśli chodzi o 4) zespół koncentrował się przede wszystkim na zagadnieniu historii i jego filozoficznych ujęciach.

Pracownicy Ośrodka opublikowali swoje prace jako rozdziały w monografiach naukowych zagranicznych (wyd. Routledge, E. Kobylińska-Dehe) i polskich (wyd. Universitas, WUW, A. Lipszyc,) oraz w czasopismach „Eidos. A Journal for Philosophy of Culture”, „Teksty Drugie”, „Wielogłos”, „Archiwum Emigracji” (A. Lipszyc).

W 2023 Zespół przygotował kolejny numer wydawanego przez OMP czasopisma „Wunderblock. Psychoanaliza i Filozofia”, poświęcony problematyce czasowości. Wśród autorów znajdują się doświadczeni badacze i ci, którzy dopiero rozpoczynają karierę naukową, akademicy oraz psychoterapeuci. Po raz pierwszy też część numeru ukazuje się w języku angielskim.

Należy też wymienić – oprócz pięciu wystąpień pracowników Ośrodkach na konferencjach międzynarodowych – cztery wystąpienia M. Marcinów poza środowiskiem naukowym (, O umieraniu, Bydgoski Trójkąt Literacki, 17.06.2023; Szaleństwo i literatura, Żar literatury, Żory, 16.09.2023; : Jak oswoić się ze śmiercią, Biblioteka Wolność, Łódź, 25.10.2023; „Gdzie ukrywa się histeria?” Znaczenia. Psychoterapia., Warszawa, 18.11. 2023).

W ramach współpracy międzynarodowej A. Lipszyc prowadzi całoroczne seminarium saminiarium „Literatura austriacka i psychoanaliza” we współpracy z Austriackim Forum Kultury i Polskim Towarzystwem Psychoanalitycznym.

3.4 Zespół do Badań nad Myślą Postsekularną

Dr hab. Agata Bielik-Michalska (kierownik)

Dr Maciej Sosnowski

Zespół wiąże swoje wieloletnie plany badawcze z refleksją nad tzw. postsekularyzmem. Myśl postsekularna to stosunkowo nowa dyscyplina filozoficzna, powstała wokół słynnego postulatu Jürgena Habermasa, który w *Glauben und Wissen*, eseju napisanym w roku 2002, ogłosił koniec „epoki świeckości“ i zaproponował przemyślenie na nowo obecności religii w nowoczesnych społeczeństwach zachodnich. Zespół bada tę tematykę już od kilku lat, skupiając się zwłaszcza na niejawnej obecności wątków teologicznych (tak chrześcijańskich, jak żydowskich) w filozofii i literaturze współczesnej. W szczególności Zespół prowadzi badania podstawowe nad wariantem religijności nowoczesnej, nazywanej przez Habermasa „kooperacyjnym” – sprzyjającym podstawowym teozom Oświecenia. Mieszczą się tu badania (a) nad tradycją judaistyczną, a zwłaszcza nad filozoficzną haską (Spinozy, Cohen, Levinas, Derrida); (b) „tezą o sekularyzacji” (Weber, Löwith, Blumenberg, Taubes, Voegelin, Strauss, Marquardt); (c) renesansem „teologii politycznej” (Schmitt, Derrida, Žižek); (d) katolickim modernizmem (Newman, Brzozowski, Maritain, Marcel i Peguy) oraz (e) obecnością argumentów post-sekularnych we współczesnej myśli lewicowej (Žižek, Badiou, Agamben).

W roku 2023 kierownik zespołu, prof. Agata Bielik-Michalska, poświęciła się głównie finalizacji grantu otrzymanego z Fundacji Templetona (za pośrednictwem St Andrew’s University w Edynburgu): *Widening Horizons in Philosophical Theology*, gdzie jej rola polegała na dostarczeniu perspektywy żydowskiej (*Jewish Voice in the Debate on*

Secularisation). Grant ten realizowała ona w ramach swojego zatrudnienia na University of Nottingham, ale wiązał się on także z zaproszeniem do współpracy polskich uczestników (Adam Lipszyc). Efektem pracyna grantem była zorganizowana przez nią w Maju 2023 konferencja pt. *Spiritual Investment in the World. Theologies of Worldliness* (30-31.03.2023, Nottingham), w której wzięło udział 20 uczestników z Wielkiej Brytanii, USA, Francji, Niemiec, Izraela i Polski. W tej chwili pracuje ona nad edycją tomu pokonferencyjnego o tym samym tytule, który otrzymał wstępną promesę wydawniczą w prestiżowej Jewish Studies Series w Indiana University Press. Jednocześnie pracuje ona nad własną monografią pt. *Sacred Secularity. Jewish Theologies of Wordliness*, zakontraktowaną do nowej serii pt *Philosophical Theology* w Oxford University Press (pod dyrekcją prof. Judith Wolfe).

Maciej Sosnowski skupił się na swojej pracy habilitacyjnej, w roku 2022/23 prowadzi także otwarte seminarium w IFIS PAN poświęcone lekturze *Fenomenologii ducha* Hegla (razem z Bartoszem Wójcikiem).

Najważniejszym osiągnięciem Zespołu w 2023 roku jest wydanie przez Agatę Bielik-Robson monografii pt. *Derrida's Marrano Passover. Exile, Betrayal, Survival, and the Metaphysics of Non-Identity* (London & New York: Bloomsbury, 2023), która już doczekała się pierwszych pozytywnych recenzji. To pierwsza tego typu publikacja na świecie, której celem jest filozoficzna interpretacja słynnej deklaracji Jacquesa Derridy, w które określił on siebie jako „marana francuskiej kultury katolickiej.”

Zespół trwale współpracuje z wydziałem Theology and Religious Studies, University of Nottingham, gdzie *Agata Bielik-Robson* pracuje jako Professor of Jewish Studies.

Agata Bielik i Maciej Sosnowski opublikowali swoje prace na czasopismach „Versus”, „Religions”, „E@go: Theory, Literature, Culture” (A. Bielik-Michalska), „Critique” (M. Sosnowski), oraz w tomach zbiorowych wydanych zagranicą (wyd. Brill, Palgrave Mac Millan, Routledge).

3.5 Zakład Badań nad Religią

Prof. dr hab. Zbigniew Mikołajko (kierownik)

Dr hab. Dorota Hall

Dr hab. Anna Kubiak

Dr hab. Rafał Smoczyński

Dr Kseniya Medvedeva (stypendystka programu PASIFIC)

Dr Kinga Połynczuk-Alenius (stypendystka programu PASIFIC)

W ostatnich latach Zakład Badań nad Religią skutecznie rozpoczął reorientację swoich zainteresowań badawczych, otwierając się w większym stopniu na studia z obszaru socjologii religii. W reorientacji takiej, mówiąc najogólniej, chodzi – z jednej strony – o podjęcie bardziej gruntownych studiów nad społecznym światem katolicyzmu i jego wewnętrzną pluralizacją po 1989 roku, z drugiej – o wpisanie się w szerszy, międzynarodowy horyzont badań nad religią i religijnością, podejmowanych między innymi w obrębie programów badawczych finansowanych z Funduszu Wyszehradzkiego, Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Narodowego Centrum Nauki i innych źródeł międzynarodowych i krajowych. Dominująca jest jednak tendencja – ponad uproszczonym synkretyzmem – do

zintegrowania rozmaitych spojrzeń metodologicznych (filozofii, socjologii, antropologii kultury itd.) na religię, i szerzej – sacrum.

Podstawowe nurty obecnej działalności badawczej to;

- a) duchowość (mistyka) religijna i pozareligijna w kontekście kultury współczesnej;
- b) tanatologia (problematyka śmierci) w jej związkach z biopolityką i bioekonomią
- c) religijność a tożsamość (etniczna, społeczna, seksualna itd.);
- d) socjologia religii i jej metodologia;
- e) religijność (mentalność religijna) w sytuacjach kryzysu;
- f) religijność a rzeczywistość wirtualna;
- g) panika moralna

Najważniejsze badania podejmowane w 2022 roku dotyczyły a) tanatologii (problematyki śmierci) w jej związkach z bio-polityką i bio-ekonomią: większość prac Zakładu w okresie sprawozdawczym dotyczyła tej właśnie problematyki; najważniejsze w tym zakresie były w roku sprawozdawczym publikacje A. E. Kubiak; b) religijności i tożsamości: jest to od dłuższego czasu trwały i ważny aspekt prac Zakładu; ilustrują go tym razem głównie badania Rafała Smoczyńskiego nad tożsamością religijną w jej relacjach z tożsamością różnych grup społecznych, „historycznych” (szlachta, arystokracja, chłopci) i nowych (migranci); c) religijności (mentalności religijnej) w sytuacjach kryzysu. Najważniejsza w tym zakresie była publikacja Rafała Smoczyńskiego związana z paniką moralną w okresie pandemii pt. *Moral regulation and a good moral panic: UK Polish migrant workers and the 2016 EU Referendum*); d) religijności a rzeczywistości wirtualnej: temat ten stanowi obszar zainteresowań badawczych Doroty Hall;

Członkowie Zakładu opublikowali swoje prace w czasopismach „Znak”, „Nowy Raptularz”, „Anthropological Researches and Studies”, „Current Sociology” „oraz w tomach zbiorowych wydanych w Polsce (PIW, Wydawnictwo Nauk Społecznych i Humanistycznych UAM – Z. Mikołejko) i zagranicą (Routledge – A.E. Kubiak).

A.E. Kubiak była współredaktorką monografii: *Death and Funeral Practices in Poland*, London and New York 2023, Routledge; D. Hall była współautorką monografii, *Minority Churches as Media Settlers: Negotiating Deep Mediatization*, London and New York 2023, Routledge, którą należy uznać za najważniejszym osiągnięciem Zakładu w minionym roku.

Warto tu wspominać o licznych wystąpieniach i wywiadach Z. Mikołejki w portalach internetowych, mediach społecznościowych, w audycjach radiowych i w gazetach. Przykładowe tematy: religijność w Europie i w Polsce, Jak chrześcijanie zniszczyli cywilizację antyku?, obecność zwierząt w kulturze, religii i życiu społecznym,

Jeśli chodzi o współpracy z zagranicą, należy wspominać, że R. Smoczyński przedstawił dwie serie wykładów monograficznych w ramach kształcenia podoktorskiego w instytucjach zagranicznych – w Instytucie Filozofii i Socjologii Bułgarskiej Akademii Nauk (08/09/2023-17/09/2023) oraz na Uniwersytecie w Lublanie (07/10/2023-17/10/2023). Uzyskał też stypendium naukowe Beeker Program NAWA na Northumbria University (Wielka Brytania). Wygłosił liczne wykłady na zaproszenie instytucji zagranicznych (Seul, Bukareszt, Praga, Sofia). D. Hall jest członkinią Editorial Board międzynarodowych czasopism „Religion and Society in Central and Eastern Europe” oraz „Religio: Revue pro

religionistiku”, a także doradcą w projektach „Academic Advisory Board to the project „Religion in Societies Emerging from COVID-19” (Trans-Atlantic Platform: Recovery, Renewal and Resilience in a Post-Pandemic World)” i „External Ethical Advisor to the project „Finding Agreement in Return” (FAiR; Horizon Europe)”, jak też członkinią zarządu International Study of Religion in Eastern and Central Europe Association (ISORECEA). D. Hall była też współorganizatorką sesji *Media settlers: minority churches in times of deep mediatization* na konferencji Religions and Technologies, Wilno, 4-8 września.

Kinga Połyńczuk-Alenius, współorganizowała sesję *Media, Globalization and Social Changena* na Nordmedia 2023 conference, Bergen, 16-18.08

R. Smoczyński był kierownikiem w trzech grantach realizowanych przez PAN z Akademia Nauk Bułgarii, Węgier, Czeskiej Republiki oraz uczestniczył w krajowym projekcie “The Polish bourgeoisie and its symbolic heirs: The genealogical roots of the Polish and Jewish economic elite and its ideological heritage in the contemporary social space of the intelligentsia”, finansowanym przez NCN.

K. Medvedeva była kierownikiem grantu „Green Orthodoxy: Ecological Conversion of Eastern Orthodox Churches” PASIFIC.

K. Połyńczuk-Alenius, była kierownikiem grantu międzynarodowego „Mediated re/making of democratic imagination in Poland, finansowany przez Horizon Europe oraz grantu „Media, migration, and conspiracy theories in Central Eastern Europe: Discourses and infrastructures”, finansowanego przez KONE Foundation.

Rafał Smoczyński kierował projektem NCN pt. „The Polish bourgeoisie and its symbolic heirs: The genealogical roots of the Polish and Jewish economic elite and its ideological heritage in the contemporary social space of the intelligentsia”.

3.6 Zespół Badawczy Antropologii Filozoficznej i Filozofii Społecznej

Prof. nadz. Pavel Barkouski (grant NAWA)

Dr hab. Jagna Brudzińska (kierownik)

Prof. dr hab. Stanisław Czerniak

Mgr Thomas Dojan (grant PRELUIUM Bis)

Dr hab. Andrzej Gniazdowski

Dr hab. Daniel Sobota (do 30.09)

Aktywność badawcza zespołu koncentruje się od roku 2002 na teorii człowieka pojętego jako istota społeczna. Strategicznym celem badań jest rozpoznanie i współtworzenie pojęciowego instrumentarium współczesnej antropologii filozoficznej na tle jej powiązań z pokrewnymi subdyscyplinami filozoficznymi, przede wszystkim z fenomenologią, fenomenologicznie zorientowaną teorią człowieka i teorią społeczną oraz polityczną, historia i krytyka idei politycznych, psychologia teoretyczna i psychoanaliza oraz z teorią wiedzy. Badania mają charakter zarówno intra- jak też inter- i transdyscyplinarny. Do głównych nurtów działalności Zespołu w roku sprawozdawczym zaliczają się badania nad fenomenologicznie ugruntowaną teorią człowieka, psychoanalitycznie zorientowaną antropologią oraz humanistyką medyczną; odrębny nurt badawczy dotyczy krytyki idei politycznych i podejścia fenomenologicznego w ramach filozofii politycznej; kolejny nurt

obejmując fenomenologię, antropologię oraz epistemologię wiedzy; prowadzone były także badania w zakresie filozoficznej teorii performansu.

W ramach badań nad fenomenologiczną teorią człowieka, psychoanalitycznie zorientowaną antropologią oraz humanistyką medyczną dokonana została szczegółowa analiza podmiotowego doświadczenia, poddająca krytyce naturalistyczne podejście we współczesnych naukach medycznych. Na tym tle skonfrontowane zostały ze sobą, za Michaeliem Balintem, koncepcje medycyny *zorientowanej na chorobę* z medycyną *zorientowaną na pacjenta*. Studium to wykazało konieczność systematycznej refleksji nad pojęciem ludzkiego doświadczenia, aby uniknąć naturalistycznych deformacji w podejściu do człowieka, które mają nie tylko teoretyczne, ale także praktyczno-terapeutyczne konsekwencje. W centrum badań znalazło się pojęcie żywego ciała jako sensotwórczego systemu przeżywania oraz osoby, jako struktury relacyjnej, zawsze konkretnie usytuowanej w środowisku świata przeżywanego.

W odniesieniu do krytyki idei politycznych i podejścia fenomenologicznego w ramach filozofii politycznej przeprowadzona została, po pierwsze, analiza tzw. polityki radykalnej w odniesieniu do polskiej tradycji kultury politycznej. Wychodząc poza dominujące obecnie w debatach kategorie globalnego populizmu czy środkowo-wschodnioeuropejskich idei narodowych, badania usytuowane zostały w szerszym kontekście historycznym i teoretycznym. Krytycznie rozważone zostało ideowo-historyczne spojrzenie Andrzeja Walickiego na polski „Sonderweg” do nowoczesności, które wywodzi polityczne pojęcie narodu z tradycji dawnego szlacheckiego republikanizmu w Polsce i przedstawiona została nowa interpretacja oligarchicznego republikanizmu. Po drugie, w kontekście krytyki idei politycznych przeprowadzona została różnicująca analiza reżimów totalitarnych faszyzmu/nazizmu i komunizmu. Główne argumenty zidentyfikowane zostały w polemice A. Besançon i L. Kołakowskiego, aby na tym tle odwołać się do krytyki obu typów totalitaryzmów w koncepcji Corneliusa Castoriadis. Ważnym aspektem było tu, za Castoriadisem, rozróżnienie między nazistowskimi i komunistycznymi typami Wyobraźni.

Komunizm, faszyzm i narodowy socjalizm jako tzw. „nieoliberalne demokracje” były też przedmiotem analizy odwołującej się do prac Aurela Kolnaia, który właśnie to pojęcie zastosował po raz pierwszy w swoich pracach poświęconych populistycznym ruchom i formom politycznym pierwszej połowy XX wieku, przede wszystkim rozwojowi narodowego socjalizmu w Niemczech.

Ponadto kontynuowane były badania w zakresie antropologii i epistemologii wiedzy. Tu w centrum uwagi znalazły się koncepcje czołowych przedstawicieli Szkoły Frankfurckiej, a mianowicie Adorna, Habermasa i Honnetha. Analizie porównawczej poddane zostały antropologiczne i epistemologiczne poglądy wymienionych myślicieli przy koncentracji na kategoriach racjonalności, mimesis i uznania.

W ramach filozofii performansu, przeprowadzone zostały analizy formy i treści platońskiego dialogu Fajdros, potraktowane jako modelowy przykład sztuki filozoficznego performansu. Podjęto także próbę zrozumienia i wyjaśnienia doświadczenia działania teatralnego, które zostało zarysowane w tekstach Jerzego Grotowskiego, w odniesieniu do teorii działania, zaprezentowanej „Osobie i czynie” Karola Wojtyły.

Jeśli chodzi o publikacjach, zwraca uwagę monografia D. Soboty pt. „Die Geburt der Phänomenologie aus dem Geiste der Frage Johannes Daubert und der Anfang der Phänomenologischen Bewegung”, Königshausen & Neumann Verlag, oraz artykuły A. Gniazdowskiego w czasopismach „Eidos“, Logos i Ethos“, Zeitschrift für interkulturelles Philosophieren“. J. Brudzińska opublikowała esej w „Discipline filosofiche“ a S. Czerniak w „Dialogue and Universalism“; artykuł P. Barkouskiego ukazał się w „Topos“. Pracownicy Zakładu opublikowali kilka rozdziałów w monografiach zbiorowych wydawanych we Wydawnictwach Springer, Transnational Press: Istanbul, Kritika & Kontext, Mohr Siebeck.

Należy uznać za najważniejsze osiągnięcie Zakładu w minionym roku Organizacja międzynarodowej konferencji fenomenologicznej – we współpracy z Polskim Towarzystwem Fenomenologicznym i Uniwersytetem Warszawskim, pt. „The 22nd Conference of the Polish Phenomenological Association: “Relation in Phenomenology – Phenomenology in Relation. Intra- and Interdisciplinary Perspective”, 1-2 grudnia 2023 roku, IFiS PAN, Pałac Staszica”. Głównymi prelegentami konferencji byli renomowani przedstawiciele współczesnej fenomenologii z USA, Włoch, Japonii i Czech; w sumie w konferencji wzięło udział ponad 40 uczestników z 13 krajów.

Pracownicy Zakładu były aktywni na forum publicznym: P. Barkouski zorganizował spotkanie publiczne pt. „Od sierpnia do czerwca. Rewolucja 2020 w Białorusi z perspektywy Solidarności”, 28.06.2023 oraz panel „Lessons of the Polish Solidarity for the Belarusian revolution of 2020”, 22.09.2023; D. Sobota zorganizował m.in. cykl ośmiu debat „Myślowisko Miejskie” w Bydgości; J. Brudzińska uczestniczyła w debacie “Conflitto psichico ed ermeneutica della persona. La svolta fenomenologica” (Konflikt psychiczny a hermeneutyka osoby. Zwrot fenomenologiczny) wokół książki: Jagna Brudzińska, *Antropologia konfliktu. Lezioni Italiane*, CIRF Centro Italiano Ricerche Fenomenologiche, Via Novara, 51 – 00198 ROMA, Italia, 9.12.2023.

W konferencji poświęconej Białorusi: INTERNATIONAL CONGRESS OF BELARUSIAN STUDIES, Political Sphere and the GDL Institute Gdańsk, 2023-09-22-24, P. Barkouski zorganizował sesję pt. “National revival or political liberation: what is our ultimate goal?”, oraz sesję: Round table „Lessons of the Polish Solidarity for the Belarusian revolution of 2020” (wraz z A. Gniazdowskim).

Pracownicy Zakładu były kierownikami następujących projektów:

- P. Barkouski, *Przebudzenie Białorusi. Przemiany społeczne, polityczne i kulturowe w nowych kontekstach teoretycznych*, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
- J. Brudzińska, *Towards a Depth Phenomenology of Embodied Individuation*, NCN, Preludium Bis1.
- A. Gniazdowski, *The Phenomenology of the State. A Historical-Critical Introduction*, NCN, Opus 20
- A. Gniazdowski, *Przekład na język polski, krytyczne opracowanie, redakcja, przygotowanie do druku oraz wydanie pism wojennych Maxa Schelera*, NPRH, Uniwersalia
- Daniel Sobota, *Thumaczenie na język niemiecki oraz publikacja monografii Daniela R. Soboty pt. ‘Narodziny fenomenologii z ducha pytania. Johannes Daubert i fenomenologiczny rozruch’* (Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2017). NPRH, Uniwersalia 2.1. PI

Daniel Sobota, *VIIIth Platonic Summer Seminar 2024: Parmenides and Henology*, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Doskonała Nauka II – Wsparcie konferencji naukowych.

J. Brudzińska była autorką monografii w języku włoskim *Antropologia del conflitto. Lezioni italiane*. Firenze: Editrice Clinamen; Pavel Barkouski był autorem monografii, *Logika. Narysy*, Minsk: Zmicier Kolas.

Pracownicy Zespołu opublikowali swoje prace w czasopiśmie „IWM Post”, „Przegląd Filozoficzny – Nowa Seria”, „Stan Rzeczy” oraz w tomach zbiorowych wydanych w Polsce i zagranicą.

J. Brudzińska współpracowała z Archiwum Husserla, Wydział Filozofii, Uniwersytet Koloński w ramach prac edytorskich przy wydaniu ostatniego dzieła Edmunda Husserla „Erfahrung und Urteil” w krytycznej serii dzieł zebranych Edmunda Husserla „Husserliana”.

Współorganizowała też (wraz z UW) XXII konferencji Polskiego Towarzystwa Fenomenologicznego pt. „Relation in Phenomenology – Phenomenology in Relation” Warszawa 1-2 Grudnia.

Daniel Sobota współorganizował III Bydgoskie Spotkania Filozoficzne: „Perspektywy współczesnej filozofii religii”, 22-24.09.2022, Bydgoszcz, UKW, IFiS PAN, USz. Oraz Konferencję „Horyzonty edukacji” 14-17.12.2022, Fundacja Kultury Pozytywka, IFiS PAN, WP UW, Bydgoszcz.

D. Sobota prowadzi w IFiS PAN dwa seminaria: „Czytanie tekstów fenomenologicznych” oraz „Problemy współczesnej filozofii religii”, oba we współpracy z Polskim Towarzystwem Fenomenologicznym.

Pracownicy Zakładu kierowali następującymi grantami:

Jagna Brudzińska: NCN Opus 15, „Genetic Phenomenology of Personal Experience. The Interdisciplinary Potential of Edmund Husserl’s Transcendental Philosophy” oraz NCN Preludium Bis 1, „Towards a Depth Phenomenology of embodied Individuation”.

Andrzej Gniazdowski: NCN Opus 15 „The Phenomenology of the State. A Historical-Critical Introduction” oraz Józef Tischner Fellowship “The Political Applications of Phenomenology”, Institute for Human Sciences, Vienna.

Daniel Sobota: NPRH – Uniwersalia „Tłumaczenie na język niemiecki oraz publikacja monografii Daniela R. Soboty pt. „Narodziny fenomenologii z ducha pytania. Johannes Daubert i fenomenologiczny rozruch” (Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2017)”.

Pavel Barkouski: NAWA „Solidarni z naukowcami” “Transformation processes in Belarusian society in the context of protest movements and the new approach to democracy”.

1.3.2. Pion socjologiczny

W roku 2023 w **pień socjologicznym zatrudnionych** było 62 pracowników naukowych, w tym 8 profesorów, 22 profesorów IFiS, 31 adiunktów, 1 asystent (stan na 31 grudnia 2023). W porównaniu z rokiem 2022, z wyjątkiem profesorów (3 osoby odeszły na emeryturę, 1 osoba uzyskała tytuł profesora) niemal nie zmieniła się liczebność profesorów IFiS oraz adiunktów (z 30 do 31 osób) i asystentów. 11 osób, w tym 1 prof. IFiS (o trzech mniej niż w 2022 roku), 10 adiunktów oraz 1 asystent zatrudnionych było ze środków pochodzących z grantów.

Główne obszary badawcze pionu socjologicznego w roku 2023 nie uległy zasadniczym zmianom i stanowiły, podobnie jak w latach ubiegłych, w znacznej mierze kontynuację i pogłębienie, a niekiedy rozszerzenie problematyki podejmowanej przez Zespoły i Zakłady w poprzednich latach. Prace socjologów realizowane były w ramach sześciu podstawowych obszarów badawczych: (1). przemiany struktury społecznej i nierówności społeczne, (2). badania nad społeczeństwem obywatelskim i procesami demokratyzacji, (3). ład instytucjonalny i jego przeobrażenia, (4). kulturowe problemy współczesności, (5). badania nad procesem integracji europejskiej oraz (6). teoria socjologiczna i metodologia badań. W 2023 roku wzmacniały swoją aktywność dwa Zespoły. Jeden z nich – Zespół Studiów Europejskich jest prowadzony przez nową kierowniczkę, drugi – Zespół Socjologii Migracji, powołany w 2022 roku jest odpowiedzią na potrzebę pogłębionej refleksji nad problemami i zagrożeniami społeczno-kulturowymi, politycznymi oraz ekonomicznymi związanymi z rosnącą mobilnością w przestrzeni europejskiej i globalnej. Oba intensywnie budują swoje nowe programy badawcze.

Odpowiedzią na **nowe wyzwania dla nauk społecznych** jest także powołanie w 2023 roku nowego Zakładu Obliczeniowych Nauk Społecznych, którego celem jest opracowanie oraz dostarczenie metod i narzędzi dla nauk społecznych w celu analizy cyfrowych danych wytwarzanych w interakcjach z komputerami, telefonami i innymi urządzeniami i opracowanie metod łączenia danych cyfrowych z tradycyjnymi typami danych analizowanych w naukach społecznych, przy wykorzystaniu podejść z zakresu uczenia maszynowego, przetwarzania języka naturalnego, analizy sieciowej, psychometrii oraz modelowania statystycznego.

Ten kierunek rozwoju badań widoczny jest również w rozszerzaniu pola badań innych zespołów, np. Socjologii Teoretycznej, Ośrodek Badań Społecznych nad Chorobami Rzadkimi czy Socjologii Kultury, które żywo interesują się rolą i znaczeniem nowych technologii, sztucznej inteligencji, zwracając uwagę na znaczące zmiany, a często nieznane jeszcze i nieprzewidziane, być może także niezamierzone konsekwencje dla życia społecznego i kształtowania relacji społecznych. Postępująca cyfryzacja infrastruktury życia codziennego staje się wyzwaniem kulturowym i społecznym, podobnie jak jego algorytmizacja. Ważną tendencją w prowadzonych badaniach i analizach, która widoczna była nadal w tym roku, jest coraz powszechniejsza **popularyzacja wyników badań** poza środowiskiem akademickim. Odnotować należy ponowny wzrost aktywności socjologów w popularyzowaniu wiedzy poza środowiskiem akademickim. Ponadto, widoczna w działalności zespołów badawczych wzrastająca liczba różnego typu aktywności, których celem jest prezentacja wyników badań oraz możliwości ich wykorzystania w szeroko rozumianej polityce publicznej, działalności eksperckiej oraz społecznej, wskazuje na rosnącą wśród socjologów świadomość publicznej misji socjologii obok jej czysto akademickich celów. Taką rolę np. odgrywa uruchomiony w 2021 roku „Cyklicznik. Przegląd Naukowy IFiS PAN”, w którym pracownicy Instytutu (zarówno socjologowie, jak i filozofowie) prezentują wyniki prowadzonych badań w szerszym pozaakademickim środowisku, w tym urzędnikom, działaczom NGO oraz dziennikarzom zainteresowanym kwestiami społecznymi.

Opisane wyżej działania, a także coraz większe zaangażowanie w inne programy badawcze związane z naukową reakcją na coraz liczniejsze zagrożenia przyrodnicze i

cywilizacyjne, coraz mocniej wpisują się w ramy przyjętego przez Instytut jako ważny obszar analiz społecznych, politycznych, ekonomicznych i kulturowych programu badawczego Instytutu „Socjologiczne i filozoficzne wymiary wyzwań cywilizacyjnych”. W program ten wpisują się także, m.in. rozwijane w Instytucie badania nad zagrożeniami klimatycznymi, nowymi podejściami do polityk społecznych w odniesieniu do środowiska, edukacji czy sprawiedliwości energetycznej i polityki państwa na szczeblu lokalnym i centralnym.

Prowadzone w Instytucie badania i analizy w coraz większym stopniu lokują się w międzynarodowej przestrzeni badań naukowych. Po pierwsze – wyniki badań prowadzonych w Instytucie coraz mocniej uwzględniają **kontekst międzynarodowy oraz porównawczy**, z uwagi na analizy danych uzyskanych w Polsce na tle innych krajów, zarówno europejskich, jak i pozaeuropejskich, dzięki czemu uzyskiwane rezultaty umożliwiają identyfikowanie ogólnych prawidłowości w zakresie zjawisk społecznych oraz specyfiki polskiej na tle tych danych. Po drugie – realizowane projekty w coraz większym stopniu mają charakter międzynarodowy dzięki tworzeniu międzynarodowych zespołów badawczych i systematycznej współpracy z naukowcami z innych ośrodków. Ten proces umiędzynarodowienia widoczny jest także w tym roku we wzrastającej liczbie wspólnych publikacji, organizacji międzynarodowych konferencji i programów badań międzynarodowych oraz coraz większej liczbie publikacji w językach konferencyjnych. W 2023 roku na umiędzynarodowienie miały wpływ jeszcze dwa dodatkowe czynniki. Kontynuowana była współpraca w ramach programów wsparcia badaczy nauk społecznych i humanistycznych z Ukrainy (a także studentów ukraińskich) – programy wsparcia w ramach porozumienia PAN i Narodowej Akademii Nauk Ukrainy (NANU)” oraz programu NAWA (Solidarni z Ukrainą). W 2023 roku kontynuowali swoje projekty stypendyści programu studiów podoktorskich PASIFIC dla młodych naukowców spoza Polski. Rośnie także udział studentów zagranicznych Szkoły Nauk Społecznych przy IFiS PAN w projektach badawczych, seminariach i konferencjach organizowanych przez Instytut. Widoczny jest także wzrost częstotliwości wyjazdów na zagraniczne konferencje, warsztaty, wizyty studyjne, choć nadal wykorzystywane są wypracowane podczas pandemii możliwości i umiejętności współpracy międzynarodowej on-line.

Wzmacnia się proces budowania **otwartej nauki** i przestrzeni otwartego dostępu do wyników badań socjologicznych. W Instytucie nadal rozwija się nurt analiz związanych w budowaniem standardów wytarzania, archiwizacji, udostępniania i ponownego wykorzystywania w analizach danych badawczych i wszelkiego rodzaju danych społecznych powstających w projektach realizowanych w Instytucie.

Aktywność publikacyjna pracowników pionu socjologicznego w ramach wskazanych nurtów analiz nie uległa zasadniczej zmianie. Socjologowie opublikowali w 2023 roku mniej monografii, większą liczbę artykułów w czasopiśmie i zdecydowanie więcej rozdziałów w publikacjach zbiorowych: 1 monografię autorską z poziomu I z listy MEiN, 1 z poziomu II, byli redaktorami lub współredaktorami 7 prac zbiorowych, w tym 3 książek w wydawnictwie z listy ministerstwa z poziomu I, 3 z poziomu II oraz 1 w wydawnictwie spoza listy, opublikowali 75 artykułów w periodykach, w tym 58 w periodykach z listy ministerstwa, 17 spoza listy, w tym artykuły popularnonaukowe.

Ponadto opublikowano 38 rozdziałów w monografiach, w tym 22 z poziomu II, 16 z poziomu I oraz 7 w wydawnictwach spoza listy.

Wśród publikacji pracowników pionu socjologicznego Instytutu na szczególną uwagę zasługują monografie D. Hall (i in.) *Minority Churches as Media Settlers: Negotiating Deep Mediatization*. Wydawca: Routledge, London and New York 2023, [300] oraz K. Zawadzkiej *Roczniki siedemdziesiąte. Styl życia i wartości inteligencji średniego pokolenia*. Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2023, [100]. Wśród publikacji w czasopismach wskazać należy: artykuł A. Pokropka (i in.) *Supporting the monitoring of the digital capacity of schools through optimal shortening of the SELFIE tool*. „Computers & Education” 2023, t. 208, z. 104938, (200) oraz M. Serafina i J. Mazur *Stalling the State: How Digital Platforms Contribute to and Profit From Delays in the Enforcement and Adoption of Regulations*. „Comparative Political Studies” 2023, t. 56, z. 1, (200).

Instytut jest nadal współwydawcą dwóch periodyków socjologicznych: Studiów Socjologicznych (wspólnie z Komitetem Socjologii PAN i Wydziałem Filozofii i Socjologii UW) oraz ASK: Research&Methods (wspólnie z Ohio State University).

W 2023 roku, ważnym obszarem aktywności naukowej pionu socjologicznego pozostają **konferencje naukowe** organizowane lub współorganizowane przez IFiS PAN. Zorganizowano lub współorganizowano więcej niż w roku poprzednim: konferencji międzynarodowych – 19 oraz 5 ogólnopolskich. Wyraźnie zwiększyła się aktywność socjologów z IFiS PAN w konferencjach międzynarodowych: byli organizatorami w sumie 20 sesji podczas konferencji międzynarodowych i na takich konferencjach wygłosili 134 referaty, a więc ponad 30 % więcej niż w roku ubiegłym. Podczas konferencji krajowych wygłosili 43 referatów i byli organizatorami 5 sesji.

Wśród najważniejszych socjologicznych konferencji międzynarodowych organizowanych w Instytucie wskazać można: 1/ Międzynarodową Szkołę Letnią w Wierzbie, czy 2/ konferencję *How Do We Feel About Democracy, European Social Survey Round 10 Polish Conference* (Warszawa, 3 lutego 2023, która zgromadziła 179 uczestników).

Niezmiennie ważnym obszarem aktywności naukowej pionu socjologicznego były także **ogólnopolskie seminaria** skupiające socjologów z całej Polski, o różnych zainteresowaniach, profilach teoretycznych i orientacjach badawczych, przedstawiciele dyscyplin pokrewnych, a niektóre także zainteresowane osoby spoza nauki. W roku 2023 Instytut był, podobnie jak w poprzednim roku, organizatorem lub współorganizatorem 12 cyklicznych seminariów socjologicznych oraz warsztatów, wśród których zainteresowaniem cieszyły się kontynuowane od wielu lat: seminarium *Lokalne, regionalne, krajowe i ponadnarodowe: cztery spojrzenia na zmianę społeczną i ład społeczny* czy Seminarium POLPAN. W Instytucie kontynuowane były takie seminaria jak: *The Making of European Society: Towards a Sociology of European Integration*, poświęcone problematyce ładu europejskiego, seminarium *Społeczeństwo i technologie wobec zdrowia i choroby*, seminarium *Edukacja i społeczeństwo*, seminarium Migracyjne IFiS PAN, seminarium *Inspiracje baumanowskie dla przedstawicieli nauk społecznych i humanistycznych w pierwszych dekadach XXI wieku*, seminarium *Critical Mental Health* czy seminarium projektu „Świadectwa wojny”.

W 2023 roku w Instytucie kontynuowano **dwadzieścia dwa dwustronne międzynarodowe programy współpracy naukowej**. Pierwszy z nich, rozpoczęty w roku 2008 to *Cross-National Studies: Interdisciplinary Research and Training Program (CONSIRT)*, którego Partnerem jest Department of Sociology i Department of Political Science Ohio State University. Celem CONSIRT jest, ujmując najogólniej, promocja międzynarodowych i podłużnych badań oraz kształcenie studentów i doktorantów. W IFiS PAN trzon programu CONSIRT stanowi Zespół Porównawczych Analiz Nierówności Społecznych.

Drugim programem jest, utworzona w kwietniu 2017, *Max Planck Partner Group for the Sociology of Economic Life*. Partnerem IFiS jest Max Planck Institute for the Study of Societies w Kolonii. W 2020 roku program otrzymał rekomendację i będzie kontynuowany w kolejnych latach. Celem programu są wspólne badania kulturowych, społecznych i politycznych wymiarów współczesnej ekonomii. *Max Planck Partner Group* prowadzi badania w dwóch obszarach: (1) *Digital economy and contemporary capitalism*, oraz (2) *Contested futures and moral economies*. Jest to jedyna w Polsce grupa Max Planck, a w dziedzinie nauk społecznych – jedna z kilku w świecie. Trzon Grupy stanowią pracownicy Zespołu Badawczego Socjologii Polityki, Gospodarki i Edukacji.

W 2023 roku kontynuowano współpracę w europejskimi i pozaeuropejskimi instytucjami badawczymi i uniwersytetami, m.in. z Uniwersytetem w Leeds (School of Sociology and Social Policy) czy uniwersytetami tajwańskimi; podpisano także porozumienie o współpracy z Uniwersytetem South Australia.

W roku 2023 w Instytucie realizowano **47 grantów socjologicznych** kierowanych przez pracowników IFiS (w poprzednim roku 45) przyznanych przez NCN, MNiSW i inne instytucje, także zagraniczne oraz 9 grantów realizowanych poza IFiS PAN i 5 grantów kierowanych przez studentów. Łączna wysokość wszystkich grantów realizowanych w roku 2023 w ramach socjologii to 38 995 442,50 zł a więc zwiększyła się w porównaniu z kwotą z zeszłego roku, kiedy wyniosła 34 073 518 zł, W realizacji grantów Instytutu uczestniczyło 33 socjologów z Instytutu oraz 10 badaczy spoza IFiS.

Wśród największych grantów przyznanych przez instytucje polskie, realizowanych w pionie socjologii w 2023 roku wymienić trzeba: 1/ *Przygotowanie, realizacja i upowszechnianie wyników badania „Europejski Sondaż Społeczny” (European Social Survey European Research Infrastructure – ESS ERIC)*, Instytut uzyskał finansowanie na realizację Rundy 11i 12 tego projektu (MNiSW, 5.050.072 zł oraz 2/ *Structures and Futures: Polish Panel Study POLPAN 1988-2023* (Narodowe Centrum Nauki, OPUS 23, 2.135.943 zł.).

Instytut przywiązuje dużą wagę do prac nad przygotowaniem i pozyskiwaniem nowych projektów; również w 2023 roku socjologowie przygotowali nowe wnioski, z których część czeka jeszcze na rozstrzygnięcie. Wśród nowych grantów, pozyskanych lub rozpoczętych w 2023 roku, wymienić można: 1/ „Made in Iraq”: Urbanistyka, obudowa i zmiana w dobie międzynarodowych sankcji, (NCN, OPUS 24, 1.838.441 zł.); 2/ *Electoral Dynamics during Democratic Backsliding: Parties, Voters and Changing Lines of Conflict*, (NCN, OPUS 24, 1.130 .650 zł.

Wśród znaczących grantów zagranicznych zakończonych w 2023 roku należy wymienić grant National Science Foundation, USA, *Survey Data Recycling: New Analytic Framework, Integrated Database, and Tools for Cross-national Social, Behavioral and*

Economic Research, realizowany wspólnie z The Ohio State University. Grant ten zakończył się ważnymi publikacjami międzynarodowymi. Nadal realizowany jest grant finansowany przez Max Planck Society Max Planck Partner Group for the Sociology of Economic Life (100 000 Euro).

W dalszej części sprawozdania przedstawione zostały bardziej szczegółowe dokonania badawcze poszczególnych Zakładów i Zespołów pionu socjologicznego, w ramach wyodrębnionych obszarów badań.

I. PRZEMIANY STRUKTURY SPOŁECZNEJ I NIERÓWNOŚCI SPOŁECZNE

Zespół Badań Struktury Społecznej

W 2023 roku Zespół funkcjonował w składzie: prof. Henryk Domański (Kierownik), dr Dariusz Przybysz, dr hab. Zbigniew Karpiński (od lipca 2020 na urlopie bezpłatnym z powodu wyjazdu zagranicę), dr Katarzyna Wyrzykowska i dr Kinga Zawadzka.

Celem Zespołu pozostaje monitorowanie zmian zachodzących w szeroko rozumianej strukturze społecznej. Przedmiotem analiz jest społeczeństwo polskie – rozpatrywane w kontekście międzynarodowym i w perspektywie zmian w czasie. Koncentrujemy się na procesach związanych z nierównościami edukacyjnymi, funkcjonowaniem rynku pracy i warunkami życia, które determinują pozycje społeczne – wszystko to pod kątem porównywania wpływu czynników pochodzeniowych z „zasługami” jednostek. Od 2013 roku równoległym wątkiem są analizy nad stratyfikacją stylu życia: były to badania i analizy dotyczące wzorów jedzenia i gustów muzycznych.

W 2023 r. w działalności Zespołu rysowały się dwa nurty. Pierwszy, koncentruje się na stratyfikacji stylów życia (preferencje i zachowania związane z muzyką), kształtowaniu się symbolicznych dystansów klasowych i konsekwencji ruchliwości międzypokoleniowej dla zachowań i postaw. Silnym akcentem były analizy dotyczące symbolicznych dystansów klasowych (w oparciu o badanie jakościowe przeprowadzone w ramach grantu NCN z 2019 r.) Powstały z tego 3 teksty (H. Domański) przyjęte do publikacji w Studiach Socjologicznych, Górnośląskich Studiach Socjologicznych i książki zbiorowej pod red. K. Gadowskiej w SCHOLAR.

Drugi nurt dotyczy metodologii pomiaru różnych aspektów stratyfikacji – chodzi tu zarówno o prace nad wskaźnikami pozycji społecznej (w kierunku ich doskonalenia), jak i rozwijanie nowych schematów analizy struktury społecznej.

Podział ten utrzymuje się od lat i jest stałym elementem funkcjonowania Zespołu odpowiadając – jak się wydaje – na aktualne zapotrzebowanie wobec badań nad strukturą społeczną, zarówno pod względem ważności problemów, jak i dbałości o metodologiczną wartość wyników analiz.

H. Domański, D. Przybysz, K. Wyrzykowska i K. Zawadzka kontynuowali analizę danych z badania (grant NCN) dotyczącego stratyfikacji gustów muzycznych w Polsce z 2019 roku. Wyniki przedstawiono w artykule dotyczącym stratyfikującej roli oglądania seriali TV

(„Seriele telewizyjne a dystanse klasowe w Polsce”) – opublikowanym w *Studiach Socjologicznych* nr 1 (248) /2023.²

Nurt metodologiczny był reprezentowany przez prace D. Przybysza. W ramach działalności statutowej jest to maszynopis „Cohort Analysis of Social Stratification in Poland” przygotowany wspólnie z H. Domańskim i B. Machem. Jest to analiza trendów w ruchliwości międzypokoleniowej w Polsce z uwzględnieniem nierówności edukacyjnych (związku między wykształceniem a pozycją społeczno-zawodową) i tzw. efektu kompozycyjnego. Zależności te porównywane są dla pięciu kohort, od osób urodzonych w latach 1925–1939 do roczników urodzonych w latach 1970–1984. Drugi maszynopis – „Pomiar umiejętności za pomocą pytań testowych – aspekty metodologiczne” – dotyczy egzaminów opartych na pytaniach testowych, ich własności matematycznych i statystycznych. Koncentruje się on na sytuacji, gdy celem pomiaru jest uzyskanie jak najmniejszego błędu pomiaru na poziomie badanej jednostki (ucznia, studenta, respondenta w badaniach edukacyjnych). Analiza ta odpowiada na pytanie, jakie konsekwencje dla rzetelności pomiaru mają wybrane charakterystyki testów, tj. liczba pytań w teście, zastosowana punktacja, itp.

D. Przybysz jest również autorem rozdziału „The (In)stability of Voting Behaviour in Poland, 2001–2015” w pracy zbiorowej „Poland: Thirty Years of Radical Social Change” (red. K. M. Slomczyński, M. Kotnarowski, Irina Tomescu-Dubrow, J.K. Dubrow, wydawnictwo Brill, 2023). Są to dane z badania panelowego POLPAN. Tekst odpowiada na pytanie, na ile stabilnie Polacy głosowali w wyborach parlamentarnych w pierwszych dwóch dekadach XXI wieku. Przeanalizowane zostały zależności zachowań wyborczych ze względu na wybrane cechy respondentów, takie jak wykształcenie, wiek, zainteresowanie polityką, zaufanie do partii politycznych. Ponadto D. Przybysz był współautorem (z H. Domańskim, K. Wyrzykowską i K. Zawadzka) dwóch artykułów dotyczących stratyfikacji kultury: „Seriele telewizyjne a dystanse klasowe w Polsce” (*Studia Socjologiczne*) i „The Effect of Social Mobility on Cultural Barriers in Poland” (*Polish Sociological Review*).

W ramach prac statutowych H. Domański przedstawił w 2023 roku 2 teksty: 1/ „Symboliczne dystanse klasowe w Polsce” – ukaże się w *Studiach Socjologicznych* w bloku tematycznym redagowanym przez K. Gadowską i 2/ „Rodzaje stylów życia i związek z pozycją klasową” (specjalny numer *Górnośląskich Studiów Socjologicznych* w 2024).

K. Wyrzykowska przygotowała maszynopis „Kłopoty z kulturą”. Chodzi o ustalenie na ile pojęcie kultury „wysokiej” jest adekwatnym terminem do opisywania współczesnych procesów stratyfikacyjnych Ponadto, pracowała nad wnioskiem grantowym (konkurs NCN Sonata) „Co jest wartościowe, a co nie? Hierarchie kulturowe i wzory uczestnictwa w kulturze Polaków”, a także – przygotowała recenzję i artykuły do pism naukowych (m.in. *East European Politics & Societies and Cultures*, *Studia Socjologiczne*, *Studia Humanistyczne AGH*).

K. Zawadzka opublikowała dwa cytowane wyżej artykuły we współautorstwie (z H. Domańskim, D. Przybyszem i K. Wyrzykowską) w *Studiach Socjologicznych* i *Polish*

---

² Pełna informacja bibliograficzna dotycząca przywoływanych w sprawozdaniu publikacji socjologicznych znajduje się w Spisie publikacji umieszczonym na końcu sprawozdania.

Sociological Review. Opublikowała także książkę „Roczniki siedemdziesiąte. Styl życia i wartości inteligencji średniego pokolenia” (Wydawnictwo Scholar) opartą na wynikach badań własnych (NCN Preludium UMO-2011/01/N/HS6/03897) i badań pod kierunkiem Domańskiego (NCN OPUS UMO-2017/25/B/HS6/01929).

Ponadto, K. Zawadzka złożyła wniosek grantowy do panelu NCN OPUS na badanie dotyczące psychologicznych konsekwencji mobilności społecznej „Biografie specjalistów i menadżerów średniego pokolenia – analiza mobilności zawodowej w kontekście dziedzicznego kapitału kulturowego”. Aplikacja nie została przyjęta, obecnie wniosek, w nieco zmienionej formie, jest przygotowywany do złożenia w panelu SONATA.

Zespół był organizatorem konferencji „Metodologiczne Inspiracje”, która odbyła się w dniach 27-29 września 2023 r. w Jabłonie (24 referaty, 50 uczestników). W 2023 roku pracownicy Zespołu uczestniczyli w 6 konferencjach w tym 3 krajowych i 3 międzynarodowych.

W zespole realizowany jest obecnie grant NCN „Przyciąganie się podobieństw i odpychanie się różnic jako mechanizmy formowania się relacji w sieciach społecznych: modele matematyczne i testy eksperymentalne”, nr grantu 2017/25/B/HS6/02543, kierownik: Z. Karpiński. Ponadto, D. Przybysz uczestniczy w realizacji Europejskiego Sondażu Społecznego, rundy 10-11.

W ramach popularyzacji wyników badań, H. Domański odwoływał się do wyników badań prowadzonych przez Zakład w wystąpieniach i wywiadach w radio, TV i w prasie, w szczególności w zakresie postaw politycznych, nierówności i pracy.

Zespół Porównawczych Analiz Nierówności Społecznych

W Zespole zatrudnieni są: Prof. dr hab. Kazimierz M. Słomczyński, (kierownik Zespołu); dr hab. Krystyna Janicka, prof. IFiS PAN, dr hab. Irina Tomescu-Dubrow, dr hab. Joshua Kjerulf Dubrow, prof. IFiS PAN, dr Marcin Ślarzyński, dr Ilona Wysmulek, dr Danuta Życzyńska-Ciołek, Przemek Powalko, Dorota Laskowska.

Ponadto, w zespole w 2023 roku pracowało 9 osób zatrudnionych w grantach realizowanych w ZPANS: dr Michał Kotnarowski, dr Zuzanna Skóra, dr Anna Radiukiewicz, mgr Ewa Potępa, mgr Piotr Drygas, Mgr Alan Żukowski, Mgr Aleksandra Wojtaszek oraz 3 doktorantów: mgr Jacek Mazurczak, mgr Xi Chen, mgr Olga Li.

Stałym strategicznym, długoterminowym celem prac Zespołu jest rozwój badań porównawczych – w przekroju czasowym i geograficznym – nad szeroko pojętymi nierównościami społecznymi i adaptacją jednostek do zmian społecznych. Nierówności społeczne rozpatrywane są w kontekście uwarunkowań makroekonomicznych i zmian w systemie politycznym. Wiele prac dotyczy korelatów nierówności społecznych oraz położenia jednostek w strukturze społecznej i czynników determinujących adaptację jednostek do zmian społecznych.

Prace Zespołu realizowane są w ramach czterech nurtów badań: 1/ Badania i analizy w przekroju czasowym: Surveyowe badania panelowe, 2/ Analizy: w przekroju geograficznym: Surveyowe programy międzynarodowe, 3/ Dokumentacja i archiwizacja danych społecznych, 4/ Varia – Pozostałe prace.

W nurcie I, tak, jak w roku poprzednim, Zespół kontynuował prace nad analizą przemian struktury społecznej w Polsce, problematyką stratyfikacji społecznej oraz badaniem związków indywidualnych biografii z przekształceniami struktury społecznej. Prace te znalazły wyraz przede wszystkim w: a/ publikacji książkowej pod redakcją K. M. Słomczyńskiego, M. Kotnarowskiego, I. Tomescu-Dubrow i J. Dubrowa, *Poland: Thirty Years of Radical Social Change* (Leiden: Brill, 2023), b/ otrzymanym grantie z Narodowego Centrum Nauki, Structures and Futures: Polish Panel Survey (OPUS), oraz c/ przygotowaniu badań terenowych, opartych na wywiadach prowadzonych przez się ankietarską ORBS, nowej edycji badania POLPAN, która rozpoczyna się w 2023 roku.

W tym nurcie badań, w ramach powyższej monografii opublikowano rozdziały przygotowane przez pracowników Zespołu, m.in. D. Życzyńska-Ciołek, R. Kunovich – How the Past Shapes the Future: A Life Course Perspective on Poverty; N. Pohorila, K. M. Słomczyński – Authoritarian Turn in Poland, 2013-2023; M. Ślarzyński – Cleavages, Partisan Identities and Part Switching: Are Voters and Politicians Similarly Divided?. Ponadto, opublikowano 3 artykuły w czasopismach, m.in. M. Ślarzyński – The Emergence of Right-Wing Partisanship in Poland, 1993–2018: Reconciling Demand-Side Explanations of the Success of Illiberalism. *Perspectives on Politics*; I. Wysmułek, J. Wysmułek – Generational differences in attitudes to meritocracy: Sources of change in valuing education, innate abilities, and hard work in Poland. *Acta Sociologica*.

W nurcie II, w 2023 roku, w ramach projektu *Survey Data Recycling: New Analytic Framework, Integrated Database, and Tools for Cross-national Social, Behavioral and Economic Research* (SDR-NSF) Zespół zakończył prace nad harmonizacją danych sondażowych. Stworzono zharmonizowaną bazę danych pochodzących z około 3500 krajowych sondaży zrealizowanych w okresie ponad 50 lat w 142 krajach (łącznie liczba respondentów: ponad 3,5 mln), która umożliwi testowanie hipotez na danych o niespotykanym dotąd zasięgu. Projekt zakończono publikacją pod redakcją I. Tomescu-Dubrow, C. Wolfa, K. M. Słomczyńskiego i J. Craiga Jenkinsa, *Survey Data Harmonization in the Social Sciences* (Hoboken, NJ: Wiley, 2023).

Ponadto, w tym nurcie badań opublikowano 1 rozdział w pracy zbiorowej oraz 2 artykuły w czasopismach, m.in. I. Tomescu-Dubrow, K. M. Słomczyński, I. Wysmułek, P. Powalko, O. Li, Y. Tu, M. Slarzynski, M. Zielinski, D. Lavryk – Harmonization for Cross-National Secondary Analysis: Survey Data Recycling oraz artykuł M. Kotnarowski, K. Szulecki, B. Stanley – Emigrant external voting in Central-Eastern Europe after EU enlargement. *Electoral Studies*. Opublikowano także zbiór danych w Harvard Dataverse (K. M. Słomczyński, I. Tomescu-Dubrow, I. Wysmułek, P. Powalko et al.)

W nurcie III w kwestie dokumentacji i archiwizacji danych społecznych, w szczególności w prace dotyczące dziedzinowego Repozytorium Danych Społecznych (RDS, rds.icm.edu.pl) zaangażowane były D. Życzyńska-Ciołek i D. Laskowska. W tym nurcie powstały 3 publikacje, w tym 2 to zbiory danych opublikowane w Archiwum Danych Jakościowych IFiS PAN: M. Ślarzyński – Wieczne powroty do ojczyzny – projekty tożsamości narodowych proponowane przez organizacje polskiej diaspory w Wielkiej Brytanii i Irlandii w czasach kryzysu. Repozytorium Danych Społecznych, Archiwum Danych Jakościowych oraz S. Bieńkowski, D. Życzyńska-Ciołek – Prekaryjne kariery

zawodowe a punkty zwrotne w życiu. Repozytorium Danych Społecznych, Archiwum Danych Jakościowych:

W nurcie IV najważniejsze zrealizowane prace dotyczą grantów: 1/ “The Construction of Post-Pandemic Society: Covid-19 Street Protest in Poland,” (NCN OPUS) – J. K. Dubrow; 2/ “Electoral Dynamics during Democratic Backsliding: Parties, Voters and Changing Lines of Conflict,” (NCN OPUS) – Melis Laebens; 3/ “Made in Iraq: Urban Planning, Reconstruction and Change during International Sanctions” (NCN OPUS) – Dorota Woroniecka oraz 4/ “Organizations of Polish Diaspora in Great Britain and Ireland in Times of Crisis,” (NCN MINIATURA) – M. Ślarzyński (PI).

Opublikowane zostały 3 artykuły w czasopiśmie, m.in. Z. Fellegi, L. Hrbková, J. Dubrow – Women's political power: Global progress, persistent challenges. *Womens Studies International Forum*.

Istotnym wymiarem działalności Zespołu jest współpraca międzynarodowa. Zespół stanowi organizacyjną podstawę funkcjonowania *Cross-national Studies: Interdisciplinary Research and Training* (CONSIRT, dyrektor K. M. Słomczyński. Do najważniejszych aktywności podejmowanych w 2023 wspólnie z CONSIRT należą: a/ rozliczenie grantu *Survey Data Recycling: New Analytic Framework, Integrated Database, and Tools for Cross-national Social, Behavioral and Economic Research*; oraz b/ prowadzenie witryn 8 internetowych stron projektów w języku angielskim (lub angielskim i polskim), dostępnych dla naukowców i studentów z zagranicy, m.in. Cross-national Studies: Interdisciplinary Research and Training Program (CONSIRT), www.consirt.osu.edu; Polskie Badanie Panelowe POLPAN, www.polpan.org;

Członkowie Zespołu wygłosili 11 referatów, w tym 10 na konferencjach międzynarodowych. Byli organizatorami 5 konferencji, (m.in. 1/ I. Timescu-Dubrow, K. M. Słomczyński, J. C. Jenkins – (organizatorzy) – Comparative Analyses Using Multi-Source Databases: Insights from the Survey Data Recycling. (SDR) Project. The Ohio State University, Columbus, Ohio, USA; 2/ M. Kotnarowski, D. Przybysz, (organizatorzy) – How Do We Feel About Democracy. Warszawa; 3/ M. Ślarzyński, (przewodniczący komitetu organizacyjnego) – The Use of Panel Data in Studying Social Inequality and Political Behaviour. Nuffield College, Oxford University; 4/ I. Wymułek, (przewodnicząca rady programowej) – konferencja Interdisciplinary Corruption Research Forum. University of Barcelona. Barcelona, Spain.

Podobnie jak w latach poprzednich, Zespół prowadził ogólnopolskie seminarium pt. *Polskie Badanie Panelowe POLPAN*. W 2023 roku odbyło się 6 spotkań, w większości związanych z przygotowaniem ósmej fali badania POLPAN (w 2023/2024 roku). Ponadto D. Życzyńska-Ciołek uczestniczyła w przygotowaniu 5 spotkań w pilotażowym cyklu Seminariów Historii Mówionej, organizowanych wspólnie z J. Gałęziowskim i P. Filipkowskim (zob. sekcja 1.8. ARCHIWUM DANYCH JAKOŚCIOWYCH IFiS PAN).

Członkowie Zespołu są aktywni w różnych organizacjach międzynarodowych, m.in., Comparative Survey Design and Implementation (CSDI), Interdisciplinary Corruption Research Network; są również członkami redakcji międzynarodowych czasopism (np. *Social Forces* i *International Journal of Sociology*, *Polish Sociological Review* czy *Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology*).

Wśród grantów realizowanych w Zespole trzy zostały w 2023 roku zakończone: 1/ *Wielowymiarowe biografie i struktura społeczna: Polska 1988-2018* (NCN), kier. K. M. Słomczyński i I. Tomescu-Dubrow; 2/ *Survey Data Recycling: New Analytic Framework, Integrated Database, and Tools for Cross-national Social, Behavioral and Economic Research* (National Science Foundation, USA) kier. J. C. Jenkins, I. Tomescu-Dubrow, K. M. Słomczyński; 3/ *Europejski Sondaż Społeczny – runda 10*, _Ministerstwo Edukacji i Nauki, kierownik: Michał Kotnarowski.

Nadal są realizowane następujące granty:

- *Corruption and Anti-Corruption in Empirical Research: Critical Reflections on Concepts, Data and Methods*, Constructive Advanced Thinking (CAT) Program of European Institutes for Advanced Study, kierownik: Ilona Wyszmułek
- *The Construction of Post-Pandemic Society: Covid-19 Street Protest in Poland*, (NCN) kier. Joshua K. Dubrow,
- „*Emerytury groszowe*” w kontekście poczucia sprawiedliwości społecznej oraz celów polityki emerytalnej – wielowymiarowa analiza socjologiczna (NCN), kierownik: Danuta Życzyńska-Ciołek.

W 2023 roku Zespół uzyskał nowe granty:

- *Europejski Sondaż Społeczny* (MEiN) – Runda 11 i 12, kierownik: M. Kotnarowski
- *Structures and Futures: Polish Panel Study POLPAN 1988-2023* (NCN, OPUS 23), kierownik: I. Tomescu-Dubrow
- „*Made in Iraq*”: *Urbanistyka obudowa i zmiana w dobie międzynarodowych sankcji*, (NCN, OPUS 24), kierownik: D. Woroniecka-Krzyżanowska
- *Electoral Dynamics during Democratic Backsliding: Parties, Voters and Changing Lines of Conflict*, (NCN, OPUS 24), kierownik: M. Laebens.

Zespół Warunków Bytu i Społecznych Podstaw Zdrowia

Program badawczy składający się na zlecenie 10 jest realizowany aktualnie przez jednoosobowy Zespół, tj. prof. Antoninę Ostrowską, zatrudnioną na ¼ etatu.

Tradycyjnie, od wielu lat, w Zespole tym podejmowana jest problematyka społecznych czynników warunkujących zdrowie społeczeństwa (usytuowanie społeczne, style życia, dostępność i jakość opieki zdrowotnej) oraz społecznych skutków chorób i niepełnosprawności (jakość życia, wykluczenie społeczne, nierówności społeczne generowane zdrowiem). Prace te mają na celu zarówno socjologiczną analizę badanych obszarów, jak i wskazanie niezbędnych działań dla polityki zdrowotnej i społecznej, nastawionej na niwelowanie niekorzystnych zjawisk społecznych przejawiających się w obszarze zdrowia.

Problematykę analizowaną w 2023 roku stanowiły kwestie sposobu funkcjonowania i adekwatności instytucji medycyny dla jej użytkowników. Szczegółowo analizowana była asymetria między pozycją lekarza a pacjenta i jej wpływ na wzajemne interakcje. Podstawą tych rozważań były strategie stosowane przez lekarzy dla utrzymania asymetrii dającej przewagę lekarzowi i ograniczających autonomię pacjenta.

Prof. A. Ostrowska uczestniczyła w organizacji konferencji i prowadziła sesję plenarną na konferencji „Socjologia medycyny – promocja zdrowia – wellbeing”, Wrocław 22-23.09. 2023.

II. ŁAD INSTYTUCJONALNY I JEGO PRZEOBRAŻENIA

Zespół Badawczy Socjologii Polityki, Gospodarki i Edukacji

W 2023 roku w pracach zespołu uczestniczyli: dr hab. prof. IFiS PAN Michał Federowicz, prof. Andrzej Rychard, dr hab. prof. IFiS PAN Marta Olcoń-Kubicka, dr hab. prof. IFiS PAN Krzysztof Niedziałkowski (grant), dr Fabio Parasecoli, dr Marcin Serafin, dr Michał Sitek, dr Karolina Sztandar-Sztanderska, dr Celina Strzelecka oraz doktoranci: Jan Frankowski, Michał Pachocki, Andrzej Strzakowski, Xi Chen, Patrycja Romaniuk, dr Jędrzej Niklas (stypendysta PASIFIC).

Strategicznym celem badań Zespołu jest refleksja teoretyczna i metodologiczna dotycząca przemian ładu społecznego w Polsce, w odniesieniu do przemian społecznych, gospodarczych i politycznych, z uwzględnieniem sfery edukacji i potrzeby szukania pojęć łączących przemiany edukacyjne i społeczne. W warstwie teoretycznej spajającym nurtem jest szeroko rozumiany instytucjonalizm w naukach społecznych, w warstwie metodologicznej celem jest pogłębianie zaawansowanych metod badań społecznych z naciskiem na metody jakościowe, także z wykorzystaniem metod ilościowych, traktując je jako komplementarne w osiągnięciu celów badawczych.

W pracach Zespołu wiodący jest nurt badań instytucjonalnych, a w jego ramach badań z zakresu nowej socjologii ekonomicznej, a także socjologii środowiska i procesów społecznych w relacji ze środowiskiem przyrodniczym, środowiska edukacyjnego i przemian w edukacji, oraz procesów społecznych w relacji ze środowiskiem administracyjnym; dotyczy więc wielu pól empirycznych. Są to: przemiany gospodarcze prowadzące do istotnych zmian w obrębie systemu kapitalistycznego i jego podstaw instytucjonalnych; ochrony środowiska i kształtowania w tym zakresie polityk publicznych z ich instytucjonalnymi uwarunkowaniami zachowań kluczowych aktorów; sprawiedliwości energetycznej i polityki państwa na szczeblu lokalnym i centralnym; przemian edukacji z jej systemowym uwikłaniem i społecznymi działaniami na rzecz zmian jakościowych w edukacji; przemian roli państwa i administracji w relacjach z obywatelem, w tym w efekcie wykorzystywania technik cyfrowych. Szeroko rozumiany przez nas nurt instytucjonalny jest więc otwarty na nową socjologię ekonomiczną, na kwestie integralności środowiska społecznego i naturalnego, na socjologię relacyjną i na podejście etnograficzne wraz z rozwijaniem metod jakościowych w tym zakresie.

Obok badań z zakresu socjologii ekonomicznej (M. Serafin, M. Olcoń-Kubicka), oraz znaczącej aktywności badawczej i publicznej w zakresie socjologii środowiska (K. Niedziałkowski), ważne są również badania dotyczące wpływu cyfryzacji na administrację państwową (K. Sztandar-Sztanderska) oraz podjęte w następstwie wojny w Ukrainie, badania w ramach uzyskanego projektu FNP, związane z uczestnictwem ukraińskich dzieci i młodzieży w polskich szkołach (M. Federowicz, M. Sitek, M. Herbst).

W 2023 roku w Zespole opublikowano 13 artykułów, m.in. „Stalling the State: How Digital Platforms Contribute to and Profit From Delays in the Enforcement and Adoption of

Regulations.”, *Comparative Political Studies* (M. Serafin, J. Mazur), praca pokazująca mechanizm wpływania na decyzje państwowe i pośrednio na instytucje gospodarcze poprzez umiejętne zabiegi wielkiego biznesu cyfrowego, co pozwala mu w konsekwencji na unikanie lub znaczące opóźnianie stosowania się do regulacji państwowych; „Doświadczanie i przewidywanie kryzysu przez polskie gospodarstwa domowe w pierwszych miesiącach pandemii COVID-19”, (M. Olcoń-Kubicka – w ramach socjologii ekonomicznej); „Challenging the dominant path of forest policy? Bottom-up, citizen forest management initiatives in a top-down governance context in Poland, *Forest Policy and Economics*”, (K. Niedziałkowski, P. Chmielewski – w ramach socjologii środowiska); “Democratic Values in Education: A Theoretical Examination of Ukrainian Children and Youth in Polish Schools Post-February” (M. Federowicz); “Education in exile: Ukrainian refugee students in the schooling system in Poland following the Russian–Ukrainian war”, *European Journal of Education*, (M. Herbst, M., Sitek) – w ramach socjologii edukacji; 2023, “Turmeric and Cumin Instead of Stock Cubes: An Internet Survey of Spices and Culinary Herbs Used in Poland Compared with Historical Cookbooks and Herbals, *Plants-Basel*” (F. Parasecoli i in. – w ramach socjologii jedzenia).

Pracownicy Zakładu uczestniczyli z referatami w 14 konferencjach. Byli organizatorami sesji na 4 konferencjach: 1/: The Fifth Annual Conference of Weizenbaum Institute for the Networked Society ‘AI, Big Data, Social Media, and People on the Move’, Berlin (K. Sztandar-Sztanderska – członkini rady programowej, 2/ Konferencja międzynarodowa: „European Climate Conference”, PAN i Akademia Leopoldina (K. Niedziałkowski – członek rady programowej); 3/ 21st Espanet Annual Conference „Challenges for the welfare state in turbulent times”, Warszawa (K. Sztandar-Sztanderska – organizacja panelu “Disruptive digital welfare states: how automation impacts the welfare state and citizen-state-relations”; 4/ Conference of the European Hub of the IASNR (K. Niedziałkowski – organizacja panelu “Human Landscapes or animal habitats? Negotiating the space for wildlife in Europe”.

Zakład prowadzi cykliczne seminarium ogólnopolskie: „Edukacja i Społeczeństwo” (M. Federowicz, A. Pokropek, M. Sitek), jest współorganizatorem cyklicznych „Seminariów Sekcji Socjologii Środowiska PTS” (K. Niedziałkowski) oraz seminarium Sekcji Socjologii Środowiska pt. „Jakiego podręcznika do socjologii środowiska potrzebujemy, on-line (K. Niedziałkowski).

Pracownicy Zespołu są kierownikami i wykonawcami licznych grantów, m.in.:

- *Europeizacja polityki ochrony przyrody w ujęciu teorii instytucji – Zarządzanie transnarodowymi populacjami wilka w Polsce, w Niemczech i na Białorusi* (NCN), kier. K. Niedziałkowski,
- *Międzypokoleniowe transakcje: praca relacyjna i moralne ramy w transferach majątku od rodziców do ich dorosłych dzieci*, kier. M. Olcoń-Kubicka,
- *Przekształcanie relacji między państwem a obywatelem. Instytucjonalizacja podatku dochodowego w Polsce po 1989 roku* (NCN), kier. A. Rychard; M. Olcoń-Kubicka, M. Serafin, M. Sitek – wykonawcy,

- *Democratic Values in Educational Practice. The extended presence of Ukrainian children and youth in Polish schools after February 24th, 2022*, Fundacja Nauki Polskiej, współpraca badaczy z Polski i Ukrainy, kier. M. Federowicz,
- *LEARNFORCLIMATE: Procesy uczenia się dla realizacji wielorakich celów polityki leśnej w kontekście stresu i zaburzeń klimatycznych*, Narodowe Centrum Nauki w ramach programu Forest Value, Kierownik: K. Niedziałkowski (polska część projektu),
- Grant „*AUTO-WELF: Automatyzacja polityk społecznych – infrastruktury algorytmiczne na rzecz dobrobytu w Europie*”, projekt międzynarodowy Chanse, kierownik polskiej części projektu K. Sztandar-Sztanderska.

Te dwa ostatnie projekty stanowią część dużych projektów międzynarodowych. Ponadto, pracownicy Zakładu uczestniczą jako wykonawcy w kilku innych projektach:

„Gospodarstwa domowe w czasach koronawirusa. Praca zawodowa, edukacja i wsparcie w warunkach niepewności”, NCN, SGH; “Trading Conditions on Marketplaces”, grant prof. Patrik Aspens’ (University of St. Gallen), finansowany przez the Swiss National Science Foundation (SNSF); „Rekonstrukcja czy katastrofa? Transformacja społeczno-przyrodniczego dziedzictwa rzek Sztola, Baba i Biała w obliczu nagłej zmiany środowiskowej”; finansowany przez NAWA, Intervention Grants, UJ.

Od kilku lat w ramach współpracy z zagranicą pracownicy Zespołu stanowią trzon utworzonej w 2017 roku *Max Planck Partner Group for the Sociology of Economic Life* pod kierunkiem M. Serafina. Partnerem jest Max Planck Institute for the Study of Societies w Kolonii. Celem programu są wspólne badania kulturowych, społecznych i politycznych wymiarów współczesnych gospodarek. Prowadzone są badania w dwóch obszarach: 1/ *Digital economy and contemporary capitalism*, oraz 2/ *Contested futures and moral economies*. Max Planck Institute for the Study of Societies wydaje międzynarodowe czasopismo *Economic Sociology. Perspectives and conversations*. W 2023 ukazały się dwa numery pod redakcją M. Serafina pod tytułem “*Economic Sociology of War*” oraz “*Pragmatist perspectives on inflation*”.

Wyniki badań Zespołu są prezentowane i wykorzystane w publikacjach popularnonaukowych, wywiadach prasowych i wystąpieniach medialnych, np. w zakresie ochrony środowiska naturalnego. Badania K. Niedziałkowskiego cieszą się dużym zainteresowaniem w środowisku pozaakademickim, wyniki projektu znalazły również odzwierciedlenie w raporcie przygotowanym pod auspicjami European Forest Institute pt. „Meeting the European Union’s Forest Strategy goals: A comparative European assessment”, (K. Niedziałkowski – współautor). K. Niedziałkowski, uczestniczył w konferencji „Razem dla Dzikiej Przyrody”, w panelu dyskusyjnym „Po co nam przyroda” oraz na zaproszenie Fundacji Lasy i Obywatele w Zjeździe Ruchów Leśnych. K. Niedziałkowski jest również członkiem Prezydium Komitetu ds. Kryzysu Klimatycznego PAN.

Część prac Zespołu pozostaje w silnym związku z wymiarem regionalnym i samorządowymi. M. Federowicz jest członkiem Rady Edukacyjnej Prezydenta Warszawy; przygotował perspektywiczną „Politykę edukacyjną m.st. Warszawy” i uczestniczy w pracach nad „Klimatyczną mapą szkół”, animowanych przez Biuro Edukacji Warszawy, które mają na celu promowanie innego niż głównie poprzez rankingi wyboru szkoły. Na zaproszenie organizacji pozarządowych skupionych w sieci SOS Dla Edukacji, przedstawił wykład

rozpoczynający Szczyt Edukacyjny, który zapoczątkował prace nad postulatami zmian i był współredaktorem koncepcji zmian instytucjonalnych w oświacie, opracowanej przez SOS Dla Edukacji.

K. Sztandar-Sztanderska, na zaproszenie kolektywu zajmującego się technologiami LE MOUTON NUMERIQUE i stowarzyszenia działającego w obszarze praw obywatelskich la Quadrature du Net, w 2023 roku wzięła udział w spotkaniu i przedstawiła wyniki badania dotyczące algorytmu profilowania bezrobotnych podczas cyklu spotkań dotyczącego cyfryzacji usług publicznych z aktywistami i mieszkańcami Paryża. Konsultowała ich pomysły dotyczące działań aktywistycznych, polegających na uzyskaniu dostępu do algorytmów stosowanych przez francuskie instytucje publiczne.

III. SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE I PROCESY DEMOKRATYZACJI

Zakład Społeczeństwa Obywatelskiego

W roku 2023 Zespół pracował w składzie: dr hab. Dariusz Gawin, prof. IFiS PAN (kierownik), dr hab. G. Chimiak, prof. IFiS PAN, dr Artur Kościański.

Zakład prowadzi badania nad społecznymi, kulturowymi i historycznymi aspektami funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, Europie oraz w wybranych krajach azjatyckich (Tajwan, Chiny), a także nad wybranymi aspektami międzynarodowego kontekstu działania polskich organizacji pozarządowych.

Podstawowe nurty działalności badawczej Zakładu koncentrują się wokół 3 tematów, 1/ Historia koncepcji społeczeństwa obywatelskiego oraz form samoorganizacji społecznej ze szczególnym uwzględnieniem historii polskiej myśli społecznej i politycznej, historii kultury polskiej (D. Gawin).

2/ Badanie dynamiki rozwoju polskiego społeczeństwa obywatelskiego, z uwzględnieniem mniej znanych tendencji samoorganizacji społecznej, takiej jak działalność polskich obywateli i organizacji pozarządowych, a także podmiotów polonijnych poza granicami kraju (ze szczególnym uwzględnieniem Irlandii); sytuacja organizacji pozarządowych we współczesnej Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem okresu 2015-2023. (G. Chimiak).

3/ Międzykulturowa i wielowymiarowa analiza uwarunkowań, stanu obecnego i skutków samoorganizacji społecznej. Analiza porównawcza kulturowych uwarunkowań funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, Chinach kontynentalnych i na Tajwanie. Badanie kulturowych uwarunkowań reakcji na pandemię COVID19 w Polsce, Chinach i na Tajwanie. (A. Kościański).

W 2023 roku w ramach pierwszego nurtu przeprowadzono analizy pojęcia antypolitycznej polityki w kontekście historycznym (myśl polityczna czechosłowackich dysydentów w latach 70 XX wieku) oraz w kontekście współczesnym (powrót antypolitycznej polityki w warunkach silnej polaryzacji politycznej we współczesnej Polsce) D. Gawin opublikował artykuł „Społeczeństwo obywatelskie epoki polaryzacji. Powrót antypolitycznej polityki?”, w: Kaczmarczyk W. Jaśkiewicz P., Burdyka K. (red.) Odporność i rozwój? Polski sektor obywatelski po 20 latach obowiązywania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, Warszawa 2023, Wydawnictwo NIW-CRSO.

W ramach drugiego nurtu – analiza potencjału polskich organizacji pozarządowych w obszarze działań z zakresu „public diplomacy”; analiza kondycji kondycji rzecznictwa polskich organizacji rządowych, G. Chimiak (oprac K. Zalas-Kamińska) opublikowała artykuł „Being at the Forefront: Polish CSO’s contribution to public diplomacy and development cooperation efforts”, w: *Public Diplomacy and Civil Society Organisations*, ed. Ibrahima Natalia, Routledge.

W ramach nurtu trzeciego – analiza uwarunkowań funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego w okresie 2015-2023; badania porównawcze nad stylami działania państwa i społeczeństwa obywatelskiego w Polsce i na Tajwanie; analiza wpływu epidemii COVID 19 na mobilizację „zgeneralizowanej solidarności”, A. Kościański i W. Misztal opublikowali rozdział „Civil society as a common good?”, w: *An Active civil society in a changing world*, Wojciech Kaczmarczyk, Konrad Burdyka (red.), Warszawa 2023, Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz artykuł „Zakwestionowana dychotomia? W poszukiwaniu nowego paradygmatu poznawczego dla studiów nad współczesnym społeczeństwem obywatelskim”, *Zeszyty Naukowe KUL*.

Pracownicy Zakładu wygłosili 8 referatów, w tym 6 podczas konferencji międzynarodowych, m.in. brali udział w konferencji międzynarodowej zorganizowanej w ramach projektu „Resilient urban communities” na American University w Kairze. (G. Chimiak). Ponadto, byli współorganizatorami konferencji: 1/ „Ukraine Changes everything: What has the civil society response to Russia’s war against Ukraine taught us about NGO’s and humanitarianism”, IFIS PAN, Pałac Staszica, (9 referatów, 40 uczestników) oraz 2/ konferencji „Who cares solidarity? Generalized solidarity in politics and social life”, Soochow University, Central and East Europe Center of SCU, Taipei, Tajwan, (5 referatów, 30 uczestników).

W ramach współpracy międzynarodowej Zakładu wspomnieć należy o 1/ udziale w grantcie międzynarodowym „Sustainable International Growth in Doctoral Education: Collaboration and Mobility@GSSR” finansowanego w ramach konkursu NAWA STER. Opracowanie założeń i współprowadzenie zajęć w ramach *Specialization in Bridging Academic and NGO Research* (G. Chimiak) oraz 2/ kontynuowaniu wieloletniej współpracy z Chińską Akademią Nauk Społecznych (Instytut Socjologii oraz Narodowy Instytut Rozwoju Społecznego), a także z Szanghajską Akademią Nauk Społecznych; 3/ współpracy z Instytutem Rozwoju Społecznego Uniwersytetu Fudan w Szanghaju; 4/ współpracy badawczej Centrum Europy Środkowowschodniej Uniwersytetu Soochow w Tajpej, (A. Kościański). A. Kościański kierował w ramach tej współpracy projektem „Who cares solidarity? Generalized solidarity in politics and social life – Polish and Taiwanese Experiences”, (Polska Akademia Nauk, Uniwersytet Soochow). Ponadto, w 2023 roku nawiązana została współpraca badawcza z Instytutem Socjologii Akademii Sinica w Tajpej i Wydziałem Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Prefektury Okinawa (Japonia).

W ramach innych aktywności akademickich G. Chimiak uzyskała status zewnętrznego recenzenta (Extern Examintor) dla studiów magisterskich oraz podyplomowych International Development w Maynooth University (Irlandia) na okres trzech lat akademickich.

Pracownicy Zakładu uczestniczą również w upowszechnianiu wyników badań naukowych oraz współpracy ze środowiskiem pozaakademickim: D. Gawin jest

współautorem programu poświęconego kulturze i filozofii „Trzeci Punkt Widzenia” w TVP Kultura (wraz z M. Cichockim i D. Karłowiczem), gdzie omawiane są np. najnowsze publikacje naukowe z zakresu nauk społecznych, filozofii, historii; G. Chimiak przygotowała publikację wideo z konferencji w IFiS PAN, na której prezentowano raport „Efekt mrozący. O kondycji rzecznictwa organizacji pozarządowych” oraz publikacje w newsletterze Szkoły Głównej Handlowej. A. Kościański prowadził prace eksperckie w zakresie metodyki i strategii badań nad niepełnosprawnością oraz samoorganizacją społeczną na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz dawał wsparcie eksperckie dla jednostek samorządu terytorialnego jako ekspert Narodowego Instytutu Wolności.

IV. KULTUROWE PROBLEMY WSPÓŁCZESNOŚCI

Zespół Badań nad Zmianą Społeczną i Tradycją

W 2023 w ramach Zespołu roku swoje prace badawcze realizowali: prof. dr hab. J. Kurczewska (kierownik Zespołu), dr hab. H. Bojar, prof. IFiS PAN, dr hab. J. Straczuk, prof. IFiS PAN, dr hab. A. Wylegała, prof. IFiS PAN, dr P. Filipkowski, dr P. Binder, oraz dr M. Karkowska.

Od lat Zespół zajmuje się próbami tworzenia wielowymiarowych diagnoz kulturowych współczesnego społeczeństwa polskiego z perspektywy zmian społecznych i kulturowych, zachodzących we współczesnej Polsce.

W 2023 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, zrealizowane prace badawcze mieściły się w podstawowych nurtach działalności Zespołu: 1/ Studia nad kulturowym wymiarem ładu społecznego i zmiany społecznej; 2/ Badania nad pamięcią zbiorową; 3/ Studia nad metodologią i techniką badań jakościowych w socjologii, antropologii i na ich pograniczach, w tym analizy dotyczące współczesnych wyzwań jakie pojawiają się w badaniach społecznych wykorzystujących metodologię jakościową, 4/ Studia nad społecznościami lokalnymi; 5/ Studia nad kulturowym wymiarem zróżnicowań społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem badań nad stylami życia.

W ramach przedstawionych powyżej głównych kierunków badań zrealizowane zostały następujące zespołowe i indywidualne przedsięwzięcia badawcze.

1. Studia nad kulturowym wymiarem ładu społecznego

W 2023 roku upowszechniane były wyniki badań jakościowych przeprowadzonych w latach 2020-2022 w ramach zlecenia wewnętrznego, (H. Bojar, P. Binder, M. Karkowska) pt. „Społeczne skutki pandemii. Wybrane kategorie społeczno-demograficzne w perspektywie stylów życia – badanie podłużne”. Opublikowano 6 artykułów poświęconych tej problematyce, m.in. Remote work, Polish families with children and inequalities in the division of labour. A qualitative longitudinal research perspective; (P. Binder); Życie w czasie pandemii COVID-19. Przeobrażenia kontaktów i relacji między ludźmi (M. Karkowska); Doświadczenie pandemii COVID-19 z perspektywy koncepcji biegu życia (M. Karkowska, H. Bojar).

Wyniki analiz prezentowane były również na 6 konferencjach zagranicznych i krajowych, m.in. „How do we create future memories?” *The experience and memory of the*

corona pandemic in Poland, 13th GENEALOGIES OF MEMORY Pandemics, famines and industrial disasters of the 20th and 21st centuries, European Network Remembrance and Solidarity (M. Karkowska); *Remote work during the COVID-19 pandemic and inequalities between men and women in families with children in longitudinal qualitative research*, Interim ESA RN13 Conference: Caring families in the Global Context (P. Binder).

W ramach tematu „Kulturowy wymiar zagrożeń cywilizacyjnych – badania reakcji społecznych i form solidarności społecznej w sytuacjach różnego typu zagrożeń naturalnych, społecznych i technologicznych” w 2023 konstruowano spotkania naukowych w ramach posiedzeń Komisji Zagrożeń Cywilizacyjnych PAU, koordynowane przez J. Kurczewską. (J. Kurczewska – wiceprzewodnicząca Komisji, H. Bojar – członek) oraz prace nad przygotowaniem ogólnopolskiej konferencji PAU, IFiS PAN, AGH, UJ (w maju 2024 roku): Ludzie nauki i a cywilizacja przyszłości. Szanse i zagrożenia, (kom. org. z IFiS PAN: J. Kurczewska, H. Bojar)

2/ Badania nad pamięcią zbiorową

W tym nurcie badań opublikowano monografię: Wylegała A., Rutar S., Łukianow M., *No Neighbors' Lands in Postwar Europe. Vanishing Others*, Palgrave Macmillan, London 2023. Ponadto przygotowano opracowania: *Polen in Gusen – Gusen in Polen. Zwischen individueller Erfahrung und kulturellem Gedächtnis* (P. Filipkowski); *Ukrainian Nationalists and the Holocaust: OUN and UPS's Participation in the Destruction of Ukrainian Jewry, 1941–1944. By John-Paul Himka. Ukrainian Voices* (A. Wylegała); *How Family History Helps Ukrainians Face the War* (A. Wylegała).

W ramach tego nurtu badań pracownicy zespołu prezentowali również referaty na konferencjach międzynarodowych i polskich, m.in., *Trusting the Untrustworthy: Late Bystanders' Testimonies in Research on the Holocaust of the District Galicia Village Jews*, Holocaust Educational Foundation of Northwestern University, IFZ Munich, Charles University (A. Wylegała) oraz *Beyond Trauma: Narrating the Wartime Present after February 24, 2022*, Resilience and Reconstruction: Histories of the Present, University of Copenhagen (A. Wylegała).

Pracownicy Zespołu byli również współorganizatorami konferencji poświęconych problematyce pamięci, m. in. P. Filipkowski – *Revisiting Oral History Archives in Poland and Germany, Revisiting Oral History Archives in Poland and Germany, Facing the longue durée*, Fern-Universitaet Hagen, Warszawa; A. Wylegała – *Witnessing the Now: Challenges of Emergency Documenting and Archiving in Comparative Perspective*, Centrum Mieroszewskiego, PTHM, Warszawa.

W ramach tego nurtu badań realizowane są 4 granty:

a/ Świadczenia wojny, Centrum Mieroszewskiego, kier. A. Wylegała. W ramach tego grantu obok realizacji wywiadów na terenie Polski i Ukrainy z osobami doświadczającymi wojny, rozpoczęło działalność cykliczne seminarium naukowe: „Seminarium naukowe projektu „Świadczenia wojny”. W 2023 roku odbyło się 5 seminariów (org. A. Wylegała).

b/ Badania nad gromadzeniem, przechowywaniem i udostępnianiem ukraińskich świadectw z czasów wojny 2022, projekt finansowy przez NCN, (kier. A. Wylegała).

c/ Unlikely Refugee – Refugees and citizens in East-Central Europe in the 20th century (część polska), Komisja Europejska – European Research Council (P. Filipkowski).

d/ W 2023 r., dr P. Filipkowski uzyskał finansowanie grantu badawczego „Niemieckie obozy koncentracyjne i ich reprezentacje – od świadectw indywidualnych do teorii socjologicznych”, (Fundacji Deutsch-Polnische Wissenschaftsstiftung).

Ponadto, w ramach tego nurtu badań Anna Wylegała zakończyła przewód habilitacyjny i uzyskała tytuł doktora habilitowanego. Tytuł głównego osiągnięcia habilitacyjnego: *Reforma rolna PKWN – doświadczenie i pamięć zmiany społecznej*.

3/ Studia nad metodologią badań jakościowych w socjologii, antropologii i na ich pograniczach

W tym nurcie badań w ramach analiz dotyczących współczesnych wyzwań jakie pojawiają się w badaniach społecznych wykorzystujących metodologię jakościową przygotowane zostały następujące opracowania: Bojar H., Karkowska – redakcja numeru tematycznego Studiów Socjologicznych Badania jakościowe w pandemii Covid; wprowadzenie H. Bojar, M. Karkowska – *Społeczne badania jakościowe w obliczu pandemii Covid-19*; oraz artykuł A. Wylegała, M. Łukianow – *Czy, kiedy i jak: badanie i dokumentowanie losów uchodźczyń wojennych z Ukrainy w Polsce*.

Prowadzone były także zajęcia dydaktyczne z metodologii badań jakościowych w SNS: Qualitative Research Methods – wykład kursowy – (P. Binder); – Analyzing Qualitative Data with MAXQDA – ćwiczenia – laboratorium (P. Binder).

Ponadto, wygłoszone zostały referaty o tematyce metodologicznej, m.in.: P. Binder – *Wywiady online w podłużnych badaniach jakościowych – doświadczenia badawcze w perspektywie krytycznej*; P. Filipkowski P. – *Oral History in Poland – Future Research Questions*, A. Wylegała, “*How many times were you raped?*”. *Ethical and Methodological Challenges of the Ongoing War Documentation, Russia’s War of Aggression Against Ukraine. Challenges of Documenting and Prosecuting War Crimes*.

4/ Studia nad społecznościami lokalnymi

W 2023 roku prace w tym nurcie badań dotyczyły, podobnie jak w roku ubiegłym sytuacji na wschodnich pograniczach Polski – w szczególności polsko-białoruskim i polsko-ukraińskim. W ramach badań został opublikowany artykuł: J. Straczuk – „Hybrid War”, *Military Humanitarianism and Epistemic Friction. Framing Illegalised Migration on The Polish-Belarusian Border*.

Wygłoszone zostały również referaty: a/ J. Straczuk – „*Lords’ School and Peasant Children*”. *Rural education as an instrument of Russian and Polish expansion in the Polesie region at the beginning of the XX century* oraz b/ J. Straczuk – *Grassroot solidarity and the humanitarian crisis on the Polish-Belarusian border*.

5/ Studia nad kulturowym wymiarem różnicowań społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem badań nad stylami życia

W ramach tego nurtu badań opublikowano opracowanie J. Straczuk – *Dlaczego dusze proszą o jedzenie? O wspominaniu zmarłych na Grodzieńszczyźnie*. Ponadto J. Straczuk zakończyła przewód habilitacyjny i uzyskała tytuł doktora habilitowanego na podstawie głównego osiągnięcia habilitacyjnego: *Sensorium zmiany. Preferencje, praktyki i style jedzenia w procesie przemian społeczno-kulturowych w Polsce*.

W sumie pracownicy Zespołu opublikowali 1 monografię: Wylegała A., Rutar S., Łukianow M., *No Neighbors’ Lands in Postwar Europe. Vanishing Others*, Palgrave

Macmillan, London 2023 oraz przygotowali (H. Bojar H., Karkowska) numer tematyczny Studiów Socjologicznych: Badania jakościowe w pandemii Covid oraz 20 artykułów i rozdziałów w pracach zbiorowych.

Członkowie Zespołu uczestniczyli z referatami w 32 konferencjach, w tym 22 międzynarodowych oraz w komitetach organizacyjnych i radach programowych 7 konferencji.

W 2023 roku kontynuowane było 1/ ogólnopolskie seminarium Zespołu Badań nad Tradycją i Zmianą Społeczną IFiS PAN, pt. „Lokalne, regionalne, krajowe i ponadnarodowe: cztery spojrzenia na zmianę społeczną i ład społeczny“ (8 spotkań) (org. J. Kurczewska) oraz 2/ Seminaria naukowe projektu „Świadectwa wojny”,, 5 spotkań, (org. A. Wylegała). Pracownicy Zespołu byli też współorganizatorami Ogólnopolskiego Seminarium Historii Mówionej (P. Filipkowski).

Zakład Teorii Kultury

W 2023 roku program Zakładu realizowało 2 pracowników etatowych: prof. dr hab. U. Jarecka i dr A. Turner, dr Oksana Pochapska (stypendystka programu Pasific), oraz współpracownicy – doktoranci SNS: J. Bednarek, A. Biernacka oraz dr. M. Błaszczewska.

Głównym celem Zakładu jest refleksja teoretyczna nad zjawiskami kultury współczesnej, badanej przede wszystkim poprzez czytanie tekstów kulturowych, co sprawia, iż można rozpoznać i interpretować metapoziom badanych zjawisk. Wybrane zagadnienia w różnych ich wymiarach – artystycznych, filozoficznych, antropologicznych, medialnych – poznawane są dzięki analizie dyskursu. Ramy teoretyczne pochodzą tu z różnych obszarów socjologii, a w metodologii często korzystamy z ustaleń socjologii i antropologii wizualnej. W wybranych przypadkach realizowane są także badania ilościowe i analiza Big Data.

Prace badawcze Zakładu w 2023 roku koncentrowały się wokół czterech tematów:

1/ Kultura konwergencji czy kultura utraty? Społeczny wymiar teorii mediów, kapitał kulturowy w kontekście przekształceń wiedzy i popularnych wyobrażeń o świecie w kontekście wyzwań technologicznych i kryzysu wartości. Powiązane z tematem głównym są też badania nad pamięcią społeczną.

2/ Kultura niedoborów, zagrożeń, lęków. W tym bloku zagadnień poruszane są zagrożenia wynikające z lęków kulturowych (tu: problematyka wojny, bezpieczeństwa, zagrożeń biotechnologicznych, zagrożeń prywatności wynikających z rozwoju cyfryzacji itd.), które od lat są ważną częścią dyskursu medialnego. W badaniach Zakładu poruszane były także tematy starości i niepełnosprawności.

3/ Kultura wobec przemian technologicznych. W trakcie rozwoju Zakładu ten temat jest obecnie najdynamiczniej rozwiany. Nowe technologie, powodują znaczące zmiany w codziennym funkcjonowaniu ludzi różnych obszarów globu, w kształtowaniu relacji społecznych (portale społecznościowe jako „laboratoria społeczne”), reorganizacji struktury społecznej itd. Nieznane i nieprzewidziane, niezamierzone konsekwencje może mieć wprowadzenie sztucznej inteligencji (SI, częściej – AI) w życie społeczne. Wyzwaniem kulturowym i społecznym jest postępująca cyfryzacja infrastruktury życia codziennego, instytucji publicznych: pojawiają się nowe strefy wykluczenia, promowane przez oficjalne

państwowe decyzje. Ważnym tematem jest ustalenie granic prywatności w kontekście cyfrowej inwigilacji.

4/ Kulturowe konteksty konsumpcji. Analizowanie przekształceń w tej dziedzinie związane jest ze wspomnianą powyżej cyfryzacją wielu aspektów komunikacji oraz funkcjonowania społecznego. Pandemia nie tylko zmieniła sposób funkcjonowania kultury konsumpcji, jej skutki widoczne są także w przekształceniach idei dobrobytu, dobrostanu, komfortu, luksusu, co jest warte dalszych poszukiwań badawczych

W ramach pierwszego nurtu badań U. Jarecka prowadziła badania własne dotyczące konwergencji kultury „XIX wieczne korzenie kultury współczesnej”, a ich rezultaty wykorzystywane były w przygotowywaniu oprawy medialnej projektu z dziedziny kultury „Z Sienkiewiczem przy kawie (odsłona 3)” prowadzonego przez Fundację WSPAK.

W drugim nurcie badań A. Turner prowadziła badania w zakresie niepewności przekształceń cyberkultury, koncentrowała się na konsekwencjach nieuchronnych przeobrażeń kultury eksperckiej środowiska naukowego; oddziaływaniu nowych technologii na funkcjonowanie wirtualnej przestrzeni wpływu. W tych zagadnieniach ujmowała sfery wykluczenia informacyjnego i cyfrowego.

W ramach zagadnienia trzeciego U. Jarecka prowadziła badania dotyczące tożsamości użytkowników sieci w kontekście hybrydowego charakteru rzeczywistości cyfrowego świata. Zajmowała się także rolą algorytmów AI w kształtowaniu treści mediów społecznościowych. O. Pochapska prowadziła badania dotyczące dyskursu propagandowego mediów tradycyjnych i cyfrowych w kontekście wojny na Ukrainie. Zajmowała się też czynnikami popularności fake newsów. Z kolei A. Turner zajmowała się badaniami indywidualnymi dotyczącymi roli chatbotów – algorytmów sztucznej inteligencji w życiu społecznym i indywidualnym, gdyż te algorytmy mogą diametralnie zmienić sposób w jaki ludzie wchodzą w interakcję z technologią.

W ramach nurtu czwartego, w tym roku trwały prace nad przygotowaniem wniosku „Dobrostan kontra dobrobyt. Paradoxy konsumpcji XXI wieku” (“Well-being vs. Prosperity. Paradoxes of 21st Century Consumption”). Projekt ten został przygotowany przez U. Jarecką, A. Turner oraz P. Bindera z Zespołu Badań nad Zmianą Społeczną i Tradycją. Obecnie trwa praca nad umiędzynarodowieniem pierwotnej wersji projektu, by można było wykonać badania porównawcze w Polsce i Szwecji.

W 2023 roku pracownicy Zakładu przygotowali i opublikowali 4 artykuły: m.in. 1/ U. Jarecka – „Relikty, implanty, pamiątki... Co bardziej rozwija kulturę lokalną? „, „Perspektywy Kultury”; 2/ U. Jarecka – „Czy wirusolog może być analitykiem wojennym? Autorytety kryzysowe w mediach”, „Kultura Współczesna. Teoria, Interpretacje, Praktyka”; 3/ A. Turner, M. Zieliński – „Public Interest in Surveillance, Privacy and Data Protection. Google Big Data in Comparative Sociology”, Social Science Research Network”.

Pracownicy Zakładu uczestniczyli z referatami w 15 konferencjach, w tym 11 międzynarodowych. Zakład był (wspólnie z Sekcją Socjologii Cyfrowej PTS) organizatorem Seminarium Zakładu Teorii Kultury IFiS PAN: referat pt. „Influence: entrepreneurial bargaining and personal capital” wygłoszony przez dr Magdalenę Petersson-McIntyre, Associate Professor z Uniwersytetu w Göteborgu.

W 2023 kontynuowana była współpraca z badaczami z Centrum för konsumtionsforskning (CFK, Centre for Consumption Research) w Gothenburgu, w Szwecji. A. Turner, U. Jarecka oraz P. Binder odbyli wizytę studyjną w Szwecji. Spotkania poświęcone były omówieniu propozycji wspólnych, polsko-szwedzkich badań „Well-being vs. Prosperity. Paradoxes of 21st Century Consumption”. Uczestniczyli w nich badacze zajmujący się tematyką przekształceń rynku i konsumpcji wynikających z wprowadzenia nowych technologii, digitalizacji konsumpcji w warunkach post-pandemii.

Pracownicy zakładu uczestniczą także w innych projektach badawczych: 1/ O. Pochapska jest stypendystką programu PASIFIC, realizuje program *Transformation of the consciousness of the audience under the influence of the printed media in Post-Soviet and European Countries*; 2/ A. Turner uczestniczyła w projekcie „Surveillance effect in United States, Netherlands and Poland – a comparative perspective” oraz bierze udział w pracach projektu „Structures and Futures”: Polskie Badanie Panelowe POLPAN 1988-2023, kierowanego przez dr hab. Irinę Dubrow (grant NCN). Ponadto, A. Turner jest ekspertem doradczym w International Social Survey Programme, prowadzącym od 1984 roku badania w naukach społecznych i uczestniczy w procesie tworzenia modułu Digital Societies.

Badania prowadzone w Zakładzie (badania U. Jareckiej nad konwergencją kultury w projekcie „XIX-wieczne korzenie kultury współczesnej”) mają także zastosowanie poza środowiskiem naukowym, w dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego, w realizowanym cyklicznie projekcie Fundacji WSPAK – Wolna Sztuka Potrzebuje Ambitnej Kultury (w ramach programu Kultura cyfrowa ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Z Sienkiewiczem przy kawie”), poświęconym digitalizacji i udostępnianiu prywatnych listów Henryka Sienkiewicza w serwisach streamingowych.

W ramach Festiwalu Nauki A. Turner wygłosiła wykład „ChatGPT, Bard, Ernie – jakie szanse i zagrożenia niesie rozwój sztucznej inteligencji, podczas którego omówiła wyniki swoich naukowych poszukiwań dotyczących oddziaływanie narzędzi sztucznej inteligencji na społeczeństwo i wynikających z tego konsekwencji. Ponadto, w Warszawie odbyło się V Forum Geopolityczne zorganizowane przez Instytut Spraw Obywatelskich, ma którym A. Turner moderowała panel pt. „A supervised society – will the Western countries overtake China?”

Zakład Badań nad Migracjami

Zakład tworzą: dr hab. prof. IFIS PAN Katarzyna Andrejuk, dr Imran Sarihasan (stypendysta programu Pasific).

Strategicznym długofalowym celem prac Zespołu jest opracowywanie wszechstronnych analiz wybranych aspektów współczesnych migracji międzynarodowych w Europie i na świecie.

Podstawowy nurt działalności to współczesne migracje międzynarodowe w Europie i na świecie – szanse i wyzwania. Zespół zajmuje się mikro- i makrospołecznymi wymiarami migracji w Europie i na świecie (m.in. imigranci w Polsce, migracje Polaków za granicę). Podejmowana problematyka jest analizowana przede wszystkim z perspektywy socjologicznej, z uwzględnieniem aspektów interdyscyplinarnych (ujęcie prawne, ujęcia ekonomii i zarządzania). Tematy badań dotyczą przyczyn i konsekwencji migracji

międzynarodowych, w tym między innymi: a/ adaptacji migrantów na lokalnych rynkach pracy, w tym przedsiębiorczości imigrantów oraz firm etnicznych, b/ migracji edukacyjnych, c/ inicjatyw społecznych, mobilizacji politycznej i aktywności organizacyjnej migrantów oraz d/ postaw ludności miejscowej wobec migrantów.

W 2023 roku zrealizowane zostały następujące zadania:

- 1) opracowanie analizy polityki Polski wobec uchodźców z Ukrainy po inwazji rosyjskiej 2022;
- 2) prace empiryczne (prowadzenie wywiadów) dotyczące reakcji diaspory ukraińskiej w Polsce na napływ uchodźców oraz inwazję rosyjską na Ukrainę;
- 3) prace empiryczne (prowadzenie wywiadów) i analizy dotyczące przedsiębiorczości imigrantów w Polsce oraz – porównawczo – w innych krajach Unii Europejskiej (Niemcy, Węgry).

Rezultatem prowadzonych analiz są 4 publikacje: 1/ K. Andrejuk – Rapid Evolution of Refugee Policy in Poland: Russian Invasion of Ukraine as a Focusing Event, *Journal of Immigrant and Refugee Studies*; 2/ K. Andrejuk – Funkcjonowanie komisji etyki badań naukowych w warunkach dywersyfikacji struktur i norm – perspektywa neoinstytucjonalna, *Studia Socjologiczne*; 3/ I. Sarihasan i in., *Female Immigrant Entrepreneurship: A contextual Approach.*; 4/ I. Sarihasan i in. *Flexibility a Dual Mechanism? Evidence from the Hungarian Food Industry*; I. Sarihasan i in. *Immigrant entrepreneurship and gender dimensions: A systematic review.*

Zakład (wspólnie z Sekcją Socjologii Migracji PTS oraz Collegium Civitas) był organizatorem międzynarodowej konferencji “Vulnerability – Intersectionality – Migration. Challenges and Responses” (4-5 grudnia 2023, online), z udziałem referatów kilkudziesięciu badaczy z jednostek akademickich z Polski i zagranicy.

Zakład prowadzi cykliczne Seminarium Migracyjne Zespołu w IFIS PAN oraz Seminarium „Monografie Migracyjne” organizowane przez K. Andrejuk w ramach Sekcji Socjologii Migracji (5 spotkań).

Obecnie w Zespole realizowane są 3 granty:

1/ Międzynarodowy projekt badawczy: *Post-WWII Migration Flows in the V4 States in the Context of Propaganda Studies*, Visegrad Fund, Institute of Social Sciences in Kosice oraz Silesian Museum (Opava); kierownik części polskiej K. Andrejuk

2/ Międzynarodowy projekt badawczy: *The Politics of European and American Single-Market Governance*, Norweska Rada Naukowa, University of Oslo oraz Sciences Po Bordeaux University; kierownik części polskiej projektu K. Andrejuk

3/ Grant: *Persisting Immigrant Entrepreneurship in European Union Member States during the Economic Downturn due to the COVID-19 Pandemic*, Pasific (Polska Akademia Nauk), kier. I. Sarihasan.

W ramach prezentacji wyników badań pracownicy Zakładu prezentowali wyniki badań Zespołu przed pracownikami UNHCR, the UN Refugee Agency – w formule wymiany doświadczeń badawczych; uczestniczyli w Festiwalu Nauki w Warszawie: (K. Andrejuk – wyniki badania o mobilizacji diaspory ukraińskiej w rezultacie inwazji rosyjskiej, I. Sarihasan – wystąpienie na temat przedsiębiorczości imigrantów).

Centrum Badań nad Zagładą Żydów

Zespół badaczy Centrum w roku 2023 tworzyli: prof. dr hab. Barbara Engelking (kierownik), dr hab. Dariusz Libionka, prof. IFiS PAN, dr Jakub Petelewicz oraz dr Agnieszka Haska oraz spoza IFiS PAN: Dagmara Swałtek-Niwińska (stypendystka z grantu). Alina Skibińska, Jacek Leociak, Marta Janczewska, Karolina Panz, Justyna Majewska, Aleksandra Bańkowska.

Strategicznym celem działalności Centrum jest prowadzenie badań nad Zagładą Żydów w Polsce. W ramach podstawowych nurtów działalności Centrum:

a/ kontynuuje (od 2005 roku) wydawanie rocznika poświęconego Zagładzie Żydów. W 2023 ukazał się 19-ty numer rocznika „Zagłada Żydów. Studia i Materiały” oraz rozpoczęto prace nad nr 20, jubileuszowym.

b/ prowadzi prace badawcze nad konkretnymi, szczegółowymi tematami dotyczącymi zagłady Żydów,

W 2023 roku pracownicy Centrum opublikowali (wspólnie z Muzeum Polin oraz Wydawnictwem IFiS PAN) książkę, będącą pokłosiem wspólnej konferencji, zatytułowaną: *Opór. Żydzi w walce z Niemcami 1939–1945. Ponadto*, Centrum skończyło grant „Biblioteka Świadectw Zagłady”, opublikowane zostały kolejne książki z serii: łącznie to 17 ważnych, źródłowych, pisanych przede wszystkim w czasie wojny – dzienników i pamiętników.

Ponadto, pracownicy Centrum opublikowali kilkanaście artykułów w periodykach, m.in. A. Haska „Przekroczyłem granicę...” Relacje uciekinierów z okupowanej Polski z 1940 r. „Zagłada Żydów, 2023; D. Libionka, On Military Assistance to the Fighters of the Jewish Ghetto in Warsaw: 80 Years Later, The Polish review;

Obecnie Centrum realizuje jeden grant: (od 2020) Między pomocą a zagrożeniem. Ukrywanie się w Warszawie po „aryjskiej stronie”, 1940-1945 – faza II. Rozwój i kontynuacja. Przygotowany został również projekt nowego grantu NCN „Wokół pomocy i ratowania Żydów na okupowanych ziemiach polskich – nowe ujęcia”.

Pracownicy Centrum byli współorganizatorami międzynarodowej konferencji naukowej „Żydzi europejscy w obliczu nieuchronności Zagłady”, która odbyła się w muzeum Polin oraz wzięli udział w kilku konferencjach i debatach, m.in. „Looking at the Ghetto... The Warsaw Ghetto Uprising: Eighty Years in Retrospect” (A. Haska); „Lessons and Legacies Europe: Bridging Disciplines, Histories, and Cultures” (A. Haska); debata „(Nie)widoczność i wizualność getta warszawskiego. Ostańce nieistniejącego miasta”, (A. Haska); „Wnioski wynikające z Zagłady”, (B. Engelking); „Infrastruktura akcji „Reinhardt”. Miejsca, źródła, postulaty badawcze” (D. Libionka).

V. BADANIA NAD PROCESEM INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Zespół Studiów Europejskich

W 2023 roku Zespół tworzyli następujący badacze: prof. dr hab Józef Niżnik (kierownik do marca 2023), dr Joanna Fomina (kierownik od kwietnia 2023), dr Edit Zgut-Przybylska (od października 2023) oraz mgr Oleg Dietkow i mgr Stephen Davis.

Zespół Studiów Europejskich skupia swoją działalność na prowadzeniu badań socjologicznych nad procesami integracji europejskiej. Socjologia integracji europejskiej przyjmuje „oddolne” spojrzenie, w odróżnieniu od wciąż dominującej w badaniach nad Unią Europejską i integracją europejską, perspektywy „odgórnej”, która sprowadza się do analizy prawa europejskiego oraz jego wpływu na prawo krajowe, relacji pomiędzy instytucjami europejskimi oraz z państwami członkowskimi, wzorców rządzenia (governance), stosunków pomiędzy państwami członkowskimi wewnątrz Unii oraz z krajami pozaunijnymi.

Prace Zespołu skupiają się przede wszystkim na procesach europeizacji społeczeństw krajów członkowskich; politycznych, społecznych i kulturowych czynnikach oraz skutkach integracji europejskiej; jak również źródeł poparcia dla idei współżycia i współdziałania w ramach wspólnoty krajów europejskich oraz rozszerzenia UE. Istotność tej perspektywy wynika m.in. z faktu, że bez społecznego poparcia istnienie tak skomplikowanego organizmu jakim jest Unia Europejska nie byłoby możliwe. Jednocześnie, rozumienie skutków społeczno-politycznych i kulturowych procesów integracji europejskiej jest niezbędne nie tylko do zrozumienia źródeł poparcia dla projektu europejskiego, jak również do lepszego zrozumienia wyników badań przyjmujących „odgórną” perspektywę oraz projektowania polityki na szczeblu unijnym.

Socjologia integracji europejskiej czerpie z dorobku socjologii kultury, socjologii ruchów społecznych, socjologii organizacji, socjologii wiedzy, socjologii polityki, socjologii migracji i innych. Prace zespołu skupiają się wokół kwestii stosunku do Unii Europejskiej i źródeł i form eurosceptycyzmu oraz roli nacjonalizmów w krajach UE; przyszłości Unii Europejskiej; polityce integracji migrantów na poziomie europejskim oraz krajów członkowskich, roli UE w promowaniu demokratyzacji i europeizacji krajów Partnerstwa Wschodniego oraz poszerzenia Unii; jak również relacjom UE-Rosja.

W 2023 roku Zespół skupiał się na czterech zagadnieniach:

- 1/ problematyka przyszłości Unii Europejskiej w ramach studiów nad przyszłością – Future studies (J. Niżnik);
- 2/ zaangażowanie polskiego społeczeństwa w pomoc humanitarną i recepcyjną dla osób uciekających z Ukrainy w pierwszych miesiącach kryzysu, w tym różnych aktorów społecznych, od nieformalnych inicjatyw i wolontariatu zwykłych ludzi różnych narodowości po bardziej sformalizowane organizacje społeczeństwa obywatelskiego (J. Fomina);
- 3/ procesy upolitycznienia i instrumentalizacji migracji w polskiej debacie politycznej i praktyce wyborczej. Podczas gdy przez ponad dwie i pół dekady polskiej transformacji demokratycznej i konsolidacji debata na temat migracji miała charakter niepolityczny i była prowadzona głównie w środowisku akademickim, think tankach, organizacjach społeczeństwa obywatelskiego i mediach, sytuacja diametralnie zmieniła się w 2015 roku. Ówczesna opozycyjna partia Prawo i Sprawiedliwość (PiS) wykorzystwała „kryzys uchodźczy”, upolityczniając i sekurytyzując tę kwestię oraz włączając ją w szerszą narrację o upadku kulturowym Europy. Dopiero bezprecedensowo przyjazna reakcja polskiego społeczeństwa na przymusowych migrantów z Ukrainy dała nadzieję na odpolitycznienie debaty migracyjnej. Wyniki ostatnich wyborów dają szansę na nowe otwarcie w kwestii polityki migracyjnej w Polsce, w tym na jej odpolitycznienie i bardziej merytoryczną debatę. (J. Fomina);

4/ kwestia zmiany podejścia UE do wykorzystania nieformalnej władzy w Polsce i na Węgrzech w wyniku wojny rozpętanej przez Rosję przeciwko Ukrainie. Analiza przedstawia mapę narzędzi wykorzystywanych przez UE w reakcji na demokratyczny regres w obydwu krajach przed i po inwazji Rosji na Ukrainę. (E. Zgut-Przybylska).

W oparciu o prowadzone prace w Zakładzie przygotowany został 1/ artykuł “A Toxic Polarization Ran Out of Steam for Law and Justice” New Authoritarianisms in Europe and the Liberal Democratic Response (E. Zgut); 2/ Raport analityczny “Mapping Right-Wing Extremism in Central and Eastern Europe Analytical report on the Hungarian extreme right in Hungary”, Globsec, Counter Extremism Project (E. Zgut) oraz 3/ Raport analityczny “Tilting the playing field through informal power in Hungary and Poland – How did Russia’s war in Ukraine change the EU’s approach (E. Zgut).

W 2023 roku pracownicy Zakładu uczestniczyli w 4 konferencjach: m.in. Prezentacja raportu “Mapping Right-Wing Extremism in Central and Eastern Europe Analytical report on the Hungarian extreme right in Hungary” na konferencji Globsec: (E. Zgut-Przybylska). Prowadzone było także seminarium „The Making of European Society: Towards a Sociology of European Integration”.

Ponadto, J. Fomiana uczestniczyła w projekcie badawczym i raport z badań na temat polityki wizowej UE i krajów członkowskich wobec obrońców praw człowieka z Rosji w kontekście sankcji wizowych, pt. „Supporting Russian Human Rights Defenders in Exile: Best Practices, Current Challenges. A case study of Czechia, Germany, Latvia, Poland and Portugal”.

W ramach działań eksperckich E. Zgut-Przybylska prowadziła wykłady gościnne podczas seminariów na temat populizmu i cofania się demokracji w Europie Środkowo-Wschodniej (Instytut Służby Zagranicznej Departamentu Stanu USA), natomiast J. Fomina, w ramach współpracy z Biurem Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWU i Unią Metropolii Polskich, prowadziła szkolenia z integracji migrantów dla przedstawicieli 6 polskich samorządów miejskich.

VI. TEORIA SOCJOLOGICZNA I METODOLOGIA BADAŃ

Zakład Socjologii Teoretycznej

Zakład pracował w 2023 roku w składzie: prof. dr hab. Joanna Kurczewska (w wymiarze pół etatu), dr hab. Andrzej Gniazdowski, prof. IFiS PAN (w wymiarze pół etatu), oraz dr Dariusz Brzeziński.

Celem długofalowym, strategicznym jest budowanie instytucji obserwatorium interdyscyplinarności w naukach społecznych i naukach humanistycznych wewnątrz struktur organizacyjnych IFiS PAN (struktury organizacji badań statutowych, zespołów grantowych oraz zespołów wewnątrz GSSR jako struktur dydaktyczno-badawczej). Wydaje się, że można uważać w ten sposób tworzone obserwatorium „jako instytucję pomocową” dla tworzenia na szerszą skalę laboratoriów humanistycznych, w tym przypadku nastawionych na rekonstruowanie i wytwarzanie powiązań między dyscyplinami i subdyscyplinami.

Działalność badawcza Zakładu dotyczy szeroko pojmowanych kwestii teoretycznych w samej socjologii i jej pograniczach. Zainteresowania badawcze obejmują zarówno refleksję

nad miejscem klasycznej i współczesnej socjologii wśród innych nauk społecznych i humanistycznych, jak i porównawcze analizy podstawowych pojęć i twierdzeń formułowanych w obrębie tak ważnych dla rozwoju socjologii ogólnej i socjologii szczegółowych perspektyw teoretycznych, jak: różne warianty funkcjonalizmu, teorii konfliktu, teorii interakcjonizmu symbolicznego i teorii wymiany.

Przede wszystkim zainteresowania badaczy ogniskują się na próbach formułowania ujęć teoretycznych poszczególnych typów społeczeństw, zwłaszcza społeczeństw industrialnych i postindustrialnych czy nowoczesnych i ponowoczesnych oraz na budowaniu hipotez teoretycznych dotyczących szczególnego typu współczesnych społeczeństw, a mianowicie takich, które odnoszą się do różnych odmian społeczeństwa postkomunistycznego w Europie Środkowej i Wschodniej, a zwłaszcza społeczeństwa polskiego. Ponadto, prócz analiz porównawczych lokalnych odmian społeczeństwa postkomunistycznego, wiele uwagi poświęca się tworzeniu instrumentarium pojęciowego dla budowy regionalnych lub lokalnych modeli zmiany społecznej lub/i ładu społecznego (próba modyfikacji teorii modernizacyjnych poprzez koncentrację na kategorii wschodnioeuropejskiego zacofania cywilizacyjnego).

Wskazana wyżej problematyka badawcza Zakładu stanowi nawiązanie do programu badawczego prof. dr hab. E. Mokrzyckiego „Społeczeństwo postkomunistyczne w perspektywie teoretycznej”. Zainteresowania członków Zakładu teorią społeczną wynikają z przyjęcia określonej koncepcji socjologii teoretycznej, a mianowicie takiej, która ujmuje socjologię bardziej jako złożoną praktykę poznawczą, jako instrument zdobywania i kumulacji wiedzy o społeczeństwie, aniżeli jako abstrakcyjną refleksję nad instrumentarium socjologii jako dyscypliny naukowej.

Zadania badawcze, publikacyjne i dydaktyczne skoncentrowane były na trzech zasadniczych tematach:

1. Słowniki podstawowych kategorii analitycznych we współczesnych i centralnych dyskursach akademickich, głównie socjologicznych. W ramach tego tematu realizowane są usytuować analizy wybranych podstawowych kategorii analitycznych (radikalizm, solidaryzm, obywatelskość, indywidualizm, utopie społeczne, nostalgia, pamięć, tradycja). Również do tego nurtu zainteresowań badawczych należą próby budowania map kategoryalnych pól badawczych w zakresie teorii społecznych, w ich różnych kontekstach teoretycznych i czasowo-przestrzennych;
2. Rekonstrukcje i konstrukcje dziedzictwa socjologicznego w szerokim ujęciu kontekstowym w perspektywie badan typu diachronicznego oraz badań typu synchronicznego. Obecnie w centrum uwagi znajdują się tradycyjne i współczesne sposoby teoretyzowania o społeczeństwie, kulturze i jednostce, rozwijane w różnych subdyscyplinach socjologii i na jej pograniczach (kulturowa i społeczna historia socjologii [J. Kurczewska], historia społeczna i kulturowa historii idei [A. Gniazdowski] oraz tradycja związana z indywidualną spuścizną Zygmunta Baumana oraz Bronisława Malinowskiego [D. Brzeziński]
3. Trzecim tematem badawczym, uwzględniającym w szerszym niż dotąd zakresie problematykę zagrożeń cywilizacyjnych są ideologie i utopie cywilizacyjne oraz utopie retrospektywne i prospektywne, intensywnie związane z myśleniem o cywilizacjach z punktu widzenia rozwoju wiedzy naukowej i wiedzy politycznej, szeroko rozumianego

aspektu cywilizacyjnego. W obrębie tego tematu należy wyszczególnić rekonstrukcje utopii retrospektywnych [D. Brzeziński: współczesne wymiary nostalgii; A. Gniazdowski: sarmatyzm] oraz dawne utopie technokratyczne [J. Kurczewska].

W ramach publikacji przygotowanych przez Zakład na uwagę zasługuje publikacja współredagowanej przez Dr. Dariusza Brzezińskiego książki: Z. Bauman *History and Politics: Selected Writings, Vol. 2*, ed. M. Davis, D. Brzeziński, J. Palmer, C. Campbell, Polity Press, Cambridge 2023. Publikacja zawiera niepublikowane wcześniej, nietłumaczone nigdy na język angielski, lub bardzo słabo dostępne teksty Zygmunta Baumana poświęcone teorii historii i polityce. Teksty te pochodzą z lat 1957-2016 i dotyczą takich zagadnień jak: natura biurokracji, konsekwencje emigracji marcowej, rozwój Solidarności, Holocaust a społeczeństwo współczesne, terroryzm współczesny, kryzys klimatyczny, przemiany społeczne i polityczne w ramach UE.

Ponadto, pracownicy Zakładu przygotowali 8 artykułów i rozdziałów w pracach zbiorowych: m.in. 1/ D. Brzeziński, M. Davis, J. Palmer, T. Campbell, 2023, *History and Politics in the Sociological Imagination of Zygmunt Bauman*: w: M. Davis, D. Brzeziński, J. Palmer, T. Campbell (red.), Zygmunt Bauman, *History and Politics: Selected Writings vol. 2*, Cambridge: Polity Press; 2/ D. Brzeziński, *Myśl krytyczna w dobie antropocenu – dialektyka utopii i dystopii*; 3/ A. Gniazdowski, *The Constitution of the State as a Problem of Phenomenology*; 4/ A. Gniazdowski, 2023, *Corporate State and Personal Autonomy: A Phenomenological Approach*

Pracownicy Zakładu uczestniczyli w 7 konferencjach, m.in. 1/ A. Gniazdowski, referat *The Foundations of State from the Perspective of Realist Phenomenology*, XII Polski Zjazd Filozoficzny, Uniwersytet Łódzki; 2/ A. Gniazdowski, referat *The Limits of State. Phenomenology as a Critique of the Political Experience*, konferencja: *Phenomenology and the Limits of Experience*, Bukareszt, Rumunia; 3/ D. Brzeziński, referat: *Myśl krytyczna w dobie antropocenu: dialektyka dystopii i utopii*, Polska Akademia Umiejętności, Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych, Kraków.

Z ramach prac Zespołu w 2023 roku organizowane były 3 cykliczne seminaria: 1/ Seminarium Zakładu Socjologii Teoretycznej i Zespołu Badań nad Zmianą Społeczną i Tradycją z cyklu *Lokalne, regionalne, krajowe i ponadnarodowe: cztery spojrzenia na zmianę społeczną i ład społeczny, 9 spotkań* (J. Kurczewska); 2/ seminarium w ramach posiedzeń Komisji Zagrożeń Cywilizacyjnych PAU, koordynowane przez przewodniczącą podkomisji J. Kurczewską (J. Kurczewska, D. Brzeziński, H. Bojar); 3/ seminarium *Inspiracje baumanowskie dla przedstawicieli nauk społecznych i humanistycznych w pierwszych dekadach XXI wieku, 2 spotkania* (D. Brzeziński, J. Kurczewska).

Ponadto, D. Brzeziński był organizatorem wykładu Prof. Antony Elliotta, pt. *Living with AI in Dark Times: Rethinking Algorithmic Prediction, Agency and Autonomy*, IFiS PAN

W zakresie współpracy międzynarodowej podkreślić należy współpracę ze School of Sociology and Social Policy na University of Leeds, w ramach Memorandum of Understanding. W 2023 roku współpraca zaowocowała m.in. wydaniem wspomnianego wcześniej tomu: M. Davis, D. Brzeziński, J. Palmer, T. Campbell (red.), Zygmunt Bauman, *History and Politics: Selected Writings vol. 2*.

Od kilku lat rozwija się współpraca z Prof. Anthony'ego Elliotta z University of South Australia, który w czerwcu 2023 był gościem IFiS PAN: wygłosił wykład pt. *Living with AI in Dark Times: Rethinking Algorithmic Prediction, Agency and Autonomy*. W październiku 2023 roku zostało podpisane Memorandum of Understanding między University of South Australia i IFiS PAN.

Pracownicy Zakładu realizują następujące granty:

- 1/ *Współczesne wymiary nostalgii: w poszukiwaniu nowych ram teoretycznych*, NCN SONATA, D. Brzeziński (kierownik projektu),
- 2/ *Fenomenologia państwa. Wprowadzenie krytyczno-historyczne*, NCN OPUS, A. Gniazdowski (kierownik projektu),
- 3/ *Przekład na język polski, krytyczne opracowanie, redakcja, przygotowanie do druku oraz wydanie pism wojennych Maxa Schelera*, Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, A. Gniazdowski (kierownik projektu),
- 4/ *Przebudzenie Białorusi. Przemiany społeczne, polityczne i kulturowe w nowych kontekstach teoretycznych*, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, A. Gniazdowski (wykonawca).

D. Brzeziński, w ramach prac Sekcji Socjologii Cyfrowej PTS której jest współzałożycielem i vice-przewodniczącym, brał udział w organizacji wydarzenia 'AI Open Day' w Lubelskim Centrum Konferencyjnym. Składało się ono z paneli dyskusyjnych: „How AI is changing the world?”, „Sztuczna inteligencja a przyszłość businessu” oraz „Sztuczna inteligencja a przyszłość nauki”, w których wzięli udział zarówno naukowcy, jak i liderzy branży technologicznej oraz przedsiębiorcy.

Zakład Obliczeniowych Nauk Społecznych

Zakład w 2023 roku pracował w następującym składzie: dr hab. Prof. IFiS PAN Artur Pokropek (kierownik), dr Tomasz Żółtak (grant do 28 września 2023, następnie zatrudnienie statutowe), dr Marek Muszyński (grant do 9 listopada 2023, następnie zatrudnienie statutowe, dr Maria Flakus (grant) oraz doktoranci: Piotr Koc (grant), Huber Plisiecki (grant).

Zakład Obliczeniowych Nauk Społecznych został powołany w 2023 roku, jest to więc pierwszy rok pracy tego zespołu w odrębnej strukturze organizacyjnej, zaznaczyć jednak należy, że w latach wcześniejszych badacze ci realizowali swoje projekty w ramach Zespołu Badawczego Socjologii Polityki, Gospodarki i Edukacji.

Celem zakładu jest opracowanie oraz dostarczenie metod i narzędzi dla nauk społecznych w celu analizy cyfrowych danych behawioralnych (wytwarzanych w interakcjach z komputerami, telefonami i innymi urządzeniami). Dodatkowo, podejmuje on działania zmierzające ku opracowaniu metod łączenia danych cyfrowych z tradycyjnymi typami danych analizowanych w naukach społecznych, np. ankietowych, w celu pogłębienia analizy różnorodnych zjawisk społeczno-kulturowych. Zakład realizuje niniejsze zadania z wykorzystaniem podejść z zakresu uczenia maszynowego, przetwarzania języka naturalnego, analizy sieciowej, psychometrii oraz modelowania statystycznego, łącząc różne technik badawcze i statystyczne z wiedzą z zakresu nauk społecznych.

Zakład angażuje się zarówno w badania typowo socjologiczne, jak i projekty interdyscyplinarne, stosując wypracowane metody do analizy różnego typu danych.

Szczególną wagę poświęca wdrożeniowemu charakterowi badań, które mogą pozytywnie wpłynąć na rozwój społeczno-gospodarczy naszego kraju.

Podstawowe kierunki badań skierowane są na:

1. Rozwój metodologii i analiza cyfrowych danych behawioralnych
2. Rozwój i wykorzystanie metodologii uczenia maszynowego i przetwarzania języka naturalnego w badaniach społecznych
3. Rozwój i wykorzystanie metodologii analiz sieciowych i psychometrii w badaniach społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem metodologii pomiaru
4. Rozwój i wykorzystanie nowych metodologii i modeli statystycznych w badaniach społecznych

Pracownicy Zakładu opublikowali 11 artykułów w wysoko punktowanych czasopismach międzynarodowych.

W ramach pierwszego nurtu badań” w 2023 roku zespół badaczy A. Pokropek, T. Żółtak i M. Muszyński przeprowadził innowacyjne badania wykorzystujące ruchy kursora do identyfikacji nieuwagi w ankietach internetowych. Użyli zaawansowanych modeli sieci neuronowych, takich jak Gated Recurrent Units (GRU) i Bidirectional Long Short-Term Memory (BiLSTM), do analizy sekwencji czasowych ruchów myszy. Wprowadzili pojęcie Przybliżonych Obszarów Zainteresowania (*Approximate Areas of Interest – AAOI*) do śledzenia ruchów kursora, osiągając 95% skuteczności w identyfikacji tak zwanych nieuwważnych respondentów. Wyniki prac prezentuje pierwszy z planowanej serii artykułów: Pokropek, A., Żółtak, T., & Muszyński, M. Mouse chase: Detecting careless and unmotivated responders using cursor movements in web-based surveys. *European Journal of Psychological Assessment*.

W ramach drugiego nurtu badań zespół badawczy w składzie A. Pokropek, M. Flakus, H. Plisiecki i P. Koc koncentrował się na analizie danych pochodzących z Twittera dotyczących reakcji użytkowników mediów społecznościowych na wojnę w Ukrainie. Zespół przystąpił do zbierania i przetwarzania danych z Twittera, wykorzystując zaawansowane techniki NLP do analizy treści wypowiedzi. Celem analiz było zrozumienie, jak ludzie wyrażają swoje emocje i opinie na temat konfliktu zbrojnego w mediach społecznościowych. Jednym z kluczowych elementów badania było przeprowadzenie szeroko zakrojonego badania annotacyjnego, w którym annotatorzy oceniali zawartość emocjonalną tweetów. Ta ręczna ocena zostanie wykorzystana do kalibracji i weryfikacji modeli analizy sentymentu opracowanych przez zespół. Wyniki prac prezentuje artykuł H. Plisiecki, M. Flakus, P. Koc, P., & A. Pokropek, Analiza porównawcza klasycznych kwestionariuszy i metryk pozyskanych z mediów społecznościowych na przykładzie wojny w Ukrainie. In: E. Chodźko & P. Szymczyk (Eds.), *Innowacje, trendy i transformacje społeczno-gospodarcze – badania interdyscyplinarne* (pp. 133-140). Wydawnictwo Naukowe TYGIEL.

W trzecim nurcie badań Zespół prowadził prace nad rozwojem i wykorzystaniem metodologii analiz sieciowych i psychometrii w badaniach społecznych. Prace obejmowały zastosowanie modeli statystycznych do usprawnienia metodologii pomiaru w aplikacyjnych badaniach społecznych. Kluczowe obszary badań: stosunek postrzeganej inteligencji do narcyzmu (Flakus); depresyjne objawy i samotność wśród wczesnych nastolatków (Muszyński); monitorowanie cyfrowych kompetencji szkół (Pokropek).

Pracownicy Zakładu opublikowali w tym nurcie badań 6 artykułów, m.in. 1/ M. Muszyński i in. Depressive symptoms and loneliness among early adolescents: a psychometric network analysis approach. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*; 2/ M. Flakus i in. I feel smart today! A daily diary study on narcissism and self-assessed intelligence. *European Journal of Personality*; 3/ T. Żółtak i in. All that glitters is not gold—Mixed early labour market outcomes of STEM graduates in Poland. *European Journal of Education*; 4/ A. Pokropek i in. Supporting the monitoring of the digital capacity of schools through optimal shortening of the SELFIE tool. *Computers & Education*.

W czwartym nurcie: M. Muszyński przeprowadził kompleksowy przegląd i opracował praktyczne rekomendacje dotyczące kontroli uwagi respondentów w badaniach społecznych, natomiast A. Pokropek i T. Żółtak skoncentrowali się na porównywalności i niezmienności pomiarów w różnych kontekstach badawczych przeprowadzono badania symulacyjne jak i analizy konceptualne. A. Pokropek przeprowadził zaawansowane badania nad modelami IRTree w celu wykrywania stylów odpowiedzi w badaniach sondażowych. W wyniku prac powstały 3 publikacje, m.in. A. Pokropek i in., Detecting and Differentiating Extreme and Midpoint Response Styles in Rating Scales using Tree-Based Item Response Models: Simulation Study and Empirical Evidence. *Psychological Test and Assessment Modeling*,

Ponadto, pracownicy Zespołu uczestniczyli z referatami w 10 konferencjach naukowych (6 międzynarodowych).

W zespole realizowane są dwa granty badawcze:

- 1/ NCN: Understanding response styles in self-report data: consequences, remedies and sources, 3 wykonawców (Pokropek, Muszyński, Żółtak),
- 2/ NCN: Laboratorium Badawcze Cyfrowych Nauk Społecznych, 4 wykonawców (Pokropek, Flakus, Żółtak, Koc),

Sekcja Archiwizacji i Udostępniania Badań

W 2023 roku Zespół pracował w składzie: dr hab. Zbigniew Sawiński, prof. IFiS PAN (kierownik zespołu), dr Marcin Zieliński, (kierownik Archiwum Danych Społecznych), oraz współpracownicy: mgr Olga Li (doktorantka).

Długofalowym celem prac Zespołu jest integracja działań środowisk naukowych i środowisk poza nauką w obszarze archiwizacji i udostępniania badań społecznych. Podstawowe zadania badawcze Zespołu realizowane w 2023 roku to: 1/ rozwijanie naukowych standardów archiwizacji i udostępniania badań; 2/ pozyskiwanie i opracowywanie zbiorów danych do archiwum; 3/ udostępnianie danych z uwzględnieniem indywidualnych wymagań;

W ramach rozwijania naukowych standardów archiwizacji i udostępniania badań kontynuowano rozwijanie narzędzi harmonizacji danych z badań panelowych z wybranych krajowych badań panelowych. Projekt obejmuje cztery badania: (1) Polskie Badanie Panelowe POLPAN; (2) German Socio-Economic Panel G-SOEP; (3) British Household Panel Survey/U.K. Longitudinal Household Study „Understanding Society” oraz (4) National Longitudinal Survey NLSY79YA/NLSY97 (USA). Proponowane rozwiązania dyskutowane były z przedstawicielami wykonawców w/w badań w ramach warsztatów zorganizowanych wspólnie z Radą Naukową projektu CNB-Young w Warszawie (Z. Sawiński, O. Li).

W ramach tego zadania badawczego przygotowano zostały 2 publikacje: 1/ Z. Sawiński i in., „Use of Panel Surveys to Measure Employment Precarity in a Cross-National Framework: An Integrated Approach to Harmonize Research Concepts and Longitudinal Data”, oraz 2/ I. Tomescu-Dubrow, K. M. Słomczyński, I. Wysmułek, O. Li, Y. Tu, M. Ślarzyński, M. Zieliński, D. Lavryk. “Harmonization for Cross-National Secondary Analysis: Survey Data Recycling”.

W ramach pozyskiwania i opracowywania zbiorów danych do archiwum: zrealizowano następujące zadania: rozwijanie narzędzi harmonizacji danych; pozyskiwanie i opracowywanie zbiorów danych do archiwum (m.in. odnalezienie i przygotowanie do archiwizacji oryginalnych danych POLPAN z 1993 roku (Z. Sawiński); konsultacje i współpraca przy modyfikacji systemu kategoryzacji braków danych w międzynarodowej wersji skumulowanych danych POLPAN 1988-2018, archiwizowanej w ramach platformy Dataverse (Z. Sawiński, O. Li).

W nurcie udostępniania danych z uwzględnieniem indywidualnych wymagań opracowano i udostępniono wyniki pilotażu 11 rundy polskiej edycji Europejskiego Sondażu Społecznego (M. Zieliński) oraz opracowano i udostępniono wyniki pilotażu ósmej rundy Polskiego Badania Panelowego POLPAN (M. Zieliński).

W ramach współpracy zagranicznej:

1/ Finalizowano prace nad utworzeniem Konsorcjum Archiwistycznego celem zbudowania środowiskowego wsparcia dla przystąpienia do paneuropejskiego konsorcjum archiwistycznego CESSDA (Consortium of European Social Science Data Archives).

2/ kontynuowano współpracę z międzynarodową Radą Naukową (Advisory Board) w projekcie CNB-Young. W skład rady wchodzi: przedstawiciele The Ohio State University, German Institute for Economic Research, DIW Berlin, Thünen-Institut for Rural Studies, Germany, University of Essex, oraz IFiS PAN – który reprezentuje prof. K. M. Słomczyński. W 2023 roku gospodarzem spotkania Rady był IFiS PAN. Spotkanie pt. “Reconstructing labor market trajectories from national panel surveys. CNB-Young Advisory Board Workshop”, miało charakter warsztatów poświęconych wyzwaniom stojącym przed harmonizacją dużych badań panelowych z różnych krajów (Warszawa, 26-28 kwietnia 2023).

Ponadto, pracownicy Zespołu uczestniczyli z referatami w 7 konferencjach naukowych, w tym 6 międzynarodowych, m.in. wystąpienia podczas Kongresu *European Survey Research Association* w Mediolanie czy upowszechnienie wiedzy na temat archiwizacji danych pochodzących z badań regionalnych w ramach współpracy z Instytutem Socjologii Uniwersytetu w Zielonej Górze (M. Zieliński).

W zespole realizowany jest obecnie grant „Dynamika niepewności zatrudnienia młodych: uwarunkowania, trajektorie i skutki w perspektywie porównawczej”, projekt realizowany w ramach konsorcjum, w skład którego wchodzi również Uniwersytet Warszawski (częścią UW kieruje prof. Anna Kiersztyn), Z. Sawiński: kierownik projektu z ramienia IFiS PAN).

Badacze z Zespołu uczestniczą jako wykonawcy również w realizacji innych grantów: 1/ “Survey Data Recycling: New Analytic Framework, Integrated Database, and Tools for Cross-national Social, Behavioral and Economic Research”; Principal Investigators: J. Craig Jenkins, Irina Tomescu-Dubrow, Kazimierz M. Słomczyński; National Science Foundation

(USA); (Wykonawcy: M. Zieliński; Z. Sawiński); 2/ „Europejski Sondaż Społeczny, runda 11”; Koordynator Narodowy: M. Kotnarowski; (Wykonawca: M. Zieliński); 3/ „POLPAN – Polskie Badanie Panelowe”, kier. proj. Irina Tomescu-Dubrow, Narodowe Centrum Nauki (Wykonawca: M. Zieliński).

1.4. OŚRODEK REALIZACJI BADAŃ SOCJOLOGICZNYCH

Kierownik: dr Marcin Zieliński

Zadania badawcze realizowane przez ORBS:

1. Realizacja badania typu deliberative survey – Forum Obywatelskie, w ramach programu PERITIA poświęconego zmianom w polityce transportu miejskiego w kontekście zmian klimatycznych realizowane na zlecenie Polskiej Akademii Nauk, Kierownik Badania ze strony PAN dr Anna Plater – Zyberk (styczeń-kwiecień 2023). Zadanie zakończone.
2. Przygotowania do realizacji badania Europejskiego Sondażu Społecznego Runda 11 z wykorzystaniem sieci ankietarskiej ORBS (styczeń-grudzień 2023). Zadanie będzie kontynuowane w kolejnym roku.
3. Przygotowania do realizacji badania POLPAN 8 z wykorzystaniem sieci ankietarskiej ORBS (styczeń – grudzień 2023). Zadanie będzie kontynuowane w kolejnym roku.
4. Realizacja badania pilotażowego Międzynarodowego Programu Badań Społecznych pt. „Digital Societies” przy współpracy Wydziału Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Studiów Społecznych UW oraz Warsaw International School in Psychology. Zadanie to obejmowało zarówno tłumaczenie kwestionariuszy, dobór próby badawczej oraz realizację terenową wykonywaną przez studentów WS UW oraz WISP. Badanie zrealizowano w technice mieszanej (mixed-mode) CAPI/PAPI. (styczeń-marzec 2023). Zadanie zakończone.
5. Realizacja badania „Measurement effects in surveys” przy współpracy Instytutu Studiów Społecznych UW oraz Warsaw International School in Psychology. Zadanie to obejmowało zarówno tłumaczenie kwestionariuszy, dobór próby badawczej oraz realizację terenową wykonywaną przez studentów WISP. Badanie zrealizowano w technice CAPI/MOBI. (listopad-grudzień 2023). Zadanie będzie kontynuowane w kolejnym roku.
6. Realizacja terenowa badania pilotażowego pt. „Niezawisłość sędziowska jako element systemu prawa w codziennej praktyce sędziów RP” w technice strukturyzowanego wywiadu pogłębionego na zlecenie Społecznego Towarzystwa Oświatowo – Kulturalnego „Świetlica Kulturalna”. (czerwiec – lipiec 2023). Zadanie zakończone.
7. Terenowa realizacja badania pilotażowego Europejskiego Sondażu Społecznego Runda 11 w technice MOBI/CAPI (lipiec-sierpień 2023). Zadanie zakończone.
8. Terenowa realizacja badania pilotażowego POLPAN 8 w technice MOBI/CAPI (sierpień-wrzesień 2023). Zadanie zakończone.
9. Terenowa realizacja badania Europejski Sondaż Społeczny Runda 11 w technice MOBI/CAPI (październik-grudzień 2023). Zadanie będzie kontynuowane w kolejnym roku.
10. Terenowa realizacja badania POLPAN 8 w technice MOBI/CAPI (listopad-grudzień 2023). Zadanie będzie kontynuowane w kolejnym roku.

Działalność ekspercka:

1. Konsultacja metodologiczna badania poświęconego zachowaniom dewiacyjnym młodzieży, planowanego na 2024 rok.
2. Konsultacja metodologiczna międzynarodowego badania GGS (Generations and Gender Programme), Kierownik Projektu dr hab. Monika Mynarska, planowanego na 2024/2025 rok.
3. Konsultacja metodologiczna kontynuacji badań nad terapią fagową (Kierownik projektu prof. dr hab. Ryszard Międzybrodzki) w ramach współpracy z Laboratorium Bakteriofagowego Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN – Instytut Hirszfelda.
4. Konsultacje metodologiczne badań pilotażowych w ramach projektu Międzynarodowego Programu Badań Społecznych poświęconych postawom wobec pracy (Drafting Group: Czech Republic (Dana Hamplova, Jindrich Krejci), Germany (Dörte Naber, Evi Scholz convenor), Israel (Sigal Alon, Noah Lewin-Epstein), South Africa (Ben Roberts, Jarè Struwig, Bongwiwe Mncwango), Taiwan (Jyh-er Roger Ko).
5. Konsultacje metodologiczne badania typu deliberative survey realizowanego w ramach projektu PERITIA. Kierownik projektu dr Anna Plater – Zyberk.
6. Konsultacje metodologiczne narzędzia badawczego oraz metodologii badania Motywy wyboru szkoły ponadpodstawowej na przykładzie uczniów klas I technikum, Kierownik Projektu dr Katarzyna Pardej, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej.

1.5. EUROPEJSKI SONDAŻ SPOŁECZNY (European Social Survey European Research Infrastructure – ESS ERIC), edycja dziesiąta i jedenasta

Kierownik projektu: dr Michał Kotnarowski

W 2023 roku polski zespół ESS wykonywał działania związane z zakończeniem Rundy 10 badania i rozpoczęciem Rundy 11.

Jeżeli chodzi o Rundę 10 ESS, to na początku 2023 roku dane były już zebrane i publicznie dostępne. Zadania zespołu ESS koncentrowały się na upowszechnieniu wyników badania. Realizując ten cel, polski zespół ESS w dniach 1-3 lutego, we współpracy z Graduate School of Social Research przy IFiS PAN (GSSR) zorganizował trzydniowe wydarzenie naukowe: „How do we feel about democracy? Results of the European Social Survey”. Konferencja składała się z dwóch części. W dniach 1-2 lutego odbył się warsztat naukowy „How Europeans view and evaluate democracy? Ten years later”. Warsztat był skierowany do studentów studiów doktoranckich (GSSR oraz innych szkół doktorskich) oraz pozostałych członków społeczności akademickiej. W warsztacie wzięło udział dziesięciu naukowców z zagranicznych ośrodków naukowych, pięciu naukowców z polskich instytucji naukowych oraz dziesięciu doktorantów, w tym dwoje doktorantów z zagranicy. W trakcie warsztatu wygłoszono trzynaście referatów będących wstępną wersją rozdziałów książki przygotowanej dla prestiżowego wydawnictwa Oxford University Press. Wszystkie referaty oparte były na danych zgromadzonych w 10 rundzie badania ESS. Ze względu na warsztatową formułę spotkania, każdy z referatów poddany był dogłębnej dyskusji, w której brały udział wszystkie obecne na sali osoby. Wydarzenie szczególnie ważne było dla studentów studiów doktoranckich, gdyż była to dla nich okazja uczestniczenia w procesie przygotowania publikacji naukowej dla prestiżowego wydawnictwa. 3 lutego 2023 odbyła się konferencja naukowa skierowana do szerszej publiczności, zarówno akademickiej jak i poza akademickiej. Konferencja nosiła taki sam tytuł jak całość wydarzenia, to znaczy „How do we feel about democracy?”. Celem konferencji była promocja badania Europejski Sondaż Społeczny, jego znaczenia dla nauk społecznych w Polsce i na świecie, a także prezentacja wyników 10 rundy ESS. Konferencję otworzyli dyrektor IFiS PAN prof. Andrzej Rychard, oraz dyrektor ESS ERIC prof. Rory Fitzgerald (City, University of London). Program konferencji obejmował dwa wystąpienia o charakterze wykładu, prezentację wyników ostatniej rundy ESS, dyskusję okrągłego stołu, sesję, w której zaprezentowano trzy referaty, oraz prezentację znaczenia badania ESS dla nauk społecznych w Europie i na świecie. Wydarzenie spotkało się z dużym zainteresowaniem. Wzięło w nim udział łącznie 179 osób, z czego 95 osobiście, a 84 online (15 uczestników zatrudnionych było w zagranicznych ośrodkach naukowych). Konferencja zainteresowało również media. Na sali obecni byli dziennikarze TVP Info, Radia RMF FM, Polskiego Radia i Polskiego Radia dla Zagranicy. Zapis wideo z konferencji umieszczono na kanale Youtube: https://www.youtube.com/watch?v=TPrVU_oxyh8

Zespół ESS przygotował też przeglądarkę wyników badania ESS. Ma ona na celu umożliwienie korzystania z infrastruktury badawczej ESS osobom, które nie potrafią obsługiwać specjalistycznych programów do analizy danych statystycznych. Potencjalnymi

użytkownikami przeglądarki są zarówno pracownicy naukowcy jak i studenci różnego rodzaju studiów, a także osoby spoza społeczności akademickiej, takie jak dziennikarze, pracownicy administracji różnych szczebli czy osoby zatrudnione w organizacjach pozarządowych. Przeglądarka pozwala w intuicyjny sposób na samodzielne wykonanie prostych analiz statystycznych na podstawie danych z wszystkich dotychczasowych rund ESS, dla wszystkich krajów. Przeglądarka jest dostępna po wykonaniu następującej ścieżki na stronie ESS: <https://ess.ifispan.pl/> → Wyniki ESS → Przeglądarka, lub bezpośrednio pod linkiem: https://esspl.shinyapps.io/ess_app/.

Zespół ESS podjął też działania związane z upowszechnieniem wyników badania wśród pozaakademickiej i nieprofesjonalnej grupy odbiorców. Część zadań związanych z realizacją tego zadania zlecono firmie zewnętrznej. W wyniku postępowania w trybie negocjacji z trzema podmiotami oferującymi usługi związane z upowszechnianiem, zamówienie powierzono firmie pro science. Cele postawione przed firmą pro science polegały na promocji wyników Europejskiego Sondażu Społecznego w mediach opiniotwórczych o dużym zasięgu, a także wśród organizacji parasolowych i liderów opinii. Zadaniem pro science było strategiczne zaplanowanie kampanii informacyjnej, aby maksymalnie wykorzystać potencjał wyników ESS. Pro science od podstaw utworzyła profile dla Europejskiego Sondażu Społecznego na Facebooku i LinkedInie oraz odpowiadała za bieżącą komunikację na tych kanałach – zarówno pod kątem treści postów, jak i realizacji grafik. Ponadto firma przygotowała trzy komunikaty prasowe oraz dwie profesjonalne tzw. „setki audio” z członkami zespołu ESS. Do zadań pro science należało też zainteresowanie dziennikarzy wynikami badania oraz zachęcenie ich do uczestnictwa w konferencji w dniu 3 lutego 2023, na której zaprezentowano wyniki ESS.

W wyniku działań komunikacyjnych podjętych przez pro science łącznie zainicjowano przynajmniej 9 materiałów radiowych, 9 publikacji w prasie, 1 materiał w telewizji i 26 publikacji w portalach internetowych. Ponadto, jedną z depesz na temat wyników ESS opublikowała Polska Agencja Prasowa. Oprócz tego, wyniki polskiej części badania ESS były szeroko komentowane w mediach społecznościowych. W okresie od 27 stycznia do 28 lutego 2023 odnotowano 234 wzmianki w mediach społecznościowych. Na podstawie monitoringu przeprowadzonego przez firmę pro science za pomocą narzędzia analitycznego Press Service Monitoring Mediów, w okresie od 27 stycznia do 28 lutego informacja o polskiej części badania ESS dotarła do 11 196 090 osób. Ponadto, na podstawie Press Service Monitoring Mediów określono także tzw. wartość ekwiwalentu reklamowego (Advertising Value Equivalent – AVE). Wskaźnik ten określa koszt umieszczenia reklamy w danym medium o takiej samej powierzchni jak opublikowana tam informacja o badaniu ESS. Wartość AVE dla informacji o badaniu ESS, które pojawiały się w okresie od 27 stycznia do 28 lutego wyniosła 1 937 147 złotych.

Od czerwca 2023, zespół ESS rozpoczął realizację kolejnej, 11 Rundy badania. W sprawozdawczym okresie wykonano takie zadania jak przeprowadzenie badania pilotażowego, przygotowanie próby badawczej, przygotowanie ostatecznej wersji kwestionariusza, zaprogramowanie kwestionariusza w oprogramowaniu CAPI (Computer Assisted Personal Interview). Przeprowadzono także serię szkoleń z ankieterami realizującymi badanie w terenie. W drugiej połowie października 2023 rozpoczęła się terenowa realizacja

badania – ankieterzy odwiedzali respondentów z wylosowanej próby i przeprowadzali z nimi wywiady kwestionariuszowe. W dniu 31 grudnia nawiązano przynajmniej jeden kontakt z 2191 respondentami z próby liczącej 3797 osób. Do końca roku udało się też przeprowadzić 1113 wywiadów kwestionariuszowych. Prace związane z realizacją terenową badania kontynuowane były jeszcze w 2024 roku.

1.6. MAX PLANCK PARTNER GROUP

Max Planck Partner Group działa w IFiS PAN od kwietnia 2017 pod kierownictwem dr. Marcina Serafina. To wspólne przedsięwzięcie IFiS-u i Max Planck Institute for the Study of Societies (MPIfG) w Kolonii. Jest to pierwsza Max Planck Partner Group w Polsce i jedna z niewielu w zakresie nauk społecznych na świecie. Zespół bada kulturowe, społeczne i polityczne wymiary współczesnych gospodarek. Prowadzi badania w dwóch obszarach: (I) Digital economy and contemporary capitalism, oraz (II) Contested futures and moral economies.

We wrześniu 2023 roku Max Planck Partner Group zakończyła swoją działalność.

Działalność badawcza grupy

Od 2022 roku działalność badawcza grupy skupia się wokół tematu inflacji w Polsce. Marcin Serafin i Marta Olcoń-Kubicka we współpracy z asystentką badawczą, Marleną Rycombel, prowadzili badania nad dyskursem medialnym dotyczącym inflacji na przełomie 2021 i 2022 roku. Efektem tej pracy w 2023 roku były wystąpienia konferencyjne oraz publikację w czasopiśmie *Economic sociology. Perspectives and conversations*.

W listopadzie 2022 grupa MPPG nawiązała współpracę z Instytutem Gospodarstwa Społecznego SGH. Efektem tej współpracy jest konkurs pamiętnikarski "Inflacja w życiu codziennym Polaków – konkurs na dzienniki i pamiętniki". Rezultatem konkursu trwającego do kwietnia 2023 roku było 120 pamiętników, które stały się podstawą dalszych analiz. W trakcie trwania konkursu ukazało się także kilka materiałów publicystycznych poświęconych tej tematyce, np. w "Gazecie Wyborczej", TOK FM czy TVN24. W drugiej połowie 2023 roku materiały te były opracowywane, a efektem tych prac jest planowana na I poł. 2024 w wydawnictwie SGH monografia z najlepszymi pamiętnikami oraz artykułem wprowadzającym. Planowany artykuł "Chronicles of crises: how eliciting diaries and memoirs helps to capture insecurity" został zaakceptowany na konferencję SASE, która odbędzie w Limerick w czerwcu 2024 roku.

Wyjazdy naukowe członków grupy do zagranicznych instytucji naukowych

Marcin Serafin wyjazd do Max Planck Institute for the Study of Societies, wrzesień 2023.

Marcin Serafin wyjazd do John F. Kennedy Institute for North American Studies, grudzień 2023 at Freie Universität Berlin.

Marcin Serafin wyjazd do Heidelberg University, grudzień 2023.

Publikacje członków grupy

Olcoń-Kubicka, Marta, Paweł Kubicki, Łukasz Pośluszny, and Joanna Felczak (2023). „Doświadczanie i przewidywanie kryzysu przez polskie gospodarstwa domowe w pierwszych miesiącach pandemii COVID-19.” *Przegląd Socjologiczny* 72, no. 3 : 117-142.

Mazur, Joanna, Serafin, Marcin. (2023). Stalling the state: how digital platforms contribute to and profit from delays in the enforcement and adoption of regulations. *Comparative Political Studies*, 56(1), 101-130.

Serafin, Marcin (2023). In search of a pragmatist theory of inflation. *economic sociology. perspectives and conversations*, 24(3), 1-8.

Serafin, Marcin (2023). Economic sociology in times of war. *economic sociology. perspectives and conversations*, 24(2), 1-3.

Organizacja konferencji naukowych:

Konferencja Max Planck Partner Group Closing Workshop, Max Planck Institute for the Study of Societies, Niemcy, 5.09.2023

Prezentacje na konferencjach naukowych

Marta Olcoń-Kubicka. "Cultural and moral frames of intergenerational financial transfers: giving and receiving money in Polish families", *Socio-Economics in a Transitioning World: Breaking Lines and Alternative Paradigms for a New World Order*, Society for the Advancement of Socio-Economics (SASE), Brazylia, Rio de Janeiro, 20-22.07.2023;

Marta Olcoń-Kubicka, "Providing a good start: How parents steer the life of their adult children with financial transfers", *Max Planck Partner Group for the Sociology of Economic Life: closing remarks*, Max Planck Institute for the Study of Societies, Niemcy, Kolonia, 5.09.2023;

Marcin Serafin, Marta Olcoń-Kubicka, Marlena Rycombel, „Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a political problem in Poland”, *The study of inflation as a situation of crisis in Poland and Brazil*, University of Sao Paulo oraz IFiS PAN, online, 30.03.2023;

Marcin Serafin, "In search of a pragmatist theory of inflation", *New Directions in Economic Sociology*, University of Sao Paulo, Brazylia, Sao Paulo, 18-19.07.2023;

Marcin Serafin, "Taxation without contestation: how experts depoliticized the creation of a new tax system in post-socialist Poland", *Socio-Economics in a Transitioning World: Breaking Lines and Alternative Paradigms for a New World Order*, Society for the Advancement of Socio-Economics (SASE), Brazylia, Rio de Janeiro, 20-22.07.2023;

Marcin Serafin, Marta Olcoń-Kubicka, Marlena Rycombel, "Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a political problem in Poland", *Socio-Economics in a Transitioning World: Breaking Lines and Alternative Paradigms for a New World Order*, Society for the Advancement of Socio-Economics (SASE), Brazylia, Rio de Janeiro, 20-22.07.2023;

Marcin Serafin, "Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a political problem", *Max Planck Partner Group for the Sociology of Economic Life: closing remarks*, Max Planck Institute for the Study of Societies, Niemcy, Kolonia, 5.09.2023;

Marcin Serafin, "Towards a pragmatist theory of inflation", *Sektion Wirtschaftssoziologie/Economic Sociology der ÖGS*, Austrian Sociological Association's Section "Economic Sociology", Austria, Wiedeń, 29.11.2023;

Marcin Serafin, “Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a public problem in Poland”, *Seminarium Freien Universität Berlin*, Freien Universität Berlin, Niemcy, Berlin, 12.12.2023;

Marcin Serafin, Markus Lang, “The pragmatics of inflation: how companies find footing amid price instability”, *Seminarium Max-Weber-Institut für Soziologie Universität Heidelberg*, Max-Weber-Institut für Soziologie Universität Heidelberg, Niemcy, Heidelberg, 20.12.2023.

Upowszechnianie i popularyzacja badań naukowych:

Materiały medialne odnoszące się do tego badania „Inflacja w życiu codziennym Polaków” „Złapać moment kryzysu. Co nam powiedzą pamiętniki o inflacji”, link:

<https://wyborcza.biz/biznes/7,177151,29251851,zlapac-moment-kryzysu-co-nam-powiedza-pamietniki-o-inflacji.html?disableRedirects=true>

„Rekordowa”, „galopująca”, „jak tsunami”. Inflacja wyniosła „paragony grozy” na nowy poziom. I pojawiły się dublony”, link: <https://tvn24.pl/premium/paragony-grozy-inflacja-jak-ja-odczuwamy-jak-o-niej-mowimy-6303599>

„Kochany pamiętniczku, wczoraj znów spotkałam inflację. Napisz i wygraj 5 tysięcy złotych”, link: <https://tvn24.pl/premium/konkurs-na-pamietniki-inflacyjne-napisz-i-wygraj-5-tysiecy-zlotych-6223184>

„Tak chcą walczyć z inflacją! 5000 złotych nagrody za drożyzniany pamiętnik”, link: <https://superbiz.se.pl/wiadomosci/tak-chca-walczyz-z-inflacja-5000-zlotych-nagrody-za-drozyzniany-pamietnik-aa-i35Y-X92p-oWkv.html>

Jak inflacja wpływa na życie przeciętnego Kowalskiego? Link: <https://pzn.org.pl/jak-inflacja-wplywa-na-zycie-przecietnego-kowalskiego/>

Wspólne projekty międzynarodowe w ramach grupy

Marcin Serafin “Reconceptualizing Eventful Sociology” wspólny projekt z dr Thomasem Angelettim (Centre National de la Recherche Scientifique/ Université Paris Dauphine).

Marcin Serafin “The pragmatics of inflation”, wspólny projekt z dr Markusem Langiem (Heidelberg University).

Działalność organizacyjna

Marcin Serafin był redaktorem międzynarodowego czasopisma *economic sociology. perspectives and conversations* (<https://econsoc.mpifg.de/>).

Praca członków grupy Max Planck w innych grantach badawczych

Dr Marcin Serafin, dr hab. Marta Olcoń-Kubicka pracują jako główni wykonawcy w grantcie NCN Opus 15 “Przekształcanie relacji między państwem a obywatelem. Instytucjonalizacja podatku dochodowego w Polsce po 1989 roku” (DEC-2018/29/B/HS6/01661), kierowanym przez prof. Andrzeja Rycharda.

Dr hab. Marta Olcoń-Kubicka kieruje grantem OPUS NCN “Międzypokoleniowe transakcje: praca relacyjna i moralne ramy w transferach majątku od rodziców do ich dorosłych dzieci” (DEC-2018/29/B/HS6/02072).

Dr hab. Marta Olcoń-Kubicka jest członkinią zespołu badawczego realizującego grant NCN OPUS “Gospodarstwa domowe w czasach koronawirusa. Praca zawodowa, edukacja i wsparcie w warunkach niepewności” kierowanego przez prof. Piotra Błędowskiego w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Analizy Marty Olcoń-Kubickiej skupiają się na społeczno-ekonomicznych konsekwencjach pandemii COVID-19 dla funkcjonowania gospodarstw domowych.

Marcin Serafin jest członkiem zespołu grantu Prof. Patrika Aspersa (University of St. Gallen) “Trading conditions on online marketplaces”. Projekt jest finansowany przez The Swiss National Science Foundation kwotą 4 100 000 PLN.

We współpracy z zespołem Max Planck Partner Group for the Sociology of Economic Life i dzięki grantowi NCN OPUS swój projekt badawczy realizuje w IFiS prof. Fabio Parasecoli z Wydziału Żywnienia i Food Studies New York University. Projekt „Przemiany ‘polskiego jedzenia’ w kosmopolitycznym pejzażu jedzeniowym” bada odnowione zainteresowanie polskim jedzeniem wśród wielkomiejskich klas średnich oraz procesy przewartościowywania polskiego jedzenia w kategoriach lokalności, regionalności, narodowości i kosmopolityzmu.

1.7 CROSS-NATIONAL STUDIES: INTERDISCIPLINARY RESEARCH AND TRAINING PROGRAM (CONSIRT), działalność badawcza

Kierownik: Kazimierz M. Słomczyński

CONSIRT jest wspólną inicjatywą Ohio State University (Wydziałów Socjologii i Nauk Politycznych) oraz Polskiej Akademii Nauk (Instytutu Filozofii i Socjologii i Szkoły Nauk Społecznych IFiS PAN). Program został zainicjowany w 2007, a formalnie zarejestrowany w 2008 roku, w oparciu o współpracę pomiędzy odpowiednimi komórkami organizacyjnymi w Ohio State University i Polskiej Akademii Nauk – współpracę nawiązaną na początku lat 1990-tych w ramach projektu *Across Nations*. W 2013 roku odnowiono na 5 lat umowę między Ohio State University i Polską Akademią Nauk. W umowie tej CONSIRT figurował jako udany przykład współpracy – program, który należy kontynuować. W 2018 roku podpisano kolejną umowę o współpracy. W 2023 roku umowa została odnowiona.

Prowadzona jest strona internetowa z aktualnymi informacjami na temat inicjatyw CONSIRT: <http://consirt.osu.edu>

Tak, jak w poprzednich latach, część aktywności przedstawionych w tym sprawozdaniu pokrywa się z aktywnościami przedstawionymi w sprawozdaniu Zespołu Porównawczych Analiz Nierówności Społecznych IFiS PAN (ZPANS). Wynika to z tego, iż CONSIRT jest zaangażowany w realizację wielu zadań wpisanych w program badawczy ZPANS. W niniejszym sprawozdaniu uwzględniono tylko te aktywności, które dotyczą osób afiliowanych w CONSIRT lub te aktywności, w których CONSIRT miał aktywną rolę (przede wszystkim w kontaktach międzynarodowych).

Aktywność badawcza członków CONSIRT

Monografie / tomy zbiorowe

Kazimierz M. Słomczyński, Michał Kotnarowski, Irina Tomescu-Dubrow, Joshua K. Dubrow, red. (2023) **Poland: Thirty Years of Radical Social Change**. Wydawnictwo: Brill (wg umowy książką ma się ukazać w 2023 roku).

Irina Tomescu-Dubrow, Christof Wolf, Kazimierz M. Słomczyński, J. Craig Jenkins, red. (2023). **Survey Data Harmonization in the Social Sciences**. Wydawnictwo: Wiley

Artykuły w czasopiśmie i rozdziały w pracach zbiorowych

Uwzględniono publikacje, których autorzy lub współautorzy są afiliowani z CONSIRT i brali czynny udział w pracach CONSIRT:

- Marcin Ślarzyński. 2023. The Emergence of Right-Wing Partisanship in Poland, 1993–2018: Reconciling Demand-Side Explanations of the Success of Illiberalism. *Perspectives on Politics*. FirstView, 1-25, doi.org/10.1017/S153759272300275X.
- Ilona Wymułek, Jakub Wymułek. 2023. Generational differences in attitudes to meritocracy: Sources of change in valuing education, innate abilities, and hard work in Poland. *Acta Sociologica*. Online first doi.org/10.1177/00016993231173296.

- Piotr Filipkowski, Danuta Życzyńska-Ciołek. 2023. Between Life Story and Life History. Contextualizing Biographical Narrative Interviews With Questionnaire Data. *Forum Qualitative Sozialforschung* 24 (3) Art. 3 doi.org/10.17169/fqs-24.3.398.
- Yamei Tu, Olga Li, Junpeng Wang, Han-Wei Shen, Przemek Powalko, Irina Tomescu-Dubrow, Kazimierz M. Słomczyński, Spyros Banalas, J. Craig Jenkins. 2023. SDRQuerier: A Visual Querying Framework for Cross-National Survey Data Recycling. *IEEE Transactions on Visualization and Computer Graphics* 26 (6): 2862-2874. DOI: 10.1109/TVCG.2023.3261944
- Michał Kotnarowski, Kacper Szulecki, Ben Stanley. 2023. Emigrant external voting in Central-Eastern Europe after EU enlargement. *Electoral Studies* 81 (1). doi.org/10.1016/j.electstud.2022.102552.
- Fellegi Zuzana, Hrbková Lenka, Dubrow Joshua. 2023. Women's political power: Global progress, persistent challenges. *Womens Studies International Forum* 1 (1) 1-6, doi.org/10.1016/j.wsif.2023.102818

Granty

W 2023 roku zespół CONSIRT zaangażowany był w finalizację projektu pt. „Survey Data Recycling: New Analytic Framework, Integrated Database, and Tools for Cross-national Social, Behavioral and Economic Research” (Principal Investigators: Irina Tomescu-Dubrow, Kazimierz M. Słomczyński i J. Craig Jenkins). Projekt o wartości 1 402 259 USD był realizowany ze środków przyznanych przez National Science Foundation (USA, Award Number 1738502. Projekt został zakończony w sierpniu 2023 roku.

W obecnym roku sprawozdawczym, CONSIRT wspomagał realizację dwóch grantów:

Construction of Post-Pandemic Society: Covid-19 Street Protest in Poland

PI: Joshua K. Dubrow

Źródło finansowania: Narodowe Centrum Nauki

Liczba wykonawców: 6

Wartość projektu: 870 566 PLN

Structures and Futures: Polskie Badanie Panelowe

PI: Irina Tomescu-Dubrow

Źródło finansowania: Narodowe Centrum Nauki

Liczba wykonawców: 4 + 1 postdoc + 2 PhD students + 1 senior researcher

Wartość projektu: 2 135 943 PLN

Referaty na konferencjach międzynarodowych

Następujące osoby afiliowane w CONSIRT i aktywne w pracach CONSIRT wygłaszały referaty na konferencjach międzynarodowych:

- Irina Tomescu Dubrow, Ilona Wysmułek, Kazimierz M. Słomczyński, Przemek Powalko, Olga Li, Yamei Tu (2023). Insights from the Survey Data Recycling (SDR) Project. Paper presented at the conference Comparative Analyses Using Multi-Source Databases. The Ohio State University. Columbus, Ohio, USA, May 9-12.

- Anna Radiukiewicz, Joshua Dubrow, Alan Żukowski (2023). Reconstructions of the Covid-19 Protests in Poland: Using Text, Pictures, and Video Data to Derive Visions of Social Change. Paper presented at the conference Analyzing Protest in the Digital Age: Challenges and Opportunities in Combining Text and Video Sources. WZB Berlin Social Science Center. Berlin, December 7-8.
- Michał Kotnarowski (2023). Implementing Self-completion Mode – Experiences of the Polish ESS. Paper presented at the conference of the European Survey Research Association. Milan, Italy. July 17-21.
- Michał Kotnarowski (2023). European Social Survey as a Research Infrastructure for Political Science. Paper presented at the conference Between the Pandemic and the War: Post(?) Pandemic Threats to Democracy. Uniwersytet Śląski. Wisła, PL. April 21-22.
- Kazimierz M. Słomczyński (2023). Aggregating Cross-National Survey Data: Issues of Reliability and Validity. Paper presented at the conference of the Comparative Survey Design and implementation, CSDI. Granada, Spain, April 19-21.
- Macin Ślarzyński, Melis G. Laebens (2023). The Opposition to the United Right Governments in Poland: Finding New Political Identities After Realignment. Paper presented at the conference Back from the Brink: Countering Illiberalism in Liberal Democracies. Yale University, New Haven, USA. April 14-17.
- Marcin Ślarzyński (2023). The Emergence of Right-Wing Partisanship in Poland, 1993–2018: Reconciling Demand-Side Explanations of the Success of Illiberalism. Paper presented at the conference The Use of Panel Data in Studying Social Inequality and Political Behaviour. Nuffield College, Oxford, UK. June 5.
- Macin Ślarzyński, Melis G. Laebens (2023). Opposing Backsliding in Poland: Finding New political Identities After Realignment. Paper presented at the conference Back from the Brink: Countering Illiberalism in Liberal Democracies. Oxford University, Oxford, UK. November 3-4.
- Ilona Wysmulek (2023). Gender Items across International Survey Projects: Coding Trends and Challenges. Paper presented at the conference Comparative Analyses Using Multi-Source Databases. The Ohio State University. Columbus, Ohio, USA, May 9-12.
- Danuta Życzyńska-Ciołek, Ewa Potępa, Piotr Drygas (2023). Social Justice Perceptions Among Recipients of the Lowest Pensions in Poland. Paper presented on line at the XX ISA World Congress of Sociology. Melbourne, Australia. June 25-July 1.

Aktywność organizacyjna członków CONSIRT

Organizacja konferencji i sesji na konferencjach

Irina Timescu-Dubrow, Kazimierz M. Słomczyński, J. Craig Jenkins. Organizatorzy konferencji. Comparative Analyses Using Multi-Source Databases: Insights from the Survey Data Recycling. (SDR) Project. The Ohio State University, Columbus, Ohio, USA. May 9-12, 2023. Liczba uczestników: 28. Liczba referatów: 6.

Irina Tomescu-Dubrow. Przewodnicząca komitetu organizacyjnego konferencji. GSSR Interdisciplinarity Research Summer School 2023, IFiS PAN, CONSIRT. Wierzba, Polska. September 10-15, 2023, Liczba uczestników: 28. Liczba referatów: 12.

Michał Kornarowski, Dariusz Przybysz, Natalia Skipietrow. Organizatorzy konferencji *How Do We Feel About Democracy*. Warszawa, 3 lutego 2023, Liczba uczestników: 179. Liczba referatów: 8.

Marcin Ślarzyński, David Rueda. Przewodniczący komitetu organizacyjnego konferencji *The Use of Panel Data in Studying Social Inequality and Political Behaviour*. Nuffield College, Oxford University. Oxford, Wielka Brytania. Liczba uczestników: 20. Liczba referatów: 6.

Ilona Wymułek. Przewodnicząca rady programowej konferencji *Interdisciplinary Corruption Research Forum*. University of Barcelona. Barcelona, Spain. 15-17.06.2023. Liczba uczestników: 50. Liczba referatów: 39

Prowadzenie witryn internetowych w języku angielskim

- Cross-national Studies: Interdisciplinary Research and Training Program (CONSIRT), www.consirt.osu.edu;
- Polskie Badanie Panelowe POLPAN, www.polpan.org;
- Survey Data Recycling, www.asc.ohio-state.edu/dataharmonization;
- Empirical Research in the Social Sciences, socialinquiry.wordpress.com;
- The Summer School in the Social Sciences, warsawsummerschool.wordpress.com;
- Comparative Methods in the Social Sciences, comparativemethods.wordpress.com;
- Interdisciplinary Corruption Research Network www.icrnetwork.org

Aktywność członków CONSIRT w organizacjach międzynarodowych

Tomescu-Dubrow jest członkinią komitetu wykonawczego Comparative Survey Design and Implementation (CSDI).

Ilona Wymułek jest członkinią zarządu międzynarodowej i interdyscyplinarnej badawczej organizacji Interdisciplinary Corruption Research Network <https://www.icrnetwork.org/>.

Michał Kornarowski i Marcin Zieliński aktywnie uczestniczyli w pracach związanych z realizacją polskiej części międzynarodowego badania, tj. Europejskiego Sondażu Społecznego.

1.8. ARCHIWUM DANYCH JAKOŚCIOWYCH IFIS PAN

Archiwum Danych Jakościowych uzyskało odrębność instytucjonalną w ramach struktury Instytutu w styczniu 2021. Wcześniej, od roku 2012 do 2018, miało status grantu badawczego realizowanego ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki. W 2023 roku w prace Archiwum zaangażowani byli dr Piotr Filipkowski (kierownik), mgr Maciej Melon i dr Danuta Życzyńska Ciołek (pracownicy ADJ).

Zbiory Archiwum

W ramach Archiwum opracowano i udostępniono dotąd 47 zbiorów danych jakościowych – wśród nich klasyczne dla socjologii polskiej badania Andrzeja Sicińskiego, Stanisława Ossowskiego czy Elżbiety Tarkowskiej, ale też zbiory pochodzące z badań współczesnych badaczy, takich jak Anna Wylegała, Adam Mrozowski czy Krzysztof Malicki.

W 2023 w Archiwum opublikowano następujące zbiory:

- Przesiedlenia w rewitalizacji polskich miast: indywidualne wywiady pogłębione z lokatorami z Łodzi, Warszawy i Wałbrzycha, <https://doi.org/10.18150/VHA2OX>
- Wieczne powroty do ojczyzny – projekty tożsamości narodowych proponowane przez organizacje polskiej diaspory w Wielkiej Brytanii i Irlandii w czasach kryzysu, <https://doi.org/10.18150/G2RR33>
- Wielopoziomowe zarządzanie kryzysem humanitarnym wywołanym przez rosyjską agresję na Ukrainę na przykładzie działań w województwie lubelskim (PL) i obwodzie wołyńskim (UA) (materiały w języku ukraińskim), <https://doi.org/10.18150/IML0PU>
- Wielopoziomowe zarządzanie kryzysem humanitarnym wywołanym przez rosyjską agresję na Ukrainę na przykładzie działań w województwie lubelskim (PL) i obwodzie wołyńskim (UA) (materiały w języku polskim), <https://doi.org/10.18150/IKVCLM>
- Modele sukcesji w polskim rolnictwie – analiza czynników, form i efektów przekazywania gospodarstw rolnych, <https://doi.org/10.18150/CUPKKI>
- Wpływ pandemii Covid-19 na kształtowanie przedsiębiorczości akademickiej w Polsce, <https://doi.org/10.18150>
- Prekaryjne kariery zawodowe a punkty zwrotne w życiu, <https://doi.org/10.18150/JELJAO>
- Narratives of political and economic transition, 1995, <https://doi.org/10.18150/DAN8AB>
- Resolutions of Tripartite Commission for Socio-Economic Affairs in Poland (2001-2015). Classification of resolutions from the social dialogue's effectiveness point of view, <https://doi.org/10.18150/HROE4P>

Zbiory Archiwum są dostępne w Repozytorium Danych Społecznych (RDS) pod adresem <https://rds.icm.edu.pl/dataverse/adj>. RDS oparte jest na oprogramowaniu Dataverse,

powszechnie stosowanym dla obsługi repozytoriów cyfrowych (korzysta z niego np. Uniwersytet Harvarda). RDS można znaleźć w międzynarodowych rejestrach repozytoriów danych: re3data i OpenDOAR. Infrastruktura, którą wykorzystuje Archiwum, jest otwarta dla wszystkich badaczy z obszaru nauk społecznych, niezależnie od afiliacji instytucjonalnej. Mogą oni sami dodawać zbiory i opisywać je za pomocą zestandaryzowanych i szeroko stosowanych w repozytoriach cyfrowych metadanych. Zasady udostępniania zbiorów są bardzo elastyczne – metadane są publicznie dostępne, ale to badacze decydują, w jakim zakresie dostępne są same dane. Można nawet przypisać różne licencje do różnych części składowych badania (np. ograniczyć dostęp do wybranego pliku w przypadku danych wrażliwych) czy wskazać konkretną datę udostępnienia zbioru, wykorzystując funkcję tzw. embargo. Te opcje są istotne dla wielu badaczy deponujących dane społeczne, które z różnych powodów – etycznych i prawnych – nie zawsze mogą być całkowicie otwarte. Z drugiej strony, jeżeli nie ma przeszkód, dane można udostępnić na jednej z licencji Creative Commons, w tym na najbardziej otwartej z nich – CC0. Badaczom służy pomocą i radą administrator Archiwum (pracownik ADJ IFiS PAN – Maciej Melon), który weryfikuje opis i strukturę każdego zbioru przed jego publikacją. Szczegółowe zasady udostępniania zbiorów w Archiwum Danych Jakościowych opisaliśmy w poradniku dostępnym online. Pracownik ADJ udziela również użytkownikom dostępu do tych zbiorów, które nie są dostępne w Archiwum w sposób otwarty (na licencjach CC).

W zasobie Archiwum dominują materiały związane z socjologią, politologią i antropologią, mające najczęściej postać transkrypcji (bądź transkrypcji i nagrań) wywiadów indywidualnych. ADJ jest jednak otwarte także na przedstawicieli dyscyplin pokrewnych posługujących się metodami jakościowymi i na różne rodzaje danych. Zachęcamy badaczy do udostępniania w Archiwum także materiałów dodatkowych, stanowiących kontekst dla samych danych: opisów projektów, narzędzi badawczych, notatek badaczy itp. Informacje te będą pomocne dla osób, chcących skorzystać z danych.

Witryna informacyjna ADJ

Archiwum prowadzi również witrynę informacyjną <https://adj.ifispan.pl/>. Można się tam zapoznać z historią ADJ, zasadami korzystania z jego zasobów i przekazywania nowych danych. Umieszczamy tam również materiały związane z archiwizacją i ponownym wykorzystaniem społecznych danych jakościowych oraz – w zakładce “Wydarzenia” – informacje o bieżącej działalności zespołu Archiwum (np. o szkoleniach z zakresu archiwizowania i udostępniania danych badawczych). Można tam również znaleźć potrzebne wskazówki dotyczące prowadzenia projektu badawczego, takie jak dokumenty NCN dotyczące zarządzania danymi czy wzór zgody rozmówcy na wzięcie udziału w badaniu, nagranie wywiadu oraz jego późniejsze udostępnienie w archiwum. Osoby zainteresowane teoretycznymi, metodologicznymi czy etycznymi aspektami archiwizacji, udostępniania i ponownego wykorzystania danych z badań społecznych mogą się dzięki witrynie zapoznać z publikacjami na ten temat, powstałymi w ramach prac zespołu ADJ lub w efekcie zorganizowanych przez Archiwum konferencji, lub nawiązać kontakt z członkami zespołu w celu skonsultowania konkretnych kwestii czy też wymiany doświadczeń.

Seminaria Historii Mówionej

Archiwum Danych Jakościowych IFiS PAN wraz z Polskim Towarzystwem Historii Mówionej i Wydziałem Nauk o Kulturze i Sztuce UW zorganizowało cykl Seminariów Historii Mówionej. Są to warsztatowe spotkania dedykowane analizie wywiadów prowadzonych w nurcie historii mówionej – zarówno tych przechowywanych w archiwach, jak i całkiem nowych, nagrywanych w ramach obecnie realizowanych projektów. Głównym inicjatorem przedsięwzięcia był dr Jakub Gałęziowski z Uniwersytetu Warszawskiego. Spotkaniom patronuje Wrocławski Rocznik Historii Mówionej. W 2023 odbył się najpierw pilotażowy cykl spotkań – 25 stycznia, 22 lutego, 22 marca, 26 kwietnia i 24 maja. Po sukcesie tej inicjatywy zdecydowano, że będzie ona kontynuowana w roku akademickim 2023/24. Jesienią 2023 odbyły się kolejne spotkania seminarium – 25 października, 22 listopada i 20 grudnia.

W każdym seminarium uczestniczą osoby reprezentujące co najmniej kilka ośrodków naukowych (regularnie: IFiS PAN, Uniwersytet Warszawski – różne wydziały, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Łódzki) i różne dyscypliny akademickie (historia, socjologia, antropologia). Regularnymi uczestnikami seminariów są także osoby pracujące w instytucjach kultury, które realizują projekty historii mówionej (ostatnio między innymi: Instytut Pileckiego, Muzeum Kinematografii w Łodzi, Brama Grodzka, Centrum Archiwistyki Społecznej).

Szkolenia

13 września 2023 Maciej Melon poprowadził, na rzecz Narodowego Centrum Nauki, webinarium „Zarządzanie danymi badawczymi jakościowymi w naukach socjologicznych”. Wzięło w nim udział 130 osób.

4 grudnia 2023 Maciej Melon poprowadził w ramach „Programu Data Steward na Uniwersytecie Śląskim” warsztat dla osób, które chcą zostać data stewardami na kilku wydziałach Uniwersytetu. Spotkanie składało się z trzech części – prezentacji typowego planu zarządzania danymi, omówienia zadań data stewarda od strony praktycznej oraz komentarza do opracowanych na Uniwersytecie narzędzi wsparcia dla badaczy realizujących projekty, w których zarządza się danymi badawczymi.

Publikacje

W 2023 r. ukazały się dwie książki, w których wykorzystano materiały dostępne w ADJ. Są to: „Panów piłą. Trzy legendy o Jakubie Szeli” (Ryszard Jamka, Wydawnictwo Marginesy, Warszawa 2023), link do zbioru *Badania jasielskie zespołu Stanisława Ossowskiego nad Jakubem Szelą* <https://doi.org/10.18150/OOU0VL>, oraz „Futerał. O urządzaniu mieszkań w PRL-u” (Agata Szydłowska, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2023), link do zbioru *Style życia w miastach polskich* <https://doi.org/10.18150/S62QNY>.

Obie te publikacje – napisane przystępnym językiem i wydane przez dobre wydawnictwa – są szeroko dyskutowane, także poza środowiskiem akademickim. Widzimy w tym szansę na popularyzację zbiorów ADJ.

Networking

14 czerwca 2023 Piotr Filipkowski i Danuta Życzyńska-Ciołek uczestniczyli (online) w spotkaniu „Archiving Ethnographic Data: Challenges, Strategies, Experiences”, zorganizowanym przez Specialised Information Service for Social and Cultural Anthropology (Berlin, Germany), Research Data Service Center Qualiservice (Bremen, Germany) oraz Ethnographic Data Archive (Vienna, Austria).

Dokształcanie

Pracownicy ADJ starają się na bieżąco aktualizować swoją wiedzę o archiwizacji i udostępnianiu danych badawczych, korzystając przede wszystkim z rosnących zasobów internetowych na ten temat. Dodatkowo, 11 maja 2023 Danuta Życzyńska-Ciołek wzięła udział w spotkaniu informacyjnym poświęconym zagadnieniom związanym z otwartymi danymi badawczymi w polityce i praktyce NCN, zorganizowanym we Wrocławiu w ramach “Dni NCN”.

1.9. OŚRODEK BADAŃ SPOŁECZNYCH NAD CHOROBYMI RZADKIMI (Rare Disease Social Research Center)

1. Informacje ogólne

Ośrodek Badań Społecznych nad Chorobami Rzadkimi (Rare Disease Social Research Center/ RDSRC) został powołany we wrześniu 2019. Od początku kieruje nim dr hab. Małgorzata Rajtar, prof. IFiS PAN. Powołanie Ośrodka związane było z realizacją grantu „Antropologia chorób rzadkich. Studium regionu Morza Bałtyckiego” (NCN, Sonata Bis, 05.2018-11.2023, nr grantu: 2017/26/E/HS3/00291). Wyniki badań prowadzonych w tym grantcie zostały opublikowane m.in. w tomie pod red. M. Rajtar i K.E. Król (2023, szczegóły pkt. 2. poniżej)

Członkinie i członkowie Ośrodka

Jan Frydrych (wykonawca w ww. grantcie do 05.2022 i doktorant UW, współpracownik RDSRC)

Katarzyna E. Król (wykonawczyni w ww. grantcie do 05.2022 i doktorantka GSSR)

Bariş Kamyab Muhammedrezai, M.D. (doktorant GSSR)

Małgorzata Rajtar (PI ww. grantu i prof IFiS PAN)

Filip Rogalski (wykonawca w ww. grantcie i adiunkt w IFiS PAN do 05.2022, współpracownik RDSRC)

Beata Szulęcka (doktorantka GSSR).

Ośrodek jest unikalnym na skalę krajową i jednym z niewielu na świecie ośrodków badawczych, który prowadzi badania porównawcze dotyczące chorób rzadkich i przewlekłych z perspektywy nauk społecznych i interdyscyplinarnych (w szczególności STS, studiów nad niepełnosprawnością, bioetyki). Z uwagi na zainteresowania badawcze doktorantów (B. Szulęcka, K.B. Muhammedrezai) dotyczące zdrowia psychicznego i zaangażowanie Beaty Szulęckiej, w semestrze zimowym 2023/2024, Ośrodek był po raz drugi organizatorem cyklu seminariów pt. „Critical Mental Health”, w trakcie których referaty wygłosili międzynarodowi badacze i badaczki (prof. Prof. D. Sik /Węgry; prof. A. Chandler i dr B. Brossard/UK; prof. C. Lang, Niemcy/USA). Dodatkowo w 2023, Ośrodek zorganizował 3 seminaria z cyklu „Społeczeństwo i technologie wobec zdrowia i choroby”, w trakcie których referaty przedstawiły: prof. N. Diasio (Uniwersytet w Strasburgu), dr M-E. Knoll (Austriacka Akademia Nauk) i dr N. Pamuła (UW).

Niemal od początku istnienia Ośrodka, Małgorzata Rajtar współpracuje blisko z dr Marią-Ewą Knoll (senior researcher, ISA Austriacka Akademia Nauk), która bada kwestie społeczne dotyczące talasemii i anemii sierpowatej, które uznawane są za choroby rzadkie w krajach Europy Środkowej i Wschodniej a endemiczne w innych częściach świata (np. na Malediwach, gdzie prowadzi badania dr Knoll). Współpraca obejmuje m.in. organizację paneli i sesji na konferencjach (raport za 2022 r.), wspólne przygotowywanie grantów

badawczych (Brocher Foundation – pozyskany, OPUS-LAP 26/Weave – złożony, szczegóły pkt. 6 poniżej), przygotowanie międzynarodowych warsztatów w Brocher Foundation (9-11.05.2023) (szczegóły pkt. 3. poniżej), wspólne publikacje (szczegóły pkt. 2 poniżej) oraz wymianę akademicką (szczegóły pkt. 3.1, 4. i 4.1. poniżej). W 2023r. Ośrodek nawiązał także współpracę z prof. Nicolettą Diasio (Uniwersytet w Strasburgu, Francja), która prowadzi badania dotyczące ciała i cielesności oraz chorób rzadkich (w szczególności zespołu Turnera) we Francji. Współpraca obejmowała pobyt naukowy prof. Diasio w Ośrodku (pkt. 4.1. poniżej) oraz przygotowanie (wspólnie z kierowniczką Ośrodka) SI czasopisma dotyczącego doświadczenia życia z chorobą rzadką w Europie (pkt. 2 poniżej).

Dodatkowo, Małgorzata Rajtar nawiązała współpracę w ramach projektu/konsorcjum z z dr Ellen Margrete Iveland Ersfjord (Department of Health and Nursing Sciences, University of Agder, Norwegia), PI projektu pt. “HEART health for people with Intellectual Disability – seldom, forgotten or overlooked?” (ID-HEART). Konsorcjum: Norwegia (PL), Szkocja, Włochy, Polska, Serbia i Hiszpania. Projekt został zakwalifikowany do 2. etapu w konkursie EU-Horizon Europa (HORIZON-HLTH-CARE- 04-04-two stage).

Adres strony Ośrodka: <http://rdsrsrc.ifispan.pl/en/>

2. Publikacje członkiń i członków Ośrodka w 2023 roku

- Frydrych, J. (2023). “Are You a Disabled Person?” Disability and Rare Metabolic Disorders in Poland. W: *Entanglements of Rare Diseases in the Baltic Sea Region*. Red. M. Rajtar i K. E. Król. Lanham, MD: Lexington Books/ Rowman & Littlefield, ss. 167-194.
- Król, K.E. i E. Ehmke vel. Emczyńska-Seliga (2023). Food as Medicine: Culinary Workshops for Patients with Rare Inborn Errors of Metabolism from Anthropological and Dietary Perspectives. W: *Entanglements of Rare Diseases in the Baltic Sea Region*. Red. M. Rajtar i K. E. Król. Lanham, MD: Lexington Books/ Rowman & Littlefield, ss. 67-88.
- Rajtar, M. (2023). ‘Small’ Data, Isolated Populations, and New Categories of Rare Diseases in Finland and Poland. *Anthropology & Medicine* 30(1): 1-16.
- Rajtar, M. (2023). Antycypując przyszłość – diagnoza a doświadczenie w rzadkiej chorobie w Polsce. *LUD*. 107: 10-41.
- Rajtar, M. (2023). Between the “Standard” and “Experimental”: Knowledge Production and Practices in Tube Feeding in Finland and Poland. W: *Entanglements of Rare Diseases in the Baltic Sea Region*. Red. M. Rajtar i K. E. Król. Lanham, MD: Lexington Books/ Rowman & Littlefield, ss. 89-111.
- Rajtar, M. i E-M. Knoll (w druku). Anthropology, Rare Diseases, and Global Health. W: *The Routledge Handbook of Anthropology and Global Health*, edited by T.B. Masvawure & E. Foley. Routledge (publikacja zaplanowana na marzec 2024).
- Rajtar, M. i K. E. Król, red. (2023). *Entanglements of Rare Diseases in the Baltic Sea Region*. Lanham, MD: Lexington Books/ Rowman & Littlefield. ss. 1-224.

Rajtar, M. i K.E. Król. (2023). Introduction. W: *Entanglements of Rare Diseases in the Baltic Sea Region*. Red. M. Rajtar i K. E. Król. Lanham, MD: Lexington Books/ Rowman & Littlefield, ss. 1-20.

Rogalski, F. (2022). 'You Become Pretty Much a Healthcare Worker': The Parenting of a Child with Inherited Metabolic Disease and its Metaphors. *Medicine Anthropology Theory* 10(3):1-24.

Rogalski, F. (2023). Between Paternalism and Autonomy. Polish and Swedish Configurations of Caring for Children with Inherited Metabolic Disease. W: *Entanglements of Rare Diseases in the Baltic Sea Region*. Red. M. Rajtar i K. E. Król. Lanham, MD: Lexington Books/ Rowman & Littlefield, ss. 47-65.

Szulęcka, B. (2023). "A Disease Like Any Other": Awareness-Raising and Neuro-tivization of Depression in Poland. *East European Politics and Societies*, 37(4), 1249-1268.

Szulęcka, B. (*złożone*). The 'Diagnostic Gap' and 'Economic Burden' of Depression: Global Mental Health in Neoliberal Poland (2010s-2020s). *Social Science & Medicine*.

Dodatkowo w 2023 Małgorzata Rajtar przygotowała i złożyła 2 numery specjalne:

- (a) (wraz z E-M. Knoll/ Austriacka Akademia Nauk): "Rare Diseases, Social Sciences, and Global Health: Counterbalancing Biomedical Reductionism" do czasopisma *Social Science & Medicine*. Zaakceptowany w 01.2024.
- (b) (wraz z N. Diasio/ Uniwersytet w Strassburgu): "Living with Rare Diseases in Europe" do czasopisma *Medical Anthropology*. W trakcie recenzji.

3. Organizacja konferencji i seminariów naukowych

Rajtar, M. i E.-M. Knoll (Austriacka Akademia Nauk). Organizacja i prowadzenie międzynarodowych warsztatów pt. "Rare Diseases, Global Health, and Social Sciences: Counterbalancing Biomedical Reductionism." Brocher Foundation Center, Hermance, Switzerland., 9-11.05.2023. Warsztaty zostały sfinansowane z grantu Brocher Foundation (Sprawozdanie roczne 2022).

Dodatkowo

Rajtar, M. i K.E. Król. Współorganizacja cyklicznego seminarium w IFiS PAN pt. „Społeczeństwo i technologie wobec zdrowia i choroby” w 2023 r. Pełna lista prelegentów na stronie Ośrodka: <http://rdsrsrc.ifispan.pl/en/seminars/>

Szulęcka, B. i M. Rajtar. Organizacja i prowadzenie cyklu seminariów pt. „Critical mental health seminar series” w semestrze zimowym 2023 r.

3.1. Prezentacje na konferencjach i seminariach naukowych

Muhammedrezai, B.K. "Walking in the room waving a piece of paper" Understanding mental health stigma in Turkey through the perspectives of mental healthcare professionals. 2nd Forum of Young Sociologists. PTS (Oddział Warszawski)/ GSSR/ IFiS PAN, Warszawa, IFiS PAN, 8.12.2023.

Rajtar, M. "Patient Passports and Vulnerability: The Case of Rare Diseases in Poland." Vienna Dialogues in Medical Anthropology. Institute of Social Anthropology, Austrian Academy of Sciences and Center for Public Health, Medical University of Vienna, Austria. 10.10.2023 (wykład na zaproszenie)

Rajtar, M. "The vulnerability of 'small' data. Counterbalancing health policy on rare diseases with anthropology." Brocher Foundation workshop: Rare Diseases, Global Health, and Social Sciences: Counterbalancing Biomedical Reductionism, Hermance/Geneva, Switzerland, 9-11.05.2023

4. Pobyty badawcze/ staże naukowe

Król, K-E. Pobyt stypendialny finansowany ze środków programu NCBiR "*Humanistyka i nauki społeczne dla społeczeństwa i przedsiębiorczości*" w Centre for Medical Science and Technology Studies (MeST) na Uniwersytecie Kopenhaskim, Kopenhaga, Dania. 11.04.2023-20.05.2023.

Rajtar, M. Visiting Researcher, Institute for Social Anthropology, Austrian Academy of Sciences, Wiedeń, Austria. 09-14.10. 2023. (finansowane z ww. grantu NCN, nr grantu: 2017/26/E/HS3/00291)

Rajtar, M. Visiting Scholar, Center for Science, Technology, Medicine, and Society, UC Berkeley, USA. 1-28.02.2023. (finansowane z ww. grantu NCN, nr grantu: 2017/26/E/HS3/00291)

4.1. Pobyty zagranicznych badaczy w Ośrodku

Prof. Nicoletta Diasio (Uniwersytet w Strasburgu, Francja): 2-28. 06.2023

Dr Eva-Maria Knoll (Senior researcher, ISA, Austriacka Akademia Nauk w Wiedniu, Austria): 24-30.09.2023

5. Wyróżnienia i nagrody

Szułęcka, B. GSSR International Scholarship Award (GISA)/ Polish National Agency for Academic Exchange (NAWA) STER grant (2023-2024).

6. Projekty złożone przez IFiS

Jan Frydrych. „Uwarunkowania kulturowo-społeczne terapii daremnej w Polsce”. NCN/OPUS-26. *Złożony*.

Bariş Kamyab Muhammedrezai. “The body, the mind and the making of modern Turks. A social science study of mental health approaches in post-1923 Turkey”. NCN/Preludium-22. *Nie otrzymał dofinansowania*.

Małgorzata Rajtar (PI, IFiS PAN) i Eva-Maria Knoll (Co-PI, Austriacka Akademia Nauk, Austria). „Therapeutic Remoteness and Care in Rare Blood Disorders – A Comparative Study”. NCN/ OPUS-26/LAP (Weave). *Złożony*.

1.10. CENTRUM BADAŃ NAD HISTORIĄ INTELEKTUALNĄ RENESANSU (Centre for the History of Renaissance Knowledge (CHRK))

Informacje ogólne

Centrum Badań nad Historią Intelktualną Renesansu (ang. *Centre for the History of Renaissance Knowledge*, CHRK) działa w IFiS PAN od sierpnia 2021 r., pod kierownictwem dr hab. Valentyny Lepri. Powołanie Centrum związane było z realizacją projektu ERC Consolidator Grant “*From East to West, and Back Again: Student Travel and Transcultural Knowledge Production in Renaissance Europe (c. 1470-c. 1620)*” („*Ze Wschodu na Zachód i z powrotem: Podróże studenckie i transkulturowa produkcja wiedzy w renesansowej Europie (ok. 1470 – ok. 1620)*”), akronim: KnowStudents, nr 864542).

Centrum, w którym badane są procesy przemian doktryn i idei filozoficznych, politycznych, religijnych i artystycznych w zależności od różnych środowisk kulturowych, w których krążyły, w okresie renesansu, ma na celu wspieranie długotrwałej współpracy między naukowcami, w tym goszczenie uczonych w Centrum; upowszechnianie wiedzy i studiów renesansowych (poprzez publikacje książek w Open Access, artykuły w renomowanych magazynach, jak i popularyzację badań); wspieranie młodych naukowców poprzez zapewnienie możliwości edukacyjnych, wsparcie finansowe i inne.

Skład Centrum:

Dr hab. Valentina Lepri (*Kierownik*)
Prof. dr hab. Danilo Facca
Prof. Farkas Gábor Kiss
Dr Alicja Bielak
Dr Gábor Förcöli
Dr Dennj Solera [*od lutego do listopada 2023 r.*]
Ove Averin (*Doktorant SNS & asystent w IFiS PAN*) [*do czerwca 2023 r.*]
Gniewomir Hawrasz (*Doktorant SNS & asystent w IFiS PAN*)
Jan Błoński (*projekt NPRH, kier. A. Bielak*)
Wojciech Kordyżon (*projekt NPRH, kier. A. Bielak*)
Dr Matthias Roick (*Stypendysta programu PASIFIC & adiunkt w IFiS PAN*)
Dr Luisa Brotto (*Stypendystka programu NAWA Ulam – Seal of Excellence; stypendium naukowe*) [*do maja 2023 r.*]
Dr Olga M. Hajduk (*Koordynator projektu ERC; pracownik nienaukowy*)
Dr Katarzyna Rusinek-Abarca (*Promotor badań naukowych; pracownik nienaukowy*)

Aktualne informacje o działalności Centrum dostępne są na następujących portalach:

- strona internetowa – <https://knowstudents.org/>,
- Facebook – <https://www.facebook.com/ERC.KnowStudents>,
- Twitter – <https://twitter.com/KnowStudents>,
- YouTube – <https://www.youtube.com/@ERC.KnowStudents>.

Wyjazdy naukowe członkiń i członków Centrum do zagranicznych instytucji naukowych

- A. Bielak – staż naukowy w KU Leuven, LECTIO Institute. Leuven, Belgia, 12.2022-03.2023.
- A. Bielak – staż naukowy w Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg Philosophische Fakultät. Halle, Niemcy, 22-24.03.2023.
- L. Brotto – Visiting Fellow w Department of Communication, University of Copenhagen, z odbytym spersonalizowanym szkoleniem prowadzonym przez prof. Sabrinę Ebbersmeyer. Kopenhaga, Dania, 25.03-2.04.2023.
- A. Bielak, D. Facca, G. Förköli, V. Lepri – wizyta studyjna w Archivum Romanum Societatis Iesu, Archivio della Pontificia Università Gregoriana oraz Institute for the European Intellectual Lexicon and History of Ideas (ILIESI) National Research Council (CNR) w ramach dwuletniego projektu wymiany akademickiej między IFiS PAN a ILIESI CNR pt. *'Nauczanie i mobilność studentów między Italią a Rzeczpospolitą Obojga Narodów we wczesnej nowożytności w perspektywie historii wiedzy'*. Rzym, Włochy, 4-8.07.2023.
- V. Lepri – staż naukowy (Józef Tischner Fellowship), praca nad projektem *'Self-Learning Experiences in Early Modernity as a Space for Scientific Solidarity'*. Institut für die Wissenschaften vom Menschen, Wiedeń, Austria, 01.09-30.11.2023.

Kwerendy naukowe

- J. Błoński – British Library. Londyn, Wielka Brytania, 08-15.01.2023.
- G. Förköli – Teleki-Bolyai Library. Târgu-Mureș, Rumunia, 14-18.02.2023.
- A. Bielak – Universitäts-und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt (ULB) and Franckesche Stiftungen. Halle, Niemcy, 18-22.04.2023.
- D. Solera – Biblioteca Ambrosiana. Mediolan, Włochy, 5-10.03.2023.
- A. Bielak, W. Kordyżon – Universitätsbibliothek der Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg (UFAU). Erlangen oraz Staatsarchiv Bamberg, Niemcy 23-29.07.2023.
- A. Bielak, J. Błoński, W. Kordyżon – Lietuvos valstybes istorijos Archyvas (LVIA), Lietuvos Mosklu Akademijos Biblioteka (LMAB), Vilniaus universiteto mokslinė biblioteka (VUB) oraz Lietuvos Nacionalinės Mažvydo bibliotekos (LNMB). Wilno, Litwa, 6-12.08.2023.
- V. Lepri – Austrian National Library. Wiedeń, Austria, 1-8.09.2023.
- G. Hawrasz, D. Solera – Archivio Storico dell'Università, Biblioteca Civica, Biblioteca Antica del Seminario. Padwa, Włochy, 25-29.09.2023.
- G. Hawrasz, G. Förköli – Vienna University Archive. Wiedeń, Austria, 20-22.09.2023.
- D. Solera – Austrian National Library. Wiedeń, Austria, 7-12.10.2023.

Publikacje członkiń i członków Centrum w 2023 roku

Monografie

- L. Brotto, *Attraverso e oltre il limite. Sulla nozione di fides nell'opera di Giordano Bruno*. Milano: Mimesis, 2023. ISBN: 9788857596808.
- V. Lepri (ed.), *Knowledge Shaping: Student Note-taking Practices in Early Modernity*. Berlin, De Gruyter, 2023. DOI: 10.1515/9783111072722. ISBN: 9783111073262.
- F. G. Kiss (ed.), *Companion to Humanism in East Central Europe: vol. 1. Hungary*. Berlin, De Gruyter (w druku, planowana publikacja: 13.09.2024), 3 vols., pp. 1800. ISBN: 9783110649406 oraz 9783110646344.

Artykuły w monografiach

- A. Bielak, *The Notebook that Stood Trial for Heresy: Antitrinitarianism among Polish Students in Tübingen in 1550s*, w V. Lepri (ed.) *Knowledge Shaping. Student note-taking in Early Modernity*. Berlin: De Gruyter, 2023, 173-227. DOI: 10.1515/9783111072722-008.
- A. Bielak, *On the Margins of Paduan Medical Lectures: Self-reflection and Critical Attitude in the Notes of Jan Brożek (1585–1652)*, w M. Feingold, R. Darwall-Smith (eds.) *History of Universities*. Oxford: Oxford University Press, 2023, 57-81. DOI: 10.1093/oso/9780198883685.003.0003.
- A. Bielak, *Meditative Emblems in the Polish-Lithuanian Commonwealth (1570–1775)*, w J. Kiliańczyk-Zięba, M. Komorowska (eds.) *Early Modern Catholicism and the Printed Book. Agents – Networks – Responses*. Leiden: Brill, 2024, 323-371. DOI: 978-90-04-53866-5 (w druku, planowana publikacja: 18.04.2024).
- L. Brotto, *What Student Agency at the Academy of Zamość? Remarks on Some Political Oratory Texts*, w V. Lepri (ed.) *Knowledge Shaping. Student note-taking in Early Modernity*. Berlin: De Gruyter, 2023, 93-118. DOI: 10.1515/9783111072722-005.
- L. Brotto, *Fiducia*, w S. Bassi (ed.) *Il lessico della modernità. Continuità e mutamenti dal XVI al XVIII secolo*. Rzym: Carocci, 2023, pp. 343-351. ISBN: 9788829015238.
- D. Facca, *Aristotle excerpted and disputa(te)d: Leiden 1602-1603*, w V. Lepri (ed.) *Knowledge Shaping. Student note-taking in Early Modernity*. Berlin: De Gruyter, 2023, 69-91. DOI: 10.1515/9783111072722-004.
- D. Facca (z V. Lepri), *Ernst Cassirer's Renaissance*, w A. Karalus, P. Parszutowicz (eds.) *Cassirer in Contexts*. Felix-Meiner: Verlag, 2023, 125-137. ISBN: 978-3-7873-4373-7.
- G. Förköli, *Copia and Historical Note-Taking in an Academic Environment: The Scholarly Manuscripts of the Hungarian Historiographer Péter Révay*, w V. Lepri (ed.) *Knowledge Shaping. Student note-taking in Early Modernity*. Berlin: De Gruyter, 2023, 29-68. DOI: 10.1515/9783111072722-003.
- G. Förköli, *Compétence d'auteur et accès aux secrets: Jean de Silhon comme secrétaire*, w D. Almstutz, P.-V. Desarbres, N. Schapira (eds.), *Secrétaires écrivains en France (XVIe-XVIIe siècles)*. Paris: Sorbonne Université Presses, 2023, 211-225. ISBN: 979-10-231-0748-7.

- F. G. Kiss, *'Transmission and Transformation of Knowledge: Valentine Nádasdi's Miscellany from the University of Paris or the Chances of Christian Kabbalah and Neoplatonism on the Ottoman Frontier'*, w V. Lepri (ed.) *'Knowledge Shaping. Student note-taking in Early Modernity'*. Berlin: De Gruyter, 2023, 229-250. DOI: 10.1515/9783111072722-009.
- F. G. Kiss, *'Leonard Cox Magyarországon'*, w R. Bajáki, E. R. Szilágyi (eds.) *'Janus Pannonius, Vitéz János és a humanista hagyomány továbbélése (1450–1630)'*. Budapest: rec.iti, 2023, 197-208. ISBN: 978 615 6255 86 0.
- F. G. Kiss, *'Hungary'*, w Francesco Stella, Lucie Dolezalova, Danuta Shanzer (eds.) *'Latin literatures of medieval and early modern times in Europe and beyond'*. Amsterdam, John Benjamins, 2023, 271–279. ISBN: 9789027214478 oraz 9789027247292 (w druku, planowana publikacja: kwiecień 2024).
- V. Lepri, *'The student's mind and his notes: A preface'*, w V. Lepri (ed.), *'Knowledge Shaping. Student Note-taking Practices in Early Modernity'*. Berlin: De Gruyter, 2023, 1-6. DOI: 10.1515/9783111072722-001.
- V. Lepri, *'Note-taking with Method. Remarks on the Gnoseologies of the Renaissance De ratione studii manuals'*, w V. Lepri (ed.), *'Knowledge Shaping. Student Note-taking Practices in Early Modernity'*. Berlin: De Gruyter, 2023, 9-28. DOI: 10.1515/9783111072722-002.
- V. Lepri (z D. Facca), *'Ernst Cassirer's Renaissance'*, w A. Karalus, P. Parszutowicz (eds.) *'Cassirer in Contexts'*. Felix-Myener: Verlag, 2023, 125-137. ISBN: 978-3-7873-4373-7.
- M. Roick, *'Aristotle Up-Front: A Student's Notes on the Title Page of Jacques Lefèvre d'Étaple's Introduction to Aristotle's Ethics'*, w V. Lepri (ed.), *'Knowledge Shaping. Student Note-Taking Practices in Early Modernity'*. Berlin: De Gruyter, 2023, 145-172. DOI: 10.1515/9783111072722-007.
- M. Roick, *'Bona Physica facit bonam Ethicam: ein kreativer Anachronismus? Zur Verbindung von Naturphilosophie und Ethik in der zweiten Hälfte des 16. Jahrhunderts'*, w H. Beyer et al. (eds.), *'Alte und neue Philosophie. Aristotelismus und protestantische Gelehrsamkeit in Helmstedt und Europa (1600 – 1700)'*. Wolfenbüttel: Herzog August Bibliothek, 2023, 107-130. ISBN: 978-3-447-11935-1.
- M. Roick, *'Ethics and Social Relations'*, w J. Kraye (ed.), *'A Social History of Ideas in the Renaissance'*. London: Bloomsbury, 2023, 61078. ISBN: 9781350007550.
- M. Roick, *'Thomas Leinkauf on Renaissance Ethics: Review and Critique'*, w A. Robiglio, D. Duclow (eds.), *'Renaissance Philosophy and the Humanist Thought: Responses to Thomas Leinkauf's 'Die Philosophie des Humanismus und der Renaissance'''*. Córdoba: UCOPress, 2023, 57-72. ISBN: 978-84-9927-668-7.
- D. Solera, *'Istruire un santo: Gaetano Thiene allo Studio di Padova di inizio Cinquecento'*, w G. Zampieri (ed.), *'La Chiesa di San Gaetano in Padova. Archeologia Storia Arte Architettura e Restauri'*. Rzym: «L'ERMA» DI BRETSCHNEIDER, 2023, pp. 103-116. ISBN: 978-88-7115-611-8.

D. Solera, *'La memoria comunale allo Studio di Padova, fra statuti universitari, sacri collegi e storiografi'*, w C. Frova, S. Zucchini (eds.), *'La tradizione degli Studia comunali nelle città di età moderna'*. Florence: Olschki, 2023, pp. 81-96. ISBN: 882226889X.

Artykuły w periodykach

A. Bielak, *'Van oost naar west en weer terug: Pools-Litouwse studenten in vroegmodern Leuven en hun notitieboekjes'*, w *'Ex officina'*, 2023: 36/1, 6-7. ISSN: 0772-6848.

A. Bielak, *'HIŃCZA (Marcin), Polish Jesuit, ascetic writer (1592-1668)'*, w *'Dictionnaire d'histoire et de géographie ecclésiastiques'*, 2023: 196/1, 1047-1057. ISSN: 0035-2381.

L. Brotto, *'Fiducia' e 'pericolo' nel pensiero morale ed economico di Leon Battista Alberti'*, w *'Giornale critico della filosofia italiana'*, s. 7, vol. 17, a. 102 (104)/01, 2023 pp. 62-85. ISBN: 20231.

G. Förköli, *'From chemical atomism to Lutheran orthodoxy: The journey of Johann Sperlberg's physics from Wittenberg to the peripheries'*, w *'Galilaeana'*, 20, no. 2 (2023): 113-140. DOI: 10.57617/gal-18.

F. G. Kiss, *'Classroom Commentaries and their Communities of Interpretation in Central Europe in the 1510s and 1520s'*, w *'Central European Cultures'*, 2 (1): 47-77. DOI: 10.47075/CEC.2022-1.04.

F. G. Kiss, *'Ames és Apáczai: az eklektikus filozófiai gondolkodás lehetséges elméleti keretrendszereiről a 17. századi Magyarországon [Ames and Apáczai: the possible theoretical frameworks of eclectic philosophical thinking in 17th c. Hungary]'*, w *Különbség 2023*, 30 pp. ISSN: 1785-7821; eISSN: 2560-158X (w druku, planowana publikacja: 15.02.2024).

V. Lepri, *'Traveling Political Knowledge: Remarks on the Fortune of Giovanni Francesco Commendone's Discorso Sopra la Corte di Roma'*, w *'Central European Cultures'*, 3, no. 1 (2023): 18-37. DOI: 10.47075/CEC.2023-1.02.

M. Roick, *Freundschaft und andere Undinge*, *Zeitsprünge* 27.1 (2023): 52-69 (w druku, planowana publikacja: styczeń / luty 2024).

M. Roick, *Lateinischer Aristotelismus im Neapel der Renaissance. Giovanni Pontano und der Liber de bona fortuna zwischen Scholastik und Humanismus*, *Zeitsprünge* 27.2 (2023): 176-203 (w druku, planowana publikacja: styczeń / luty 2024).

INNE – Recenzje

F. G. Kiss, *'Szende Katalin, Uhrin Dorottya, Vadas András (szerkesztők): A történelem asztalánál. Kulináris kalandozások Nagy Balázs 60. születésnapjára'*, w *Magyar Tudomány* 184/7 (2023), 1-7. DOI: 10.1556/2065.184.2023.7.13.

Organizacja konferencji i seminariów naukowych

Seminarium *'Renaissance Mind'*, 2 spotkania: (1) MA Mykola Fediai (Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine), *'Teaching Philosophy at the Kyiv-*

Mohyla Academy in the first half of the 18th century: Manuscripts, Professors, Students, 26.04.2023; (2) Mgr Natalia Zakrzewska (GSSR), *'Dialectics and sense-making; German idealism and enactive approach to cognition'*, 12.06.2023. Organizacja: D. Facca, V. Lepri.

Konferencja *'Annual Meeting of the Renaissance Society of America'*, San Juan, Portoryko, 09-11.03.2023. Złożenie propozycji dwóch paneli, zatwierdzenie uczestników i prezentacji: *'The Genres of Knowledge Transfer and their Epistemic Roles at Early Modern Universities with them'*: A. Bielak, G. Förköli, V. Lepri; oraz *'Bonds That Bind: Virtues of Living Together in the Renaissance'*: L. Brotto, M. Roick.

Konferencja *'Naborowski Poeta – Tłumacz – Epistolograf – Uczestnik Wielkiej Historii'*, Warszawa, IBL PAN, 23.11.2023. Organizacja: A. Bielak.

Konferencja *'Debates, uncertainties, multiple truths: Scholarly disagreement in early modern European education'*, Warszawa, 7-9.12.2023. Organizacja: F. G. Kiss, V. Lepri, oraz O. M Hajduk, K. Rusinek-Abarca.

Warsztaty *'Editing Renaissance Printed Texts in Latin: A Practitioner's Guide. Research Training'*. Warburg Institute, Londyn, Wielka Brytania, 24.02.2023 Współorganizacja: M. Roick.

Międzynarodowe warsztaty *'Visualizing Knowledge in Early Modernity Learning Practices and Their Media: coroczne warsztaty w ramach projektu KnowStudents'*. Institut für die Wissenschaften vom Menschen, Wiedeń, Austria, 5-6.10.2023. Organizacja: G. Förköli, G. Hawrasz, oraz O. M Hajduk, K. Rusinek-Abarca.

Międzynarodowe warsztaty *'Being a Minority in Medieval and Early-modern Sciences'*, współorganizacja IFiS PAN wraz z IHN PAN. Warszawa, 25-26.01.2024 (warsztaty odbędą się na początku roku 2024, jednak organizacja trwa od lipca 2023 r.). Współorganizacja: V. Lepri, oraz O. M Hajduk, K. Rusinek-Abarca.

Prezentacje na konferencjach naukowych

A. Bielak

1. *'From Theory to Praxis: The Notebook Organized according to Jeremias Drexel's Note-taking Technique'*, na konferencji *'Annual Meeting of the Renaissance Society of America'*, panel: *'The Genres of Knowledge Transfer and Their Epistemic Roles at Early Modern Universities II'*. San Juan, Portoryko, 9-11.03.2023.
2. *'Between Private and Public: Future Use of Students' Notebooks'*, na warsztatach *'Early Modern Poland-Lithuania at the Crossroads of Europe: Social, Cultural, and Intellectual Transfers'*. European University Institute, Florencja, Włochy, 15-16.05.2023.
3. *'„My, błędni rycerze” – korespondencja Daniela Naborowskiego z Thomasem Morayem'*, na konferencji *'Naborowski Poeta – Tłumacz – Epistolograf – Uczestnik Wielkiej Historii'*. Warszawa, IBL PAN, 23.11.2023.

4. *'Pro et Contra: Lutheran Orthodoxy against the „New Philosophy”'*, na konferencji *'Debates, Uncertainties, Multiple Truths: Scholarly Disagreement in Early Modern European Education'*. Warszawa, IFiS PAN, 7-9.12.2023.

L. Brotto

1. *'A Central-Eastern European Perspective on Trust: Moral and Political Teachings at the Academy of Zamość'*, na konferencji *'Annual Meeting of the Renaissance Society of America'*, panel: *'Bonds That Bind: Virtues of Living Together in the Renaissance'*. San Juan, Portoryko, 9-11.03.2023.
2. *'Tomasz Drezner's Account of Social Trust Between Western and Central-Eastern Legal Education'*, na warsztatach *'Early Modern Poland-Lithuania at the Crossroads of Europe: Social, Cultural, and Intellectual Transfers'*. European University Institute, Florencja, Włochy, 15-16.05.2023.

D. Facca

1. *'The Ethical Dimension of the Disputatio in Some Sixteenth- and Seventeenth-Century Tracts'*, na konferencji *'Annual Meeting of the Renaissance Society of America'*, panel: *'The Genres of Knowledge Transfer and Their Epistemic Roles at Early Modern Universities I'*. San Juan, Portoryko, 9-11.03.2023.
2. *'Aristotle after Galileo: Scipione Chiaramonti's Semiotics between Physiology and Politics'*, na konferencji *'The Tenth Annual Meeting of Scientiae'*. Praga, Czechy, 7-10.06.2023.

G. Förköli

1. *'Early Modern Disputations as Means of Knowledge Transfer: Disputations in Manuscripts'*, na konferencji *'Annual Meeting of the Renaissance Society of America'*, panel: *'The Genres of Knowledge Transfer and Their Epistemic Roles at Early Modern Universities I'*. San Juan, Portoryko, 9-11.03.2023.
2. *'Teaching Physics for All Purposes: Aristotelian Physics, Exegesis, and Natural Theology in a Manuscript from Prešov (1644-45)'*, na konferencji *'The Tenth Annual Meeting of Scientiae'*. Praga, Czechy, 7-10.06.2023.
3. *'Természetfilozófia és teológia határán: Johann Sperling Synopsis physica (1640) című tankönyvének használata margójegyzetek és egy eperjesi kézirat tükrében [On the Crossroad of Natural Philosophy and Theology: The Uses of Johann Sperling's Synopsis physica in the Optics of Marginalia and a Manuscript from Eperjes]'*, na konferencji *'A könyv a kora újkori Kárpát-medence művelődésében [The Book in the Culture of Early Modern Carpatian Basin]'*. Sárospatak, Węgry, 6-9.09.2023.

4. *'Mathematics, Scientific Instruments, and Certainty of Knowledge: Debates over Christopher Clavius at the Jesuit College of Graz'*, na konferencji 'Debates, Uncertainties, Multiple Truths: Scholarly Disagreement in Early Modern European Education'. Warszawa, IFiS PAN, 7-9.12.2023.

O. M. Hajduk

1. *'Chasing Our Sources: Studying Academic Genres through Digital Humanities'*, na konferencji 'Annual Meeting of the Renaissance Society of America', panel: 'The Genres of Knowledge Transfer and Their Epistemic Roles at Early Modern Universities III'. San Juan, Portoryko, 9-11.03.2023.

G. Hawrasz

1. *'Matthias Lis of Krajna – one of the forgotten founding fathers of Polish Renaissance Neoplatonism?'*, na warsztatach *'Early Modern Poland-Lithuania at the Crossroads of Europe: Social, Cultural, and Intellectual Transfers'*. European University Institute, Florencja, Włochy, 15-16.05.2023.
2. *'Matthias Lis of Krajna and His Notebooks'*, na konferencji 'The Tenth Annual Meeting of Scientiae'. Praga, Czechy, 7-10.06.2023.
3. *'Medical Discourses, Disagreements and Controversies in Sixteenth-Century Padua'*, na konferencji 'Debates, Uncertainties, Multiple Truths: Scholarly Disagreement in Early Modern European Education'. Warszawa, IFiS PAN, 7-9.12.2023.

V. Lepri

1. *'Inside Manuscript University Notebooks: Exploring Early Modern Academic Genres from the Students' Desks'*, na konferencji 'Annual Meeting of the Renaissance Society of America', panel: 'The Genres of Knowledge Transfer and Their Epistemic Roles at Early Modern Universities III'. San Juan, Portoryko, 9-11.03.2023.
2. *'The early modern student galaxy: manuscript sources, approaches, and research paths'*, na 'IV Warsztatach eFontes: Perspektywy badań nad polską Latinitas'. Kraków, IP PAN & Zoom, 13-14.04.2023.
3. *'Early modern academic primary sources for the history of knowledge: Typologies and approach'*, na warsztatach *'Early Modern Poland-Lithuania at the Crossroads of Europe: Social, Cultural, and Intellectual Transfers'*. European University Institute, Florencja, Włochy, 15-16.05.2023.
4. *'One private space for academic dissent: the notebook of Stanisław Pudłowski and its multiple truths'*, na konferencji 'Debates, Uncertainties, Multiple Truths: Scholarly

Disagreement in Early Modern European Education'. Warszawa, IFiS PAN, 7-9.12.2023

F. G. Kiss

1. *'Humanists in a Digital World'*, na konferencji 'Prague Medieval DH storming'. Univerzita Karlova, Praga, Czechy, 23.02. 2023.
2. *'The Philosophia naturalis of János Apáczai Csere'*, na konferencji 'The Tenth Annual Meeting of Scientiae'. Praga, Czechy, 7-10.06.2023.
3. *'Egy könyv két olvasója: az Újvilág mint példázat Jacobus Palaeologusnál és Szamosközy Istvánnál [Two readers of one book: the New World as a parable by Jacobus Palaeologus and István Szamosközy]*, na konferencji 'A könyv a kora újkori Kárpát-medence művelődésében [The Book in the Culture of Early Modern Carpathian Basin]'. Sárospatak, Węgry, 6-9.09.2023.
4. *'Two readers of one book: the New World as a parable by Jacobus Palaeologus and István Szamosközy'*, na konferencji 'Debates, Uncertainties, Multiple Truths: Scholarly Disagreement in Early Modern European Education'. Warszawa, IFiS PAN, 7-9.12.2023.

M. Roick

1. *'The Discontents of Friendship: Hieronymus Wolf Comments Cicero's De amicitia in Reformation Augsburg'*, na konferencji 'Annual Meeting of the Renaissance Society of America', panel: 'Bonds That Bind: Virtues of Living Together in the Renaissance'. San Juan, Portoryko, 9-11.03.2023.
2. *'We are the monsters now'. The Quest for Diversity in Contemporary Fantasy Novels and Role Playing Games'*, na konferencji 'Éthique et littérature aujourd'hui: l'état de la question, l'héritage du passé'. Strasburg, Francja, 24.03.2023
3. *'How to do Justice to the Past? Intellectual History, Non-Linear Narratives, and the Quest for Early Modernity'*, na konferencji 'IWBS Conference: Politics of Justice: Text, Image, and Practice'. Warszawa, 28.09.2023.
4. *'Confronting Friendship and the truth about vice in the Esposizioni'*, na konferencji 'Das Spätwerk Boccaccios: Le Esposizioni sopra la Comedia'. Göttingen, Szwecja, 18.10.2023.

K. Rusinek-Abarca

1. *'The Journey of Academic Genres: The Transfer of Knowledge from Renaissance Manuscripts to Modern Media'*, na konferencji 'Annual Meeting of the Renaissance

Society of America’, panel: ‘The Genres of Knowledge Transfer and Their Epistemic Roles at Early Modern Universities III’. San Juan, Portoryko, 9-11.03.2023.

D. Solera

1. ‘*Paduan Students in Gian Vincenzo Pinelli's House: Books, Ideas, and Social relations*’, na warsztatach ‘*Early Modern Poland-Lithuania at the Crossroads of Europe: Social, Cultural, and Intellectual Transfers*’. European University Institute, Florencja, Włochy, 15-16.05.2023.

Wykłady na zaproszenie

- A. Bielak – ‘*A goldmine in a Notebook. Structuring Knowledge Based on Jeremias Drexel's Method*’, w ramach spotkania ‘Magister Dixit meets STUDIUM.AI’. KU Leuven, Lectio Institute, Leuven, Belgia, 16.02.2023.
- D. Solera – ‘*Popolazioni universitarie e banche dati europee: potenzialità, limiti e prospettive di ricerca*’, w instytucji Societas Veneta-St Giustina Monastery. Padwa, Włochy, 17.07.2023.
- V. Lepri – ‘*What Can We Learn from Early Modernity about Self-Learning Experiences? Key Questions, Remarks, and Research Paths*’, w ramach comiesięcznych wykładów w Institut für die Wissenschaften vom Menschen. Wiedeń, Austria, 19.09.2023.
- M. Roick – ‘*Die kommentierte Freundschaft. Ciceros De amicitia im 16. Jahrhundert.*’, wykład gościnny na Freie Universität. Berlin, Niemcy. 26.01.2023.
- M. Roick – ‘*The Discontents of Friendship: Hieronymus Wolf Comments Cicero's 'De amicitia'*’, wykład gościnny na Warburg Institute. Londyn, Wielka Brytania. 23.02.2023.

Działalność organizacyjna

- A. Bielak – członkini Editorial Assistant w *Emblematica: Essays in Word and Image*; członkini Zarządu *The Society for Emblem Studies* rola Communications Officer.
- F. G. Kiss – członek Advisory Board w *International Association of Neo-latin Studies*, członek Scientific Board w *Hungarian Research Network (HUN-REN)*.
- V. Lepri – udział w pracach grupy roboczej *International Commission for the History of Universities* w celu ustalenia nowego statutu komisji.

Praca członków Centrum w innych grantach badawczych

- V. Lepri jest kierownikiem wspomnianego już grantu ERC CoG ‘*From East to West, and Back Again: Student Travel and Transcultural Knowledge Production in Renaissance Europe (c. 1470-c. 1620)*’, nr 864542. Pozostali wykonawcy w projekcie w roku 2023: O. Averin, A. Bielak, D. Facca, G. Fököli, O. M. Hajduk, G. Hawrasz, F. G. Kiss, K. Rusinek-Abarca, D. Solera.

- A. Bielak jest kierownikiem dwóch grantów: 1) realizowanego w CHRK w IFiS PAN grantu NPRH „*Poeta, medyk, dyplomata na dworze Radziwiłłów. Edycja krytyczna korespondencji Daniela Naborowskiego (2022-2027)*”, nr 0252/NPRH9/H11/88/2021; oraz 2) grantu PRELUDIUM NCN „*Emblematy medytacyjne w Rzeczypospolitej od XVI do XVIII wieku: źródła, realizacje i cele*”, nr 2018/31/N/HS2/01187 (grant afiliowany przy UW Artes Liberales).
- A. Bielak, D. Facca, G. Förköli, V. Lepri biorą udział w polsko-włoskim dwuletnim projekcie wymiany akademickiej między IFiS PAN a ILIESI CNR pt. *‘Nauczanie i mobilność studentów między Italią a Rzeczypospolitą Obojga Narodów we wczesnej nowożytności w perspektywie historii wiedzy’*. Kierownik polskiego zespołu: V. Lepri; kierownik włoskiego zespołu: L. Mancini.
- A. Bielak bierze udział w grantie finansowanym przez Estonian Research Council (PRG1926), *‘Kontakt, Übergang, Wandel: nobilitas haereditaria ac litteraria in der Herausbildung der frühneuzeitlichen Literatur im polnischen und schwedischen Livland’*, realizowanym w Under-und-Tuglas-Literaturzentrum der Estnischen Akademie der Wissenschaften, Tallin, Estonia (kier. prof. Kristi Viiding).
- D. Facca bierze udział w dwóch projektach: 1) w grantie NCN Preludium BIS *‘Idea Apocalyptica seu Apocalypsis Stanislai Orichovii, czyli eschatologiczno-polityczny apokryf przypisywany Stanisławowi Orzechowskiemu. Edycja, przekład, interpretacja’*, nr 2020/37/N/HS1/02549 (kier. Jakub Wolak) oraz 2) w grantie NPRH *‘Przekład na język polski, krytyczne opracowanie, redakcja, przygotowanie do druku oraz wydanie rozprawy Ernsta Cassirera pt. „Individuum und Kosmos in der Philosophie der Renaissance”’*, nr 0193/NPRH8/H22/87/2019 (kier. Przemysław Parszutowicz).
- L. Brotto, do końca maja 2023 r., była stypendystką programu NAWA Ulam – Seal of Excellence, *‘Typologies of Political Trust in Renaissance Europe. Teachings and Cultural Activity at the Academy of Zamość’*, nr PPN/SEL/2020/1/00005/.
- M. Roick, od kwietnia 2022 r., jest kierownikiem grantu PASIFIC *‘Virtue and Sociability. Teaching Friendship in Early Modern Schools and Universities, 1518-1648’*, nr PAN.BFB.S.BDN.630.022.2021.

Nagrody

- F. G. Kiss – nagroda Cziráky Antal Prize przyznawana za jakość publikacji naukowych. Eötvös Loránd University, Budapeszt, Węgry, 10.11.2023.

Działalność popularyzatorska

- Warsztaty dla uczniów liceum podczas ‘Zimowej Szkoły Filozofii Praktycznej’ na Uniwersytecie w Tartu, tematyka *‘The metaphysics of Livonian werewolves 1550-1692’*, 6-7.01.2023 (O. Averin).
- Nagranie dla estońskiego radia IDA, tematyka *‘Dialectic and Rhetoric in Academia Gustaviana’*, 6.02.2023 (O. Averin).

Nagrania dla węgierskiej stacji radiowej Kossuth Rádió, programu 'Trend Times', na temat '*Humanist networks, notebooks*', 26.01.2023, oraz '*Digital data loss*', 20.04.2023 (F. G. Kiss).

Nagrania dla polskiego radia: (1) Dwójka Polskie Radio, audycja Skarbiec nauki polskiej, tematyka '*Emblematyka medytacyjna*', 17.05.2023; oraz (2) Jedynka – Program 1 Polskiego Radia, audycja 'Eureka', tematyka dot. najstarszego druku w Polsce, 26.05.2023 (A. Bielak)

Udział w 27. Festiwalu Nauki w Warszawie w IFiS PAN. Organizacja i przeprowadzenie czterech warsztatów w dniu 23.09.2023: (1) '*Na tropie dawnych bazgrołów, czyli jak odczytywać dawne zapiski. Warsztaty z paleografii*' (O. M. Hajduk, G. Hawrasz), (2) '*Potęga notatek – co filozof miał na myśli I co na myśli miałeś ty*' (D. Facca, V. Lepri), (3) '*Labirynt filozoficzny*' (D. Facca, Dorota Zygmuntowicz) oraz (4) '*Stranger things. Lessons on friendship and trust in a weird world*' (L. Brotto, M. Roick); oraz jednej lekcji dla uczniów liceów i techników w dniu 25.09.2023: '*Ghosts of the Past? Trust and Friendship in Historical Perspective*' (L. Brotto, M. Roick).

Prezentacja projektu PASIFIC '*Virtue and Sociability. A Historical Perspective on Friendship*' (PAN.BFB.S.BDN.630.022.2021, akronim *FRIENDS4EVER*) na wydarzeniu PASIFIC & AMU Networking Event, 25.09.2023 (M. Roick).

1.11. Imprezy naukowe zorganizowane/współorganizowane przez Instytut

1.11.1. Stałe seminaria ogólnopolskie (organizowane raz lub dwa razy w miesiącu, w roku 2023 także w wersji on-line)

Tytuł seminarium	Imię i nazwisko organizatora
<i>Czytanie: fenomenologia polityczna</i>	Daniel Sobota, Marzena Adamiak
<i>Spotkania naukowe Instytutu</i>	Hanna Bojar, Danilo Facca, Andrzej Rychard
<i>Inspiracje baumanowskie dla przedstawicieli nauk społecznych i humanistycznych w pierwszych dekadach XXI wieku</i>	Dariusz Brzeziński
<i>Renaissance Mind</i>	Danilo Facca
<i>Edukacja i społeczeństwo</i>	Michał Federowicz, Artur Pokropek, Michał Sitek
<i>Seminarium Zespołu Socjologii Polityki, Gospodarki i Edukacji</i>	Michał Federowicz
<i>Seminarium Historii Mówionej (edycja I)</i>	Piotr Filipkowski, Jakub Gałęziowski, Danuta Życzyńska-Ciołek
<i>Seminarium Historii Mówionej (edycja II)</i>	Piotr Filipkowski, Jakub Gałęziowski
<i>The Making of European Society: Towards a Sociology of European Integration</i>	Joanna Fomina
<i>Modele i aspekty podmiotowości</i>	Maria Gołębiewska, Anna Michalska-Martin
<i>Gender and Sexuality seminar for doctoral students and post-doctoral researchers</i>	Magdalena Grabowska, Dorota Hall
<i>Filozoficzne problemy wiedzy</i>	Zbigniew Król
<i>Lokalne, regionalne, krajowe i ponadnarodowe: cztery spojrzenia na zmianę społeczną i ład społeczny</i>	Joanna Kurczewska
<i>Sacrum i przemoc</i>	Zbigniew Mikołajko
<i>Filozofia kognitywistyki/Philosophy of Cognitive</i>	Marcin Miłkowski, Przemysław

Tytuł seminarium	Imię i nazwisko organizatora
<i>Science</i>	Nowakowski
<i>Seminarium mediewistyczne</i>	Mikołaj Olszewski
<i>Społeczeństwo i technologie wobec zdrowia i choroby</i>	Małgorzata Rajtar
<i>Critical Mental Health</i>	Małgorzata Rajtar, Beata Szulęcka
<i>Seminarium POLPAN</i>	Kazimierz Słomczyński
<i>Czytanie tekstów fenomenologicznych: Czytanie Ingardena</i>	Daniel Sobota
<i>Hegłowska Fenomenologia ducha – seminarium lekturowe</i>	Maciej Sosnowski
<i>Seminarium naukowe projektu „Świadectwa wojny”</i>	Anna Wylegała
<i>Politeia Platona</i>	Dorota Zygmuntowicz

1.11.2. Konferencje organizowane lub współorganizowane przez Instytut

Nazwa/tytuł konferencji	Współorganizatorzy	Miejsce konferencji
MIĘDZYNARODOWE		
<i>Relation in Phenomenology – Phenomenology in Relation. Intra- and Interdisciplinary Perspectives. XXII Międzynarodowa Konferencja Polskiego Towarzystwa Fenomenologicznego</i>	Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne, Uniwersytet Warszawski, Wydział Filozofii UW	Warszawa, 1-2 grudzień 2023
<i>Vulnerability – Intersectionality – Migration. Challenges and Responses</i>	Sekcja Socjologii Migracji PTS, Collegium Civitas	Warszawa, 4-5 grudzień 2023
<i>Spiritual Investment in the World. Modern Theologies of Worldliness</i>	University of Nottingham	Wielka Brytania, 30-31 maja 2023
<i>“Ukraine changes everything”: What has the civil society response to Russia’s war against Ukraine taught us about NGOs and humanitarianism?</i>	the U.S. Fulbright Commission, the Faculty of Political Science and Journalism at the Adam Mickiewicz University, Poznan, and Grupa Zagranica, Warsaw, Poland.	Warszawa, 31 maja 2023
<i>Comparative Analyses Using Multi-Source Databases: Insights from the Survey Data Recycling (SDR) Project</i>	The Ohio State University	Columbus, OH, USA, 9-12 maja 2023
<i>GSSR Interdisciplinarity Research Summer School 2023</i>	CONSIRT	Wierzba, 10-15 września 2023
<i>Pluralisation of Psychoanalytic Currents and Theories as Mirror of Social Change in Galicia</i>	Adler Foundation, Medizinische Universität Wien	Warszawa, 13 sierpnia 2023
<i>Revisiting Oral History Archives in Poland and Germany</i>	Instytut Historyczny UW, Fern-Universität Hagen	Warszawa, 6-7 lipca 2023
<i>EHRI Seminars Microhistories of the Holocaust</i>	European Holocaust Research Infrastructure, Uniwersytet Łódzki	Łódź, 18-22 września 2023
<i>European Jews Facing the Imminence of the Holocaust</i>	Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; Muzeum Holocaustu w Waszyngtonie (USHMM); Leibniz Institute for Jewish History and Culture – Simon Dubnow	Warszawa, 23-25 kwietnia 2023
<i>How do we feel about Democracy</i>		Warszawa, 3 lutego 2023
<i>Debates, uncertainties, multiple truths: Scholarly disagreement in early modern European education</i>		Warszawa, 7-9 grudnia 2023
<i>Politics of Justice: Text, Image and Practice</i>	USWPS	Warszawa, 27-30 września 2023

Nazwa/tytuł konferencji	Współorganizatorzy	Miejsce konferencji
<i>Trends in Logic XXIII: Bridges Between Logic, Ethics and Social Sciences (BLESS). 70 years of STUDIA LOGICA</i>	Uniwersytet Mikołaja Kopernika	Toruń, 22-25 listopada 2023
<i>Romanian-Polish Workshop in Causation, Understanding, and Knowledge: New Perspectives and Challenges</i>	Uniwersytet Bukaresztu; Rumuńska Akademia Nauk	Bukareszt, 20 listopada 2023
<i>The Significance of Logical Models for Contemporary Science Workshop</i>	Marcin Miłkowski, Bułgarska Akademia Nauk	Warszawa, 18 września 2023
<i>European Climate Conference</i>	Polska Akademia Nauk, Akademia Leopoldina	Warszawa, 15-16 maja 2023
<i>Rare Diseases, Global Health, and Social Sciences: Counterbalancing Biomedical Reductionism</i>	Brocher Foundation (Szwajcaria), Instytut Antropologii Społecznej Austriackiej Akademii Nauk	9-11 maja 2023
<i>IWBS Conference: Politics of Justice: Text, Image, and Practice</i>	International Walter Benjamin Society; Uniwersytet SWPS	Warszawa, 27-30 września 2023
<i>Reconstructing labor market trajectories from national panel surveys. CNB-Young Advisory Board Workshop</i>	Uniwersytet Warszawski	Warszawa, 26-28 kwietnia 2023
<i>Closing Workshop of the Max Planck Partner Group for the Sociology of Economic Life</i>	Max Planck Institute for The Study of Societies	Kolonia, 5 września 2023
<i>Peripheral Perspectives: Poland's and Hungary's Intellectual Orientations in the 19th and 20th Centuries</i>		Warszawa, 24 listopada 2023
<i>Transforming status positions: exploring gender and social change</i>		Warszawa, 16 maja 2023
<i>Value change and Cultural stratification in Czechia and Poland findings and methodological remarks</i>		Warszawa, 28 marca 2023
<i>Role Models of the Polish and Hungarian Intelligentsia between East and West</i>	Research Centre for the Humanities, Institute of Philosophy	Budapeszt, 5 września 2023
<i>Dilemmas of the Polish and Hungarian Intelligentsia</i>	Research Centre for the Humanities, Institute of Philosophy	Budapeszt, 21 marca 2023
<i>The Use of Panel Data in Studying Social Inequality and Political Behaviour</i>	Nuffield College, Oxford University	Oxford, 5 czerwca 2023
<i>The Loss and Recovery of the World</i>	Uniwersytet Warszawski	Warszawa, 6-7 listopada 2023
<i>Witnessing the Now: Challenges of Emergency Documenting and Archiving in Comparative Perspective</i>	Centrum Mieroszewskiego, PTHM	Warszawa, 22-24 lutego 2023
<i>Ethics of Rapid Response in Research and Documentation: From Pandemic to Invasion</i>	Centrum Historii Miejskiej	zoom, 15 listopada 2023

Nazwa/tytuł konferencji	Współorganizatorzy	Miejsce konferencji
<i>Interdisciplinary Corruption Research Forum</i>	University of Barcelona	Barcelona, 15-17 czerwca 2023
KRAJOWE		
<i>Naborowski poeta – tłumacz – epistolograf – uczestnik wielkiej historii</i>	IBL PAN	Warszawa, 23 listopada 2023
<i>Rzecznictwo NGO w czasach polaryzacji</i>	Stowarzyszenie Klon/Jawor	Warszawa, 31 marca 2023
<i>Metodologiczne Inspiracje 2023: Badania Ilościowe w Naukach Społecznych — Wyzwania i Problemy</i>	Komitet Socjologii PAN	Jabłonna, 21-22 września 2023
<i>Historie Mówione Nowoczesności – prezentacja projektu</i>	Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie	Warszawa, 6 czerwca 2023
<i>Relacje władzy w praktykach badawczych w socjologii płci</i>	Sekcja Socjologii Płci PTS	Warszawa, 30 listopada – 1 grudnia 2023
<i>Obywatelskość aktywna: ideały, wzory, praktyki</i>	Narodowy Instytut Wolności – CRSO	Warszawa, 15 marca 2023
<i>Autorytaryzm zagrożony. białoruski reżim po wyborach 2020 roku: kondycja i perspektywy transformacji</i>		Warszawa, 16 listopada 2023

1.12. Wykłady i referaty wygłoszone przez pracowników IFiS PAN w kraju

1.12.1. Organizacja i prowadzenie sesji na kongresie, konferencji, symposium lub seminarium o zasięgu ogólnokrajowym

Imię i nazwisko	Tytuł sesji	Tytuł kongresu, konferencji, symposium, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto
Dariusz Brzeziński, Anna Turner, Kamil Filipek	How ai is changing the world?	AI OPEN DAY	UMCS	Lublin 18.06.2023
Dariusz Brzeziński	Living with AI in Dark Times: Rethinking Algorithmic Prediction, Agency and Autonomy	Living with AI in Dark Times: Rethinking Algorithmic Prediction, Agency and Autonomy	IFiS PAN	Warszawa 21.06.2023
Antonina Ostrowska	Sesja plenarna	Socjologia medycyny – promocja zdrowia – wellbeing	Sekcja Socjologii i Zdrowia i medycyny PTS	Wrocław 23.09.2023
Dariusz Przybysz	Sesja I. Wykorzystanie badań panelowych, przekrojowych i administracyjnych	Metodologiczne Inspiracje 2023: Badania Ilościowe w Naukach Społecznych – Wyzwania i Problemy	IFiS PAN	Jabłonna 21- 22.09.2023
Seweryn Blandzi, Wojciech Wrotkowski	Byt i metafizyka w nowożytnej myśli niemieckiej	Byt – partycypacja – predykacja w metafizyce	IFiS PAN, Polskie Towarzystwo Filozofii Systematycznej (PTFIS)	Modzele-Bartłomiejek/Warszawy 10- 11.06.2023
Seweryn Blandzi, Wojciech Wrotkowski	Filozofia współczesna wobec metafizyki i ontologii	Fundamenty filozofii: metafizyka – ontologia – metoda – prawda	IFiS PAN, Polskie Towarzystwo Filozofii Systematycznej (PTFIS)	Bukowina Tatrzańska 23- 24.06.2023
Katarzyna Wyrzykowska	Prowadzenie i moderowanie sesji nr 3 „Realizacja badań porównawczych międzykrajowych i kwestie doboru próby”	Metodologiczne Inspiracje 2023: Badania Ilościowe w Naukach Społecznych — Wyzwania i Problemy	IFiS PAN, KS PAN	Jabłonna 21- 22.09.2023
Dorota Zygmuntowicz	Historia Filozofii Starożytnej	12 Ogólnopolski Zjazd Filozoficzny	Uniwersytet Łódzki	Łódź 12- 15.09.2023

1.12.2. Wykłady i referaty wygłoszone na krajowych kongresach, konferencjach, sympozjach lub seminariach (zapowiedziane w programie)

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto
Katarzyna Andrejuk	Fala solidarności, morze potrzeb. Ukraińska diaspora o pomaganiu uchodźcom z perspektywy roku wojny	Konferencja "Migracje w obliczu wielkich zmian społecznych – wyzwania dla teorii i praktyki"	Uniwersytet w Białymstoku / KBNM	Białystok 22.09.2023
	Mobilizacja diaspor: jak społeczności imigranckie organizują pomoc w czasach wojen i kryzysów?	Festiwal Nauki w Warszawie	Festiwal Nauki	Warszawa 23.09.2023
Alicja Bielak	„My, błędni rycerze” – korespondencja Daniela Naborowskiego z Thomasem Morayem	Naborowski poeta – tłumacz – epistolograf – uczestnik wielkiej historii	IFiS PAN, IBL PAN	Warszawa 23.11.2023
Agata Bielik-Robson	Widma Derridy	Szkoła Metafizyczna	IFiS PAN	Sokołowsko 25.07.2023
	Dylematy oświecenia, czyli co po Kancie w czasie marnym	Festiwal Filozofii	Fundacja Koherencje	Bydgoszcz 28.11.2023
Piotr Binder	Wywiady online w podłużnych badaniach jakościowych – doświadczenia badawcze w perspektywie krytycznej	X Transdyscyplinarne sympozjum badań jakościowych „Krytyczne badania jakościowe dla lepszego świata”	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Socjologii Jakościowej i Symbolicznego Interakcjonizmu	Ustka 13-16.06.2023
	Czy AI zmieni oblicze badań jakościowych w naukach społecznych?	Społeczne i etyczne aspekty rozwoju i wykorzystania sztucznej inteligencji	UKSW	Warszawa 24.10.2023
	Praca zdalna młodych dorosłych w świetle jakościowych badań longitudinalnych	Pokolenia i zmiana społeczna. Seminarium im. Prof. Krystyny Szafraniec	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Socjologii Młodzieży i Edukacji	Toruń 15.12.2023
Krzysztof Bogucki	The Pretense Theory of Understanding Nonsense	XI Polski Zjazd Filozoficzny	Uniwersytet Łódzki	Łódź 09-14.09.2023
Henryk Domański	Wizje rozwoju Polski – sens przemian	Forum Ekonomiczne	Instytut Studiów Wschodnich	Karpacz 05.09.2023
	Wybory Polaków – co okaże się dla nich najważniejsze w 2023 roku?	Forum Ekonomiczne	Instytut Studiów Wschodnich	Karpacz 06-07.09.2023
Paweł Dybel	Myślenie subwersywne i zmierzch myślenia krytycznego	Parergon jako metafora współczesnego świata. Filozofia, estetyka, sztuka”	UMCS Instytut Filozofii	Zakopane 29.05-01.06.2023
	Sztuczna inteligencja – błogosławieństwo czy zagrożenie dla człowieka i jego kultury?	II Festiwal Filozofii	Fundacja Koherencje	Bydgoszcz 24-26.11.2023
	Czy istnieje postęp w filozofii?	II Festiwal Filozofii	Fundacja Koherencje	Bydgoszcz 24-26.11.2023

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto
	Poetycki świat na opak Wisławy Szymborskiej	Szymborska redakcyjnie	Redakcja „Teksty Drugie” Instytut Badań Literackich	Warszawa 14-15.12.2023
Piotr Filipkowski	„Dzieci opowiadają o wojnie: praktyki, teorie, metodologie” – głos w dyskusji	„Własne głosy” dzieci? Dziecięce autobiografie	Muzeum Warszawy	Warszawa 16-17.11.2023
	Historie mówione w polu historii sztuki – perspektywa socjologiczna	Historie Mówione Nowoczesności – prezentacja projektu	Muzeum Sztuki Nowoczesnej	Warszawa 06.06.2023
Gábor Fölköli	Természeti-filozófia és teológia határán: Johann Sperling Synopsis physica (1640) című tankönyvének használatá margójegyzetek és egy eperjesi kézirat tükrében	A könyv a kora újkori Kárpát-medence művelődésében	BTK Irodalomtudományi Intézet, Budapest	Sárospatak 06.- 09.09.2023
Dariusz Gawin	Miejsce PRL w historii Polski – obok Królestwa Kongresowego?	W kręgu Jerzego Giedroycia	Wydział Historyczny Uniwersytetu Łódzkiego, Centrum Jerzego Giedroycia	Łódź 08.11.2023
	Maurycy Mochnacki – polski przypadek puerilizacji polityki	VII Festiwal Teologii Politycznej – Krytyk, Filozo, Powstaniec: Maurycy Mochnacki	Teologia Polityczna	Warszawa 17.10.2023
	Patriotyzm dzisiaj	Patriotyzm (nie)nowoczesny?	Kongres Niepodległa	Warszawa 12.01.2023
	Kultura PRL – korzenie współczesności?	Zamek Królewski – Debaty	Zamek Królewski w Warszawie	Warszawa 17.04.2023
	Komentarz	Dyskusja wokół referatu B. Cisek (University College Cork, Irlandia), Promoting democratic competence in diverse society: teaching migration in the classroom	Zakład Społeczeństwa Obywatelskiego IFiS PAN	Warszawa 19.04.2023
Andrzej Gniazdowski	The Foundations of State from the Perspective of Realist Phenomenology	XII Polski Zjazd Filozoficzny	Uniwersytet Łódzki	Łódź 11-16.09.2023
Maria Gołębiowska	Fenomenologia architektury – konstytucja obiektu w przestrzeni	Konferencja z cyklu „W poszukiwaniu ukrytej fenomenologii”	Uniwersytet Papieski JP II w Krakowie	Kraków 22-23.05.2023
	Hermeneutyka ogólna Friedricha Schleiermachera jako koncepcja przekładu międzykulturowego	XII Polski Zjazd Filozoficzny	Polskie Towarzystwo Filozoficzne, Uniwersytet Łódzki	Łódź 11-16.09.2023
	Alfred North Whitehead – metafizyka od esencji poza esencjalizm?	Letnia Szkoła Filozofii IFiS PAN „Metafizyka dziś. Pytania, kierunki i	Instytut Filozofii i Socjologii PAN	Wałbrzych – Sokołowsko 27-31.07.2023
	Alfred North Whitehead – koncepcja procesu i pytania metafizyczne	perspektywy metafizyki współczesnej”		

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto
Magdalena Grabowska	Tradycyjne ścieżki uznania, badania zaangażowane i relacje władzy-płci w akademii i poza nią. Przykład badań i debaty nad procesami de i re-demokratyzacji w Polsce 2023	Relacje władzy w praktykach badawczych w socjologii płci	Sekcja Socjologii Płci, PTS	Warszawa 30.11-01.12.2023
Dorota Hall	Równość zinstytucjonalizowana: Plany Równości Płci i doświadczenia uczelni w Polsce	Równość zinstytucjonalizowana: Plany Równości Płci i doświadczenia uczelni w Polsce	Sekcja Socjologii Płci PTS	online 25.01.2023
Agnieszka Haska	„Między interpretacją a manipulacją. Co nam mówią źródła i co my mówimy za ich pomocą”	„Nauczanie z użyciem relacji w XXI wieku”	Muzeum Historii Żydów Polskich Polin	Warszawa 24-28.07.2023
	Wśród morza ruin. Kształtowanie narracji o II wojnie światowej w dyskursie publicznym wojennym i powojennym.	Letnia Akademia im. Samuela i Edith Fleischmanów	Auschwitz Institute for the Prevention of Genocide and Mass Atrocities	Oświęcim 02.-05.07.2023
	„Odżyźnić Warszawę”. Antysemickie grzechy polskiej fantastyki.	SF@PL. Od początków do roku 1918.	Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej	Katowice 08.12.2023
Urszula Jarecka	Kultura wizualna wobec społecznych wyzwań pandemii Wybrane przykłady z mediów instytucjonalnych i społecznościowych	Seminarium Zakładu Socjologii Teoretycznej	Zakład Socjologii Teoretycznej IFiS PAN	Warszawa 20.02.2023
	Kulturowa odmienność versus uniwersalizm. Bariery popularyzacji kultury	Promocja kultury polskiej za granicą Osiągnięcia i wyzwania	Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie	Kraków 29.11.2023
Marta Karkowska	Indywidualne i społeczne praktyki konstruowania pamięci o pandemii Covid-19 w Polsce	IV Polska Konferencja Pamięcioznawcza	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	Poznań 12-14.10.2023
Joanna Klimczyk	Two overlooked problems for standard contextualist semantics for epistemic modals and a new contextualist solution to them	12 Polski Zjazd Filozoficzny	Uniwersytet Łódzki, Polskie Towarzystwo Filozoficzne, Komitet Nauk Filozoficznych PAN	Łódź 11-16.09.2023
Katarzyna Kremplewska	Wprowadzenie do myśli politycznej G. Santayany	12 Polski Zjazd Filozoficzny Łódź	Uniwersytet Łódzki	Łódź 11-16.07.2023
	Materia i duch. Wprowadzenie do ontologii George'a Santayany	Fundamenty filozofii: metafizyka – ontologia – metoda – prawda	Towarzystwo Filozofii Systematycznej	Bukowina Tatrzańska 24-26.06.2023
Valentina Lepri	The early modern student galaxy: manuscript sources, approaches, and research paths	IV warsztaty projektu Efontes. elektroniczny korpus polskiej łaciny średniowiecznej	Instytut Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk	Kraków 13-14.04.2023
Piotr Lichacz	O szacunku	Zjazd Filozoficzny	Uniwersytet Łódzki	Łódź 11-16.09.2023

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto
Mira Marcinów	Pisanie o chorobie. Choroba w pisaniu.	Ogólnopolska Konferencja Naukowa: Chorobopisanie. Narracje maladyczne w literaturze i kulturze.	Uniwersytet Jagielloński	Kraków 24-26.05.2023
	Historia histerii a badania nad nieświadomymi procesami poznawczymi	Różnorodne umysły	Uniwersytet KUL, UMK	Kazimierz Dolny 06-09.09.2023
	Histeria – kontestacja czy konserwacja zastanego porządku?	IX Otwarte Seminarium Filozoficzno-Psychiatryczne pt. „Edukacja i wartości”	Uniwersytet Warszawski	Warszawa 26.11.2023
	„Edukacja i wartości we współczesnej psychiatrii – dziedzictwo Dąbrowskiego?”	IX Otwarte Seminarium Filozoficzno-Psychiatryczne pt. „Edukacja i wartości”	Uniwersytet Warszawski, OSFP	Warszawa 26-27.11.2023
Anna Martin	Nauka normalna – między ucieleśnieniem i usytuowaniem	XII Polski Zjazd Filozoficzny	Instytut Filozofii Uniwersytetu Łódzkiego	Łódź 11-16.09.2023
Mariusz Mazurek	Jak myśli SI – granice kreatywności SI	Sztuczna inteligencja w biznesie	Wydział Zarządzania Politechniki Lubelskiej	Puławy 25.10.2023
Zbigniew Mikołajko	Żar mistyczny, żar bałwochwalczy	Miłość ratująca myślenie	Wydział Filozofii Chrześcijańskiej UKSW	Warszawa 06.06.2023
Marcin Miłkowski	Głos w debacie: Filozofia wobec wyzwań dzisiejszego świata i potrzeb wynikających z ludzkiej formy egzystencji	XII Polski Zjazd Filozoficzny	Instytut Filozofii UŁ, Komitet Nauk Filozoficznych PAN, Polskie Towarzystwo Filozoficzne	Łódź 11-16.09.2023
Marek Muszyński	Problematyka sprawdzianów uwagi (attention checks) w ankietach – czego musimy się dowiedzieć, by używać ich skutecznie?	Metodologiczne inspiracje	Komitet Socjologii PAN i IFiS PAN	Jabłonna 21-22.09.2023
Antonina Ostrowska	Relacja pacjent – lekarz. Problemy asymetrii i negocjowania władzy	Socjologia medycyny – promocja zdrowia -wellbeing	Sekcja Socjologii Zdrowia i Medycyny PTS, Fundacja kreatywnie dla zdrowia	Wrocław 22-23.09.2023
Fabio Parasecoli	Gastronativism, Souveranism, and Food Identity Politics	Wspólnota smaku. Jedzenie, pamięć i dziedzictwo wielokulturowości Rzeczypospolitej wielu narodów	Department of International and Political Studies, Jagellonian University	Kraków 23.06.2023
Przemysław Parszutowicz	Bibiloteka i jej filozof, czyli o zasadzie dobrego sąsiedztwa	XII Zjazd Filozofii Polskiej w Łodzi.	Uniwersytet Łódzki	Łódź 11-16.09.2023
Oksana Pochapska	Hybrid Technologies and Commemorative Practices: Propaganda Narratives in Contemporary Ukrainian and Polish Media	IV Polska Konferencja Pamięcioznawcza „Pamięć w Perspektywie postantropocentrycznej”	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Poznań 12-14.10.2023
Artur Pokropek	Odkrywanie Potencjału Danych Procesowych: Rewolucja w Pomiarze?	Konferencja Diagnostyki Edukacyjnej	PTDE	Łódź 22-24.09.2023

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto
Anna Radkiewicz, Alan Żukowski, Joshua Dubrow	Pandemia Covid-19 jako „moment szaleństwa”: wolność czy kontrola? Analiza reakcji polskiego rządu	Nowa władza komunikacji: Aktorzy, przestrzenie, techniki	SBKS PTS	Łódź 21-22.09.2023
Mikołaj Ratajczak	Kryzys prawa wartości opartej na pracy: strukturalny mechanizm utowarowienia w późnym kapitalizmie	Utowarowienie polityki vs polityka utowarowienia. Koncepcje – Praktyki – Konsekwencje	WNPiSM UW	Warszawa 16.05.2023
	What is a crisis of culture? Towards a history of the concept	XII Ogólnopolski Zjazd Filozoficzny	Uniwersytet Łódzki; Polskie Towarzystwo Filozoficzne; Komitet Nauk Filozoficznych PBN	Łódź 11-16.09.2023
Andrzej Rychard	Zarządzanie i nauka: jak pokonać niepewność i deficyt zaufania (Keynote Speaker)	Kierunki rozwoju współczesnego zarządzania w nauce i biznesie	Politechnika Rzeszowska	Rzeszów 21-22.09.2023
	Ludzie wobec systemów. Polskie dziś i jutro	Wykład inauguracyjny nowego roku akademickiego dla Wydziału Socjologii i Pedagogiki SGGW-AR	Politechnika Rzeszowska	Warszawa 04.10.2023
	Udział w panelu	Kongres Europejskiego Forum Nowych Idei	Konfederacja Lewiatan	Sopot 13.10.2023
Imran Sarihasan	Vulnerability of Statelessness: The Struggle and Resilience of Entrepreneurs	Vulnerability, Intersectionality, Migration Conference	Collegium Civitas, IFiS PAN	Warsaw 05.12.2023
Zbigniew Sawiński, Anna Kiersztyn	Ogólny schemat harmonizacji danych z badań panelowych	Metodologiczne Inspiracje 2023. Badania ilościowe w Naukach Społecznych — Wyzwania i Problemy	Komitet Socjologii PAN, IFiS PAN	Jabłonna 21-22.09.2023
Daniel Sobota	Kontekstualne zwroty w humanistyce współczesnej jako wyzwanie polityczne	Parergon jako metafora współczesnego świata. Filozofia, Estetyka, Sztuka	UMCS	Zakopane 31.05.- 01.06.2023
	Perfoman	12. Polski Zjazd Filozoficzny w Łodzi	Uniwersytet Łódzki	Łódź 11-16.09.2023
Justyna Straczk	Dlaczego dusze proszą o jedzenie? O wspomnianiu zmarłych na Grodzieńszczyźnie	Dziady. Spotkanie żywych i umarłych.	Muzeum Etnograficzne, Fundacja Eviva L'Arte,	Warszawa 06.11.2023
Anna Turner	ChatGPT, BARD, ERNIE – czy algorytmy sztucznej inteligencji to uczeni cyfrowego jutra?	Społeczne i etyczne aspekty rozwoju i wykorzystania sztucznej inteligencji.	Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego	Warszawa 24.10.2023
Sylwia Wilczewska	Existential uncertainty and the paradox of accidental meaning	In Search of the Meaning of Life	Uniwersytet Gdański	Gdańsk 16-17.06.2023
	Sceptycyzm psychologiczny u Izydory Dąbskiej a problem praktycznego agnostycyzmu	XII Polski Zjazd Filozoficzny	Uniwersytet Łódzki	Łódź 11-16.09.2023

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto
Wojciech Wrotkowski	Dlaczego w objaśnieniach myśli przedsokratejskiej warto stale uwzględniać najważniejsze publikacje poprzedzające Die Fragmente der Vorsokratiker Hermanna Dielsa?	Byt – partycypacja – predykcja w metafizyce	IFiS PAN, Polskie Towarzystwo Filozofii Systematycznej (PTFIS)	Modzele-Bartłomieje k/Warszawy 10-11.06.2023
	Metafizyczne i metodologiczne presupozycje w egzegezach i przekładach myśli presokratyków	Fundamenty filozofii: metafizyka – ontologia – metoda – prawda		Bukowina Tatrzańska 23-24.06.2023
Anna Wylegała	„To było już tak dawno temu”: jak zmieniają się ukraińskie opowieści o wojnie i uchodźstwie (2022-2023)	Polska Konferencja Pamięcioznawcza	UAM	Poznań 14-16.10.2023
	Głos w debacie plenarnej	Polskie ziemiaństwo w służbie narodu- etos i wartości	Polskie Towarzystwo Ziemiańskie, Muzeum Przyrody – Dwór Lutosławskich w Drozdowie	Łomża 20.10.2023
	Głos w debacie	Wyrok na ziemiaństwo – 80 lat od komunistycznej reformy rolnej	IPN, Fundacja Włodków	Kraków 14.11.2023
Katarzyna Wyrzykowska	Prezentacja wyników badań <i>Dystynkcje Muzyczne – Gust muzyczny i stratyfikacja społeczna a procesy kształtowania się stylów życia Polaków</i>	FESTIWAL INSUMMIT 2023	PTBRiO, OFBOR	Warszawa 26-27.09.2023
Edit Zgut-Przybylska	Informal power in Hungary and Poland – Undermining democracy in an alternative way (discussant for the keynote speech delivered by Professor Renata Uitz)	Inauguration of the 2023-2024 Academic Year	IFiS PAN, ISP PAN, IP PAN	Warsaw 08.10.2023
	Tilting the playing field with informal power while avoiding EU scrutiny, in Hungary and Poland	Rooftop seminar of the De and Redemocratization working group at CEU DI	CEU DI	Warsaw 20.03.2023
Tomasz Żółtak	Style odpowiedzi na pytania samoopisowe jako źródło obciążenia wyników regresji (latentnej)	Metodologiczne Inspiracje 2023: Badania ilościowe w Naukach Społecznych – Wyzwania i Problemy	IFiS PAN	Jabłonna 21-22.09.2023
	Nowe kierunki rozwoju polskich wskaźników EWD	XXIX Konferencja Diagnostyki Edukacyjnej	Polskie Towarzystwo Diagnostyki Edukacyjnej	Łódź 22-24.09.2023

2. PROJEKTY BADAWCZE

2.1. Projekty badawcze finansowane przez Narodowe Centrum Nauki

2.1.1. Projekty własne – OPUS

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Dystynkcje muzyczne. Gust muzyczny i stratyfikacja społeczna a procesy kształtowania się stylów życia Polaków	prof. dr hab. Henryk Domański	03.01.2018-02.01.2023
Przemiany „polskiego jedzenia” w kosmopolitycznym pejzażu jedzeniowym	dr Fabio Parasecoli	10.08.2018-09.02.2023
Europeizacja polityki ochrony przyrody w ujęciu teorii instytucji – Zarządzanie transnarodowymi populacjami wilka w Polsce, w Niemczech i na Białorusi	dr Krzysztof Niedziałkowski	02.10.2018-01.10.2023
Genetyczna fenomenologia doświadczenia osobowego. Interdyscyplinarny potencjał transcendentalnej filozofii Edmunda Husserla	dr bab. Jagna Brudzińska	14.01.2019-13.01.2023
Międypokoleniowe transakcje: praca relacyjna i moralne ramy w transferach majątku od rodziców do ich dorosłych dzieci	dr hab. Marta Olcoń-Kubicka	2.01.2019-1.01.2024
Przekształcanie relacji między państwem o obywatelem. Instytucjonalizacja podatku dochodowego w Polsce po 1989 roku	prof. dr hab. Andrzej Rychard	1.03.2019-28.02.2024
Dynamika niepewności zatrudnienia młodych: uwarunkowania, trajektorie i skutki w perspektywie porównawczej	dr hab. Anna Kiersztyn (dr hab. Zbigniew Sawiński, IFiS PAN) – <i>umowa konsorcjum</i>	1.10.2019-30.09.2024
Między pomocą a zagrożeniem. „Ukrywanie się w Warszawie po „aryjskiej stronie“: 1940-1945 – faza II. Rozwój i kontynuacja	prof. dr hab. Barbara Engelking	01.09.2020-31.08.2025
Style odpowiedzi w danych samoopisowych: konsekwencje, sposoby zapobiegania, źródła	dr hab. Artur Pokropek	15.09.2020-14.09.2024
Fenomenologia państwa. Wprowadzenie krytyczno-historyczne	dr hab. Andrzej Gniazdowski	02.06.2022-01.11.2025
„Emerytury groszowe” w kontekście poczucia sprawiedliwości społecznej oraz celów polityki emerytalnej – wielowymiarowa analiza socjologiczna	dr Danuta Życzyńska-Ciołek	01.02.2022-31.01.2025

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Kształtowanie społeczeństwa postpandemicznego w Polsce. Protest uliczny w dobie Covid-19	dr hab. Joshua Dubrow	03.10.2022-02.10.2025
Structures and Futures”: Polskie Badanie Panelowe POLPAN 1988-2023	dr hab. Irina Dubrow	19.01.2023-18.01.2026
„Made in Iraq”: urbanistyka, odbudowa i zmiana w dobie międzynarodowych sankcji	dr Dorota Woroniecka-Krzyżanowska	02.10.2023-01.10.2027

2.1.2. Projekty badawcze realizowane przez osobę rozpoczynającą karierę naukową posiadającą stopień naukowy doktora – SONATA, SONATINA oraz na powołanie nowego zespołu – SONATA BIS

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Przemoc, ciągłość i zmiana. Społeczności lokalne na polskiej prowincji pod okupacją niemiecką i tuż po niej	dr Łukasz Krzyżanowski	14.09.2018-13.09.2023
Antropologia chorób rzadkich. Studium regionu Morza Bałtyckiego	dr hab. Małgorzata Rajtar	07.05.2018-06.11.2023
Międzygeneracyjna ruchliwość społeczna a zdrowie: analiza danych podłużnych na poziomie indywidualnym w przekroju międzynarodowym	dr Alexi Gugushvili	4.11.2019-3.11.2023
Laboratorium badawcze cyfrowych nauk społecznych	dr hab. Artur Pokropek	1.10.2022-30.09.2026
Problem praktycznego agnostycyzmu w filozofii religii	dr Sylwia Wilczewska	15.12.2022-14.12.2024
Współczesne wymiary nostalgii: w poszukiwaniu nowych ram teoretycznych	dr Dariusz Brzeziński	03.10.2022-02.10.2025
Jak zrozumieć niedorzeczność? Rola wyobraźni w Traktacie logiczno-filozoficznym Ludwiga Wittgensteina	dr Krystian Bogucki	23.09.2022-22.09.2025
Wybrane Problemy Etyczne w Regulacji Autonomicznych Systemów Bojowych	dr Maciej Zając	23.09.2022-22.09.2025
Dynamika wyborcza w czasie erozji demokracji: partie, wyborcy i zmieniające się osie konfliktów	dr Melisse Laebens	11.12.2023-10.12.2026

2.1.3. Projekty realizowane przez osoby rozpoczynające karierę naukową nieposiadające stopnia naukowego doktora – PRELUDIUM, PRELUDIUM BIS

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Przemiany stylu życia polskiej klasy średniej – dwadzieścia lat później. Mechanizmy międzypokoleniowej transmisji stylu życia	mgr Magdalena Bielińska	1.03.2019-30.11.2023
Sprawiedliwość procedur a miejskie ubóstwo energetyczne	mgr Jan Frankowski	03.02.2020-02.02.2023
Kościół, Państwo i “Rosja-Moja Historia”: Opowieść o narodowej historii i legitymizacja reżimu Władimira Putina	mgr Ekaterina Vladimirovna Klimenko	10.02.2020-09.02.2024
Ku 'fenomenologii głębi' zindywidualizowanego ucieleśnienia	dr hab. Jagna Brudzińska	1.10.2020-30.09.2024
Idea Apocalypticum seu Apocalypsis Stanisłai Orichovii, czyli eschatologiczno-polityczny apokryf przypisywany Stanisławowi Orzechowskiemu. Edycja, przekład, interpretacja	mgr Jakub Wołak	26.01.2021-25.01.2025
Semantyka z szarych komórek: Jak mechanizmy reprezentacyjne mózgu nadają własności semantyczne reprezentacjom strukturalnym?	dr hab. Marcin Miłkowski	1.10.2022-30.09.2025
Przestrzeń miejska, bezpieczeństwo i opieka. Jakościowe studium trajektorii życiowych młodych kobiet w Argentynie	mgr Anna Bednarczyk	10.01.2022-09.01.2024
Badanie użycia pojęcia „komunikacja” w biologii i naukach o poznaniu	lic. Wiktor Rorot	19.01.2023-18.01.2026

2.1.4. Projekty międzynarodowe (niewspółfinansowane) – FOREST VALUE, CHANSE

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Procesy uczenia się dla realizacji wielorakich celów polityki leśnej w kontekście stresu i zaburzeń klimatycznych	dr hab. Krzysztof Niedziałkowski	09.05.2022-08.05.2025
Automatyzacja polityk społecznych – infrastruktury algorytmiczne na rzecz dobrobytu w Europie	dr Karolina Sztandar-Sztanderska	28.10.2022-27.10.2025

2.1.5. Działanie naukowe – MINIATURA

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Wieczne powroty do ojczyzny – projekty tożsamości narodowych proponowane przez organizacje polskiej diaspory w Wielkiej Brytanii i Irlandii w czasach kryzysu	dr Marcin Ślarzyński	03.10.2022- 02.10.2023

2.2. Projekty badawcze finansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

2.2.1. Narodowy Program Rozwoju Humanistyki

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Umiejdzynarodowienie monografii Wojciecha Wrotkowskiego pt. „Jeden wieloimienny. Bóg Heraklita z Efezu”	dr Wojciech Wrotkowski	14.02.2018- 13.02.2024
Przekład na język polski, krytyczne opracowanie, redakcja, przygotowanie do druku oraz wydanie rozprawy Ernsta Cassirera pt. „Individuum und Kosmos in der Philosophie der Renaissance”	dr hab. Przemysław Parszutowicz	23.04.2020- 22.12.2023
Przygotowanie polskiej edycji cyklu „Homo sacer” Giorgio Agambena	dr Mikołaj Ratajczak	22.05.2018- 21.11.2023
Tłumaczenie na język niemiecki oraz publikacja monografii Daniela R. Soboty pt. „Narodziny fenomenologii z ducha pytania. Johannes Daubert i fenomenologiczny rozruch” (Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2017)	dr hab. Daniel Sobota	24.08.2018- 23.08.2023
Poeta, medyk, dyplomata na dworze Radziwiłłów. Edycja krytyczna korespondencji Daniela Naborowskiego	dr Alicja Bielak	15.03.2022- 14.03.2027
Przekład na język polski, krytyczne opracowanie, redakcja, przygotowanie do druku oraz wydanie pism wojennych Maxa Schelera	dr hab. Andrzej Gniazdowski	28.03.2023- 28.03.2028

2.2.2. ESS-ERIC

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
European Social Survey as a European Research Infrastructure Consortium (ESS ERIC) (Przygotowanie, realizacja i upowszechnianie Europejskiego Sondażu Społecznego, 9 i 10 edycja)	dr hab. Paweł Sztabiński, prof. IFiS Michał Kotnarowski	1.03.2018- 28.02.2023
Europejski Sondaż Społeczny – runda 11 i 12	dr Michał Kotnarowski	01.06.2023- 30.09.2026

2.2.3. Premia na Horyzoncie

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Ze Wschodu na Zachód i z powrotem: podróże studentów i międzykulturowe tworzenie wiedzy w renesansowej Europie (1470-1620) (Premia na Horyzoncie)	dr hab. Valentina Lepri	03.06.2020- 31.10.2025

2.2.4. Rozwój czasopism naukowych

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Rozwój czasopism naukowych – Filozofia i Nauka	prof. dr hab. Małgorzata Czarnocka	02.01.2023- 31.12.2024
Rozwój czasopism naukowych – ASK. Research and Methods	dr hab. Artur Pokropek	02.01.2023- 31.12.2023

2.2.5. Perły nauki

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Kontinuum zależności decyzyjnej awansujących kobiet a posttransformacyjna autonomia podmiotowa	mgr Wiktoria Morawska	14.06.2023- 13.06.2027

2.3. Projekty finansowane przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Wzmocnienie potencjału i rozpoznawalności międzynarodowej Szkoły Doktorskiej GSSR IFiS PAN (Welcome to Poland)	dr hab. Irina Dubrow	1.06.2022- 31.05.2023

PROM – Międzynarodowa Wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej	dr hab. Irina Dubrow	1.10.2019-31.03.2023
Zrównoważony międzynarodowy wzrost w kształceniu doktoranckim: współpraca i mobilność @ GSSR (NAWA STER)	dr hab. Irina Dubrow	03.01.2022-31.12.2024

2.4. Projekty finansowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
Humanistyka i nauki społeczne dla społeczeństwa i przedsiębiorczości	dr hab. Michał Federowicz/dr hab. Irina Dubrow	09.05.2018-31.05.2023
Autorytaryzm zagrożony. Białoruski system polityczny po wyborach 2020 roku w perspektywie porównawczej [akronim: AZ-BSP]	dr Piotr Rudkouski	01.04.2022-30.09.2023
Przebudzenie Białorusi. Przemiany społeczne, polityczne i kulturowe w nowych kontekstach teoretycznych [akronim: PB-PSPK]	dr hab. Pavel Barkouski	01.01.2023-30.06.2024

2.5. Projekty finansowane przez inne instytucje krajowe

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji
24.02.2022, 5 am: Testimonies from War (Fundacja na Rzecz Nauki Polskiej)	dr Anna Wylegała	01.10.2022-31.09.2023
24.02.2022, godz. 5.00. Świadczenia wojny (Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia)	dr Anna Wylegała	15.06.2022-31.12.2023
Democratic Values in Educational Practice. The extended presence of Ukrainian children and youth in Polish schools after February 24th, 2022 r.	dr hab. Michał Federowicz	01.06.2023-30.05.2024

2.6. Projekty badawcze finansowane przez instytucje zagraniczne

Tytuł	Kierownik	Okres realizacji	Instytucja finansująca
Porozumienie między Axel Springer a IFiS PAN na wydawanie „Studia Logica”	prof. dr hab. Jacek Malinowski	2006 – bezterminowo	Springer Science+Business Media B.V.
Max-Planck Partner Group	dr Marcin Serafin	1.04.2017-31.03.2023	Max Planck

Tytuł	Kierownik	Okres realizacji	Instytucja finansująca
RIDIR: Survey data recycling: New analytic framework, integrated databases, and tools for cross-national social, behavioral and economic research	prof. dr hab. Kazimierz M. Słomczyński	1.09.2017-31.08.2023	National Science Foundation
Ze Wschodu na Zachód i z powrotem: podróże studentów i międzykulturowe tworzenie wiedzy w renesansowej Europie (1470-1620)	dr hab Valentina Lepri	1.11.2020-31.10.2025	Komisja Europejska (projekt ERC)
The Politics of European and American Single-Market Governance (SINGLEMARKETS)	dr hab, Katarzyna Andrejuk	1.11.2022-31.12.2024	ARENA Centre for European Studies, University of Oslo
Transformacja świadomości odbiorców pod wpływem mediów drukowanych w krajach poradzieckich i krajach europejskich	dr Oksana Pochapska	01.11.2022-31.10.2024	KE H2020 MSCA na podstawie umowy nr GA 847639 (PAN, PASIFIC)
Zielone prawosławie: ekologiczne nawrócenie Kościołów prawosławnych	dr Kseniya Medvedeva	01.10.2022-30.09.2024	KE H2020 MSCA na podstawie umowy nr GA 847639 (PAN, PASIFIC)
DATAFORESTS: Public Forest Governance in a Datafied Society	dr Jędrzej Niklas	01.10.2022-30.09.2024	KE H2020 MSCA na podstawie umowy nr GA 847639 (PAN, PASIFIC)
Mężczyźni, męskość i rolnictwo: podejście oparte na płci do degradacji środowiska na globalnym Południu	dr Navjotpal Kaur	01.11.2022-31.10.2024	KE H2020 MSCA na podstawie umowy nr GA 847639 (PAN, PASIFIC)
Zapśredniczone re/tworzenie wyobraźni demokratycznej w Polsce	dr Kinga Połyńczuk-Alenius	01.11.2022-31.10.2024	KE H2020 MSCA na podstawie umowy nr GA 847639 (PAN, PASIFIC)

Tytuł	Kierownik	Okres realizacji	Instytucja finansująca
Cnota i towarzyskość. Nauczanie przyjaźni we wczesnonowożytnych szkołach i uniwersytetach, 1518-1648	dr Matthias Roick	01.04.2022-31.03.2024	KE H2020 MSCA na podstawie umowy nr GA 847639 (PAN, PASIFIC)
Trwałość przedsiębiorczości imigrantów w państwach członkowskich Unii Europejskiej podczas spowolnienia gospodarczego spowodowanego Pandemią Covid-19	dr Imran Sarihasan	01.11.2022-31.10.2024	KE H2020 MSCA na podstawie umowy nr GA 847639 (PAN, PASIFIC)
“Rare Diseases, Global Health, and Social Sciences: Counterbalancing Biomedical Reductionism” (grant na organizację międzynarodowych warsztatów)	dr hab. Małgorzata Rajtar i dr E-M. Knoll (Senior Researcher, Austrian Academy of Sciences)	14.06.2022-11.07.2023	Brocher Foundation (Szwajcaria)
Niemieckie obozy koncentracyjne i ich reprezentacje – od świadectw indywidualnych do teorii socjologicznych	dr Piotr Filipkowski	01.09.2023-31.12.2025	Polsko-Niemiecka Fundacja na rzecz Nauki
After the Solidarity Wave – Civil Engagement for Ukrainian Refugees from long-term Perspective	dr Piotr Kocyba	01.10.2023-30.09.2024	International Visegrad Fund

3. PRZYNALEŻNOŚĆ DO MIĘDZYNARODOWYCH I KRAJOWYCH TOWARZYSTW NAUKOWYCH

Imię i nazwisko	Towarzystwo/organizacja, funkcja (rok przyjęcia/wyboru)
Międzynarodowe	
Bednarczyk Anna	European Sociological Assotiation RN37 Urban Sociology, board member (2021)
Bielak Alicja	The Society for Emblem Studies, Communications Officer (2022)
	Renaissance Society of America; Humanism, Philosophy, Emblems, Intellectual History, Literature (2020)
Bielik-Michalska Agata	International Franz Rosenzweig Society, presidential board (2014)
	Political Theology, edotirial board (2022)
Binder Piotr	European Sociological Association, RN36 – Sociology of Transformations: East and West, Board member (2021)
	European Sociological Association, RN17 Work, Employment and Industrial Relations; RN13 Sociology of Families and Intimate Lives; RN30 – Youth and Generation (2007)
Bogucki Krystian	Society for the Study of the History of Analytical Philosophy (2023)
Brudzińska Jagna	Society for Gestalt Theory and its Applications (GTA), Advisory Board (2017)
	Deutschen Gesellschaft für phänomenologische Anthropologie, Psychiatrie und Psychotherapie (DGAP), Członek Rady Naukowej (2014)
	The Central and East European Society for Phenomenology (CEESP) Scientific Board, Scientific Board (2019)
	Arbeitsgemeinschaft: Philosophie der Psychologie (Erlangen/Wien), Scientific Board (2020)
	gPHEN – International Network Genetic Phenomenology Scientific Coordinator, Scientific Coordinator (2011)
Brzeziński Dariusz	University of Leeds, The Bauman Institute (2016)
Bukała Marcin	Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale (SIEPM) (2006)
	Società Italiana per Studio del Pensiero Medievale (S.I.S.P.M.) (2005)

Imię i nazwisko	Towarzystwo/organizacja, funkcja (rok przyjęcia/wyboru)
Chimiak Galia	Development Studies Association Ireland, Civil Society Study Group (2017)
	International Society for Third Sector Research, Regional Networks: Europe and Neighbors (2014)
	Światowa Rada Badań nad Polonią (2020)
	Academic Network on Global Education and Learning (2018)
Czarnocka Małgorzata	International Society for Universal Dialogue, a director of the board (2018)
Dubrow Irina	Comparative Survey Design and Implementation, member of the CSDI Executive Committee (2017)
	CONSIRT- Cross-national Studies: Interdisciplinary Research and Training, Program manager (2008)
	World Association of Public Opinion Research (2018)
	Center for Slavic and East European Studies, OSU Slavic and East European Studies (2012)
	The European Academic Network on Romani Studies, Romani Studies (2013)
Dubrow Joshua	CONSIRT – Cross-national Studies: Interdisciplinary Research and Training, Project Coordinator (2008)
Dybel Paweł	Sigmund Freud Institute, Rada Naukowa (2021)
Gniazdowski Andrzej	Central and East European Society for Phenomenology (2022)
	The Nordic Society for Phenomenology (2022)
	Helmuth Plessner Gesellschaft (2012)
Gołębiewska Maria	Society for Phenomenology of Religious Experience (SoPheRe), Philosophy (2018)
	World Phenomenology Institute, Philosophy (2022)
Hall Dorota	International Study of Religion in Eastern and Central Europe Association (ISORECEA), członkini zarządu w przewidzianej przez statut stowarzyszenia funkcji byłej prezeski (2022)
Jarecka Urszula	International Visual Sociological Association (2019)
	European Sociological Association, RN05 – Sociology of Consumption (2012)

Imię i nazwisko	Towarzystwo/organizacja, funkcja (rok przyjęcia/wyboru)
Kiss Farkas	International Association of Neo-latin Studies, member of advisory board (2017)
	Renaissance Society of America, Literature (2014)
	Hungarian Research Network (HUN-REN), member of scientific board (2020)
Kościański Artur	Fudan Fellows (2017)
	Taiwan Fellowship Scholars Community, Sociology (2011)
Kremplewska Katarzyna	The George Santayana Society (2013)
Kubiak Anna	Society for Medical Anthropology, Dying and Bereavement Interest Group (2013)
Lepri Valentina	International Commission for the History of Universities, Full elected member of the Commission (2021)
	European Network on Digital Academic History, Elected member of the Advisory Committee (2021)
	Renaissance Society of America, Member of the Membership Committee (2020)
Lipszyc Adam	International Walter Benjamin Society, członek zarządu (2021)
Muszyński Marek	European Survey Research Association (2023)
Niedziałkowski Krzysztof	European Sociological Association, RN12. Environment and Society (2021)
	The International Association for Society and Natural Resources (2021)
Olcoń-Kubicka Marta	Society for the Advancement of Socio-Economics, Research Network Finance and Society (2015)
Parasecoli Fabio	Association for the Study fo Food and Society (2001)
	Institut Europeen d'Histoire et des Cultures de l'Alimentation (2003)
Parszutowicz Przemysław	Cassirer Gesellschaft (2013)
	The International Society for Gestalt Theory and Its Applications (2014)
Pochapska Oksana	ECREA (European Communication Research and Education Association), Journalism Studies (2023)

Imię i nazwisko	Towarzystwo/organizacja, funkcja (rok przyjęcia/wyboru)
Rorot Wiktor	Cognitive Science Society (2021)
	International Society for Philosophy, History, and Social Studies of Biology, Student Advisory Committee (2023)
Rychard Andrzej	COARA (2023)
Sawiński Zbigniew	European Survey Research Association, General membership (2002)
Serafin Marcin	Society for the Advancement of Socio-Economics, Economic Sociology (2015)
Słomczyński Kazimierz	International Political Science Association, Political Sociology (2002)
Straczuk Justyna	International Union of Anthropological and Ethnological Studies, Anthropology of Food and Nutrition (2014)
	International Society for Ethnology and Folklore (SIEF), Food Research (2014)
	European Association of Social Anthropologists, Anthropology of Food (2012)
Ślarzyński Marcin	Department of Political Science, Central European University, Research Affiliate (2023)
Wolak Jakub	History of Concepts Group (2023)
Wysmułek Ilona	ECPR, Steering Committee Members (2023)
Zieliński Marcin	International Social Survey Programme, Methodological Committee (2018)
	International Sociological Association, RC 33 Logic and Methodology in Sociology (2020)
	World Association for Public Opinion Research, Methodology (2020)
	International Association for Social Science Information Service & Technology (2022)
Życzyńska-Ciołek Danuta	International Sociological Association, RC11 – Sociology of Aging (2018)
Krajowe	
Adamiak Marzena	Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne, Skarbniczka (2019)
Andrejuk Katarzyna	Sekcja Socjologii Migracji Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, przewodnicząca Sekcji Socjologii Migracji (2019)

Imię i nazwisko	Towarzystwo/organizacja, funkcja (rok przyjęcia/wyboru)
Binder Piotr	Polskie Towarzystwo Socjologiczne; Sekcja Socjologii Pracy, Sekcja Socjologii Jakościowej i Symbolicznego Interakcjonizmu, Sekcja Socjologii Młodzieży i Edukacji (2007)
Bojar Hanna	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Społeczeństwa Obywatelskiego (2014)
Brudzińska Jagna	Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne, Prezes (2019)
Brzeziński Dariusz	Sekcja Socjologii Cyfrowej PTS, Vice-przewodniczący (2022)
	PTS, Sekcja Antropologii Społecznej, Sekcja Historii Socjologii (2016)
	PAU, Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych (2016)
Bukała Marcin	Kongres Mediewistów Polskich, członek Stałego Komitetu (2016)
	Towarzystwo Naukowe Prakseologii (2009)
	Naukowe Towarzystwo Tomistyczne (2019)
Chimiak Galia	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Społeczeństwa Obywatelskiego (2002)
Filipkowski Piotr	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Badań Biograficznych (2019)
	Polskie Towarzystwo Historii Mówionej (2016)
Gniazdowski Andrzej	Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne, członek zarządu (2023)
Gołębiowska Maria	Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne, Filozofia (2009)
	Polskie Towarzystwo Estetyczne, Filozofia (2007)
	Polskie Towarzystwo Filozofii Systematycznej, Filozofia (2012)
Hall Dorota	Sekcja Socjologii Płci Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, członkini zarządu (2022)
Janicka Krystyna	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Socjologia Pracy (1970)
Jarecka Urszula	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Socjologii Sztuki (2000)
Karkowska Marta	Polskie Towarzystwo Socjologiczne (2014)
Kościański Artur	PTS, Przewodniczący Sekcji Społeczeństwa Obywatelskiego (2023)
	PTS, Sekcja Społeczeństwa Obywatelskiego (1999)

Imię i nazwisko	Towarzystwo/organizacja, funkcja (rok przyjęcia/wyboru)
Kotnarowski Michał	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Oddział Warszawski (2010)
Król Zbigniew	Polskie Towarzystwo Filozoficzne, członek (2007)
Kubiak Anna	PTS, Sekcja Relacji Międzygatunkowych (2021)
Kurczewska Joanna	NAWA – Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej, członek komitetu naukowego – reprezentant nauk społecznych (2018)
	PAU – Komisja ds Zagrożeń Cywilizacyjnych, wiceprzewodnicząca Komisji (2019)
	Steering Committee SNS IFiS PAN – w projekcie Humanistyka i Nauki Społeczne dla Społeczeństwa i przedsiębiorczości, członek komitetu (2019)
Lepri Valentina	Towarzystwo Naukowe Warszawskie, Corresponding Member (2020)
Miłkowski Marcin	Polskie Towarzystwo Logiki i Filozofii Nauki, Członek Zarządu (2022)
	Komitet Nauk Filozoficznych, Zastępca Przewodniczącej (2020)
Niedziałkowski Krzysztof	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Socjologii Środowiska (2014)
Olcoń-Kubicka Marta	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Socjologii Ekonomicznej (2003)
Ostrowska Antonina	Polska Liga Walki z Rakiem, Członek Rady Naukowej (2015)
	Rada d/s Zdrowia Psychicznego Min. Zdrowia, Członek Rady (2021)
Parszutowicz Przemysław	Polskie Towarzystwo Filozoficzne (2004)
	Polskie Towarzystwo Filozofii Systematycznej im. Ludwiga Wittgensteina (2004)
Radiukiewicz Anna	Sekcja Badań Komunikacji Społecznej Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, członkini zarządu Sekcji (2023)
Rajtar Małgorzata	Polskie Towarzystwo Socjologiczne; Antropologii Społecznej, Socjologii Religii (2010)
	Polskie Towarzystwo Ludoznawcze (2014)
Rorot Wiktor	Ośrodek Badań Filozoficznych, członek zarządu (2021)
Słomczyński Kazimierz	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Socjologia historyczna (1965)

Imię i nazwisko	Towarzystwo/organizacja, funkcja (rok przyjęcia/wyboru)
Sobota Daniel	Polskie Towarzystwo Filozoficzne – Oddział Bydgoski, członek Zarządu (2020)
	Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne, Nauki Filozoficzne (2016)
Straczuk Justyna	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Antropologii Społecznej (2008)
Strzelecka Celina	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Socjologii Środowiska (2023)
Sztandar-Sztanderska Karolina	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Socjologia Pracy, Sekcja Socjologia Cyfrowa
Ślarzyński Marcin	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Członek Zarządu Oddziału Warszawskiego (2018)
Turner Anna	Sekcja Socjologii Cyfrowej Polskiego Towarzystwa Socjologicznego, Wiceprzewodnicząca sekcji (2022)
	PAU, Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych (2022)
Wrotkowski Wojciech	Polskie Towarzystwo Filozofii Systematycznej (PTFIS), Skarbnik (2023)
Wyrzykowska Katarzyna	Polskie Towarzystwo Socjologiczne, Sekcja Socjologii Sztuki (2010)
Życzyńska-Ciołek Danuta	Polskie Towarzystwo Socjologiczne; Sekcja Badań Biograficznych, Sekcja Antropologii Społecznej (2016)

4. WSPÓŁPRACA ZAGRANICZNA

4.1. Tematy badawcze realizowane w ramach umów dwustronnych Polskiej Akademii Nauk i bezpośrednich zawartych przez Instytut

Projekty badawcze podpisane na lata 2022-2025:

1. BUŁGARIA

Projekt badawczy: „The Significance of Logical Models for Contemporary Science”

Koordynator polski: Marcin Miłkowski (IFiS PAN)

Koordynator bułgarski: Doroteya Angelova (Bułgarska Akademia Nauk)

Okres trwania projektu: 2022-2024

2. BUŁGARIA

Projekt badawczy: „New Directions in the Sociology of Moral Panic”

Koordynator polski: Rafał Smoczyński (IFiS PAN)

Koordynator bułgarski: Lyuba Spasova (Bułgarska Akademia Nauk)

Okres trwania projektu: 2022-2024

3. RUMUNIA

Projekt badawczy: “Studying Collective Behavior in Poland and Romania”

Koordynator polski: Rafał Smoczyński (IFiS PAN)

Koordynator rumuński: Alexandra Elena Neagu (Akademia Rumuńska)

Okres trwania projektu: 2023-2024

4. WŁOCHY

Projekt badawczy: „Teachings and cross-border mobility of students between early modern Italy and Poland-Lithuania: a history of knowledge perspective (Nauczanie i mobilność studentów między Italią a Rzeczpospolitą Obojga Narodów we wczesnej nowożytności w perspektywie historii wiedzy)”

Koordynator polski: Valentina Lepri (IFiS PAN)

Koordynator włoski: Lorenzo Mancini (CNR – Institute for the European Intellectual Lexicon and History of Ideas)

Okres trwania projektu: 2023-2024 (przyznany w grudniu 2022 r.)

5. RUMUNIA

Projekt badawczy: “Inquiries into Model-based Scientific Explanation and Understanding”

Koordynator polski: Marcin Miłkowski (IFiS PAN)

Koordynator rumuński: Richard David-Rus (Akademia Rumuńska)

Okres trwania projektu: 2023-2025

6. WĘGRY

Projekt badawczy: “Dichotomous Identity-Generating Narratives in the 19th-20th century Polish and Hungarian Intellectual History”

Koordinator polski: Rafał Smoczyński (IFiS PAN)

Koordinator węgierski: Bela Mester (Węgierska Akademia Nauk)

Okres trwania projektu: 2020-2023

W roku 2023 zrealizowano 150 wyjazdów (181 osoby), w tym: (a) udział w szkoleniach i konferencjach międzynarodowych z referatami (b) wyjazdy w ramach porozumień dwustronnych między akademiami oraz (c) wyjazdy związane z pracami w projektach badawczych.

4.2. Wyjazdy pracowników naukowych Instytutu

1.	Navjotpal Kaur	Indie – 90 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
2.	Krzyżanowski Łukasz	Wlk. Brytania – 8 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
3.	Rajtar Małgorzata	Finlandia – 19 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
4.	Sztandar-Sztanderska Karolina	Francja – 2 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
5.	Pachocki Michał	Hiszpania – 4 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy
6.	Filipkowski Piotr	Wlk. Brytania – 3 dni Udział w warsztatach Koszt: IFiS PAN
7.	Smoczyński Rafał	Bułgaria – 7 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN
8.	Błoński Jan	Wlk. Brytania – 8 dni Kwerenda biblioteczna Koszt: projekt badawczy
9.	Malinowski Jacek	Niemcy – 23 dni Badania naukowe Koszt: projekt STUDIA LOGICA

10.	Wylegała Anna	Niemcy – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
11.	Roick Matthias	Niemcy – 2 dni Wykład na Uniwersytecie Berlińskim Koszt: projekt badawczy
12.	Smoczyński Rafał	Tunezja – 6 dni Udział w seminarium (referat) Koszt: IFiS PAN
13.	Roick Matthias	Wlk. Brytania – 4 dni Wykład gościnny Koszt: projekt badawczy
14.	Gabor Forkoli	Rumunia – 5 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy
15.	Serafin Marcin	Niemcy – 5 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
16.	Rajtar Małgorzata	USA – 28 dni Wizyta studyjna (visiting scholar) Koszt: projekt badawczy
17.	Smoczyński Rafał	Islandia – 3 dni Konsultacje w sprawie przyg. projektu Koszt: projekt badawczy
18.	Klimont Gabriel	Wlk. Brytania – 42 dni Kwerenda biblioteczna Koszt: projekt badawczy
19.	Niedziałkowski Krzysztof	Niemcy – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
20.	Solera Dennj	Włochy – 6 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy
21.	Krzyżanowski Łukasz	Francja – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszty: projekt badawczy
22.	Ślarzyński Marcin	Wlk. Brytania – 40 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
23.	Rusinek-Abarca Katarzyna Olga Hajduk	Portoryko – 9 dni Udział w konferencji (referaty) Koszt: projekt badawczy

24.	Smoczyński Rafał	Węgry – 7 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
25.	Lepri Valentina Facca Danilo Forkoli Gabor Bielak Alicja	Portoryko -8 dni Udział w konferencji (referaty) Koszt: projekt badawczy
26.	Roick Matthias	Portoryko – 8 dni Udział w konferencji (referaty) Koszt: projekt badawczy
27.	Roick Matthias	Niemcy – 4 dni Kwerenda biblioteczna Koszt: projekt badawczy
28.	Starzyński Wojciech	Francja – 10 dni Udział w konferencji (referaty) Koszt: IFiS PAN
29.	Bednarczyk Anna	Belgia – 5 dni Udział w warsztatach Koszt: projekt badawczy
30.	Niedziałkowski Krzysztof	Czechy – 6 dni Prezentacja badań projektu Koszt: strona zapraszająca
31.	Połyńczuk-Alenius Kinga	Wlk. Brytania – 10 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
32.	Połyńczuk-Alenius Kinga	Wlk. Brytania – 10 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
33.	Pachocki Michał	Japonia – 9 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
34.	Leder Andrzej	Francja – 3 dni Wizyta studyjna Koszt: BWZ PAN
35.	Kościański Artur	Tajwan – 41 dni Wizyta badawcza Koszt: IFiS + strona zapraszająca
36.	Malinowski Jacek	Niemcy – 26 dni Przygotowanie publikacji + wykład Koszt: projekt badawczy
37.	Smoczyński Rafał	Rumunia – 9 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca

38.	Filipkowski Piotr	Szwecja – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
39.	Bielak Alicja	Niemcy – 5 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy
40.	Li Olga	Hiszpania – 6 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
41.	Słomczyński Kazimierz	Malaga – 5 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
42.	Starzyński Wojciech	Belgia – 5 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
43.	Rajtar Małgorzata	Szwajcaria – 4 dni Udział w warsztatach (referat) Koszt: projekt badawczy
44.	Brzeziński Dariusz	Wlk. Brytania – 7 dni Wizyta studyjna Koszt: BWZ PAN
45.	Hawrasz Gniewomir	Włochy – 5 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy
46.	Dybel Paweł	Austria – 7 dni Udział w konferencjach (referaty) Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
47.	Bielak Alicja	Włochy – 6 dni Udział w warsztatach (referat) Koszt: projekt badawczy
48.	Rorot Wiktor	Austria – 5 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
49.	Solera Denjj	Włochy – 6 dni Udział w warsztatach Koszt: projekt badawczy
50.	Słomczyński Kazimierz Wysmułek Ilona Powalko Przemysław	USA – 8 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
51.	Miłkowski Marcin Rabiza Marcin	Czechy – 3 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca

52.	Solera Denjj	Włochy – 6 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy
53.	Jędrzej Niklas	Belgia – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
54.	Kordyzon Wojciech	Włochy – 6 dni Udział w warsztatach (referat) Koszt: projekt badawczy
55.	Jędrzej Niklas	Wlk. Brytania – 11 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
56.	Klimenko Ekaterina	USA – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
57.	Zajac Maciej	Włochy – 3 miesiące Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
58.	Lepri Valentina Forkoli Gabor Hawrasz Gniewomir Facca Danilo Kiss Gabor	Czechy – 5 dni Udział w konferencji (referaty) Koszt: projekt badawczy
59.	Dojan Thomas	Dania – Kopenhaga Realizacja projektu badawczego Koszt: projekt badawczy
60.	Zajac Maciej	Grecja – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
61.	Kotnarowski Michał	Czechy – 4 dni Spotkanie koordynatorów ESS Koszt: projekt badawczy
62.	Król Katarzyna	Dania – 41 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
63.	Wolak Jakub	Czechy – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
64.	Sztandar-Sztanderska Karolina Berdys Monika Sosnowski Sebastian Strzelecka Celina	Austria – 4 dni Udział w spotkaniu Konsorcjum projektu Koszt: projekt badawczy

65.	Kopycka Katarzyna Kiersztyn Anna	Wlk. Brytania – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
66.	Sztandar-Sztanderska Karolina	Estonia – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
67.	Binder Piotr	Hiszpania – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
68.	Wilczewska Sylwia	Litwa – 6 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
69.	Ślarzyński Marcin	Wlk. Brytania – 12 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
70.	Gugushvili Alexi	Francja – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
71.	Andrejuk Katarzyna	Islandia – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
72.	Niedziałkowski Krzysztof	USA – 18 dni Badania naukowe Koszt – projekt badawczy
73.	Li Olga	Australia – 9 dni Udział w kongresie Koszt: projekt badawczy
74.	Rabiza Marcin	Czechy – 4 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
75.	Smoczyński Rafał	Czechy – 7 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
76.	Lepri Valentina Forkoli Gabor Facca Danilo Bielak Alicja	Włochy – 5 dni Wizyty studyjne Koszt: BWZ PAN + IFiS PAN
77.	Sawiński Zbigniew	Włochy – 5 dni Udział w kongresie (referat) Koszt: projekt badawczy
78.	Olcoń-Kubicka Marta	Brazylia – 8 dni Udział w konferencji (referaty) Koszt: projekt badawczy

79.	Kordyzon Wojciech Bielak Alicja Błoński Jan	Litwa – 6 dni Kwerenda biblioteczna Koszt: projekt badawczy
80.	Kordyzon Wojciech Bielak Alicja	Niemcy – 7 dni Kwerenda biblioteczna Koszt: projekt badawczy
81.	Bogucki Krystian	Portugalia – 6 miesięcy Staż naukowy Koszt: projekt badawczy
82.	Połyńczuk-Alenius	Wlk. Brytania – 6 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
83.	Połyńczuk-Alenius	Francja – 7 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
84.	Flakus Maria	Irlandia – 7 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
85.	Muszyński Marek	Włochy – 8 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
86.	Żółtak Tomasz	USA – 7 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
87.	Ratajczak Mikołaj	Węgry – 9 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
88.	Miłkowski Marcin	Bułgaria – 7 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN
89.	Serafin Marcin	Brazylia – 8 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
90.	Kiersztyn Anna Kopycka Katarzyna	Włochy – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
91.	Rorot Wiktor	USA – 7 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
92.	Pokropek Artur	Włochy – 8 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy

93.	Kotnarowski Michał	Włochy – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
94.	Gniazdowski Andrzej	Niemcy – 6 dni Kwerenda biblioteczna Koszt: projekt badawczy
95.	Bogucki Krystian	Austria – 6 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
96.	Krzyżanowski Łukasz	USA – 6 dni Konsultacje, wygłoszenie wykładu Koszt: projekt badawczy
97.	Olcoń-Kubicka Marta	Niemcy – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
98.	Wolak Jakub	Wlk. Brytania – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
99.	Smoczyński Rafał	Węgry – 6 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
100.	Serafin Marcin	Niemcy – 9 dni Pobyty naukowy Koszt: projekt badawczy
101.	Forkoli Gabor	Węgry – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
102.	Zajac Maciej	Austria – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
103.	Wysmułek Ilona	Czechy – 5 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN + projekt badawczy
104.	Gniazdowski Andrzej	Rumunia – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
105.	Forkoli Gabor	Austria – 3 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy
106.	Lepri Valentina	Austria – 8 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy

107.	Wilczewska Sylwia	Wlk. Brytania – 14 dni Prace w proj. + referat na konferencji Koszt: projekt badawczy
108.	Sosnowski Sebastian	Niemcy – 5 dni Udział w warsztatach Koszt: projekt badawczy
109.	Wolak Jakub	Estonia – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
110.	Hawrasz Gniewomir	Austria – 3 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy
111.	Binder Piotr	Włochy – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
112.	Hawrasz Gniewomir	Włochy – 4 dni Wizyta studyjna Koszt: projekt badawczy
113.	Żukowski Alan	Włochy – 6 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
114.	Forkoli Gabor	Austria – 4 dni Udział w warsztatach Koszt: projekt badawczy
115.	Bielak Alicja	Austria – 4 dni Udział w warsztatach Koszt: projekt badawczy
116.	Rusinek-Abarca Katarzyna Hajduk Olga Hawrasz Gniewomir	Austria – 4 dni Udział w warsztatach Koszt: projekt badawczy
117.	Wylegała Anna Kochanowska Róża	Luksemburg – 4 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
118.	Wylegała Anna	Niemcy – 4 dni Udział w warsztatach Koszt: projekt badawczy
119.	Połyńczuk-Alenius Kinga	Estonia – 6 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
120.	Facca Danilo	Austria – 4 dni Udział w warsztatach Koszt: projekt badawczy

121.	Malinowski Jacek	Niemcy 30 dni Badania naukowe, udział w seminarium (wygłoszenie referatów) Koszt: projekt badawczy
122.	Fomina Joanna	Rumunia – 5 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
123.	Straczuk Justyna	Finlandia – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
124.	Wylegała Anna	Litwa – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
125.	Kotnarowski Michał	Wlk. Brytania – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
126.	Jarecka Urszula	Finlandia – 7 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
127.	Kotnarowski Michał	Portugalia – 4 dni Spotkanie robocze autorów książki Koszt: projekt badawczy
128.	Rajtar Małgorzata	Austria – 7 dni Konsultacje naukowe Koszt: projekt badawczy
129.	Kotnarowski Michał	Słowacja – 3 dni Udział w ceremonii wręczenia nagrody Słowackiej Akademii Nauk Koszt: BWZ PAN
130.	Niedziałkowski Krzysztof	Niemcy – 4 dni Warsztaty naukowe Koszt: projekt badawczy
131.	Bednarczyk Anna	Meksyk – 7 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
132.	Brzeziński Dariusz	Wlk. Brytania – 8 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
133.	Straczuk Justyna	Czechy – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN + strona zapraszająca

134.	Gugushvili Alexi	Czechy – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
135.	Smoczyński Rafał	Rumunia – 6 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
136.	Ślarzyński Marcin	Wlk. Brytania – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
137.	Woroniecka-Krzyżanowska Dorota	Irak – 15 dni Badania naukowe Koszt: projekt badawczy
138.	Nowakowski Przemysław	Czechy – 4 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
139.	Wylegała Anna	Czechy – 5 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: IFiS PAN
140.	Berdys Monika	Szwecja – 3 dni Udział w spotkaniu konsorcjum projektu. Koszt: projekt badawczy
141.	Bogucki Krystian Zakrzewska Natalia Miłkoś Szymon	Rumunia – 4 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
142.	Miłkowski Marcin	Rumunia – 3 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
143.	Parszutowicz Przemysław	Wlk. Brytania Kwerenda biblioteczna Koszt: projekt badawczy
144.	Mielewczyk Marcin Niedziałkowski Krzysztof	Słowenia – 4 dni Spotkanie projektowe Koszt: projekt badawczy
145.	Trochimczyk Iwona	Belgia – 4 dni Wizyta studyjna Koszt: IFiS PAN
146.	Jarecka Urszula Binder Piotr Turner Anna	Szwecja – 6 dni Badania naukowe Koszt: BWZ PAN + strona zapraszająca
147.	Anna Radiukiewicz Alan Żukowski	Niemcy – 3 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy

148.	Anna Wylegała	Dania – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
149.	Joshua Dubrow	Niemcy – 4 dni Udział w konferencji (referat) Koszt: projekt badawczy
150.	Marcin Serafin	Niemcy – 10 dni Pobyty naukowy Koszt: IFiS PAN

4.3. Przyjazdy pracowników naukowych z zagranicy w ramach wymiany osobowej PAN oraz na zaproszenia Instytutu Filozofii i Socjologii

Pobyty gości w IFiS PAN w ramach: (a) udział w międzynarodowej konferencji, (b) wymiany osobowej, wizyt studyjnych, prac w projekcie badawczym:

1.	Juraj Hvorecki (Czeska Akademia Nauk)	16-19 stycznia Praca nad publikacją, udział w konferencji Wymiana naukowa – porozumienie między PAN i BAN Koszt: BWZ PAN
2.	Jiri Safr, Dana Hamplowa, Klara Plecita, Dita Cernakova, Jan Klusacek (Czeska Akademia Nauk)	26-30 marca Udział w konferencji, prace nad publikacją. Koszt: BWZ PAN + IFiS PAN
3.	Sebastian Kohl (Cologne's Max Planck Institute for the Study of Societies)	14-17 czerwca Prace w ramach prowadzenia czasopisma "economic sociology..." Koszt: projekt badawczy
4.	Eva-Maria Knoll (Austriacka Akademia Nauk)	24-30 września Wizyta studyjna w ramach projektu badawczego Koszt: projekt badawczy
5.	Doroteya Angelova, Kristyan Enchev (Bułgarska Akademia Nauk)	16-20 września Prace w projekcie polsko-bułgarskim w ramach porozumienia PAN i BAN Koszt: BAN
6.	Martinez Merino (Uniwersytet w Barcelonie)	28 listopada – 2 grudnia Prace w projekcie badawczym Koszt: projekt badawczy
7.	Charles Rathkopf (Uniwersytet Bonn)	6-9 listopada Prace w projekcie badawczym Koszt: projekt badawczy

8.	Daniel Kostic, University of Leiden	12-17 czerwca Wizyta studyjna Koszt: BWZ PAN + IFiS PAN
9.	Sigrid Weigel, Alexandra Richter, Hannah Franzki, Maria da Costa	26-30 września Udział z referatami w konferencji „Politics of Justice: Text, Image, and Practice” Koszt: projekt polsko-niemiecki
10.	Natalia Pohorila	1 lipca – 31 grudnia Pobyt badawczy Koszt: „Program Wsparcia” dot. współpracy naukowej między Polską Akademią Nauk i Narodową Akademią Nauk Ukrainy
11.	Bela Mester, Gabor Kovacs, Bettina Szabados (Węgierska Akademia Nauk)	23-27 listopada Przyjazd w ramach porozumienia między PAN i WAN. Koszt: BWZ PAN + IFiS PAN

4.4. Prezentacja wyników prac naukowych za granicą

4.4.1. Organizacja i prowadzenie sesji na międzynarodowym kongresie, konferencji, sympozjum, lub seminarium (przewodniczący i sekretarz rady programowej/organizacyjnej lub funkcja równorzędna)

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (Kraj)
Marzena Adamiak	Organizator/ współorganizator sesji	Relation in Phenomenology – Phenomenology in Relation. Intra- and Interdisciplinary Perspectives” XXII. Międzynarodowa Konferencja Polskiego Towarzystwa Fenomenologicznego	Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne, IFiS PAN, Uniwersytet Warszawski, Wydział Filozofii UW	Warszawa Polska
Pavel Barkouski	Organizator/ współorganizator sesji	International Congress of Belarusian Studies	Political Sphere and the GDL Institute	Gdańsk Polska
Pavel Barkouski, Andrzej Gniazdowski	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	International Congress of Belarusian Studies	Political Sphere and the GDL Institute	Gdańsk Polska
Piotr Rudkouski	Dyskutant sesji (w programie)	Autorytaryzm zagrożony. Białoruski system polityczny po wyborach 2020 roku w perspektywie porównawczej	IFIS PAN	Warszawa Polska
Valentina Lepri, Gabor Forkoli, Alicja Bielak	Organizator/ współorganizator sesji	Renaissance Society of America Annual Meeting	RSA	San Juan Portoryko
Valentina Lepri, Gabor Forkoli, Alicja Bielak	Organizator/ współorganizator sesji	Renaissance Society of America Annual Meeting	RSA	San Juan Portoryko
Valentina Lepri, Gabor Forkoli, Alicja Bielak	Organizator/ współorganizator sesji	Renaissance Society of America Annual Meeting	RSA	San Juan Portoryko

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (Kraj)
Jagna Brudzińska	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	Relation in phenomenology phenomenology in relation intra – and interdisciplinary perspectives XXII conference of the Polish Phenomenological Association	Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne	Warszawa Polska
Galia Chimiak	Organizator/ współorganizator sesji	Promoting democratic competences in diverse societies: teaching migration in the classroom	IFiS PAN	Warszawa Polska
Irina Tomescu-Dubrow, Claire Durand	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	Comparative Survey Design and Implementation, CSDI, International Workshop	University of Granada	Granada Spain
Sam Cohn, Joshua Dubrow	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	International Sociological Association 20th World Congress	International Sociological Association	Melbourne Australia
Barbara Engelking	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	Żydzi europejscy w obliczu nieuchronności Zagłady	Polin, Centrum Badań nad Zagładą Żydów	Warszawa Polska
Piotr Filipkowski	Organizator/ współorganizator sesji	Revisiting Oral History Archives in Poland and Germany	Fern Universtaet Hagen	Warszawa Polska
Piotr Filipkowski, Jakub Gałęziowski	Organizator/ współorganizator sesji	European Social Science History Conference	International Institute of Social History, Amsterdam	Göteborg Szwecja
Gabor Forkoli, Valentina Lepri, Alicja Bielak	Organizator/ współorganizator sesji	Annual Meeting of the Renaissance Society of America	Valentina Lepri	San Juan Puerto Rico USA
Dorota Hall, Marta Kołodziejska	Organizator/ współorganizator sesji	Religions and Technologies	European Association for the Study of Religions	Wilno Litwa
Agnieszka Haska	Organizator/ współorganizator sesji	Lessons and Legacies. Bridging Disciplines, Histories, and Cultures	Holocaust Educational Foundation of Northwestern University, Masaryk Institute, Charles University, Center for Holocaust Studies at the Institute for Contemporary History (IfZ)	Praga Czechy

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (Kraj)
Agnieszka Haska, Barbara Engelking, Michał Trębacz, Krzysztof Persak, Suzanne Brown-Fleming, Tom Navon, Daniel Newman	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	„European Jews Facing the Imminence of the Holocaust”	Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN; Muzeum Holocaustu w Waszyngtonie (USHMM); Leibniz Institute for Jewish History and Culture – Simon Dubnow	Warszawa Polska
Ewa Kobylińska-Dehe	Organizator/ współorganizator sesji	Leiblichkeit, Transformation, Behandlungstechnik	Deutsche Psychoanalytische Vereinigung, Frankfurter Psychoanalytischen Institut	Frankfurt Niemcy
Michał Kotnarowski	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	How do we feel about democracy?	IFIS PAN	Warszawa Polska
Valentina Lepri, Alicja Bilelak, Gábor Forkoli	Organizator/ współorganizator sesji	The Annual Meetings of the Renaissance Society of America	Renaissance Society of America	San Juan Portorico
Barbara Engelking	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	Żydzi europejscy w obliczu nieuchronności Zagłady	Polin, Centrum badań nad Zagładą Żydów	Warszawa Polska
Krzysztof Niedziałkowski	Organizator/ współorganizator sesji	Conference of the European Chapter of the IASNR	Technische Universität Berlin	Berlin Niemcy
Kinga Polynczuk-Alenius, Jessica Gustafsson	Organizator/ współorganizator sesji	Nordmedia 2023 conference	Bergen University	Bergen Norwegia
Mikołaj Ratajczak, Christian Ferentz-Flatz	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	IWBS Conference: Politics of Justice: Text, Image, and Practice	IWBS Society; IFiS PAN; Uniwersytet SWPS	Warszawa Polska
Marcin Serafin	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	Socio-Economics in a Transitioning World: Breaking Lines and Alternative Paradigms for a New World Order	Society of Advanced Socio-Economics	Rio de Janeiro Brazylia
Karolina Sztandar-Sztanderska, Minna van Gerven, Doris Allhutter, Stefano Sacchi	Organizator/ współorganizator sesji	21st Espanet Annual Conference „Challenges for the welfare state in turbulent times”	Faculty of Political Science and International Studies at the University of Warsaw	Warszawa Polska
	Dyskutant sesji (w programie)	21st Espanet Annual Conference „Challenges for the welfare state in turbulent times”	Faculty of Political Science and International Studies at the University of Warsaw	Warszawa Polska

Imię i nazwisko	Pełniona funkcja	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (Kraj)
Anna Wylegała	Organizator/ współorganizator sesji	Lessons & Legacies	Holocaust Educational Foundation of Northwestern University, IfZ Munich, Charles University	Praga Czechy
Ilona Wysmulek, Marina Povitkina	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	ECPR General Conference	European Consortium for Political Research General Conference, ECPR GC	Prague Czech Republic
Ilona Wysmulek	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	Interdisciplinary Corruption Research Forum	ICRN and University of Barcelona	Barcelona Spain
Maciej Zając	Przewodniczący/ współprzewodniczący sesji	The Future of Military Ethics	Intern ational Society for Military Ethics – Europe	Ateny Grecja
Edit Zgut- Przybylska	Organizator/ współorganizator sesji	Workshop	CEU Democratic Institute, Andrassy University, Unhack Democracy	Budapest Hungary

4.4.2. Wykłady i referaty wygłoszone na międzynarodowej konferencji, symposium lub seminarium (zapowiedziane w programie)

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, symposium, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Katarzyna Andrejuk, Jarle Trondal	Governing Trans-border Trade within the EU and the US: The Case of the Construction Sector	Konferencja Council for European Studies, University of Iceland	Council of European Studies	Reykjavik Islandia
Katarzyna Andrejuk	The Diaspora Mobilization in the Wake of Russian Invasion of Ukraine: Community Empowerment and Forming Ukrainian Society Abroad	Konferencja IMISCOE „Migration and Inequalities. In search of answers and solutions”	IMISCOE	Warszawa Polska
	Responses of the Ukrainian Diaspora to the Russian Invasion and Refugee Inflow to Poland: from Vulnerability to Consolidation	Vulnerability – Intersectionality – Migration. Challenges and Responses.	IFiS PAN, Collegium Civitas, Sekcja Socjologii Migracji	Warszawa Polska
	Ukrainian diaspora mobilization in Poland in response to the Russian invasion of Ukraine	Konferencja “Poland: migrants’ perspectives and experiences”	University College London, School of Slavonic and East European Studies	Londyn (online) Wielka Brytania
Alicja Bielak	From Theory to Praxis: The Notebook Organized according to Jeremias Drexel's Note-taking Technique	Renaissance Society of America Conference	RSA	San Juan Portoryko
	Between Private and Public: Future Use of Students' Notebooks	Early Modern Poland-Lithuania at the Crossroads of Europe Social, Cultural, and Intellectual Transfers	European University Institute (EUI)	Florencja Włochy
	Pro et Contra: Lutheran Orthodoxy against the “New Philosophy”	Debates, Uncertainties, Multiple Truths: Scholarly Disagreement in Early Modern European Education	IFiS PAN	Warszawa Polska
Agata Bielik-Robson	The Liberation of the World: Luria, Scholem, Derrida	Spiritual Investment in the World. Modern Theologies of Worldliness	University of Nottingham	Nottingham Wielka Brytania

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	Kenosis and Tsimtsum in Comparative Perspective	Comparative Metaphysics	University of London	London-Windsor Wielka Brytania
	Exodus into Ordinary Life. Santner's Judaism as the Religion of Desublimation	Eric Santer in Perspective	University of Munich	Münich Niemcy
	Nihilism as World Politics: Benjamin's Theology of Entropy	Walter Benjamin Congress	IFIS PAN	Warszawa Polska
	The Other Within: The Marrano Difference and the Western Modernity	European Association of Jewish Studies Annual Congress	European Association of Jewish Studies, Uniwersytet we Frankfurcie	Frankfurt Niemcy
	At the Edges of the World: Bruno Schulz's Diasporic Metaphysics	American Association of Jewish Studies Annual Congress	American Association of Jewish Studies	San Francisco USA
Piotr Binder	Remote work during the COVID-19 pandemic and inequalities between men and women in families with children in longitudinal qualitative research	Interim ESA RN13 Conference: Caring families in the Global Context	European Sociological Association, RN13 Sociology of Families and Intimate Life	Madryt Hiszpania
	From Coercion to Choice. Polish Young Adults and Remote Work in longitudinal Qualitative Research	Youth in the Post-Pandemic: From Experiences of Inequalities to New Opportunities for Solidarities	European Sociological Association, RN30 Youth and Generation	Cagliari Włochy
	Changes in everyday consumption in Poland during the pandemic from the perspective of longitudinal qualitative research	New trends in consumption and beyond. A Swedish-Polish workshop	Center for Consumption Research, Gothenburg University	Gothenburg Szwecja
Krystian Bogucki	Wittgenstein's Conception of Understanding Nonsense	11th European Congress of Analytic Philosophy	University of Vienna, Central European University	Wiedeń Austria
Dariusz Brzeziński	When the Angel of History Turned His Face Around: On Retrotopia	8th „Memory, melancholy and nostalgia” International Interdisciplinary Conference	Uniwersytet Gdański	Gdańsk Polska

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Galia Chimiak	Academic Writing and Publishing	Resilient Urban Communities – RUC Consortium Conference	American University in Cairo, Egypt	Cairo Egipt
Galia Chimiak, Patrice McMahon	A Humanitarian Uprising: Polish society's response to the war in Ukraine	Migration from Ukraine in the age of war. Reception and integration of migrants in the EU and its member states	SGH Warsaw School of Economics, Center for French Culture and Francophone Studies University of Warsaw and Laboratory of Urban and Regional Migration Policies, Center of Migration Research, University of Warsaw, Warsaw, Poland	Warszawa Polska
	„I thought that Polish NGOs are like African ones”: the Polish humanitarian response to the war in Ukraine	“Ukraine changes everything”: What has the civil society response to Russia's war against Ukraine taught us about NGOs and humanitarianism?	Institute of Philosophy and Sociology at the Polish Academy of Sciences, the U.S. Fulbright Commission, the Faculty of Political Science and Journalism at the Adam Mickiewicz University, Poznan, and Grupa Zagranica, Warsaw, Poland	Warszawa Polska
	The NGO Game Revisited: Opportunities and Challenges Faced by Local Actors Responding to Russia's War in Ukraine	Witnessing the Now: Challenges of Emergency Documenting and Archiving in a Comparative Perspective	Polish Oral History Foundation, Mieroszewski Centre, IFiS PAN, Foundation for Polish Science	Warszawa Polska
Galia Chimiak	Publishing in an international journal: DO's and DON'Ts. Insight from VOLUNTAS	Do's and Don'ts of getting published	SNS PAN	Warszawa Polska
Małgorzata Czarnocka, Mariusz Mazurek	Deleuze's Conception of Virtuality Versus Virtual Computer Objects Tytuł konferencji / kongresu / sympozjum / seminarium: Cosmology Between Philosophy and Science: Deleuze, Guattari, and the Rest of Us	Cosmology Between Philosophy and Science: Deleuze, Guattari, and the Rest of Us	Laurentian University Sudbury Miasto: Ontario	Ontario Kanada

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Henryk Domański, Dariusz Przybysz, Katarzyna M. Wyrzykowska, Kinga Zawadzka	Stratification of culture: case of the homology of musical tastes in Poland Research on cultural stratification in Poland: results and methodology	Value change and Cultural stratification in Czechia and Poland findings and methodological remarks	IFiS PAN	Warszawa Polska
Henryk Domański	Best Practices in Conceptualizing and Measuring Social Class in Social and Economic Research	MET2023	Główny Urząd Statystyczny	Warszawa Polska
Irina Tomescu-Dubrow, Ilona Wysmułek, Kazimierz M. Słomczyński, Przemek Powalko, Olga Li, Yamei Tu	The Survey Data Recycling, SDR, Project	Comparative Analyses Using Multi-Source Databases: Insights from the Survey Data Recycling (SDR) Project	The Ohio State University	Columbus, OH USA
Anna Radiukiewicz, Joshua Dubrow, Alan Żukowski	Reconstructions of the Covid-19 Protests in Poland: Using Text, Pictures, and Video Data to Derive Visions of Social Change	Analyzing protest in the digital age: Challenges and opportunities in combining text and video sources	WZB Berlin Social Science Center,	Berlin Niemcy
Paweł Dybel	Influence of Emancipation Processes in Jewish Communities in Galicia at the Turn of XIX/XX Century on the Interest in Psychoanalysis	Pluralisation of Psychoanalytic Currents and Theories as Mirror of Social Change in Galicia.	IFiS PAN Medizinische Universität Wien	Warszawa Polska
	A World Still not Lost. Notes on Heidegger's Concept of Technology	Loss and Recovery of the World	Artes Liberales UW	Warszawa Polska
	Phenomenology and Psychoanalysis	Relation in Phenomenology – Phenomenology in Relation	Towarzystwo Fenomenologiczne, IFiS PAN	Warszawa Polska
Barbara Engelking	Inny rodzaj odwagi. Żydowscy cywile w powstaniu w getcie warszawskim	Żydzi europejscy w obliczu nieuchronności Zagłady	Centrum Badań nad Zagładą Żydów, Polin	Warszawa Polska

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	Historyk wobec trudnych sytuacji	Historyk wobec katastrofy	Memoriał	Warszawa Polska
Danilo Facca	The Ethical Dimension of the Disputatio in Some Sixteenth- and Seventeenth-Century Tracts	Renaissance Society of America – Annual Meeting 2023	Renaissance Society of America	San Juan Portorico
	Aristotle after Galileo: Scipione Chiaramonti's Semiotics between Physiology and Politics	The tenth Annual Meeting of Scientiae	Scientiae. Disciplines of Knowing in Early Modern Era/Institute of Philosophy of the Czech Academy of Sciences	Praga Czechy
	What Truth beyond Controversy? Johann Paul Felwinger (1616-1681) and the Disputatio academica between Philosophy and Theology	Debates, uncertainties, multiple truths: Scholarly disagreement in early modern European education	Centre for the History of Renaissance Knowledge – IFiS PAN	Warszawa Polska
Piotr Filipkowski, Aleksandra Leyk	Kurs kapitalizm. Przemiany pracy, więzi i tożsamości pracowników zakładów przemysłowych w Polsce w perspektywie biograficznej	Homo Faber: Jak pracujemy, jak pracowaliśmy?	Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW	Warszawa Polska
Piotr Filipkowski	Re-analyzing an interview with Mieczysław Świtalski (ISFLDP)	Revisiting Oral History Archives in Poland and Germany	FernuUnivesritaet Hagen, Wydział Historii UW, IFiS PAN	Warszawa Polska
	Oral History in Poland – Future Research Questions	Revisiting Oral History Archives in Poland and Germany	FernuUnivesritaet Hagen, Wydział Historii UWm IFiS PAN	Warszawa Polska
	Shipbuilders in Transformation(s) – a Polish Case	European Social Science History Conference	International Institute of Social History, Amsterdam	Goteborg Szwecja
	Forms of antisemitic violence in March 1968 – contexts, Jewish experiences and public memory (commentary)	Seminar “Jews in Poland in the Aftermath of the 1967–68 Antisemitic Campaign”	Uniwersytet Adam Mickiewicza	Poznań Polska
	Revisiting Lanzmann Project – commentary to Roma Sendyka	2nd Balzan Bystanding Workshop & Lecture	Uniwersytet Jagielloński, Bielefeld University, International Balzan Foundation	Kraków Polska
	Risk management in times of political uncertainty	International research engagement – risks, responsibilities and approaches	UK Universities & UK Science and Innovation Network	Londyn Wielka Brytania

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	Oral history vs. expert interview – preliminary considerations in the context of Unlike Refugees project	Unlikely Refugee – mid term seminar	Masaryk Institute and Archives of the Czech Academy of Sciences	Praga (online) Czechy
Maria Flakus, Piotr Koc, Hubert Plisiecki, Artur Pokropek	Behind Beliefs: Collective Narcissism, Political Orientation, and Belief in Disinformation in the time of War in Ukraine	ISSID 2023 Conference	International Society for the Study of Individual Differences (ISSID); Queen's University in Belfast	Belfast Irlandia Północna Wielka Brytania
Joanna Fomina	Warring for Peace: Russian Migrant Dissidents Resorting to Violent Means of Resistance	Exploring the New Exodus from Russia: Migration, Adaptation and Transnational Engagement	Centre for Eastern European and International Studies, ZOIS, Berlin	Berlin Niemcy
	Engaging the Ukrainian Diaspora	IMISCOE Annual Conference	IMISCOE, Uniwersytet Warszawski	Warszawa Polska
	Voice after Exit: Russian Diaspora's Engagement in Anti-War and Pro-Democratic Activities in Europe	The War in Ukraine. Views from the (Eastern) Border of Europe	the University of Bucharest, the CEREFREA and the EHESS	Bucharest Rumunia
Gábor Förföldi	Teaching Physics for All Purposes: Aristotelian Physics, Exegesis, and Natural Theology in a Manuscript from Prešov (1644-45)	Scientiae	Scientiae	Prague Czechia
	Early Modern Disputations as Means of Knowledge Transfer: Disputations in Manuscripts	Annual Meeting of the Renaissance Society of America	Renaissance Society of America	San Juan Puerto Rico USA
Andrzej Gniazdowski	Phenomenology and Political Sciences: A Hidden Connection	W poszukiwaniu ukrytej fenomenologii	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II	Kraków Polska
	The Limits of State. Phenomenology as a Critique of the Political Experience	Phenomenology and the Limits of Experience	The University of Bucharest (ICUB) and the Romanian Society for Phenomenology	Bukareszt Rumunia
	Phenomenology and Angelology of History. Husserl and Benjamin about "what we call progress"	Politics of Justice. Text, Image, and Practice	SWPS University in Warsaw / IFiS PAN	Warszawa Polska

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	The Criticism of the Illiberal Democracy by Aurel Kolnai	Peripheral Perspectives Poland's and Hungary's Intellectual Orientations in the in the 19 th and 20 th Centuries	IFiS PAN	Warszawa Polska
Maria Gołębiowska	The Concept of Relational Coexistence in Carlos Cossio's Phenomenology of Law	The 22nd Polish Phenomenological Association Conference <i>Relation in Phenomenology – Phenomenology in Relation. Intra- and Interdisciplinary Perspectives</i>	Polskie Towarzystwo Fenomenologiczne, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, Uniwersytet Warszawski	Warszawa Polska
Magdalena Grabowska	Feminist and Queer Counterstrategies in Poland: Challenges and Prospects	Anti-Feminism and Anti-Gender Politics in Authoritarian Regimes The Role of the State, Religion, and Feminist Counterstrategies in the Near and Middle East and Eastern Europe	Herder Institute for Historical Research on East Central Europe, Marburg University	Marburg Niemcy
	Feminist mobilizations and re-democratization in Poland and Eastern Europe	Budapest Forum: Building Sustainable Democracies	Municipality of Budapest, Political Capital, Democracy Institute Central European University	Budapeszt Węgry
	From Round Table to Black Protests. Gender and the process of democratization and democratic backsliding in Poland	The gender politics of democracy protests: the path to more equality?	Democracy Institute: Inequality Working Group	Budapeszt Węgry
	udział w panelu dyskusyjnym „How do we feel about democracy in Europe”	How do we feel about democracy? Results of the European Social Survey	European Social Survey, Instytut Filozofii i Socjologii PAN, GSSR	Warszawa Polska
	Gender, social reproduction and (re)democratization processes in Poland	Transforming status positions: exploring gender and social change	Instytut Filozofii i Socjologii PAN	Warszawa Polska
Dorota Hall	Religions and technologies during Covid-19: comments on findings from Canada, Germany, Ireland and Poland	Religions and Technologies	European Association for the Study of Religions	Wilno Litwa

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	Freedom of Research in the Academic Study of Religions in Central and Eastern Europe	Religions and Technologies	European Association for the Study of Religions	Wilno Litwa
	Key insights to be included in the first independent ethics report	Finding Agreement in Return	Instytut Nauk Prawnych PAN wraz z konsorcjum projektu Finding Agreement in Return (Horizon Europe)	Warszawa Polska
Agnieszka Haska	'Only Hope for Survival'. Swiss Networks of Help for Jews from Krakow County	Lessons and Legacies. Bridging Disciplines, Histories, and Cultures	Holocaust Educational Foundation of Northwestern University, Masaryk Institute, Charles University, Center for Holocaust Studies at the Institute for Contemporary History (IfZ)	Praga Czechy
	History, Politics, and Collective Memory: The Ongoing Battle in the Landscape of the Former Warsaw Ghetto	Looking at the Ghetto... The Warsaw Ghetto Uprising: Eighty Years in Retrospect	Leibniz Institute for Jewish History and Culture – Simon Dubnow	Lipsk Niemcy
	Foreigners looking at the Holocaust	Balzan Bystanding Workshop	Bielefeld University, Uniwersytet Jagielloński	Kraków Polska
	Struggles with the Holocaust memory – Polish example	The Holocaust as a starting point. Dialogue between Lithuania and Poland	Muzeum POLIN; International Commission for evaluation of the crimes of the Nazi and Soviet occupation regimes in Lithuania; Mémorial de la Shoah	Warszawa Polska
	Auschwitz from Auschwitz – how to translate research to the general audience	EHRI Seminars Microhistories of the Holocaust	Centrum Badań nad Zagładą Żydów IFiS PAN, European Holocaust Research Infrastructure, Uniwersytet Łódzki	Łódź Polska
Gniewomir Hawrasz	Matthias Lis of Krajna and his notebooks.	Scientiae	Institute of Philosophy at the Czech Academy of Sciences and Faculty of Arts, Charles University	Praga Republika Czeska

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	Medical Discourses, Disagreements and Controversies in Sixteenth-Century Padua.	Debates, Uncertainties, Multiple Truths: Scholarly Disagreement in Early Modern European Education	Centre for the History of Renaissance Knowledge, IFiS PAN	Warszawa Polska
	Matthias Lis of Krajna – One of the Forgotten Founding Fathers of Polish Renaissance Neoplatonism?	Early Modern Poland-Lithuania at the Crossroads of Europe: Social, Cultural, and Intellectual Transfers	European University Institute	Florencja Włochy
	The Humanist Manuscript from Poznań – Deciphering Visual Strategies of Early Modern Humanists.	Visualizing Knowledge in Early Modernity Learning Practices and their Media	Centre for the History of Renaissance Knowledge, IFiS PAN	Wiedeń Austria
Urszula Jarecka	wystąpienie podczas panelu „Czy efektem obchodów setnej rocznicy odzyskania niepodległości i odbudowy polskiej państwowości jest trwała zmiana społeczna w obszarze wspólnego świętowania ważnych rocznic historycznych?”	Kongres Niepodległa	Narodowe Centrum Kultury, MKiDN	Warszawa Polska
	Challenges of the urban ecosystem transformation Contexts of the digital revolution	Luhmann Conference 2023 – EnvironmentS. Observed with Social System Theory	International University Centre Dubrovnik	Dubrownik Chorwacja
	Only “On Mice and Men”? Animal world in the stories for kids	(Un)Common Worlds III – Navigating and Inhabiting Biodiverse Anthropocenes	Oulu University	Oulu Finlandia
	Well-being vs Welfare. Paradoxes of 21st Century Consumption – prezentacja projektu	Polish-Swedish seminar on consumption in 21st century	Centrum för konsumtionsforskning (CFK, Centre for Consumption Research)	Göteborg Szwecja
Marta Karkowska	„How do we create future memories?” The experience and memory of the corona pandemic in Poland	13th Genealogies of Memory Pandemics, famines and industrial disasters of the 20th and 21st centuries	European Network Remembrance and Solidarity	Warszawa Polska

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Sarah Ahmed, Navjotpal Kaur, Malida Mookan, Sumeet Sekhon	Rethinking research approaches for the global South: an early career scholars' perspective	Canadian Association for the Study of International Development (CASID)	Federation for the Humanities and Social Sciences Annual Congress	Toronto Canada
Navjotpa Kaur	Gender dimensions of behavioral change in farmers: Towards a just transition for a just sustainability in agriculture	American Sociological Association; Session: Agriculture and Food Systems in a Warming World; Environmental Sociology Round Tables	American Sociological Association	Philadelphia USA
Ewa Kobylińska-Dehe	Mensch ohne Welt. Vor der Stummheit zur Grundmelodie der Seele	Autistoide Phänomene in Klinik und Gesellschaft	Deutsche Psychoanalytische Vereinigung	Bad Homburg Niemcy
	Wohin gehst du, Natascha? Psychoanalytisches Arbeiten mit ukrainischen Frauen in Frankfurt	16. Sommeruniversität Psychoanalyse 2023: Ohnmacht-Allmacht psychoanalytische Überlegungen	Universität Frankfurt, Frankfurter Psychoanalytischen Institut	Frankfurt am Main Niemcy
	Berührung ohne Berührung	13. Wiener Symposium „Psychoanalyse und Körper“	Sigmund Freud PrivatUniversität Wien	Wiedeń Austria
Michał Kotnarowski	Implementing self-completion mode – experiences of the Polish ESS	ESRA 2023 Conference	European Survey Research Association	Mediolan Włochy
	European Social Survey as a Research Infrastructure for Political Science	Between the Pandemic and the War: Post(?) pandemic Threats to Democracy	Uniwersytet Śląski, Uniwersytet SWPS	Wisła Polska
Andrzej Leder	Who is the Angel gazing at? Some Lacanian Remarks	IWBS Conference: Politics of Justice: Text, Image, and Practice	IWBS, IFiS PAN, SWPS	Warszawa Polska
	Le retour au réel et sa négation	Le retour du tragique en Europe ?	Cergy Paris Université, l'Académie Polonaise des Sciences Centre Scientifique de Paris.	Paryż Francja
Valentina Lepri	Inside Manuscript University Notebooks: Exploring Early Modern Academic Genres from the Students' Desks	The annual conference of the Renaissance Society of America	Renaissance Society of America	San Juan Portorico

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	Early modern academic primary sources for the history of knowledge: Typologies and approach	Early Modern Poland-Lithuania at the Crossroads of Europe: Social, Cultural, and Intellectual Transfers	European University Institute	Florencja Włochy
	Thinking in images	Visualizing Knowledge in Early Modernity Learning Practices and Their Media	IFiS PAN	Wiedeń Austria
	One private space for academic dissent: the notebook of Stanisław Pułowski and its multiple truths	Debates, uncertainties, multiple truths: Scholarly disagreement in early modern European education	Institute of Philosophy and Sociology of the Polish Academy of Sciences	Warszawa Polska
Adam Lipszyc	Network of the Groundless: Nancy, Lévinas, Mitchell	Spiritual Investment in the World. Modern Theologies of Worldliness	University of Nottingham	Nottingham Wielka Brytania
	The Left-Handed Self: Losing and Regaining the World in Peter Handke and Laura Freudenthaler	The Loss and Recovery of the World	Wydział Artes Liberales, UW	Warszawa Polska
Jacek Malinowski	Studia Logica Past Present and Future	Trends in Logic XXIII: Bridges Between Logic, Ethics and Social Sciences (BLESS). 70 years of <i>Studia Logica</i>	IFiS i UMK	Toruń Polska
	Some remarks on connexive logics	XXVI Conference Application of Logic in Philosophy and Foundations of Mathematics	Uniwersytet Wrocławski	Szklarska Poręba Polska
	Relating Semantic for Connexive Logics	Cracow Logic Conference (CLOcK)	UJ	Kraków Polska
Mira Marcinów	The Hysterical Reclaiming of the World	The Loss and Recovery of the World	Uniwersytet Warszawski	Warszawa Polska
	The World is Gone: Philosophy in the Light of the Pandemic	The Loss and Recovery of the World	Uniwersytet Warszawski	Warszawa Polska
Małgorzata Czarnocka, Mariusz Mazurek	Deleuze's Conception of Virtuality Versus Virtual Computer Objects	Cosmology Between Philosophy and Science: Deleuze, Guattari, and the Rest of Us	Laurentian University Sudbury	Ontario Canada

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Kseniya Medvedeva	„Green parish” and Other Examples of ‘Ecological Conversion’ in the Orthodox Church in Greece	The Religious Roots of Environmental Justice	the University of Denver, Journal for Cultural and Religious Theory, The New Polis	Online USA
Zbigniew Mikolejko	Prawda i czas	VI Międzynarodowa Konferencja Naukowa Nauka o informacji (informacja naukowa) w okresie zmian Nauka wobec współczesności: Wojny informacyjne	Wydział Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Katedra Informatologii Uniwersytetu Warszawskiego	Warszawa Polska
Marcin Miłkowski	Peer Review of Code (in Scientific Research)	HaPoC-7: 7th International Conference on the History and Philosophy of Computing	Politechnika Warszawska	Warszawa Polska
	How Theories Impact Replication	12th Peripatetic Conference on Cognitive Systems	Wydział Psychologii UW	Zakopane Polska
	Do Problems with Theory Exacerbate Replication Crisis	The Significance of Logical Models for Contemporary Science Workshop	IFiS PAN / IF BAN	Warszawa Polska
	Identity of Computational Mechanisms	Ernst Mach Workshop XI 2023: Causation – Structure, Models and Realism	Institute of Philosophy, Czech Academy of Sciences	Praga Czechy
	Can the semantic account of computation be trivialized?	Indeterminacy of Computation	The Hebrew University of Jerusalem	Jerozolima Izrael
	The Significance of Theories in Neuroscience: Exploring Their Role in Reproducibility and Discovery	School of Ideas in Neuroscience	Instytut im. Nenckiego PAN	Warszawa Polska
	Empirical evidence in conceptual engineering	Romanian-Polish Workshop in Causation, Understanding, and Knowledge: New Perspectives and Challenges	Uniwersytet Bukaresztu; Rumuńska Akademia Nauk; IFiS PAN	Bukareszt Rumunia

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Marek Muszyński, Piotr Jabkowski	What can interviewer - collected paradata tell about measurement quality in face-to-face surveys? Analyzing response styles in the 21-item version of Schwartz's Portrait Values Questionnaire based on the European Social Survey, 2008-2018.	European Survey Research Association Conference 2023	ESRA	Mediolan Włochy
Marek Muszyński, Tomasz Żółtak, Artur Pokropek	New evidence on response biases time stability in online surveys: use of IRT models and response time data.	European Survey Research Association Conference 2023	ESRA	Mediolan Włochy
Krzysztof Niedziałkowski	Between Europeanisation and politicisation: Wolf policy and politics in Germany	Conference of the European Chapter of the International Association for Society and Natural Resources	IASNR, Technische Universität Berlin	Berlin Niemcy
	Wolf policy and politics in Central and Eastern Europe – The impact of Europeanisation	Pathways 2023 – Conference on Human Dimensions of Wildlife Conservation	Colorado State University	Fort Collins USA
	Wolf policy and politics in Central and Eastern Europe – The impact of Europeanisation	The IASNR Conference	IASNR	Portland (Maine) USA
	Challenging the dominant view on forest ecosystem services? Citizen forest management initiatives in Poland	EcoServ Poznań	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Poznań Polska
	Forest policy responses to climate change: Advocacy coalitions, epistemic communities and the Implementation of the New EU Forest Strategy 2030 into the Polish forest policy	Enhancing sustainability through linking research on climate change and forest governance	Uniwersytet w Heidelbergu	Heidelberg Niemcy
Przemysław Nowakowski	de Vignemont on interoception	Mind, Body, and Bodily Awareness Workshop with Frédérique de Vignemont [warsztaty]	Institute of Philosophy Czech Academy of Sciences (Prague)	Praga Czechy

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Przemysław Nowakowski, Anna Karczmarczyk	On the Social Origins of the Sense of Body Ownership: A Caregiver Hypothesis.	Mind, Body, and Bodily Awareness Workshop with Frédérique de Vignemont [warsztaty]	Institute of Philosophy Czech Academy of Sciences (Prague)	Praga Czechy
Marta Olcoń-Kubicka	Cultural and moral frames of intergenerational financial transfers: giving and receiving money in Polish families	Socio-Economics in a Transitioning World: Breaking Lines and Alternative Paradigms for a New World Order	Society for the Advancement of Socio-Economics (SASE)	Rio de Janeiro Brazylia
	Providing a good start: How parents steer the life of their adult children with financial transfers	Max Planck Partner Group – closing remarks	Max Planck Institute for the Society of Economic Life	Kolonia Niemcy
Marcin Serafin, Marta Olcoń-Kubicka, Marlena Rycombel	Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a political problem in Poland	Socio-Economics in a Transitioning World: Breaking Lines and Alternative Paradigms for a New World Order	Society for the Advancement of Socio-Economics (SASE)	Rio de Janeiro Brazylia
	Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a political problem in Poland	The study of inflation as a situation of crisis in Poland and Brazil	University of São Paolo	São Paolo (online) Brazylia
Fabio Parasecoli	Spanish Culinary Heritage and Design: Exploring Tools for the Identification, Support, and Promotion of Food Traditions	Annual Conference of the Association of the Study of Food and Society	Association of the Study of Food and Society	Boston, MA USA
Oksana Pochapska	Myth-Making: Psychological Resistance Amidst the Turmoil of War	Ukrainian Studies in Sweden. Methodological challenges and Future Perspectives. Summer Symposium for Ukrainian and Swedish researchers in humanities. Scientific report	Södertörn University & Uppsala University	Stockholm Szwecja
	Hybrid technologies in commemorative practices: propaganda narratives in contemporary Ukrainian and Polish media	РЕГІОНАЛЬНІ МЕДІА В КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОСТІ (Regional Media in the Context of Modern Transformation Challenges)	Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University (Ukraine)	Kamianets-Podilskyi Ukraine

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	The ways of changing Journalists' Education: Scientific Aspect	International Experience for Journalists' Education and Science in Ukraine: Challenges and Perspectives	DW Akademie with the financial support of the Federal Ministry of Economic Cooperation and Development of Germany (BMZ)	Kijów Ukraina
	Implementation of infomedia literacy in the disciplines of the social and humanitarian cycle	Ukraina+Polska: świetlana przyszłość dzięki wspólnym działaniom edukacyjnym	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu +EdCamp (Ukraina)	Poznań Polska
Artur Pokropek	Do you agree? Do you strongly agree? Response categories and verification of substantive hypotheses	European Survey Research Association Conference 2023	ESRA	Mediolan Włochy
	Do you agree? Do you strongly agree? Response categories and verification of substantive hypotheses			
Kinga Połyńczuk-Alenius, Annastiina Kallius, Ilana Hartikainen	Infrastructure of unreality: Conspiracy theories, media, and illiberalism in Central Eastern Europe	Nordmedia 2023 conference	Bergen University	Bergen Norwegia
Kinga Połyńczuk-Alenius	Anti-Russian Conspiracy Theories and Cultural Memory of Russian Imperialism in Poland	PoSoCoMeS 2023 conference	Tallinn University	Tallinn Estonia
	Minoritised activism and 'identity journalism': On the epistemic frontline of a 'culture war' in Poland	2023 IAMCR conference	International Association for Media and Communication Research	Lyon Francja
	Anti-Russian Conspiracy Theories and Cultural Memory of Russian Imperialism in Poland	2023 Memory Studies Association conference	Memory Studies Association	Newcastle Wielka Brytania
	'Opening one border, building a wall on the other': Borderscaping in the Polish news media	BASEES 2023 conference	British Association for Slavonic and Eastern European Studies	Glasgow Wielka Brytania
	Thinking beyond 'junk news': Right-wing 'identity journalism' as a power/knowledge(-ignorance) system	2nd Discourse Theory Ways Forward symposium	DESIRE Research Centre and Vrije Universiteit Brussel	Bruksela Belgia

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Henryk Domański, Dariusz Przybysz, Katarzyna M. Wyrzykowska, Kinga Zawadzka	Stratification of culture: case of the homology of musical tastes in Poland	Value change and Cultural stratification in Czechia and Poland findings and methodological remarks	Instytut Filozofii i Socjologii PAN	Warszawa Polska
	TV series and class distinctions in Poland			
	Research on cultural stratification in Poland: results and methodology			
Anna Radiukiewicz	Civil Society in Poland	Lost in Transition: Social Sciences, Scenarios of Transformation, and Cognitive Dissonances in East Central Europe after 1989	Centre for Advanced Study Sofia	Budapeszt Węgry
Małgorzata Rajtar	The vulnerability of 'small' data. Counterbalancing health policy on rare diseases with anthropology	Rare Diseases, Global Health, and Social Sciences: Counterbalancing Biomedical Reductionism	Brocher Foundation	Hermance/ Geneva Szwajcaria
Mikołaj Ratajczak	Political History of General Intellect: Operaist and Post-Operaist Critique of the Automation of Labour in Late Capitalism	Cyborg Workers: The Past, Present and Future of Automated Labour	Aarhus Institute of Advanced Studies	Aarhus Dania
	Institutional Thought: The Evolution Of Radical Italian Thought From a Philosophy of Crisis to a Theory of Institutions	Society for European Philosophy Conference 2023	ELTE University of Sciences, Budapest	Budapest Węgry
	Is there a common history of the rainbow flag?	24th International History of Concepts Conference	History of Concepts Group; University of Warsaw	Warszawa Polska
	Doing the Crisis Justice: Benjamin's Conceptual Politics in Theorizing Crisis	IWBS Conference: Politics of Justice: Text, Image, and Practice	International Walter Benjamin Conference; IFiS PAN; Uniwersytet SWPS	Warszawa Polska
Wiktoria Rorot, Marcin Miłkowski	Distributional Semantics in Digital Philosophy of Science: methodological sketch and a case study	International Society for Philosophy, History, and Social Studies of Biology biennial meeting	International Society for Philosophy, History, and Social Studies of Biology, University of Toronto, University of Western Ontario	Toronto Kanada

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Andrzej Rychard	udział w Roundtable	konferencja ESS	IFiS PAN	Warszawa Polska
Zbigniew Sawiński, Katarzyna Kopycka, Anna Kiersztyn	General framework for harmonizing data from panel surveys Controlling recall bias with the Retrospective Distance Scale (RDS) in longitudinal surveys: application to the Polish Panel Survey POLPAN the U.S. NLSY97 panel survey	ESRA 2023 Conference	European Survey Research Association	Mediolan Włochy
Zbigniew Sawiński	Reconstructing careers: a unified data layout Combining data from different panel waves	Reconstructing labor market trajectories from national panel surveys. CNB-Young Advisory Board Workshop	IFiS PAN / Uniwersytet Warszawski	Warszawa Polska
Marcin Serafin, Marlena Rycombel, Marta Olcoń-Kubicka	Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a political problem	Socio-Economics in a Transitioning World: Breaking Lines and Alternative Paradigms for a New World Order	Society for the advancement of Socio-Economics	Rio de Janeiro Brazylia
Marcin Serafin	Taxation without contestation: how experts depoliticized the creation of a new tax system in post-socialist Poland	Socio-Economics in a Transitioning World: Breaking Lines and Alternative Paradigms for a New World Order	Society for the advancement of Socio-Economics	Rio de Janeiro Brazylia
	Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a public problem in Poland	Max Planck Partner Group Closing Workshop	Max Planck Institute for The Study of Societies	Kolonia Niemcy
	In search of a pragmatist theory of inflation	New Directions in Economic Sociology	The Department of Sociology and the Postgraduate Program in Sociology at the University of Sao Paulo	Sao Paulo Brazylia

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Jędrzej Stasiowski, Tomasz Płachecki, Michał Sitek	Career diversification of vocational education graduates under the influence of the COVID-19 pandemic: The case of Poland	ESA Research Network 30 'Youth and Generation' Youth in the post-pandemic: from experiences of inequalities to new opportunities for solidarities	University of Cagliari, Włochy	Santa Margherita di Pula Włochy
Irina Tomescu-Dubrow, Ilona Wysmułek, Kazimierz M. Słomczyński, Przemek Powąłko, Olga Li, Yamai Tu	The Survey Data Recycling (SDR) Project	Comparative Analyses Using Multi-Source Databases: Insights from the Survey Data Recycling (SDR) Project	The Ohio State University	Columbus USA
Kazimierz M. Słomczyński	Aggregating Cross-National Survey Data: Issues of Reliability and Validity	2023 International workshop on Comparative Survey Design and implementation	Comparative Survey Design and implementation, CSDI	Granada Hiszpania
Rafał Smoczyński	The Polish intelligentsia: a social elite in a semi-peripheral Central and Eastern Europe	Novel Methodologies and Approaches in EU Studies: the 60th anniversary of Korea-EU Relation	Hankuk University of Foreign Studies	Seul Korea Południowa
	The Polish intelligentsia's uses of nesting-orientalism narratives	Dilemmas of the Polish and Hungarian Intelligentsia	Hungarian Academy of Sciences IFiS PAN	Budapeszt Węgry
	Post-1989 Discourses Legitimizing Social Inequalities in Poland as an Example of Nesting Orientalism	Role Models of the Polish and Hungarian Intelligentsia between East and West	Węgierska Akademia Nauk, IFiS PAN	Budapeszt Węgry
	Mapping societal reactions towards Polish labour migrants in the UK: new findings	Transforming status positions: exploring gender and social change	IFiS PAN	Warszawa Polska
Rafał Smoczyński, Wiesław Zajac	The Polish Regional Division. Anomie and Closing the Normative Gap in the Territorial Defence Force	Peripheral Perspectives: Poland's and Hungary's Intellectual Orientations in the 19th and 20th Centuries	IFiS PAN oraz PAN	Warszawa Polska

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Rafał Smoczyński, Tomasz Zarycki	The noble and bourgeois ancestors of the intelligentsia: In search of continuity and ruptures in the reproduction of Polish elites	Value change and Cultural stratification in Czechia and Poland findings and methodological remarks	IFiS PAN	Warszawa Polska
Rafał Smoczyński, Daniel Addy	Migrant businesspeople in Eastern Europe and their strategies	Individual, Family, Society – Contemporary Challenge	Institute of Anthropology of the Romanian Academy	Bukareszt Rumunia
Rafał Smoczyński, Daniel Addy	Socio-cultural factors influencing the operation of African migrant entrepreneurs in Poland	Democracy and Development Sovereignty Issues in Africa	Beni Mellal University, Dihia Center for Human Rights, Democracy and Development, Wyższa Szkoła Ekonomii i Informatyki w Krakowie	Rabat Maroko
Wojciech Starzyński	La structure causale du monde et l'action libre de l'Ego: une solution de R. Ingarden	Penser la causalité à l'époque moderne	Université de Caen Normandie (UR 2129 Identité et subjectivité); Universidade Federal de Uberlândia (Núcleo de estudos cartesianos)	Caen Francja
	Le sujet humain selon Ingarden: Structure ontologique et maximalisme existentiel	17th Creph Annual Seminar 2023: The Significance of Subjectivity	University of Liège	Liège Belgia
	La liberté humaine de Sartre face au substantialisme de l'ego libre de Descartes	2nd International Phenomenological Conference 80 Years After "Being and Nothingness"	Akademia Ignatianum w Krakowie	Kraków Polska
	A estrutura causal do mundo segundo Roman Ingarden	Colóquio Internacional Projeto Franco-Brasileiro CAPES-COFECUB "Pensar a causalidade na época moderna"	Universidade Federal de Uberlândia (Núcleo de estudos cartesianos)	Uberlândia Brazylia
Justyna Straczuk	Grassroot solidarity and the humanitarian crisis on the Polish-Belarusian border	Solidarity	Czech Association for Social Anthropology	Praga Czechy

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	„Lords' School and Peasant Children”. Rural education as an instrument of Russian and Polish expansion in the Polesie region at the beginning of the XX century.	Conceptualising the Borderlands of the Russian Empire	University of Eastern Finland	Joensuu Finlandia
Celina Strzelecka, Sebastian Sosnowski, Monika Berdys	Challenges with Mapping the Landscape of Automated Decision-Making in Welfare States: Comparative Survey Proposal	21st ESPANet Annual Conference 2023 themed „Challenges for the welfare state in turbulent times”	University of Warsaw	Warsaw Poland
Celina Strzelecka, Monika Berdys, Sebastian Sosnowski, Karolina Sztandar-Sztanderska, Anne Kaun, Stine Lomborg, Chris Pentzold, Doris Allhutter, Christoffer Bagger, Mager Astrid	Mind Scripting Workshop – project AUTO-WELF: Automating Welfare – Algorithmic Infrastructures for Human Flourishing in Europe	International conference TA23 (Technology Assessment)	The Institute of Technology Assessment (ITA) of the Austrian Academy of Sciences (ÖAW)	Wiedeń Austria
Marcin Ślarzyński, Melis G. Laebens	Opposing backsliding in Poland: Finding new political identities after realignment	Back from the Brink: Countering Illiberalism in Liberal Democracies	Department of Politics and International Relations, Oxford University	Oxford Wielka Brytania
	The Opposition to the United Right Governments in Poland: Finding New Political Identities After Realignment	Back from the Brink: Countering Illiberalism in Liberal Democracies	Yale University	New Haven Stany Zjednoczone
Marcin Ślarzyński	The Emergence of Right-Wing Partisanship in Poland, 1993–2018: Reconciling Demand-Side Explanations of the Success of Illiberalism	The Use of Panel Data in Studying Social Inequality and Political Behaviour	IFiS PAN, Nuffield College (Oxford University)	Oxford Wielka Brytania

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	From the rituals of rebellion to the rituals of power? Local cultural and political practices of right-wing civil society organizations in Poland before and after taking power in 2015	Conservative mobilizations in Central Eastern Europe in transnational perspective	CEFRES, Institute of Political Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University, Research Group (GDR) “Connaissance de l’Europe médiane” (CNRS), The French Ministry of Higher Education and Research – PARCECO Programme	Praga Republika Czeska
Claire Segijn, Joanna Strycharz, Anna Turner, Suzanna Oprea	People’s Beliefs regarding Phones ‘Listening’ to Offline Conversations: Comparing results from the United States, the Netherlands, and Poland	MediaPsych 2023 13th Conference of the Media Psychology Division (DGPs)	German Psychological Society, University of Luxembourg	Luksemburg Luksemburg
Anna Turner, Anja Eder	From cyberscepticism to digital disconnect – Pretest results from the new ISSP Module on Digital Societies	ISSP General Meeting 2023 Research Sessions	International Social Survey Programme	Reykjavik Islandia
Marcin W. Zieliński, Anna Turner	Exploring Digital Society in the era of digitalization of personal interview. What is the impact of data collection mode on measuring behaviour, attitudes and views about modern technologies.	ISSP General Meeting Research Sessions	International Social Survey Programme	Reykjavik Islandia
Sylwia Wilczewska	God, agnosticism, and the love of knowledge	15th Conference of the British Society for the Philosophy of Religion „Love, Religion, and God”	British Society for the Philosophy of Religion	Oxford Wielka Brytania
	Agnostic religious practice as evidential inquiry	Religious Faith and Meaning-Making Conference	LCC International University	Klaipeda Litwa
Jakub Wolak	The bulwark myth and the struggle of the orders in early modern Poland. The use of Livy in the creation of the Sarmatist ideology	The Tenth Annual Meeting of Scientiae	Scientiae / Instytut Filozofii Czeskiej Akademii Nauk / Instytut Filozofii Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu	Praga Czechy

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	Jan Dymitr Solikowski's <i>Facies Perturbatae et Afflictae Reipublicae</i> (1564): A Platonic Treatment of the Sick Body Politic in Early Modern Poland	International Society for Intellectual History Conference 2023 Crisis and Change in Intellectual History since c. 1450	International Society for Intellectual History / University of Edinburgh	Edynburg Wielka Brytania
	Sickness and Death of the Body Politic in the Old Polish Literature	Representing Crisis in Early Modern Literatures	Estońska Akademia Nauk / Czeska Akademia Nauk	Tallin Estonia
	Beyond „classical republican tradition”. Polish nobles' Rzeczpospolita and the early modern resemantization of <i>res publica</i>	The 24th International Conference on the History of Concepts. Agency of Concepts in Interface Regions: Asymmetries, Asynchronities, and Discontinuities	Uniwersytet Warszawski / Instytut Historii PAN / Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie / History of Concepts Group	Warszawa Polska
	Rivals in Theory, Allies in Practice. Stanisław Orzechowski and the Controversy between Jakub Górski and Benedykt Herbest over the Definition of Rhetorical Period (1561–66)	Debates, uncertainties, multiple truths: Scholarly disagreement in early modern European education	Instytut Filozofii i Socjologii PAN	Warszawa Polska
Wojciech Wrotkowski	O czym warto wiedzieć przed lekturą presokratyków?	XII Polski Zjazd Filozoficzny	Uniwersytet Łódzki, Polskie Towarzystwo Filozoficzne oraz Komitet Nauk Filozoficznych PAN	Łódź Polska
Szymon Wróbel	Imagine There's no World	The Loss and Recovery of the World	Uniwersytet Warszawski	Warszawa Polska
	Incapable of Learning or Trade of Life	Post-Pandemic Condition Conference	Lithuanian Culture Research Institute, the Research Council of Lithuania, and the National Gallery of Art.	Wilno Litwa
	Plasticity, Contingency and Virtuality in the Age of Automatic Reproduction	9th International and Multidisciplinary Congress Phi 2023: Creation, Transformation and Metamorphosis	School of Architecture University of Seville	Sewilla Hiszpania

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
	The Black Protests in Poland as an Example of an Anti-Pastoral Revolution	Revolutions and Revolts z cyklu Psychoanalysis and Politics	Norwegian Psychoanalytical Society	Oslo Norwegia
	Walter Benjamin's Attempt at Revision of the Order of Kant's Transcendental Cartography	Politics of Justice Text, Image, and Practice	SWPS University in Warsaw / IFiS PAN	Warszawa Polska
Anna Wylegała	"How many times were you raped?". Ethical and Methodological Challenges of the Ongoing War Documentation.	Russia's War of Aggression Against Ukraine. Challenges of Documenting and Prosecuting War Crimes	Instytut Pileckiego	Berlin Niemcy
	Etyczne i metodologiczne wyzwania dokumentacji kryzysowej: projekt „24.02.2022, 5 rano: Świadectwa wojny”	Wojna w Ukrainie i jej społeczne, polityczne oraz psychologiczne konsekwencje	Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie	Kraciczyn Polska
	The Void Communities: Polish and Ukrainian Galicia after WW2	Remaking the World in the Shadow of the Cold War	Central European University	Wiedeń Austria
	Managing Difficult Past: Coming to Terms with the Complicity in the Holocaust in Poland and Ukraine	Rethinking Ukraine and Europe: New Challenges for Historians	Uniwersytet w Wilnie i 4 innych organizatorów	Wilno Litwa
	Głos w debacie	War of the present, war of the past Ukrainian and German Perspectives on the War in Ukraine	FernUniversität in Hagen	Hagen Niemcy
	Trusting the Untrustworthy: Late Bystanders' Testimonies in Research on the Holocaust of the District Galicia Village Jews	Lessons & Legacies	Holocaust Educational Foundation of Northwestern University, IFZ Munich, Charles University	Praga Czechy
	Beyond Trauma: Narrating the Wartime Present after February 24, 2022	Resilience and Reconstruction: Histories of the Present	University of Copenhagen	Kopenhaga Dania
Anna Wylegała, Marcin Jarząbek	Recording Testimonies from the War – Methodological, Ethical, and Legal Solutions	Witnessing the War in Ukraine: Vectors of Reflection, Practices of Documentation	PTHM, University of Alberta, UJ, 6 innych organizatorów	Kraków Polska
Katarzyna Wyrzykowska, Henryk	Stratification of culture: case of the homology of musical tastes in Poland	Value change and Cultural stratification in Czechia and Poland	IFiS PAN	Warszawa Polska

Imię i nazwisko	Tytuł referatu	Tytuł kongresu, konferencji, sympozjum, seminarium	Nazwa instytucji organizującej	Miasto (kraj)
Domański, Dariusz Przybysz, Kinga Zawadzka	TV series and class distinctions in Poland Research on cultural stratification in Poland: results and methodology	findings and methodological remarks		
Iłona Wymułek	Gender Items across International Survey Projects: Coding Trends and Challenges	SDR Comparative Analysis Using Multi-Source Databases	CONSIRT, IFIS PAN i OSU	Columbus USA
Maciej Zajac	Testing AWS for ius in bello/LOAC compliance Potential Cluster Munition Use by Ukraine – a Case Study in Ban vs. Regulate Approaches to Ethics of Military technology	The Future of Military Ethics Security through unity: Europe's Challenges after Ukraine Crisis	International Society for Military Ethics – Europe National Defence Academy Vienna	Ateny Grecja Wiedeń Austria
Edit Zgut-Przybylska	Az Orbán rezsím informális hatalomgyakorlása – Miben más mint a lengyel modell? Informal power as a threat from within – How to avoid the past mistakes of EU accession?	Orbán 25 éve: A hatalom bővületében EU's promises: further integration and expansion, financing the reconstruction of Ukraine and allied shoring in East Europe	CEU Democracy Institute and the Foundation of Political History Science Po, German Marshall Fund of the United States and Bucharest University of Economic Studies	Budapest Hungary Bucharest Romania
Marcin Zieliński, Anna Turner	Exploring Digital Society in the era of digitalization of personal interview. What is the impact of data collection mode on measuring behavior, attitudes and views about modern technologies.	International Social Survey Programme General Assembly	The Social Science Research Institute (SSRI), University of Island	Reykjavik Islandia
Tomasz Żółtak	From Collecting Log-data to Analyzing Process Indicators with logLime R Package	International Meeting of the Psychometric Society 2023	Psychometric Society, University of Maryland	College Park USA
Danuta Życzyńska-Ciołek, Ewa Potępa, Piotr Drygas	Social Justice Perceptions Among Recipients of the Lowest Pensions in Poland	XX ISA World Congress of Sociology „Resurgent Authoritarianism: Sociology of New Entanglements of Religions, Politics, and Economies”	International Sociological Association	Melbourne (udział zdalny) Australia

4.4.3. Wykład w instytucji naukowej, na jej zaproszenie

Nazwisko i imię	Tytuł wykładu/referatu	Nazwa instytucji zapraszającej	Kraj	Miasto
Andrejuk Katarzyna	The functioning of research ethics committees under conditions of diversification of structures and norms	GSSR (PhD summer school)	Polska	Wierzba
Bielak Alicja	A goldmine in a Notebook. Structuring Knowledge Based on Jeremias Drexel's Method	KU Leuven, Lectio Institute	Belgia	Leuven
Bielik-Michalska Agata	Derrida's Marrano Passover: Exile, Survival, Betrayal, and the Metaphysics of Non-Identity	State University of San Francisco	USA	San Francisco
	God of Montaigne, Spinoza and Derrida: Modern Cryptotheology of Survival	University of Stockholm	Szwecja	Stockholm
Brudzińska Jagna	Antropologia del Conflitto	Università degli Studi di Napoli Federico II / Istituto Italiano di Studi Germanici	Włochy	Neapol
Brudzińska Jagna	Phänomenologie und Psychoanalyse – warum wir einen neuen Begriff der Erfahrung brauchen? / Cologne Lectures in New Medical Humanities	Universität zu Köln	Niemcy	Kolonia
Brzeziński Dariusz	Myśl krytyczna w dobie antropocenu: dialektyka dystopii i utopii	Polska Akademia Umiejętności, Komisja Zagrożeń Cywilizacyjnych	Polska	Kraków
	Zygmunt Bauman and the Nostalgic Turn	University of Southampton	Wielka Brytania	Southampton
Chimiak Galia	Do's and don'ts of academic publishing on the example of Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations (Springer)	Szkoła Główna Handlowa	Polska	Warszawa
Engelking Barbara	Warsaw's Reaction to the Uprising in the Ghetto	Forum for Levande Historia	Szwecja	Sztokholm
Fomina Joanna	The Arrival and Situation of Ukrainian Refugees in Poland: Public, Political, and Policy Responses	Uniwersytet w Harvard	Wielka Brytania	Newtown
	Political Dissent and Democratic Remittances. The Activities of Russian Migrants in Europe	Instytut Studiów Politycznych PAN	Polska	Warszawa
Grabowska Magdalena	Towards a New Political Subjectivity. Social Reproduction, Recent Abortion Protests, and Re-democratization Processes in Poland	University of Gothenburg	Szwecja	Gothenburg
Haska Agnieszka	Fenomen Anny Frank. Jak pracować na jej historii?	Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN	Polska	Warszawa

Nazwisko i imię	Tytuł wykładu/referatu	Nazwa instytucji zapraszającej	Kraj	Miasto
Kobylińska-Dehe Ewa	Körper und Phantasma	Institut für Psychoanalyse, Psychotherapie und Psychosomatik	Niemcy	Berlin
Kościański Artur	Solidarity and civil society in Poland 1980-2023	Soochow University, CEEC	Tajwan	Taipei
Lepri Valentina	What Can We Learn from Early Modernity about Self-Learning Experiences? Key Questions, Remarks, and Research Paths	Institut für die Wissenschaften vom Menschen	Austria	Wiedeń
Marcinów Mira	Filozofia żałoby i melancholii	Uniwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny	Polska	Łódź
	Die Philosophie der intergenerationellen Übertragung von Traumata	Münchener Kammerspiele	Niemcy	Monachium
	Feminizm a kwestia macierzyństwa	Polskie Towarzystwo Filozoficzne, Instytut Filozofii, Uniwersytet Warszawski	Polska	Warszawa
	O umieraniu	Bydgoski Trójkąt Literacki	Polska	Warszawa
	Szaleństwo i literatura	Żar literatury	Polska	Żory
	Filozofia Joan Didion	Faktyczny Dom Literatury	Polska	Warszawa
Marcin Miłkowski	Making computational explanations mechanistic	CogIST: Cognitive Webinar	Turcja	Stambuł
	Do Problems with Theory Exacerbate Replication Crisis	University of Copenhagen	Dania	Kopenhaga
Muszyński Marek	Is it worthy to chase the mouse? Using mouse tracking data to identify careless respondents in web surveys	Boston College	USA	Boston
Niedziałkowski Krzysztof	Challenging the dominant path of forest policy? Bottom-up, citizen forest management initiatives in a top-down governance context in Poland	Uniwersytet Jagielloński, Instytut Nauk o Środowisku	Polska	Kraków
	Who is afraid of the big bad wolf? Socio-political controversies over wolf policy and management in Central and Eastern Europe	Mendel University	Czechy	Brno
Parasecoli Fabio	Gastronativism: Food, Politics, and Environmental Tribalism	Tufts University	USA	Boston, MA
	Researching Food Heritage	New York University	USA	New York City, NY
	Food and Politics in Popular Culture and Media	Yeditepe University	Turkey	Istanbul (online)
	Gastronativism: Food, Politics and Globalization	Hostos Community College	USA	New York City, NY (online)

Nazwisko i imię	Tytuł wykładu/referatu	Nazwa instytucji zapraszającej	Kraj	Miasto
Połyńczuk-Alenius Kinga	Media polarisation and the epistemic crisis of democracy (Democratic erosion in Eastern Europe course)	Aleksanteri Institute (University of Helsinki) and Arizona State University	USA, Finlandia	Tempe, Helsinki (online)
Rajtar Małgorzata	Patient Passports and Vulnerability: The Case of Rare Diseases in Poland	Institute of Social Anthropology, Austrian Academy of Sciences and Center for Public Health, Medical University of Vienna	Austria	Wiedeń
Ratajczak Mikołaj	Historia tęczy flagi – 500 lat symbolu buntu, pokoju i solidarności	Instytut Filozofii UwB	Polska	Białystok
Roick Matthias	Editing Renaissance Printed Texts in Latin: A Practitioner's Guide. Research Training	Warburg Institute	Wielka Brytania	London
Rudkouski Piotr	Autorytaryzm „ciemny” i „oświecony”. Białoruś na tle „tygrysów azjatyckich” (Korea Południowa, Singapur i in.)	Studium Europy Wschodniej UW	Polska	Warszawa
	Współczesne ustroje niedemokratyczne: stan i perspektywy	Studium Europy Wschodniej UW	Polska	Warszawa
	Białoruś po 2020 na tle globalnej recesji demokracji. Reżim, elity, społeczeństwo	Studium Europy Wschodniej UW	Polska	Warszawa
	Беларусь и Казахстан: опыты авторитарной трансформации	Studium Europy Wschodniej UW	Polska	Warszawa
Rychard Andrzej	Która Polska jest prawdziwa? System i ludzie	IFiS PAN, seminarium prof. J. Kurczewskiej	Polska	Warszawa
Serafin Marcin	Towards a pragmatist theory of inflation	Vienna University of Economics and Business	Austria	Vienna
	Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a public problem in Poland	Berlin's Free University (JFK Institute)	Niemcy	Berlin
	The pragmatics of inflation: how companies find footing amid price instability	Heidelberg University	Niemcy	Heidelberg
Marcin Serafin, Marta Olcoń-Kubicka, Marlena Rycombel	Recognizing inflation: how collective representations turned incremental price increases into a public problem in Poland	University of Sao Paulo	Brazylia	Sao Paulo
Smoczyński Rafał	The Russo-Ukrainian War and Challenges for Poland: New Geopolitical Arrangements and Migration Pressure	Seoul National University	Korea Płd	Seul

Nazwisko i imię	Tytuł wykładu/referatu	Nazwa instytucji zapraszającej	Kraj	Miasto
	Critical analysis of global capitalism in the context of Eastern European semi-periphery	The Institute of Anthropology of the Romanian Academy	Rumunia	Bukareszt
	Making collective behaviour: the decisive agency of affectivity	The Institute of Anthropology of the Romanian Academy	Rumunia	Bukareszt
	The role of affectivity in the anti-Polish migrant panic in the UK	Institute of Sociology of the Czech Academy of Sciences	Czechy	Praga
	The imagery of children in contemporary social control practices	Institute of Philosophy and Sociology of the Bulgarian Academy of Sciences	Bułgaria	Sofia
Sobota Daniel	Zwrot performatywny – tezy i dorobek	IFiS PAN	Polska	Warszawa
Strzelecka Celina	Time Paradoxes of Neoliberalism: How Time Management Applications Change the Way We Live	Zespół Socjologii Polityki, Gospodarki i Edukacji i Zakład Obliczeniowych Nauk Społecznych Instytutu Filozofii i Socjologii PAN	Polska	Warszawa
	Krytyczne studia nad czasem: chronografia władzy i nierówności czasowe na przykładzie kulturowych praktyk zarządzania czasem	Polskie Towarzystwo Socjologiczne	Polska	Warszawa
Wolak Jakub	Niemieckie i włoskie tradycje historii pojęć jako inspiracja metodologiczna dla badań nad „republikanizmem szlacheckim” XVI i XVII wieku	Sekcja Młodych Badaczy przy Komisji Teorii i Historii Historiografii oraz Metodologii Historii przy Komitecie Nauk Historycznych PAN	Polska	Online
Woroniecka-Krzyżanowska Dorota	Iraq and Poland: Educational Cooperation and the Creation of the Faculty of Architecture at the University of Mosul	American University of Baghdad	Irak	Bagdad
Wylegała Anna	Koniec świata ziemian. Reforma rolna 1944	Instytut Pileckiego	Polska	Online

II. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

1. SZKOŁA NAUK SPOŁECZNYCH

Adres kontaktowy: ul. Nowy Świat 72, 00–330 Warszawa

Studia doktorskie:

Tel./fax: (+48 22) 826 87 33

E-mail: sns@sns.edu.pl

www.sns.edu.pl

Dyrektor SNS IFiS PAN: dr hab. Irina Tomescu-Dubrow

Szkoła Nauk Społecznych skończyła trzydziesty pierwszy rok swej działalności. W 2019 roku doszło w jej ramach do ważnej zmiany. W wyniku umowy pomiędzy trzema instytutami: Instytutem Filozofii i Socjologii, Instytutem Studiów Politycznych i Instytutem Psychologii w Szkole Nauk Społecznych(SNS)/Graduate School for Social Research(GSSR) została wówczas powołana szkoła doktorska.

GSSR oferuje czteroletnie studia doktoranckie w języku angielskim. Szkoła doktorska angażuje wybitnych wykładowców z Polski (przede wszystkim z IFiS PAN, IP PAN i ISP PAN) oraz z zagranicy (Uniwersytety z Bolonii, Lizbony, Ljubljany, Utrechtu, National University of Ireland – Galway, Ohio State University i SIU Carbondale, USA, University of Melbourne, Australia, Uniwersytet w Strasburgu, Uniwersytet w Lejdzie). Współpraca ta służy wdrożeniu innowacyjnej edukacji na poziomie doktorskim, co sprzyja niezależności naukowej i stwarza dodatkowe możliwości w ramach mobilności międzysektorowej, a także wpływa na szerokie umiędzynarodowienie. Poprzez łączenie nauczania z badaniami, wykładów stacjonarnych i online, a także poprzez wszechstronne oceny postępów nad pracami, dążymy do tego, by program szkoły doktorskiej kształcił polskich i zagranicznych doktorantów i aby stali się oni liderami zarówno w środowisku akademickim, jak i biznesie, w organizacjach skierowanych ku budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, a także w instytucjach publicznych.

Od czasu powstania GSSR, stopnie doktoranckie zostały przyznane ponad 300 osobom, z których około 1/5 było absolwentami zagranicznymi, z kolei kilkunastu polskich absolwentów pracuje obecnie w zagranicznych instytucjach badawczych. Nasi obecni doktoranci to 78 osób – sa to Polacy oraz 17 osób, które pochodzą z 14 krajów: Bangladeszu, Białorusi, Chin, Ghany, Gruzji, Niemiec, Hongkongu, Nigerii, Rosji, Tunezji, Turcji, Ukrainy, USA i Zimbabwe. GSSR, razem z IFiS PAN organizuje pobyty osób przyjeżdżających w ramach post-doc, a także innych naukowców z Polski i zagranicy.

Wyniki kształcenia realizowanego w GSSR programu doktoranckiego są zgodne z ósmym poziomem PQF i Zasad Salzburckich edukacji doktorskiej European University Association. Znajduje to wyraz w: (i) uzyskiwanych grantach (np. ponad 25 grantów NCN Preludium w IFIS PAN, z których 14 w ciągu ostatnich 5 lat), stypendiach (np. U.S. Fulbright, Stypendium Prezesa Polskiej Akademii Nauk); (ii) recenzowanych publikacjach w języku angielskim (np. J. of Abnormal Psychology , IF=6.5; Energy & Buildings , IF=4.9;

Energy Research & Social Science, IF=4.7; Frontiers in Psychiatry, IF=3.5; J. of International Neuropsychological Society, IF=3.1; Social Neuroscience, IF=2.7; International J. of Urban & Regional Research, IF=1.9; Social Movement Studies, IF=1.7; Social Indicators Research, IF=1.7; Comparative Sociology, IF= 1.4; European Politics & Society, IF=0.8; and Discourse, Context & Media, IF=0.7), oraz (iii) prezentacjach na międzynarodowych konferencjach.

Szkoła doktorska to obecnie w sumie 78 doktorantów, w tym 17 cudzoziemców: z Białorusi, Chin, Ghany, Gruzji, Hong Kongu, Niemiec, Nigerii, Rosji i Turcji, Bangladeszu, Stanów Zjednoczonych, Tunezji, Ukrainy, Zimbabwe.

Na rok akademicki 2023/2024 przyjęto 11 nowych doktorantów (wśród nich 7 Polaków i 4 cudzoziemców).

Do końca 2023 roku doktoraty obroniło w Instytucie 11 absolwentów SNS.

Szkoła doktorska ma charakter międzynarodowy. Podstawowym językiem wykładowym jest język angielski. Rozprawa doktorska może być napisana i bronią w języku angielskim lub polskim.

Cel i trzy filary programu kształcenia

Kandydaci przyjęci do szkoły doktorskiej stają się badaczami działającymi w środowisku naukowym instytutów tworzących szkołę doktorską w ramach SNS. Celem programu kształcenia jest:

- (a) ugruntowanie i pogłębienie wiedzy teoretycznej i metodologicznej w danej dyscyplinie,
- (b) poszerzenie horyzontów poznawczych i wsparcie dla świadomego wyboru tematu badawczego w rozprawie doktorskiej,
- (c) otwarcie na inne perspektywy poznawcze,
- (d) osiągnięcie umiejętności samodzielnego prowadzenia badań przydatnych w nauce i innych sektorach, a także
- (e) rozwinięcie umiejętności praktycznego powiązania teorii i metod naukowych z badaniami w wybranym zakresie,
- (f) zdobycie doświadczenia w pracy badawczej, w tym w przygotowaniu projektów badawczych, postępowaniu w badaniach, współdziałaniu w zespole, przygotowaniu publikacji i uczestniczeniu w debacie naukowej,
- (g) przygotowanie rozprawy doktorskiej. Praca nad rozprawą doktorską i związanymi z nią publikacjami jest integralną częścią programu kształcenia, na który ponadto składają się trzy główne rodzaje aktywności. Są to:

1. kursy obowiązkowe w wybranej dyscyplinie naukowej,
2. kursy fakultatywne,

3. uczestnictwo w aktywności wybranego zespołu badawczego, przez który rozumie się zakład, pracownię lub inną jednostkę organizacyjną w danym instytucie.

Kursy obowiązkowe dla danej dyscypliny są jednocześnie dostępne jako kursy do wyboru dla doktorantów z pozostałych dyscyplin naukowych. Ponadto istnieje pula kursów nieobowiązkowych dostępnych dla wszystkich doktorantów, a także możliwość uczęszczania na wybrane kursy w innych ośrodkach akademickich.

Uczestnictwo w pracach przynajmniej jednego zespołu badawczego w jednym z instytutów tworzących szkołę dokorską jest obowiązkowe. Może ono obejmować uczestnictwo w seminariach, konferencjach, sympozjach, letnich szkołach związanych z daną tematyką oraz w pracy nad projektami badawczymi i publikacjami. Istnieje możliwość – w uzgodnieniu z promotorem – uczestniczenia także w pracach innego lub innych zespołów badawczych w wybranych instytutach tworzących szkołę.

Promotor i zespół badawczy

Opieka naukowa nad przygotowaniem rozprawy doktorskiej jest sprawowana przez promotora lub promotorów albo przez promotora i promotora pomocniczego (tu i dalej, gdy mowa o promotorze, mogą to być odpowiednio promotorzy i promotor pomocniczy). Rada szkoły doktorskiej, biorąc pod uwagę rekomendacje komisji rekrutacyjnej, w możliwe jak najkrótszym czasie po zakończeniu rekrutacji proponuje promotora dla każdego przyjętego kandydata. Rada Naukowa instytutu właściwego dla danej dyscypliny naukowej zatwierdza promotora w stosownej uchwale nie później, niż w trzecim miesiącu od rozpoczęcia kształcenia. Promotor ustala wspólnie z doktorantem, który zespół badawczy stanowi podstawowe środowisko aktywności doktoranta i kieruje rozwojem naukowym doktoranta, współkształtując z nim jego indywidualny program kształcenia. W przypadku doktorantów, którzy ukończyli studia magisterskie na kierunku innym niż dyscyplina przygotowywanej rozprawy doktorskiej, promotor określa także kursy właściwe dla dyscypliny doktoratu, które doktorant musi odbyć w ramach indywidualnego programu kształcenia.

Indywidualny program kształcenia (Individual Study Programme)

Każdy doktorant ma indywidualny program kształcenia. Indywidualny program kształcenia powinien być zaprojektowany tak, aby doktorant zdobył niezbędne umiejętności metodologiczne i wiedzę teoretyczną, konieczne do osiągnięcia wymienionych wyżej celów kształcenia. Te umiejętności i wiedza zostaną uzyskane dzięki uczestnictwu w kursach i pracach badawczych Instytutu, pisaniu tekstów i publicznemu ich prezentowaniu oraz podejmowaniu innych aktywności. Po ukończeniu czterech lat programu, oprócz doprowadzenia do sfinalizowania własnych badań doktoranta, doktorant zdobywa również wgląd w różne aspekty pracy grupy badawczej, takie jak: opracowanie koncepcji i jej realizacja na różnych etapach, napisanie wniosku grantowego i administrowanie grantami, przygotowanie publikacji, organizowanie wydarzeń naukowych, a także ważne „miękkie umiejętności” niezbędne do współdziałania w zespole.

Doktorant współpracuje ze swoim promotorem, aby uzgodnić indywidualny program kształcenia na każdy rok akademicki. Indywidualny program kształcenia na dany rok

akademicki precyzuje, które kursy obowiązkowe doktorant podejmuje w danym roku akademickim, a także jakie inne kursy i w jakim trybie będzie realizował. Określa też zespół badawczy, w którego pracach uczestniczy doktorant, w jakich konferencjach i innych wydarzeniach doktorant planuje uczestniczyć, jakie inne aktywności są przewidziane na dany rok akademicki, w tym jakie działania badawcze podejmuje, nad jakimi publikacjami i częściami własnej rozprawy doktorskiej pracuje. Indywidualny program kształcenia może także zawierać działania praktyczne, w szczególności na rzecz organizacji pozarządowych, firm rynkowych lub administracji publicznej, czy też będące udziałem w debacie publicznej, które w jakikolwiek sposób wiążą się z obszarem zainteresowań naukowych doktoranta. Zgodnie z wymaganiami art. 202 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2018 r., poz. 1668, 2245 – dalej „ustawy”) w ciągu 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia kształcenia doktorant we współpracy z promotorem opracowuje indywidualny plan badawczy.

Każdego roku doktorant przedstawia raport z faktycznych dokonań w danym roku akademickim – dokumentując je niezbędnymi załącznikami – oraz pisemną opinię promotora.

Części składowe indywidualnego programu kształcenia

1) Kursy obowiązkowe

Aby kurs uznać za ukończony, studenci muszą zdać egzamin końcowy. W ciągu pierwszych dwóch lat kształcenia doktorant jest zobowiązany do zaliczenia wszystkich kursów z listy kursów obowiązkowych dla dyscypliny, w której przygotowuje rozprawę doktorską. Tematyka kursów obowiązkowych dla dyscyplin objętych kształceniem – w języku wykładowym (w nawiasach po polsku):

Filozofia

Major Theories and Concepts in Contemporary Humanities (Główne teorie i pojęcia we współczesnej humanistyce)

Interpreting and constructing – working with a philosophical text (Czytanie i pisanie tekstów filozoficznych)

The Human in the 20th Century Philosophical Anthropology (Wybrane koncepcje w dwudziestowiecznej antropologii filozoficznej)

Philosophy in the Process of Making Concepts (Filozofia jako proces tworzenia pojęć)

Socjologia

Sociological theories: the tradition and current ideas. (Teorie socjologiczne: tradycja i współczesne idee)

Quantitative methods of data analysis: statistical theory and good practices (Metody ilościowej analizy danych: statystyka i dobre praktyki jej stosowania)

Approaches to Qualitative Methods in Research Practice (Zastosowania metod jakościowych w praktyce badawczej)

Empirical Research in the Social Sciences: Design, Implementation and Write-up (Part I),

Reading and Writing in the Social Sciences (Part II) (Badania empiryczne w naukach społecznych: projektowanie i zastosowanie (cz. I); Czytanie i pisanie tekstów w naukach społecznych (cz. II))

Psychologia

Methodology and ethical issues of psychological studies (Metodologia i etyka badań psychologicznych)

Advanced statistical analysis (Zaawansowane analizy statystyczne)

Psychology in modules: Cognitive psychology, Personality Psychology and Individual Differences, and Neurophysiological basis of behaviours (Psychologia ogólna w modułach: psychologia poznawcza, psychologia osobowości różnic indywidualnych oraz neurofizjologiczne podstawy zachowania)

Social Psychology (Psychologia społeczna)

Nauki polityczne i administracja

Contemporary Political History of Central-Eastern Europe (Najnowsza historia polityczna Europy Środkowo-Wschodniej)

Quantitative methods of data analysis: statistical theory and good practices (Metody ilościowej analizy danych: statystyka i dobre praktyki jej stosowania)

Approaches to Qualitative Methods in Research Practice (Zastosowania metod jakościowych w praktyce badawczej)

Empirical Research in the Social Sciences: Design, Implementation and Write-up (Part I),

Reading and Writing in the Social Sciences (Part II) (Badania empiryczne w naukach społecznych: projektowanie i zastosowanie (cz. I); Czytanie i pisanie tekstów w naukach społecznych (cz. II))

Zaliczenie kursu obowiązkowego jest oceniane w następującej skali:

1. bardzo dobry (5),
2. dobry (4),
3. dostateczny (3),
4. niedostateczny (2).

Ocena niedostateczna oznacza niezyskanie zaliczenia.

2) Kursy fakultatywne

Kursy do wyboru są dostępne dla wszystkich doktorantów. Można je realizować w dwóch trybach: z zaliczeniem (według skali ocen dla kursów obowiązkowych) lub bez zaliczenia, przy czym tryb bez zaliczenia wymaga regularnego i aktywnego uczestnictwa. Główną przesłanką korzystania z kursów do wyboru są zainteresowania i inicjatywa

doktoranta, niemniej uczestniczenie w nich wymaga wpisania ich do indywidualnego programu kształcenia na dany rok akademicki. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności gdy doktorant ukończył inny kierunek niż dyscyplina, w której przygotowuje rozprawę, promotor może wymagać od doktoranta włączenia do jego indywidualnego programu kształcenia zaliczenia konkretnych kursów z dyscypliny, w której ma być bronią rozprawa doktorska.

Wszystkie kursy obowiązkowe są jednocześnie kursami do wyboru dla doktorantów z innych dyscyplin naukowych.

Kursy podejmowane poza szkołą.

Kurs może również odbywać się w innych instytucjach akademickich w Polsce lub za granicą, przy czym uczestniczenie w nim wymaga wpisania do indywidualnego programu kształcenia na dany rok akademicki.

3) Praca nad doktoratem i działalność w zespole badawczym

Indywidualny program kształcenia uwzględnia działania doktoranta w ramach wybranego zespołu badawczego, a także planowany udział w konferencjach, seminariach, sympozjach, letnich szkołach i innych wydarzeniach naukowych, w szczególności z prezentacją własnych prac doktoranta. Indywidualny program przedstawia pracę nad publikacjami naukowymi doktoranta i ich rezultaty, a także działania dydaktyczne oraz udział w organizowaniu wydarzeń naukowych w szkole i poza szkołą.

Indywidualny program kształcenia może zawierać aktywność doktoranta na rzecz innych sektorów (biznesu, administracji rządowej i samorządowej oraz organizacji pozarządowych), w tym także uczestniczenie w debacie publicznej, o ile działania te wiążą się z zainteresowaniami naukowymi doktoranta.

Praca nad doktoratem

Indywidualny program kształcenia na dany rok akademicki określa działania badawcze w danym roku oraz planowane części przygotowywanej rozprawy i związane z nimi publikacje.

W pierwszym roku kształcenia doktorant, we współdziałaniu z promotorem, przygotowuje swój indywidualny plan badawczy. Plan badawczy doktoranta jest ugruntowanym literaturowo projektem badawczym, argumentującym potrzebę podjęcia proponowanych badań, ich założenia teoretyczne, proponowaną metodologię i zakres, a także harmonogram działań zmierzających do złożenia gotowej rozprawy. Projekt powinien mieć postać porównywalną z projektem aplikowania o środki na badania naukowe NCN w konkursie Preludium.

W kolejnych latach indywidualny program kształcenia doprecyzowuje i uaktualnia zamierzone działania.

Dokonania doktoranta od początku kształcenia w szkole do czerwca w drugim roku kształcenia są przedmiotem oceny śródkresowej, o której mowa w art. 202 ustawy. Ponadto Komisja ewaluacyjna dokonuje oceny postępów po każdym roku kształcenia.

Coroczna ewaluacja pracy doktoranta

Postępy w pracy naukowej doktoranta oraz w przygotowaniu rozprawy doktorskiej są oceniane w sposób ciągły. Szczegóły dotyczące oceny, w tym wymagana dokumentacja, którą studenci muszą składać w trakcie studiów doktoranckich w GSSR znajdują się w Podręczniku Doktoranta, dostępnym pod adresem https://www.gssr.edu.pl/wp-content/uploads/2023/10/GSSR-PhD-Handbook-2023_2024.pdf.

Wykłady i kursy

Wykłady i kursy w programie prowadzone są w języku angielskim. W roku 2023 odbyły się następujące kursy w ramach realizowanych w Szkole Doktorskiej dyscyplin.

IFIS

[Interpreting and Constructing – Working with a Philosophical Text](#)

[Logic and Trauma X – Traumatic encounter – the global space of events](#)

[Philosophy in the Process of Making Concepts: Nothing but Matter](#)

[Visions of Human Subjectivity in Late Modern and Postmodern Philosophy: Community and Otherness](#)

[Advanced Quantitative Methods,](#)

[Social Sciences](#) (including [GLM course](#))

[Article Finishing Course in Philosophy and Social Theory](#)

[Article Finishing Course in the Social Sciences](#)

[MAXQDA Seminar](#)

[GSSR Academic Program for Ukraine, Doctoral Study Group](#)

[Sociological Theories, Part 2](#)

[Specialization in Bridging Academic and NGO Research](#)

[Qualitative Methods](#)

Philosophy in the Process of Making Concepts: Non-dialectical Negativity

Apocalypse, Now: The Culture of the End in Philosophical Perspective

Adorno Strikes Back: Writing an actually critical essay

Quantitative methods of data analysis

Empirical Research in the Social Sciences: Design, Implementation and Write-up part 1

Sociological theories part 1

Logic and Trauma XI

MAXQDA seminar

ISP

Recent political history of Central-Eastern Europe

IP

Advanced Statistical Analysis

Current Research in Social Psychology

Psychology in Modules

Programming PsychoPy Experiments with Python

Introduction to Social Neuroscience

Realizacja grantów w ramach Szkoły Doktorskiej

W 2023 roku zakończono realizację następujących projektów:

1. Projekt „**PROM – Międzynarodowa wymiana stypendialna doktorantów i kadry akademickiej**” (PLN 790 960) realizowany w okresie 1 października 2019 – 30 marca 2023. Projekt osiągnął swoje cele polegające na łączeniu różnych trybów międzynarodowych, interdyscyplinarnych działań w celu podniesienia kompetencji zarówno studentów, jak i kadry akademickiej. W szczególności, zaoferowaliśmy doktorantom i wykładowcom GSSR możliwość zdobycia eksperckich i miękkich umiejętności za granicą. Jednocześnie zaprojektowaliśmy i zrealizowaliśmy działania z silnymi komponentami akademickimi w Polsce (tj. w kraju), które były skierowane do doktorantów i kadry akademickiej z Polski i zagranicy.
2. **NAWA Solidarni z Ukrainą (75000 PLN; BPS/UKR/2022/1/00049/U/00001) Okres: 23.03-30.09.2022.**

W GSSR opracowaliśmy specjalny Program akademicki dla uchodźców z Ukrainy (dalej zwany Programem), w ramach którego do środowiska akademickiego GSSR/SNS przyjęto młodych naukowców, pracujących nad uzyskaniem tytułu naukowego Kandydata Nauk lub Doktora Nauk w dziedzinie filozofii, socjologii, psychologii lub nauk politycznych, studiujących na jednej z ukraińskich uczelni wyższych. Celem programu było zapewnienie doktorantom z Ukrainy stypendium NAWA „Solidarni z Ukrainą” stabilnych warunków pracy dla przygotowywanej przez nich rozprawy doktorskiej, możliwości omówienia prowadzonych badań z wykładowcami i studentami GSSR/SNS oraz dostępu do profesjonalnej pomocy psychologicznej, a także pomoc prawna związana z edukacją. Uczestnicy programu mogli uzyskać certyfikat wydany przez GSSR/SNS.

3. **NAWA Welcome to Poland, „Wzmocnienie potencjału i rozpoznawalności międzynarodowej Szkoły Doktorskiej GSSR IFiS PAN”**, (PLN 398 300 PPI/WTP/2020/1/00155/U/00001). Okres 01.06.2021-31.05.2023

Grant NAWA WtP pomógł znacząco rozwinąć potencjał Szkoły Nauk Społecznych GSSR PAN, ISP PAN i IP PAN. Poprzez ten projekt skierowaliśmy się do następujących

grup docelowych: 1) zagranicznych studentów GSSR, 2) potencjalnych kandydatów do szkoły doktorskiej, 3) absolwentów GSSR, ze szczególnym uwzględnieniem absolwentów zagranicznych oraz 4) pracowników naukowych i administracyjnych IFiS PAN, zaangażowanych w pracę z zagranicznymi doktorantami w IFiS PAN.

4. W 2023 r. zakończył się kilkuletni projekt realizowany w ramach NCBiR – **Humanistyka i nauki społeczne dla społeczeństwa i przedsiębiorczości**. Okres realizacji 01.06.2018 do 31.12.2023 (PLN 1 872 544,80 POWR.03.02.00-00-I019/17-01) Głównym celem projektu było zwiększenie jakości i efektywności kształcenia na studiach doktoranckich prowadzonych w działającej w Instytucie Filozofii i Socjologii PAN Szkole Nauk Społecznych (Graduate School of Social Research – GSSR).

Programy pozostające w realizacji

1. **NAWA STER, Sustainable International Growth in Doctoral Education: Collaboration and Mobility @GSSR, SIGro** (PLN 2 000 000; BPI/STE/2021/1/00030/U/00001). Okres: 03.01.2022 – 31.12.2024

SIGro ma na celu rozszerzenie i wzmocnienie międzynarodowego zasięgu GSSR w dziedzinie wysokiej jakości kształcenia doktorantów w Europie i poza nią, zgodnie z zasadami EUA dotyczącymi międzynarodowego kształcenia doktorantów.

2. Udział w programie **ERASMUS**

Ogólnym celem programu jest wspieranie, poprzez uczenie się przez całe życie, rozwoju edukacyjnego, zawodowego i osobistego osób zajmujących się kształceniem, szkoleniem, młodzieżą i sportem, w Europie i poza nią, przyczyniając się tym samym do zrównoważonego wzrostu gospodarczego, tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy i spójności społecznej, pobudzania innowacji oraz wzmacniania tożsamości europejskiej i aktywności obywatelskiej. Jako taki, Program jest kluczowym instrumentem budowania Europejskiego Obszaru Edukacji, wspierającym wdrażanie europejskiej współpracy strategicznej w dziedzinie kształcenia i szkolenia, wraz z leżącymi u jej podstaw programami sektorowymi. Ponadto ma on kluczowe znaczenie dla rozwoju współpracy w zakresie polityki młodzieżowej w ramach strategii Unii Europejskiej na rzecz młodzieży na lata 2019-2027 oraz dla rozwoju europejskiego wymiaru sportu.

2. CROSS-NATIONAL STUDIES: INTERDISCIPLINARY RESEARCH AND TRAINING PROGRAM (CONSIRT), działalność dydaktyczna

Kierownik: Kazimierz M. Słomczyński

Aktywność szkoleniowa członków CONSIRT

Szkoła Letnia

W roku sprawozdawczym prowadzono Szkołę Letnią w Warszawie w dniach 31 maja – 6 lipca 2023 roku. Uczestniczyło 6 studentów z Ohio State University i dwóch studentów z Uniwersytetu Warszawskiego. Prowadzono prace wstępne organizacji Szkoły Letniej w 2024 roku.

Opieka nad doktorantami w Szkole Nauk Społecznych: Graduate School for Social Resvearch

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2023 roku doktoranci uczestniczyli w konsultacjach dających zarówno teoretyczne, jak i praktyczne wskazówki odnośnie prowadzenia badań empirycznych. Nacisk położony jest na to, w jaki sposób pozyskiwać fundusze na badania, jak pisać aplikacje o granty i stypendia, aby zwiększyć prawdopodobieństwo otrzymania finansowania lub prestiżowego stypendium, oraz innego rodzaju wyróżnień. Opieka dotyczyła następujących doktorantów GSSR: Jacek Mazurczak, Olga Li, Xi Chen.

Przy wsparciu CONSIRT, dr Ilona Wysmułek, dr Michał Kotnarowski, prof. Irina Tomescu-Dubrow i prof. Joshua Dubrow prowadzą zajęcia w Szkole Nauk Społecznych. Prof. Kazimierz M. Słomczyński udzielał konsultacji doktorantom GSSR.

3. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA PRACOWNIKÓW IFiS PAN

3.1. Wykłady, seminaria

Wyszczególnienie	Liczba osób prowadzących, ogółem:	
	zajęcia ze studentami (wykłady, ćwiczenia seminaria, itp.)	wykłady (inne, poza zajęciami ze studentami)
1. w kraju	72	23
a) w uczelniach wyższych	43	10
b) w innych instytucjach	29	13
2. za granicą	11	37

3.2. Promotorstwo i opieka dydaktyczna

Liczba prac doktorskich obronionych pod kierunkiem pracowników naukowych IFiS PAN			Liczba prac magisterskich wykonanych pod kierunkiem pracowników naukowych IFiS PAN		
ogółem	w uczelniach macierzystych	w IFiS PAN	ogółem	w uczelniach macierzystych	w jednostkach PAN
13	5	8	6	4	2

3.3. Działalność dydaktyczna pracowników naukowych IFiS PAN w 2023 roku

A. Prowadzenie cyklu wykładów w zagranicznej uczelni lub wykładów w języku angielskim w Szkole Nauk Społecznych IFiS PAN

Prowadzący zajęcia	Forma zajęć	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Placówka naukowa
Bielak Alicja, Danilo Facca, Matthias Roick, Luisa Brotto, Valentina Lepri	Seminarium	Social Bonds. Practical Philosophy and the Problem of Living Together in Early Modernity	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Bielik-Michalska Agata	Seminarium	Derrida and Agamben: Two Philosophical Paradigms of Late Modernity	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
	Wykład	Philosophy for Theologians	30	University of Nottingham

Prowadzący zajęcia	Forma zajęć	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Placówka naukowa
	Seminarium	Jewish Philosophy and Theology from Philo to Kabbalah	30	
	Wykład	Interpreting Judaism	30	
Binder Piotr	Wykład	Qualitative Research Methods	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
	Ćwiczenia/ Laboratorium	Analyzing Qualitative Data with MAXQDA 2022/2023	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
		Analyzing Qualitative Data with MAXQDA 2023/2024	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Brudzińska Jagna	Seminarium	Genealogie der Logik	30	Universität zu Köln
	Wykład	Philosophische Anthropologie	20	
	Ćwiczenia/ Laboratorium	Phänomenologisches Kolloquium	20	
	Konwersatorium	Husserl-Arbeitskreis	20	
Brzeziński Dariusz	Wykład	Contemporary Social Thought	30	Uniwersytet Jagielloński
Brzeziński Dariusz, Agnieszka Sadecka	Wykład	Contemporary European Thought and Culture	30	
Brzeziński Dariusz, Zdzisław Mach, Łucja Piekarska-Duraj, Natasza Styczyńska, Elodie Thevenin	Wykład	European Cultures and Societies	50	
Chimiak Galia	Wykład	Specialization in Bridging Academic and NGO Research	8	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Tomescu-Dubrow Irina, Ilona Wysmulek and Joshua K. Dubrow	Wykład	ERSS Part I. Research Design and Implementation in Social Sciences	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Tomescu-Dubrow Irina	Wykład	Central and Eastern Europe (CEE) in Comparative Perspective: Assessing Social and Political Change	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Dubrow Joshua and Ilona Wysmulek	Wykład	Empirical Research in the Social Sciences (ERSS) Part II: Writing in the Social Sciences	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Dubrow	Wykład	Central and Eastern Europe	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN

Prowadzący zajęcia	Forma zajęć	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Placówka naukowa
Joshua, Irina Tomescu-Dubrow, Kazimierz Słomczyński		(CEE) in Comparative Perspective: Assessing Social and Political Change		PAN
Grabowska Magdalena, Galia Chimiak, Su-Ming Khoo	Seminarium	Specialization in Bridging Academic and NGO Research	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Hall Dorota, Grabowska Magdalena	Seminarium	Gender and sexualities seminar	10	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Kobylińska-Dehe Ewa	Seminarium	Międzycieleśność i Śnieniomówienie	36	Frankfurter Psychoanalytisches Institut, International Psychoanalytic University
	Konwersatorium (konwersatorium dla grupy badawczej)	Leiblichkeit	36	Frankfurter Psychoanalytisches Institut/ International Psychoanalytic Association
Kotnarowski Michał	Seminarium	Quantitative Methods 1 – 1st semester 2022/2023	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
	Seminarium	Quantitative Methods 2 – Linear models – 2nd semester 2022/2023	12	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
	Seminarium	Quantitative Methods Course: Generalized Linear Models	15	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
	Seminarium	OSU Summer School in the Social Sciences – SOC 3549: Statistics in Sociology	75	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
	Seminarium	Quantitative Methods 1 – 1st semester 2023/2024	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Leder Andrzej	Seminarium	Logic&Trauma X	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
	Seminarium	Logic&Trauma XI	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Lipszyc Adam	Seminarium	Visions of Human Subjectivity in Late Modern and Postmodern Philosophy: Community and Otherness	60	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Milkowski Marcin	Konwersatorium	Logic	60	Uniwersytet Warszawski
Milkowski Marcin, Haman Maciej	Konwersatorium	Advanced Topics in Cognitive Science	60	
Parasecoli Fabio	Wykład	Food Culture and Sustainable Tourism	26	Bologna Business School
Pochapska Oksana	Ćwiczenia/ Laboratorium	Journalism Teachers' Academy	36	Ukrainian Media and Communication Institute

Prowadzący zajęcia	Forma zajęć	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Placówka naukowa
				(NGO) in partnership with DW Akademie with the financial support of the Federal Ministry of Economic Cooperation and Development of Germany (BMZ)
	Ćwiczenia/ Laboratorium	Base Training “Media literacy for Teachers”	12	IREX in Ukraine
Ratajczak Mikołaj, Mitchell Atkinson	Ćwiczenia/ Laboratorium	Interpreting and Constructing – Working with a Philosophical Text	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Ratajczak Mikołaj, Randall Auxier	Ćwiczenia/ Laboratorium	Article Finishing Course – Philosophy and Social Theory	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Ratajczak Mikołaj, Adam Lipszyc, Sebastian Truskolaski	Seminarium	Adorno Strikes Back: Writing an actually critical essay	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Słomczyński Kazimierz	Wykład	Statystyka w naukach społecznych	30	Szkoła Letnia OSU
Starzyński Wojciech, Alexandre Guimaraes Tadeu de Soares	Seminarium	Cartesianismo e Fenomenologia	60	Universidade Federal de Uberlandia
Wróbel Szymon	Seminarium	Philosophy in the Process of Making Concepts: Nothing but Matter	60	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Wysmulęk Ilona	Konwersatorium	Study group for Ukraine programm	30	Szkoła Nauk Społecznych IFiS PAN
Zieliński Marcin	Seminarium	Survey Methods I	30	Warsaw International Studies in Psychology: Specialization in Social Research, University of Warsaw
		Survey Methods II	30	
Żóltak Tomasz	Konwersatorium	Causality in social sciences	20	Uniwersytet Warszawski

B. Prowadzenie cyklu wykładów w języku polskim w Szkole Nauk Społecznych IFiS PAN lub w innej krajowej uczelni

Prowadzący zajęcia	Forma zajęć	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Placówka naukowa
Brzeziński Dariusz	Wykład	Zarys metodologii nauk społecznych	30	Uniwersytet Jagielloński
Dybel Paweł	Wykład	Psychoanaliza, poststrukturalizm, postmodernizm	40	Collegium Civitas

Prowadzący zajęcia	Forma zajęć	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Placówka naukowa
Flakus Maria	Wykład	Podstawy psychometrii	24	Uniwersytet SWPS, Wydział Zamiejscowy w Katowicach
	Ćwiczenia/ Laboratorium	Statystyczna analiza danych – kurs zaawansowany	24	
	Ćwiczenia/ Laboratorium	Podstawy psychometrii	36	
	Ćwiczenia/ Laboratorium	Zaawansowana metodologia badań	18	
	Wykład	Zaawansowana psychometria: konstruowanie narzędzi diagnostycznych	12	
Grabowska Magdalena	Seminarium	Polityka Płci	15	Instytut Badań Literackich, Polska Akademia Nauk
Katarzyna Kremplewska	Wykład	Filozofia	30	Wyższa Szkoła Informatyki Stosowanej i Zarządzania
Król Zbigniew	Wykład	Wybrane zagadnienia filozofii informatyki	15	Politechnika Warszawska, Wydział Matematyki i Nauk Informacyjnych
	Ćwiczenia/ Laboratorium	Wybrane zagadnienia filozofii Informatyki	75	
	Wykład	Logika dla prawników	15	Politechnika Warszawska, Wydział Administracji i Nauk Społecznych
	Wykład	Metody formalne w prawie i administracji	15	
Marcinów Mira	Seminarium	Filozofia psychiatrii	30	Uniwersytet Warszawski
	Seminarium	Depresja czy melancholia?	15	Fundacja Otwarte Seminarium Filozoficzno-Psychiatryczne
	Seminarium	Gdzie ukrywa się histeria?	24	Znaczenia. Psychoterapia
	Konwersatorium	Tematyka utraty a proza fragmentaryczna	4	Uniwersytet Łódzki, Wydział Filologiczny
Miłkowski Marcin	Wykład	Wstęp do kognitywistyki	30	Uniwersytet Warszawski
	Wykład	Filozofia umysłu I	30	
	Wykład	Filozofia umysłu II	30	
Nowakowski Przemysław	Wykład	Sztuczna inteligencja i systemy ekspertowe	30	Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń
	Konwersatorium	Filozofia kognitywistyki	30	
Parszutowicz Przemysław	Wykład	Filozofia nauki	30	Politechnika Gdańska
	Wykład	Historia filozofii z elementami historii matematyki	30	
	Ćwiczenia/ Laboratorium	Filozofia	30	
	Ćwiczenia/ Laboratorium	Historia filozofii	30	
Przybysz Dariusz	Ćwiczenia/ Laboratorium	Statystyka I – metody statystyczne w naukach społecznych	30	Uniwersytet Warszawski
	Konwersatorium	Podstawy Statystyki	60	
Ratajczak Mikołaj	Wykład	Filozofia polityczna	60	Collegium Civitas
	Konwersatorium	Wiedza o kulturze europejskiej	90	Uniwersytet SWPS

Prowadzący zajęcia	Forma zajęć	Nazwa zajęć	Liczba godzin	Placówka naukowa
Ratajczak Mikołaj, Bartosz Wójcik, Tomasz Płomiński	Seminarium	Czytanie Marksa	30	IFiS PAN we współpracy z Fundacją Róży Luksemburg
Rychard Andrzej	Seminarium	Strategiczne przywództwo	8	Politechnika Rzeszowska
	Seminarium	Negocjacje i rozwiązywanie konfliktów	8	
Turner Anna	Konwersatorium	Algorytmy i społeczeństwo nadzoru	90	Uniwersytet Warszawski
Wróbel Szymon	Seminarium	Lektura tekstu naukowego (Sztuka krytycznego czytania)	30	Uniwersytet Warszawski
	Seminarium	Jacques Tati albo nowoczesna komedia	60	
	Seminarium	Ernst Bloch albo filozofia jeszcze-nie-świadomego	60	
	Seminarium	Od realizmu spekulatywnego do transcendentálnego nihilizmu	60	
	Seminarium	Paul Virilio albo dyktatura ruchu	60	
	Seminarium	Rancière albo polityczność pomarszczona	60	
	Seminarium	Seminarium magisterskie	60	

C. Opieka nad doktorantami SNS IFiS PAN

Adamiak Marzena

- Hannah Ajewole

Andrejuk Katarzyna

- Daria Batychko
- Tamar Kalichava

Bielik-Michalska Agata

- Agata Bielińska
- Adam Michał Ostrowski
- Iwona Jamrozik

Brudzińska Jagna

- Thomas Dojan

Dubrow Joshua

- Olga Li
- Piotr Trzaskowski

Danilo Facca

- Jakub Wolak

Federowicz Michał

- Jan Frankowski
- Michał Pachocki
- Xi Chen

Filipkowski Piotr

- Emilia Sieczko

Gołębiewska Maria

- Justyna Minkiewicz

Grabowska Magdalena

- Anna Bednarczyk
- Wiktoria Morawska
- Vera Syrakvash

Hall Dorota

- Jakub Malec

Jarecka Urszula

- Joanna Bednarek
- Marta Błaszczczyńska

Kubiak Anna

- Michał Bielecki

Leder Andrzej

- Barbara Barysz
- Michael Stemerowicz
- Helen Grela
- Filip Brzeźniak
- Stanisław Chankowski

Lepri Valentina

- Gniewomir Hawrasz

Lipszyc Adam

- Jakub Gorecki
- Antoni Grzybowski
- Maciej Huzarski

Milkowski Marcin

- Wojciech Mamak
- Marcin Rabiza
- Wiktor Lachowski
- Natalia Zakrzewska
- Szymon Miłkoś
- Daniel Piecka

Niedzialkowski Krzysztof

- Xi Chen
- Jan Frankowski
- Patrycja Romaniuk

Niżnik Józef

- Oleg Dietkow

Olcoń-Kubicka Marta

- Anna Węgiel

Pokropek Artur

- Piotr Koc
- Hubert Plisiecki

Rajtar Małgorzata

- Katarzyna E. Król
- Beata Szulęcka
- Bariş Kamyab Muhammedrezai

Ratajczak Mikołaj

- Barbara Barysz
- Helen Grela
- Filip Brzeźniak
- Mateusz Hebda
- Kuba Gorecki

Słomczyński Kazimierz

- Jacek Mazurczak
- Xi Chen

Starzyński Wojciech

- Dariusz Tubacki

Sztandar-Sztanderska Karolina

- Sebastian Sosnowski

Woroniecka-Krzyżanowska Dorota

- Aleksandra Wojtaszek

Wróbel Szymon

- Piotr Wesołowski
- Andrzej Frelek
- Jędrzej Brzeziński
- Gabriel Klimont
- Philip Højme

D. Opieka naukowa w programach dla postdoców

Andrejuk Katarzyna

- Imran Sarihasan (program PASIFIC)

Danilo Facca

- Luisa Brotto (program Nawa Ulam – Seal of Excellence)

Grabowska Magdalena

- Navjotpal Kaur (program PASIFIC)

Hall Dorota

- Kseniya Medvedeva (program PASIFIC)
- Kinga Połyńczuk-Alenius (program PASIFIC)

Jarecka Urszula

- Oksana Pochapska (program PASIFIC)

Lepri Valentina

- Alicja Bielak (ERC project CoG n. 864542, KnowStudents)
- Gábor Forkoli (ERC project CoG n. 864542, KnowStudents)
- Dennj Solera (ERC project CoG n. 864542, KnowStudents)

Niedzialkowski Krzysztof

- Jędrzej Niklas (program PASIFIC)

Pokropek Artur

- Maria Flakus (SONATA BIS)
- Tomasz Żółtak (OPUS)
- Marek Muszyński (OPUS)

Słomczyński Kazimierz

- Natalia Pohorila (Pomoc naukowcom Ukrainy, PAN)

E. Organizacja lub kierowanie kursami, szkoleniami i studiami podyplomowymi w innych instytucjach naukowych

Dubrow Joshua

- Kurs/szkolenie *Critical Academic Writing*, University of Warsaw Faculty of Psychology
- Kurs/szkolenie *Current Topics in Sociology – A Methodological Approach*, University of Warsaw Faculty of Psychology

Dybel Paweł

- Studium podyplomowe *Wprowadzenie do filozofii*, Uniwersytet Pedagogiczny

Parasecoli Fabio

- Kurs/szkolenie *Food in Context: China*, New York University
- Kurs/szkolenie *Food and Design*, New York University

Sobota Daniel

- Kurs/szkolenie *Ludowa Akademia Filozoficzna Filo-Zośka*, Stowarzyszenie Dla nas

H. Prowadzenie kursów/szkoleń

Dubrow Irina

- Graduate School for Social Research (Szkoła Nauk Społecznych) *Dissertation Management*

Dybel Paweł

- *Koncepcje hysterii*, Verso Instytut Psychoterapii

Fomina Joanna

- *Good Practices in Migration Integration for Polish Cities. Part 1*, OSCE ODIHR

Marcinów Mira

- *Czy mamy polski „idiom szaleństwa”?*, Joseph Conrad Fellowship

Parasecoli Fabio

- *Food Experience, Master Food and Innovation*, Scuola Politecnica di Design
- *Food Innovation Future Practices (contemporary challenges)*, *Master is Design for Food*, Politecnico di Milano
- *Cibo, mobilità, migrazione*, in *Master Storia e cultura dell'alimentazione*, Università di Bologna

Pochapska Oksana

- *Weapons for Civilians: Simple Steps to Media Literacy*, Vinnytsia State Pedagogical University (Ukraine)
- *Media literacy as a component of information security*, Khmelnytskyi National University (Ukraine)

Przybysz Dariusz

- *Szkolenie dla ankierów ESS*, Instytut Filozofii i Socjologii PAN

Sobota Daniel

- Kurs/szkolenie *Letnia Szkoła Filozoficzna Metafizyka dziś*, IFiS PAN
- Seminarium *Problemy współczesnej filozofii religii*, Polskie Towarzystwo Filozoficzne – Oddział w Bydgoszczy

Wysmulek Ilona

- *Summer School in Social Sciences: a study abroad program* of The Ohio State University at IFIS, CONSIRT GSSR

III. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

1. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICTWA IFiS PAN

W roku 2023 w Wydawnictwie IFiS PAN ukazało się 18 tytułów, w tym 13 książek, o łącznej objętości 155 arkuszy wydawniczych, w nakładzie 3450 egzemplarzy, oraz 8 numerów czasopism (5 tytułów) o objętości 118,5 aw. w nakładzie 925 egzemplarzy. Łącznie: 273 aw., 4378 egz. W formie elektronicznej (pdf) ukazało się czasopisma internetowe „Wunderblock” (nr 3/2023). Wykaz zrealizowanych tytułów niżej.

Podstawowym źródłem finansowania czasopism i książek opublikowanych w 2023 roku były granty badawcze, działalność statutowa oraz dotacje. Wsparcie finansowe zewnętrzne wyniosło 142 000 zł (grant IDUB UW, Uniwersytet Warszawski, Komitet Socjologii PAN, Wydział Socjologii UW, dotacja prywatna).

Artykuły w czasopismach „Studia Socjologiczne” otrzymują numery DOI nadawane przez Komitet Socjologii PAN, „ASK” ma nadawane numery DOI przez Ohio State University, „Prakseologia” – przez Akademię Leona Koźmińskiego.

W ramach członkostwa IFIS PAN w Crossref wprowadzono numery DOI dla artykułów z czasopism filozoficznych wydawanych w IFiS PAN („Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej” 2021-2022, „Filozofia i Nauka” (jeden tom za 2022 rok), oraz „Wunderblock”).

W Repozytorium Cyfrowym Instytutów Naukowych (<http://rcin.org.pl/>) umieszczono (w formacie pdf) kolejne publikacje Wydawnictwa z lat poprzednich. Liczba przekazywanych do repozytorium prac stale rośnie.

Wydawnictwo prowadziło sprzedaż książek i czasopism (również w wersji elektronicznej) w księgarni internetowej. Informacje o nowościach są przesyłane do hurtowni książek i dystrybutorów czasopism (prenumerata) oraz księgarń. Oprócz tego prowadzona jest sprzedaż bezpośrednia do księgarń i różnych instytucji. Pełna oferta handlowa jest dostępna w Wydawnictwie (księgarnia internetowa Wydawnictwa IFiS PAN). Sprzedaż aktualnej oferty Wydawnictwa na terenie całego kraju odbywa się przez księgarnie bezpośrednio z nami współpracujące (m.in. Gdańsk, Katowice, Łódź, Kraków, Toruń, Poznań, Lublin). Czasopisma na terenie całego kraju dystrybuują: Garmond Press, Kolporter i Ruch.

Działa newsletter ze strony internetowej IFIS PAN, w którym zawarta jest informacja o nowościach wydawniczych. Informacja o nowościach jest też rozsyłana do uczelni/institutów naukowych oraz prasy specjalistycznej.

Na książkach Wydawnictwa IFiS PAN umieszczane są QR-kody, odsyłające do pełnej informacji o danej publikacji w Bibliotece Narodowej (e-isbn.pl).

Wartość sprzedaży książek Wydawnictwa w roku 2023 wyniosła: dla książek 11 222,53 netto, 11 790,05 brutto zł; czasopism 9050,18 netto, 9758,68 brutto zł. Razem: 20 272,71 netto, 21 548,73 brutto zł.

Łączna wartość środków pozyskanych przez Wydawnictwo (dotacje, granty, sprzedaż): 162 300 zł.

Dane bibliograficzne dotyczące tekstów opublikowanych w naszych czasopismach znaleźć można w wielu różnych bazach danych naukowych: 1. The Central European Journal of Social Sciences and Humanities; 2. Central and Eastern European Online Library, 3. Social Science Citation Index; Scimago; 4. Czasopisma PAN (<https://journals.pan.pl/sts>); 5. EBSCO (Elsevier); 6. ProQuest; 7. Index Copernicus; 8. ERIH Plus, 9. PBN; 10. Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego UW (ICM UW).

Wykaz publikacji wydanych w 2023 roku

- Czerniak S., *Wybrane koncepcje wiedzy i nauki we współczesnej filozofii niemieckiej*
- Wrotkowski W., *Pleasure. New Research on Fragment B67 of Heraclitus of Ephesus*
- Murawska M., *Fenomenologia i jej cień. Zwrot estetyczny w postfenomenologii francuskiej*
- Rudkouski P., P. Lichacz, *Autorytaryzm zagrożony. Białoruski system polityczny w perspektywie porównawczej*
- Kwak A., M. Bieńko, *Nieustająco pełny dom – perspektywa rodziców mieszkających z dorosłym gniazdującym dzieckiem*
- Cassirer E., *Indywidualizm i kosmos w filozofii renesansu*
- Agamben G., *Oikonomia*
- Agamben G., *Stasis*
- Agamben G., *Horkos*
- Agamben G., *Opus dei*
- Agamben G., *Najwyższe ubóstwo*
- Ratajczak M. (red.), *Studia nad projektem „Homo sacer”* (książka w wersji elektronicznej)
- Andrejuk K., *Praktykowanie superróżnorodności. Polscy przedsiębiorcy imigrancy i wyzwania adaptacji w Wielkiej Brytanii*

Czasopisma

1. „Studia Socjologiczne” 1/2023, 2/2023, 3/2023, 4/2023
2. „Prakseologia” 162/2020 (dodruk)
3. „Prakseologia” 163-164/2021-2022 (druk w 2023)
4. „ASK” 31/2022 (druk w 2023)
5. „Wunderblock. Psychoanaliza i Filozofia” nr 3, pismo elektroniczne
6. „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej”, nr 66-67/2021-2022 (druk 2023)

2. DYNAMIKA WYDAWNICZA W LATACH 2000-2023

Rok	KSIĄŻKI		CZASOPISMA		Ogółem
	Liczba tytułów	Objętość ark. wyd.	Liczba tytułów	Objętość ark. wyd.	
2000	20	364,5	9	148	573
2001	19	308	9	254,5	562,5
2002	29	421	7	178	599
2003	28	517	9	218,5	735,5
2004	30	451,25	4	164,5	615,75
2005	24	363,25	6	220,5	583,75
2006	36	664	7	240	904
2007	31	583,5	6	185	768,5
2008	15	268,5	7	135	398,5
2009	17	355	6	132	487
2010	20	382	5	141	523
2011	17	430	5	178	608
2012	16	257	7	185	442
2013	19	319,5	5	138	457,5
2014	16	342,5	5	187	529,5
2015	24	365	5	165	530
2016	18	380	5	202	582
2017	22	370	6	178	548
2018	18	325	5	162	487
2019	13	163	6	150	313
2020	12	133,5	6	87	220,5
2021	11	138	5	107	245
2022	8	135	6	125,5	260,5
2023	13	155	5	118,5	273,5

3. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW INSTYTUTU W REDAKCJACH, RADACH I KOMITETACH REDAKCYJNYCH CZASOPISM I SERII WYDAWNICZYCH

Tytuł czasopisma/serii	Imię i nazwisko pracownika (pełniona funkcja)
<i>Angelicum</i>	Olszewski Mikołaj (Członek rady redakcyjnej)
<i>Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej</i>	Facca Danilo (Członek Zespołu Redakcyjnego) Mazurek Sławomir (Członek Zespołu Redakcyjnego) Parszutowicz Przemysław (Redaktor wykonawczy/sekretarz redakcji) Starzyński Wojciech (Członek Zespołu Redakcyjnego) Wrotkowski Wojciech (Członek Zespołu Redakcyjnego)
<i>Argument: Biannual Philosophical Journal</i>	Gołębiowska Maria (Recenzent zewnętrzny)
<i>Ask. Research&Methods</i>	Domański Henryk/Artur Pokropek (Redaktor naczelny) Dubrow Joshua (Członek rady redakcyjnej) Muszyński Marek (Członek redakcji) Sawiński Zbigniew (Statistical Advisor)
<i>Avant</i>	Nowakowski Przemysław (Redaktor naczelny) Miłkowski Marcin (Członek rady naukowej)
<i>Bulletin cartésien</i>	Starzyński Wojciech (Korespondent naukowy na kraje słowiańskie)
<i>Central European Cultures</i>	Lepri Valentina (Board Member)
<i>Clessidre. Dialoghi interdisciplinari sulla memoria</i>	Brudzińska Jagna (Opiniowanie publikacji, wybór recenzentów)
<i>Collectanea Franciscana</i>	Olszewski Mikołaj (Członek rady redakcyjnej)
<i>Człowiek – Niepełnosprawność – Społeczeństwo</i>	Ostrowska Antonina (Członek kolegium)
<i>Dialogue and Universalism</i>	Czarnocka Małgorzata (Redaktor naczelny czasopisma) Czerniak Stanisław (Członek Executive Editorial Board) Mazurek Mariusz (Website Editor)
<i>Economia Agro-Alimentare/Food Economy Journal</i>	Parasecoli Fabio (Member of the Scientific Advisory Board)
<i>Economic sociology. perspectives and conversations</i>	Serafin Marcin (Redaktor naczelny, redaktor numerów specjalnych dotyczących: (1) socjologii ekonomicznej wojny i (2) socjologii ekonomicznej inflacji)
<i>Educação e Filosofia</i>	Starzyński Wojciech (Członek rady czasopisma)
<i>Edukacja</i>	Sitek Michał (Członek redakcji)

Tytuł czasopisma/serii	Imię i nazwisko pracownika (pełniona funkcja)
<i>Edukacja Etyczna. Filozoficzne czasopismo internetowe</i>	Gołębiewska Maria (Recenzent zewnętrzny) Wróbel Szymon (Członek Rady Naukowej)
<i>Edukacja filozoficzna</i>	Czeraniak Stanisław (prace recenzenckie)
<i>Eidos. A Journal for Philosophy of Culture</i>	Gołębiewska Maria (Recenzent zewnętrzny)
<i>Emblematica: Essays in Word and Image</i>	Bielak Alicja (Editorial Assistant – zajmuję się sekcją recenzji)
<i>Ethos</i>	Gawin Dariusz (Kolegium redakcyjne)
<i>European Journal for the Philosophy of Science</i>	Miłkowski Marcin (Associate Editor)
<i>Filozofia i nauka. Studia filozoficzne i interdyscyplinarne</i>	Czarnocka Małgorzata (Redaktor naczelny czasopisma) Czeraniak Stanisław (Prace recenzyjne) Mazurek Mariusz (Członek zespołu redakcyjnego)
<i>Food Culture and Society</i>	Parasecoli Fabio (Member the International Advisory Board)
<i>Frontiers in Psychology</i>	Kaur Navjotpal (Review Editor, Editorial Board of Gender, Sex and Sexualities)
<i>Frontiers in Sociology</i>	Kaur Navjotpal (Review Editor, Editorial Board of Gender, Sex and Sexualities)
<i>Gestalt Theory. An International Multidisciplinary Journal</i>	Brudzińska Jagna (Opiniowanie publikacji, wybór recenzentów)
<i>Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung</i>	Filipkowski Piotr (Redaktor naczelny)
<i>Hybris</i>	Wróbel Szymon (Członek Rady Naukowej)
<i>Hypatia: A journal of Feminist Philosophy</i>	Adamiak Marzena (Member of the International Advisory Board)
<i>International Journal of Food Design</i>	Parasecoli Fabio (Book Reviews Editor, Member of the Advisory Board)
<i>International Journal of Sociology</i>	Dubrow Joshua (Członek rady redakcyjnej) Słomczyński Kazimierz (Członek rady redakcyjnej)
<i>ISA Global Dialogue</i>	Turner Anna (Redaktor regionalny)
<i>Itinerari filosofici</i>	Brudzińska Jagna (Opiniowanie publikacji, wybór recenzentów)
<i>Journal of Comparative Research in Anthropology and Sociology</i>	Dubrow Irina (recenzent)
<i>Journal of Contemporary Eastern Asia</i>	Smoczyński Rafał (Redaktor zamawiający)

Tytuł czasopisma/serii	Imię i nazwisko pracownika (pełniona funkcja)
<i>Journal of Neurophilosophy</i>	Miłkowski Marcin (Member of the Editorial Board)
<i>Journal Scientific Notes of the University of Kyiv – Mohyla Academy. History and Theory of Culture</i>	Lepri Valentina (Board Member)
<i>Kognitywistyka i Media w Edukacji</i>	Miłkowski Marcin (Członek Rady Naukowej)
<i>Kultura i Społeczeństwo</i>	Radiukiewicz Anna (Sekretarz redakcji) Kotnarowski Michał (Członek zespołu redakcyjnego)
<i>Logic and Logical Philosophy</i>	Malinowski Jacek (Członek rady redakcyjnej)
<i>Metodo. International Studies in Phenomenology and Philosophy</i>	Brudzińska Jagna (Członek Rady Naukowej) Czernecki Stanisław (prace recenzenckie)
<i>Odrodzenie i Reformacja w Polsce</i>	Facca Danilo (Członek redakcji)
<i>Paladyn. Journal of Robotics, Intelligent Agents, and Artificial Intelligence</i>	Miłkowski Marcin (Editor)
<i>Paradigmi. Rivista di critica filosofica</i>	Brudzińska Jagna (Opiniowanie publikacji, wybór recenzentów)
<i>Pedagogika Społeczna</i>	Ostrowska Antonina (Członek Rady Redakcyjnej)
<i>Philosophical Alternatives</i>	Miłkowski Marcin (Member of the International Advisory Board)
<i>Polish Sociological Review</i>	Andrejuk Katarzyna (Członkini Editorial Board) Dubrow Irina (recenzent) Słomczyński Kazimierz (Członek rady redakcyjnej)
<i>Postępy Rehabilitacji – Advances in Rehabilitation</i>	Ostrowska Antonina (Członek Rady Wydawnictwa)
<i>Prakseologia</i>	Bukała Marcin (Redaktor naczelny i redaktor naukowy tomu 163-164) Bojar Hanna (członek redakcji)
<i>Prakseologia i Zarządzanie – Zeszyty Naukowe Towarzystwa Naukowego Prakseologii</i>	Bukała Marcin (członek Rady Naukowej)
<i>Praktyka Teoretyczna</i>	Sosnowski Maciej (Redaktor afiliowany)
<i>Principia. Pisma Konceptyjne z Filozofii i Socjologii Teoretycznej</i>	Wróbel Szymon (Członek Rady Naukowej)
<i>Przegląd Filozoficzno-Literacki</i>	Wrotkowski Wojciech (Członek Zespołu Redakcyjnego)
<i>Przegląd Socjologiczny</i>	Janicka Krystyna (Członek redakcji, recenzent) Słomczyński Kazimierz (Członek rady redakcyjnej)
<i>Przegląd Tomistyczny</i>	Olszewski Mikołaj (Członek rady redakcyjnej)

Tytuł czasopisma/serii	Imię i nazwisko pracownika (pełniona funkcja)
	Zega Włodzimierz (Członek Zespołu Recenzentów)
<i>Religio: Revue pro religionistiku</i>	Hall Dorota (Członkini Editorial Board)
<i>Religion and Society in Central and Eastern Europe</i>	Hall Dorota (Członkini Editorial Board)
<i>Rocznik Lubuski</i>	Janicka Krystyna (Członek rady naukowej, recenzent)
<i>Ruch Filozoficzny</i>	Kremplewska Katarzyna (Redaktor numeru anglojęzycznego czasopisma – nr 4/2022 i nr 1/2023)
<i>Science and Engineering Ethics</i>	Miłkowski Marcin (Member of the Editorial Board)
<i>Sensus Historiae. Studia interdyscyplinarne</i>	Gołębiewska Maria (Udział w radzie naukowej czasopisma)
<i>Singularities Journal, Kerala, India</i>	Parasecoli Fabio (Member of the Editorial Board)
<i>Social Forces</i>	Dubrow Joshua (Członek rady redakcyjnej)
<i>Studia BAS</i>	Karkowska Marta (Redaktor naukowy tomu, członek kolegium redakcyjnego)
<i>Studia Logica</i>	Malinowski Jacek (Redaktor naczelny, redakcja tomu 112 numery 1-6)
<i>Studia Sociologia</i>	Słomczyński Kazimierz (Członek rady redakcyjnej)
<i>Studia Socjologiczne</i>	Bojar Hanna (redakcja numeru tematycznego: 'Badania jakościowe w pandemii Covid-19') Domański Henryk (Recenzowanie artykułów, kierowanie działem „struktura społeczna”) Sitek Michał (Członek redakcji) Słomczyński Kazimierz (Członek rady redakcyjnej)
<i>Suomen Anthropologi: Journal of the Finnish Anthropological Society</i>	Rajtar Małgorzata (Editorial Board member)
<i>The Yearbook on History and Interpretation of Phenomenology</i>	Brudzińska Jagna (Opiniowanie publikacji, wybór recenzentów)
<i>Trzeci Sektor</i>	Chimiak Galia (członkini Rady Wydawniczej)
<i>VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations</i> (wyd. Springer)	Chimiak Galia (Redaktor naczelna)
<i>Wunderblock i filozofia</i>	Kobylińska-Dehe Ewa (Praca w redakcji pisma) Leder Andrzej (członek redakcji)
<i>Zagadnienia Filozoficzne w Nauce</i>	Miłkowski Marcin (Członek Rady Naukowej)
<i>Zagłada Żydów. Studia i Materiały</i>	Libionka Dariusz (Redaktor naczelny) Engelking Barbara (Zastępca redaktora naczelnego)

Tytuł czasopisma/serii	Imię i nazwisko pracownika (pełniona funkcja)
	Haska Agnieszka (Członkini redakcji)
<i>Zeszyty Naukowe KUL</i>	Domański Henryk (Członek Redakcji)
<i>Zeszyty Naukowe. Zdrowie Publiczne i Zarządzanie</i>	Ostrowska Antonina (Członek Kolegium Redakcyjnego)
Seria wydawnicza <i>Knowledge and its histories</i> , wydawnictwo Firenze University Press	Lepri Valentina (Redaktor serii)
Seria wydawnicza <i>Ad fontes</i>	Olszewski Mikołaj (Redaktor prowadzący serii)
Seria wydawnicza <i>Biblioteka Klasyczna</i> , Wydawnictwo Teologii Politycznej	Gawin Dariusz (Udział w Komitecie Redakcyjnym)
Seria wydawnicza <i>Biblioteka Renesansowa</i>	Olszewski Mikołaj (Redaktor współprowadzący serię)
Seria wydawnicza <i>Biblioteka Teologii Politycznej</i> , Wydawnictwo Teologii Politycznej	Gawin Dariusz (Udział w Komitecie Redakcyjnym)
Seria wydawnicza <i>Bloomsbury Food Library</i> , wydawnictwo Bloomsbury	Parasecoli Fabio (Member of the Advisory Board)
Seria wydawnicza <i>Codzienne Życie idei</i> , Wydawnictwo Teologii Politycznej	Gawin Dariusz (Udział w redakcji)
Seria wydawnicza <i>Culinaria book series</i> , wydawca University of Toronto Press	Parasecoli Fabio (Member of the Editorial Board)
Seria wydawnicza <i>Food and Society: New Directions series</i> , wydawca Bristol University Press	Parasecoli Fabio (Member of the editorial board)
Seria wydawnicza <i>Historia et Monumenta Universitatis Jagellonicae</i>	Zega Włodzimierz (Członek Rady Redakcyjnej)
Seria wydawnicza <i>Logic in Asia</i> , wydawnictwo Springer	Malinowski Jacek (Członek rady redakcyjnej serii wydawniczej)
Seria wydawnicza <i>Monografie Teologii Politycznej</i> , Wydawnictwo Teologii Politycznej	Gawin Dariusz (Udział w Komitecie Redakcyjnym)
Seria wydawnicza <i>New Sociological Perspectives</i> , LSE Houston St Press	Kaur Navjotpal (Editorial Board Member)
Seria wydawnicza <i>Renaissance Mind. Studies in the History of Knowledge</i> , wydawnictwo De Gruyter	Lepri Valentina (Redaktor serii)

Tytuł czasopisma/serii	Imię i nazwisko pracownika (pełniona funkcja)
Seria wydawnicza <i>Selected Writings</i> , wydawnictwo Polity Press	Brzeziński Dariusz (Członek zespołu redakcyjnego)
Seria wydawnicza <i>Spoleczeństwo obywatelskie – idee i praktyki</i> , Wydawnictwo IFiS PAN	Kościański Artur (Redaktor serii)
Seria wydawnicza <i>Towards a Universal Civilization</i> , wydawnictwo Peter Lang	Czarnocka Małgorzata (Redaktor serii wydawniczej)
Seria wydawnicza <i>Trends in Logic</i> , wydawnictwo Springer	Malinowski Jacek (Członek rady redakcyjnej serii)

IV. DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTEKI NAUKOWEJ

Rok 2023, pierwszy pełny rok działania w systemie bibliotecznym UW – Virtua, był udany dla biblioteki. Liczba wypożyczonych materiałów była najwyższa od dekady, zdecydowanie też przybyło aktywnych czytelników. Ze względu na ogromną selekcję przeprowadzoną w 2022 roku, rok 2023 został poświęcony głównie na porządkowanie zbiorów w magazynach. Stąd, nieco mniejsza liczba opracowanych i skatalogowanych książek, w porównaniu z rokiem 2022. W 2023 roku mniejsza była również selekcja zbiorów.

Co istotne, 2023 rok, był pierwszym w historii biblioteki, kiedy nie kupiono żadnej książki bezpośrednio do zbiorów. Wszystkie nowo zakupione książki pochodziły z grantów pracowników naukowych i nie było ich znowu tak wiele. W 2023 roku kontynuowano wprowadzanie nabytków z przekazanego bibliotece księgozbioru Haliny i Lecha Szczuckich.

I. Budżet

W 2023 r. budżet Biblioteki pochodził wyłącznie ze środków Instytutu przeznaczonych na działalność statutową. Budżet ten został przeznaczony przede wszystkim na zakup dostępu do elektronicznych baz artykułów.

II. Gromadzenie zbiorów

W 2023 r. zbiory Biblioteki Instytutu Filozofii i Socjologii PAN wzbogaciły się o następujące wpływy:

- druki zwarte: **336 wol.**, w tym z zakupu – **61 wol.** (wszystkie z grantów pracowników IFiS PAN), z czego **59 wol.** to książki zagraniczne; z darów – **221 wol.**, z wymiany krajowej – **30 wol.**, z wymiany zagranicznej – **24 wol.**
- czasopisma: **184 wol. (278 zesz.)**, w tym żaden z prenumeraty, z darów – **179 wol. (272 zesz.)** i z wymiany zagranicznej – **5 wol. (6 zesz.)**.
- zbiory specjalne: 15 jednostek

Łączna wartość nabytych w 2023 r. zbiorów wyniosła 63 664,32 zł,

w tym zakupy z budżetu wyniosły 11 431,32 zł.

Druki zwarte

Na koniec 2023 roku księgozbiór Biblioteki IFiS PAN liczył **91 594** woluminów książek. **336** nowo nabytych woluminów o łącznej wartości **34 095,32** pochodziło głównie z darów (księgozbiór Haliny i Lecha Szczuckich) oraz z wymiany krajowej i zagranicznej.

W roku 2023 nabyto w sumie o 25 egzemplarzy mniej niż rok wcześniej. Z grantów pracowników naukowych zakupiono 61 egzemplarzy, o jeden egzemplarz więcej niż przed rokiem. Z darów biblioteka pozyskała 220 książek. W wyniku wymiany krajowej zbiory biblioteki zwiększyły się o 30 tytułów, a wymiana zagraniczna zaowocowała 34 nowymi

książkami. Stosunkowo niewielka liczba książek pozyskanych na drodze wymiany została spowodowana głównie przez opóźnienie w dostawie książek z Biblioteki Kongresu. Natomiast 2023 rok był pierwszym w historii biblioteki, kiedy nie zakupiono niczego bezpośrednio do zbiorów przez samą bibliotekę (bibliotekarzy).

W 2023 roku przeprowadzono znacznie mniejszą niż przed rokiem, ale przyzwoitą, selekcję w księgozbiornie, wykreślono 573 woluminy książek, głównie dublety i książki nie pasujące do profilu (nieaktualne encyklopedie ogólne, stare słowniki językowe, itp.), o łącznej wartości 8 237,17 zł.

Mimo ujemnego salda nabytków/ubytków ogólna wartość księgozbiornu po raz kolejny wzrosła. W wyniku wymiany i darów wartość księgozbiornu zwartego wzrosła bowiem o 22 664 zł. Pracownicy naukowcy w ramach zakupów z grantów wydali 11 431,32 zł (o 2 212,68 zł mniej niż w roku 2022).

Na oprawę książek wydano 1428 zł, kwota ta pozwoliła na ponowną oprawę 51 woluminów.

Czasopisma

W 2023 roku skompletowano **19** tytułów polskich czasopism i **24** tytuły czasopism zagranicznych. Wszystkie polskie tytuły pochodziły z darów, również tytuły zagraniczne pochodziły głównie z darów (19 tytułów), a także z wymiany zagranicznej (5 tytułów).

Ogółem w 2023 r. przybyło w wyniku darów i wymiany 54 wol. (tj. 82 zeszytów) czasopism polskich i 130 wol. (tj. 196 zeszytów) czasopism zagranicznych, których łączna wartość wyniosła równe 29 164,00 zł.

Podobnie jak w latach poprzednich prowadzono w Połączonych Bibliotekach integrację zasobów czasopism, czego efektem był napływ czasopism w postaci darów do Biblioteki IFiS PAN. Ponadto w ramach integracji czasopism usunięto z zasobów biblioteki 102 wol. (tj. 358 zeszytów) czasopism o wartości 48 811,27 zł.

Zbiory specjalne

W 2023 kolekcja zbiorów specjalnych powiększyła się o 15 prac doktorskich (2 drukowanych i 13 w postaci przekazanych plików) o wartości 405,00 zł.

Na dostęp do baz danych IFiS PAN wydał w 2023 roku kwotę **18 630,26 zł**.

III. Udostępnianie

Rok 2023 to pierwszy pełny rok funkcjonowania biblioteki w ramach Systemu Biblioteczno-Informacyjnego Uniwersytetu Warszawskiego.

W wypożyczalni Połączonych Bibliotek WFiS UW, IFiS PAN i PTF na koniec roku 2023 roku było zarejestrowanych **1 839** czytelników aktywnych (wzrost aż o 65% rok do roku) oraz **12** aktywnych instytucji i bibliotek.

W roku sprawozdawczym czytelnikom indywidualnym Połączonych Bibliotek wypożyczono (lub prolongowano) na zewnątrz 32 884 książek i 606 egz. czasopism. Z

czytelni skorzystało w roku sprawozdawczym 7 441 użytkowników (rok wcześniej 5 645 osoby), którym udostępniono na miejscu **1 131** książek oraz **79** jednostek zbiorów specjalnych. Ogółem w 2023 roku udostępniono użytkownikom indywidualnym **34 700** materiałów bibliotecznych (wzrost o 10% w porównaniu do roku 2022).

Do innych bibliotek wysłano 226 woluminy ze zbiorów, natomiast z innych bibliotek czytelnicy wypożyczyli 45 egzemplarzy.

Rok 2023 pod względem wykorzystania materiałów bibliotecznych przez czytelników okazał się jeszcze lepszy niż 2022 i ponownie najlepszym od dekady. Statystyki udostępnień zbiorów potwierdziły, że wejście do wspólnego systemu UW i poprawa widoczności księgozbioru były dobrymi posunięciami, ze względu na wzrost zainteresowania i wykorzystania zasobów bibliotecznych. Co ciekawe, procentowy wzrost (rok do roku) liczby aktywnych czytelników, był znacznie wyższy niż procentowy wzrost liczby wypożyczanych materiałów. Sugerowałoby to, że spora liczba nowych czytelników przychodzi po konkretne pojedyncze tytuły z księgozbioru. W nadchodzących latach należałoby popracować na zwiększeniu atrakcyjności zasobów biblioteki dla tych nowych użytkowników.

IV. Komputeryzacja

W 2023 roku informacje o wszystkich nowych nabytkach oraz retrokatalogowanie książek i czasopism nabytych przed 1990 rokiem były wprowadzane do komputerowego systemu bibliotecznego Virtua (wspólnego katalogu UW).

Na koniec 2023 roku Połączone Biblioteki miały **20 680** wprowadzonych rekordów bibliograficznych w katalogu Virtua. Przybyło **3 465** pełnych opisów (spadek o 11% w porównaniu z rokiem 2022).

W bazie Virtua na koniec roku było dostępnych 162 882 rekordów egzemplarzy, w tym 139 041 egzemplarzy książek (68% zbiorów) oraz 25 051 egzemplarze czasopism.

V. RCiN

Realizacja projektu zakończyła się w październiku 2021 roku. W 2023 roku do kolekcji IFiS PAN dodano 34 obiekty i obecnie dostępny cyfrowo zasób liczy 2420 obiektów. W 2023 roku czytelnicy pobrali lub odtworzyli obiekty z naszej kolekcji 270 811 razy.

VI. Wystawy i wydarzenia

W 2023 roku biblioteka kontynuowała promowanie ciekawszych nabytków w wypożyczalni, ponadto promowała swoje zbiory przede wszystkim w mediach społecznościowych.

Dodatkowo zostało zorganizowanych kilka wystaw okolicznościowych związanych z wydarzeniami w siedzibie biblioteki – Wydziale Filozofii UW. Były to wystawy towarzyszące konferencjom czy też upamiętniające pracowników Wydziału, itp. W 2023 roku przeprowadzono również dwie „lekcje biblioteczne” dla uniwersyteckiego żłobka, kilka spotkań autorskich oraz kilka projekcji filmowych w ramach klubu filmowego. W październiku uruchomiono również dyskusyjny klub czytelniczy, który co prawda, na razie nie cieszy się dużym zainteresowaniem. Biblioteka wzięła również udział w Nocy Bibliotek

oraz Festiwalu Nauki. Z okazji tego drugiego wydarzenia zorganizowano dwie wycieczki po magazynach, które cieszyły się sporą popularnością.

VII. Pracownicy biblioteki

Pracownicy biblioteki w dn. 31.12.2023 r.:

Lp	Imię i nazwisko	Wykształcenie	Stanowisko	Wymiar etatu
1	Aga Molińska	wyższe	bibliotekarz	1
2	Joanna Mroczek	wyższe	główny specjalista do spraw zintegrowanego systemu bibliotecznego	1
3	Renata Rokicka	wyższe biblioteczne	asystent biblioteczny	1
4	Darmiła Ślepowańska	wyższe	bibliotekarz	4/5

Zmiany kadrowe:

2023 rok był pierwszym od kilku lat, kiedy nie wydarzyły się żadne zmiany kadrowe – zespół biblioteczny pozostał ten sam.

VIII. Wydatki Biblioteki 2023

1.	Zakup książek, zbiorów spec. i czasopism	0,00
2.	Prenumerata czasopism*	0,00
3.	Utrzymanie systemu HORIZON	0,00
4.	Zbiory specjalne	0,00
5.	Oprawa i konserwacja zbiorów	1 428,00
6.	Elektroniczne bazy danych (grudzień, RZ801)**	18 630,26
7.	Inne – w tym:	
	– materiały na wymianę zagraniczną	243,00**
	RAZEM:	20 301,26

*Biblioteka nie prowadzi prenumeraty papierowych czasopism

**z tego 60,75zł w kosztach ogólnych Instytutu

IX. Stan zbiorów na koniec 2023 r.

Na koniec **2023** roku zbiory Biblioteki IFiS PAN liczyły:

– 91 594 wol. druków zwartych;

- 1 155 tytułów oraz 24 017 woluminów czasopism polskich i zagranicznych (tj. 59 206 zeszytów);
- 7 622 jednostek zbiorów specjalnych;
- na bieżąco zgromadzono 43 tytuły czasopism, w tym 24 tyt. czasopism zagranicznych.

Ogólna wartość zbiorów na dzień 31 grudnia 2023 r.
wynosiła **4 116 031,06 zł.**

V. DZIAŁALNOŚĆ RADY NAUKOWEJ

Rada posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie filozofii i nauk społecznych w zakresie nauk socjologicznych.

Rada w roku sprawozdawczym odbyła 11 posiedzeń plenarnych.

Rada liczyła (na koniec 2023 r.) **50** członków.

W tym **21** osób z tytułem profesora

Skład Prezydium Rady:

Dr hab. Adam Lipszyc – przewodniczący

Dr hab. Dorota Hall – zastępca przewodniczącego

Dr hab. Maria Gołębiowska – zastępca przewodniczącego

Dr Katarzyna Krempleska – sekretarz

Skład stałych Komisji Rady (2023-2026)

Komisja ds. nagród i wyróżnień

Prof. Kazimierz M. Słomczyński, prof. Valentina Lepri, prof. Krzysztof Niedziałkowski

Uchwały, Opinie, Inicjatywy

W okresie sprawozdawczym Rada Naukowa:

1. Wysłuchała i przyjęła sprawozdanie z prac komisji ds. oceny pracowników naukowych pionów filozoficznego i socjologicznego za rok 2022.
2. Wysłuchała i przyjęła sprawozdanie dyrekcji z działalności Instytutu w 2022 roku;
3. Wysłuchała i przyjęła sprawozdanie z działalności Rady Naukowej IFiS w roku 2022
4. Wysłuchała i przyjęła sprawozdanie dyrekcji z działalności finansowej za rok 2022,
5. Wysłuchała i przyjęła sprawozdania finansowego za rok 2022, plan finansowy na rok 2023 oraz plan działalności IFiS na rok 2023
6. Przyjęła podział zysku netto za rok 2022
7. Zaakceptowała regulamin organizacyjny połączonych bibliotek.
8. Podejmowała uchwały w sprawie powołania promotorów, recenzentów, komisji doktorski i habilitacyjnych.
9. Powołała komisję ds. odbioru prac i oceny pracowników naukowych

10. Przyjmowała i wydawała szereg uchwał i oświadczeń dotyczących różnych decyzji Rządu RP, sytuacji geopolitycznej.
11. Powoływała recenzentów i opiniodawców w przewodach/postępowaniach doktorskich i habilitacyjnych
12. Nadała stopnie naukowe 13 doktorom i 2 doktorom habilitowanym
13. Przyjęła sprawozdanie komisji ds. odbioru prac i oceny pracowników naukowych.
14. Opiniowała wnioski w sprawie zatrudnienia na stanowiska adiunktów, asystentów i pracowników naukowych w ramach różnych grantów, projektów, konkursów i awansów naukowych.

Stopnie naukowe nadane przez RN w roku 2023r

Stopień naukowy doktora habilitowanego

Imię i nazwisko	Tytuł rozprawy habilitacyjnej	Dziedzina i zakres nadanego stopnia naukowego
Justyna Straczuk	Sensorium zmiany. Preferencje, praktyki i style jedzenia w procesie przemian społeczno-kulturowych w Polsce	Nauki społeczne/nauki socjologiczne
Anna Wylegała	Reforma rolna PKWN – doświadczenie i pamięć zmiany społecznej	Nauki społeczne/nauki socjologiczne

Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w dziedzinie filozofii i nauk społecznych w dziedzinie nauk socjologicznych nadano następującym osobom:

w naukach humanistycznych w dyscyplinie filozofia:

Jakub Wolak
 Barbara Barysz
 Jędrzej Brzeziński
 Alicja Kubica-Famielec
 Philip Hoehme

w naukach społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne

Viktoria Muliavka
 Alicja Bachulska
 Michał Bielecki
 Marta Błaszczczyńska
 Jan Frankowski
 Stephen Davies
 Ilija Upalevski
 Piotr Koc

VI. NAGRODY I STYPENDIA

Laureat	Nagroda
Engelking Barbara	Doktorat <i>honoris causa</i> Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie, za całokształt
Grabowska Magdalena	Summer Institute for Scholars of East Central and Southeastern Europe (SISECSE) za projekt badawczy „Reproductive Agency, Social Reproduction, and (Re-) Democratization Processes in Poland and Eastern Europe” przyznana przez American Council of Learned Societies
Kiss Farkas	Cziráky Antal Prize, Cziráky Antal Prize for the quality of publications at Eötvös Loránd University
Muszyński Marek	Finalista 23. edycji Nagród Naukowych tygodnika „Polityka” za ogólne osiągnięcia naukowe, wymiar społeczny prowadzonych prac, przyznana przez Tygodnik „Polityka” oraz Fundację Tygodnika „Polityka”
Rudkouski Piotr	Najlepsza publikacja roku w kategorii „Nauki społeczne i polityczne (artykuły)”, Publikacja: Rudkouski, P. (2023). Is There a Demand for Autocracy in Belarusian Society?. <i>Journal of Belarusian Studies</i> , 12(1-2), 35-62. https://doi.org/10.30965/20526512-12350019 , przyznana przez International Congress of Belarusian Studies
Laureat	Stypendium
Bednarczyk Anna	Stypendium DAAD Research Grants – One-Year Grants for Doctoral Candidates przyznane przez German Academic Exchange Service
	Sylff Research Grant przyznane przez The Tokyo Foundation for Policy Research
Alicja Bielak	Stypendium START Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej
	Research fellow w Katholieke Universiteit Leuven
Engelking Barbara	Elkana Fellowship przyznane przez Wissenschaftskolleg Berlin
Filipkowski Piotr	Stypendium badawcze (post-doc) w ramach grantu Polsko-Niemieckiej Fundacji na Rzecz Nauki (niezależnie od kierowania grantem)
Lepri Valentina	Stypendium im. Józefa Tischnera, Institut für die Wissenschaften vom Menschen
Parasecoli Fabio	Hispanex (Grant 564022648), Ministerio de Cultura y Deporte de España

Smoczyński Rafał	Beeker Program NAWA, Northumbria University
Wolak Jakub	Joseph Conrad Fellowship [od grudnia 2022], Instytut de Republica
Zgut-Przybylska Edit	Re:constitution Fellowship – Visiting fellow in Central European University, Democracy Institute, Forum Transregionale Studien, Democracy Reporting International, funded by Stiftung Mercator

VII. STRUKTURA ZATRUDNIENIA

W 2023 roku w Instytucie zatrudnionych było **149** pracowników wg stanu z dnia 31 grudnia 2023, w tym:

- I. Pracownicy naukowi – **110** z tego:
  1. Samodzielni pracownicy nauki – **59**
    - z tytułem profesora – **16**
    - z tytułem profesora IFiS PAN – **43**
  2. młodszy pracownicy naukowi – **51**, z tego:
    - adiunkci – **47**
    - asystenci – **4**
- II. Pracownicy badawczo-techniczni – **1**
- III. Pracownicy biblioteczni, dokumentacji i informacji naukowej – **10**
- IV. Pracownicy inżynierscy i techniczni – **6**
- V. Pracownicy organizacyjno-ekonomiczni i administracyjni – **21**
- VI. Pracownicy na stanowiskach robotniczych i obsługi – **1**

VIII. UPOWSZECHNIANIE I PROMOWANIE NAUKI

Adamiak Marzena

- Wywiad dla podcastu „Mówi MuHER, Muzeum HERstorii Sztuki”
<https://muzeumherstoriiisztuki.org/podcast-mowi-muher/>

Barkouski Pavel

- Od sierpnia do czerwca. Rewolucja 2020 w Białorusi z perspektywy „Solidarności”,
<https://www.youtube.com/watch?v=dzjPahp258&t=12s>
- Round table „Lessons of the Polish Solidarity for the Belarusian revolution of 2020”,
<https://en.icbs.by/post/program-of-public-events>

Bielak Alicja

- Przedstawienie swoich badań w audycji „Skarbiec nauki polskiej” (Polskie Radio Dwójka), 30 min, <https://www.polskieradio.pl/8/650/Artykul/3168936,emblematyka-medytacyjna-slowo-i-ilustracja?fbclid=IwAR3XbsabmnxtYLVqESXj3vC6tITYS-YPRgrzDgSZt-p1sRFNICug40hUkBM>
- Audycja w Jedyńka – Program 1 Polskiego Radia w ramach audycji „Eureka” opowiadała o najstarszym druku w Polsce,
<https://jedyńka.polskieradio.pl/artykul/3178954,550-lat-temu-ukazal-sie-pierwszy-druk-na-ziemiach-polskich>

Binder Piotr

- udział w panelu Ethics „In the Long Run”: Disclosure and Publications,
<https://www.facebook.com/swiadectwawojny>

Bogucki Krystian

- Wykład na seminarium naukowym grupy Mind, Language & Action, Uniwersytet w Porto, Portugalia, <https://ifilosofia.up.pt/activities/sessao-11-seminarios-de-investigacao-mlag-2022-2023>
- Wykład na seminarium naukowym grupy Language, Mind and Cognition, Uniwersytet w Lizbonie, Portugalia, Seminar Series in Analytic Philosophy, Language, Mind and Cognition, <https://cful.letras.ulisboa.pt/lancog/events/seminar-series-in-analytic-philosophy-2022-2023/>

Bojar Hanna

- wykład – Co zostawi nam po sobie pandemia COVID-19 i jak ją zapamiętamy?, Festiwal Nauki;
https://festiwalnauki.edu.pl/program/spotkania?field_typ_spotkania tid=All&field_dzien_otwarty tid=All&field_dziedzina tid=All&field_forma tid=All&field_org_anizator tid=All&field_nazwisko value=Bojar&title=&field_termin value%5Bvalue%5D%5Bdate%5D=&field_numer_spotkania value=&field_wydarzenie_online value=A

[Wydarzenie online na żywo](#) value=All&field wydarzenie stacjonarne value =All://festiwalnauki.edu.pl/program/spotkania?

Brzeziński Dariusz

- Współprowadzenie wydarzenia AI Open Day, Sekcja Socjologii Cyfrowej PTS / UMCS /Lubelskie Centrum Konferencyjne, https://analytics.umcs.pl/strona-glowna/ai_open_day_lublin_2023/

Bukała Marcin

- Wykład, Festiwal nauki
- Wykład, I Kongres Łaciny Kościelnej

Chimiak Galia

- Video Jakie są wyzwania organizacji rzeczniczych w Polsce?, <https://www.youtube.com/watch?v=a9eMg165Brc>
- Odpowiedź na komentarz Przemysława Jaśkiewicza „Czy na pewno „zamrożone”? Uwagi do raportu „Efekt mrozący. O kondycji organizacji pozarządowych” (autorstwo Marta Gumkowska, Beata Charycka, Julia Bednarek, Galia Chimiak), <https://publicystyka.ngo.pl/odpowiedz-na-komentarz-przemyslawa-jaskiewicza-czy-na-pewno-zamrozone-uwagi-do-raportu-efekt-mrozacy-o-kondycji-organizacji-pozarządowych>
- Odpowiedź na komentarz Tymoteusza Zycha „Kryzys rzecznictwa czy jego większy pluralizm?” (autorstwo Marta Gumkowska, Beata Charycka, Julia Bednarek, Galia Chimiak), <https://publicystyka.ngo.pl/odpowiedz-na-komentarz-tymoteusza-zycha-kryzys-rzecznictwa-czy-jego-wiekszy-pluralizm>
- publikacja w Newsletterze SGH: Galia Chimiak, Małgorzata Molęda-Zdziech: Jak publikować z sukcesem? Na przykładzie czasopisma „Voluntas” (webinarium), <https://gazeta.sgh.waw.pl/konferencje-debaty-spotkania/jak-publikowac-z-sukcesem>
- publikacja raportu z udziału w konferencji w newslettera International Society for Third Sector Research, Voluntas represented at Resilient Urban Communities Conference, Cairo (<https://www.istr.org/news/656161/Voluntas-represented-at-Resilient-Urban-Communities-Conference-Cairo.html>)
- cytaty w książce na podstawie panelu *Miasto dialogu. Ubóstwo więzi* (<https://www.youtube.com/watch?v=eMTFII6WP9c>), „Więzi społeczne w metropolii warszawskiej. Case study budowania podmiotowości mieszkańców miasta” Centrum myśli Jana Pawła II w Warszawie, 2023, ISBN: 978-83-60853-83-2
- publikacja w ngo.pl wywiadu przeprowadzonego ze mną przez Magda Dobranowska-Wittels: „Pod lupą: Jak osiągnąć dziś zmianę? Galia Chimiak: Powrotu do przeszłości nie ma. I niekoniecznie jest to zła wiadomość”, <https://publicystyka.ngo.pl/pod-lupa-jak-osiagnac-dzis-zmiane-galia-chimiak-powrotu-do-przeszlosci-nie-ma-i-niekoniecznie-jest-to-zla-wiadomosc>

Domański Henryk

- Rozmowy, wypowiedzi, wywiady, TVP1, TVP2, TVP Info, POlsat News, Polskie Radio Jedynka, Polskie Radio Dwójka, Trójka i wiele innych

Dubrow Joshua

- Website: Occam's Press, <https://occams.press/>

Engelking Barbara

- wystąpienia w mediach, TVN 24

Federowicz Michał

- Wykład otwierający, Szczyt Edukacyjny w Centrum Nauki Kopernik, SOS dla edukacji

Gawin Dariusz

- współautorstwo programu „Trzeci punkt widzenia” w TVP Kultura, TVP Kultura/tvpkultura.tvp.pl

Hall Dorota

- Udział w filmie dokumentalnym „Some Kind of Liberating Effect” poświęconym badaniom nad religią w Europie środkowo-wschodniej, https://www.youtube.com/watch?v=A6IRpf_pBaY

Haska Agnieszka

- Podcast dla Projektu Pulsar, <https://www.projektpulsar.pl/czlowiek/2209070,1,podkast-51-agnieszka-haska-historie-zagladay-skladamy-ze-skrawkow.read>
- Artykuł „Strategie przetrwania” dla „Pomocnika historycznego Polityki”, <https://www.polityka.pl/pomocnikhistoryczny/2208070,1,strategie-przetrwania.read>
- Wykład „Ostatnia szansa ratunku” dla Fundacji Brama Cukiermana w Będzinie w ramach festiwalu „SZUL. 80 lat po końcu świata”, Fundacja Brama Cukiermana: <http://www.bramacukiermana.com/new/szul-80-lat-po-koncu-swiata/>
- Udział w panelu dyskusyjnym „(Nie)widoczność i wizualność getta warszawskiego. Ostańce nieistniejącego miasta”, Muzeum Warszawy: <https://muzeumwarszawy.pl/wydarzenia/niewidoczosc-i-wizualnosc-getta-warszawskiego-ostance-nieistniejacego-miasta-seminarium-warszawskie/>
- Webinar dla European Holocaust Research Infrastructure Warsaw Online Database „getto.pl”, EHRI: <https://www.ehri-project.eu/ehri-webinars>
- Debata w IBL PAN nad książką Ewy Koźmińskiej-Frejłak „Po Zagładzie. Praktyki asymilacyjne ocalałych jako strategie zadomawiania się w Polsce (1944/45–1950)”, IBL PAN, <https://www.youtube.com/watch?v=I-Aa8wRcB8c>
- Debata podczas Campusu Polska Przyszłości „Co trzeba zrobić, żeby naprawić relacje polsko-żydowskie?”, Fundacja Campus Polska Przyszłości: <https://www.youtube.com/watch?v=b0RGqETVxjo>

Hawrasz Gniewomir

- Organizacja warsztatów podczas Festiwalu Nauki wspólnie z dr Olgą Hajduk – wykład połączony z dyskusją i praktyczną sesją orientacyjną, łącznie 2h
- Wystąpienie w podkaście Miastorie (Stowarzyszenie Miasto Jest Nasze) – rozmowa dotyczy wczesnonowożytnej Padwy, a szczególności polskiego środowiska akademickiego przebywającego w tym mieście w XVI wieku, Podkast Miastorie – odcinek czeka na publikację

Jarecka Urszula

- Udział w debacie „Sen o luksusie. Jak się zmieniają wyznaczniki statusu” organizowanej przez magazyn „Pismo” w Studio. Teatr-Galeria w Warszawie, <https://magazynpismo.pl/podcasty/premiera/sen-o-luksusie-jak-sie-zmieniaja-wyznaczniki-statusu/?seo=pw>

Karkowska Marta

- Wykład, Festiwal Nauki

Kaur Navjotpal

- Public Lecture, Festiwal Nauki (Science Festival), IFiS-PAN, Warsaw, Poland
- Open Lecture and public engagement, IFiS-PAN

Kobylińska-Dehe Ewa

- Wywiad „Nie chcę być jak moja matka”, Gazeta Wyborcza

Kotnarowski Michał

- Wykład dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Collegium Civitas, Collegium Civitas
- Dwa wykłady dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Collegium Civitas, Collegium Civitas
- Wywiad radiowy – audycja Człowiek 2.0, rozmowa: Jak zmienia się polskie społeczeństwo, Radio TOK FM
- Wywiad radiowy – audycja Popołudnie radia TOK FM, rozmowa: Demokracja dla wyborców PiS – walka z nierównościami i władza, która jest blisko, Radio Tok FM
- Wywiad radiowy – audycja Życie w Zdrowiu, rozmowa: Co pokazała najnowsza edycja Europejskiego Sondażu Społecznego?, Radio Tok FM
- Wywiad radiowy – audycja Maciej Zakrocki przedstawia, rozmowa: Jacy są Polacy?, Radio Tok FM
- Wywiad telewizyjny – Fakty po Faktach, TVN24, Telewizja TVN24
- Wywiad prasowy – „Polacy są inni. I sobie nie ufają. Co jeszcze pokazał wielki Europejski Sondaż Społeczny?”, tygodnik Polityka
- Wywiad prasowy – Co myślą Polacy, Tygodnik Wprost
- Wywiad prasowy – Zaskakujące wyniki sondażu. Elektorat zaczyna odjeżdżać partii rządzącej, Tygodnik Newsweek

Kremplewska Katarzyna

- Udział w Labiryntie Filozoficznym (Festiwal Nauki), IFiS PAN

Kubiak Anna

- udzielenie wywiadu o zmianach w pogrzebach, Fakt (<https://www.fakt.pl/wydarzenia/polska/poznan/poznan-powstal-las-pamieci-gdzie-bedzie-mozna-rozsypac-prochy-zmarlych/b40ej0h>)
- udzielenie wywiadu o zmianach postaw wobec śmierci w Polsce, The Guardian
- udział w debacie Instytutu Dobrej Śmierci na temat koniecznych zmian w ustawie o cmentarzach i pochówkach, Instytut Dobrej Śmierci
- Prezentacja projektu grantowego p.t. Refugee history of animals from Ukraine w IFiS PAN, IFiS PAN

Lepri Valentina

- PASIFIC networking event with the research community of AMU (Polish Young Academy), <https://pasific.pan.pl/tag/meeting/>
- warsztat „Potęga notatek – Co filozof miał na myśli i co na myśli miałeś Ty”, Festiwal Nauki

Marcinów Mira

- Udzielenie obszernego wywiadu do książki, M. Marcinów. Histeryczki i borderki. (w:) Z. Krawiec. (2023). Szepczące w ciemnościach. Kraków: Znak, s. 137 -164. <https://www.znak.com.pl/ksiazka/szepczace-w-ciemnoscjach-zofia-krawiec-247737>
- Udzielenie obszernego wywiadu o filozofii psychiatrii, depresji i melancholii, <https://kulturaliberalna.pl/2023/02/28/depresja-to-znacznie-wiecej-niz-smutek/>
- Udzielenie obszernego wywiadu spisanego czeskiemu pismu A2 o filozofii macierzyństwa, feminizmie i żałobie, Blanka Cinatlova rozmowa „Hodne cist a trochu psat” s. 21-22 A2, Matky A Dcery V Současné Próze, Numer 22 <https://www.advojka.cz/archiv/2023/22>
- Napisanie tekstu/odpowiedzi na pytanie: Czego Internet nie zastąpi?, Tygodnik Przegląd <https://www.tygodnikprzeglad.pl/wp-content/uploads/2023/08/e-przeglad-2023-32-s-1-16.pdf>
- Wystąpienie w TVN, Wypowiedź na temat filozofii feministycznej i biografii Kory: <https://player.pl/programy-online/wianki-nad-wisla-2023-kora---przyszlam-na-swiat-po-to-odcinki.41786>
- Wystąpienie, Biblioteka Wolność, Łódź, Jak oswoić się ze śmiercią, <https://razemzoba.pl/jak-oswoic-sie-ze-smiercia>

Martin Anna

- Wystąpienie w roli eksperta w audycji radiowej, Program I Polskiego Radia, audycja „Eureka”

Mikolejko Zbigniew

- Audycje radiowe (nieregularnie), „Godzina filozofów”, Radio Tok FM
- Cykliczne audycje radiowe (raz w miesiącu), „Wywiad pogłębiony”, Radio Tok FM
- Wykład „Śmierć i tekst. Sytuacja ostateczna w perspektywie słowa” na festiwalu interdyscyplinarnym Ars Moriendi, w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jedlińsku, Powiatowy Instytut Kultury w Radomiu/ <https://muzykatradycyjna.pl/kalendarz/ars-moriendi-festiwal-interedyscyplinarny/> / <https://www.pik.radom.pl/smierc-i-tekst/>
- Jak chrześcijanie zniszczyli cywilizację antyku?, rozmowa na podcaście „Prawo do niuansu” – „Kultura Liberalna”, nr 744, <https://kulturaliberalna.pl/2023/04/14/prawo-do-niuansu-jak-chrzescijanie-zniszczyli-cywilizacje-antyku/> / <https://www.youtube.com/watch?v=fMgbkOafnrI> / <https://kulturaliberalna.pl/2023/07/18/zyjemy-w-godzinie-przemijania-zbigniew-mikolejko-stanislaw-obirek-jaroslaw-kuisz/>
- Wywiad przeprowadzony przez Katarzynę Skrzydłowską-Kalukin „Incele są odtrąceni przez kobiety, jak Ken przez Barbie?”, „Kultura Liberalna”, nr 760/ <https://kulturaliberalna.pl/2023/08/01/incele-sa-odtraceni-przez-kobiety-jak-ken-przez-barbie/>
- Wywiad przeprowadzony przez Dorotę Wodecką nt. obecności zwierząt w kulturze, religii i życiu społecznym, „Gazeta Wyborcza”, <https://wyborcza.pl/magazyn/7,124059,29318500,zbigniew-mikolejko-zgadzam-sie-ze-od-psow-mozemy-sie-nauczyc.html>
- Wywiad dla Liama Nolana „Why graveyards glowed red in Poland last night” nt. Święta Zmarłych w kulturze polskiej, Telewizja RTE (Irlandia), <https://www.rte.ie/news/europe/2023/1102/1413972-poland-allsaintsday/>
- Wywiad dla Claudii Mazur nt. stanu religijności w Polsce „Færre polakker ser sig selv som katolikker”, czasopismo „Kristeligt Dagblad” (Dania) / <https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-og-tro/faerre-polakker-ser-sig-selv-som-katolikker>
- Wykład pt. „Przekłete i pożądane, czyli o czarownicach”, Akademia 30+ w Trójmieście, <https://akademia30plus.pl/Archiwum/800/Przeklete-i-pozadane-czyli-o-czarownicach>
- Objazd naukowy z wykładami „Śląsk Opolski (kultura religijna i artystyczna”, Akademia 30+ w Trójmieście, <https://akademia30plus.pl/forum/viewtopic.php?f=5&t=2033&p=3484#p3484>, <https://akademia30plus.pl/forum/viewtopic.php?f=5&t=2033&p=3484#p3484>
- Podcast #8 Konteksty – jest nam łatwiej wierzyć, czy wiedzieć? Rozmowa z prof. Zbigniewem Mikolejko, https://www.youtube.com/watch?v=l3OypCEJw_M – Central European Digital Media, Central European Digital Media i Uniwersytet SWPS / https://www.youtube.com/watch?v=l3OypCEJw_M
- Podcast Najsztabator #10 – Prof. Mikolejko o tym, jak przygotować się na koniec dominacji człowieka, Portal naTemat, <https://www.youtube.com/watch?v=OV6eutDN9ZI>
- Wywiady na temat religii oraz kultury duchowej, Radio „Nowy Świat”

Milkowski Marcin

- Redaktor naczelny portalu informacyjnego filozofia.pl, którego wydawcą jest IFiS PAN, Portal filozofia.pl

Niedzialkowski Krzysztof

- Na zaproszenie organizacji ClientEarth i „Koalicji 10%” wziąłem udział w konferencji „Razem dla Dzikiej Przyrody”, w panelu dyskusyjnym „Po co nam przyroda?”. Konferencja zorganizowana została 23.01.2023 r. w Warszawie przez koalicję organizacji pozarządowych „Koalicja 10%”. Celem Koalicji jest wdrożenie w Polsce celu Strategii Leśnej UE dotyczącego ścisłej ochrony 10% powierzchni UE, <https://koalicja10.pl/2023/02/03/konferencja-razem-dla-dzikiej-przyrody-nagrania-zdjecia-oraz-prezentacje-prelegentek-i-prelegentow/>
- Na zaproszenie Fundacji Lasy i Obywatele wziąłem udział w Zjeździe Ruchów Leśnych (3.12.2023), gdzie zaprezentowałem wystąpienie pt. „Polityka leśna – kto i co decyduje o tym, jak zarządzany jest las?”, Fundacja Lasy i Obywatele

Olcoń-Kubicka Marta

- Złapać moment kryzysu. Co nam powiedzą pamiętniki o inflacji – wywiad prasowy, „Gazeta Wyborcza”, <https://wyborcza.biz/biznes/7,177151,29251851,zlapac-moment-kryzysu-co-nam-powiedza-pamietniki-o-inflacji.html>
- „Rekordowa”, „galopująca”, „jak tsunami”. Inflacja wyniosła „paragony grozy” na nowy poziom. I pojawiły się dublony – wywiad dla mediów, TVN24, <https://tvn24.pl/premium/paragony-grozy-inflacja-jak-ja-odczuwamy-jak-o-niej-mowimy-6303599>
- Pamiętniki inflacyjne dokumentują życie w ciężkich czasach – wypowiedź dla mediów, TVN24, <https://tvn24.pl/polska/pamietniki-inflacyjne-dokumentuja-zycie-w-ciezkich-czasach-6554985>

Olszewski Mikołaj

- Audycja radiowa, Polskie Radio

Parasecoli Fabio

- Media article, “Gastrodiplomacy in East Asia”, https://japanupclose.web-japan.org/other/o20230315_1.html
- Magistral conference, „Spanish Culinary Heritage and Design: Exploring Tools for the Identification, Support, and Promotion of Food Traditions”, King Juan Carlos I Foundation, Madrid <https://wp.nyu.edu/frjc/event/iii-conferencia-magistral-frjc/>
- Public Conference, El riesgo de las tendencias globales: el turismo gastronómico entre globalización y localidad, Fifth International Congress of Gastronomic Tourism, Pamplona, Spain <https://www.baluarte.com/es/agenda/evento/congreso-turismo-gastronomico-navartur-summit>
- Online eminarium, „Gastronativism: Food, Identity, Politics”, Food Lore and Culture Seminar, Cedars Sinai

- Panel discussion, Food Heritage in Spain. Can too many cooks spoil the broth?, New York University King Juan Carlos Center, <https://www.kjcc.org/event/food-heritage-in-spain-can-too-many-cooks-spoil-the-broth/>
- Online talk, „Design y patrimonio gastronómico: una colaboración posible?“, Food Design Festival, Madrid, Spain <https://fooddesignfest.com/food-design-festival-2023/programa/>
- Panel Talk, “Food, Fashion, and Sustainability” (in conversation with Bronwyn Cosgrave), Food and Fashion Symposium, Fashion Institute of Technology, New York City <https://www.fitnyc.edu/museum/events/symposium/food-and-fashion/index.php>
- Talk, „La globalizzazione del cibo italiano: successi e sfide“, Alma Cooking School, Colorno, Italy,
- Panel conversation, “Italian restaurants in America”, Italian Trade Agency, New York City
- Panel conversation “Hacia la Sostenibilidad a través del Diseño”, (with Mariana Eidler, Maria Navascues, Ferran Beltran, Ricardo Bonacho), Fifth International Conference of Gastronomic Tourism, Pamplona Spain
- Panel conversation “Food Culture through the Lens of Fashion,” with Melissa Marra-Alvarez and Elizabeth Way, MOFAD and FIT Museum, Ace Hotel Brooklyn log post, The Makaron Case: Pasta, Poland, and Politics, <https://fabioparasecoli.com/the-makaron-case-pasta-poland-and-politics/>
- Blog post, Queering the Menu: a Dinner at Davide Scabin’s Table, <https://fabioparasecoli.com/queering-the-menu-a-dinner-at-davide-scabins-table/>
- Blog post, „Culinary Tourism and Sustainability: Challenges and Opportunities”, <https://fabioparasecoli.com/culinary-tourism-and-sustainability-challenges-and-opportunities/>
- Public talk, Launch of „States” magazine, Villa Albertine – Cultural Services of the French Embassy, <https://villa-albertine.org/the-villa/introducing-states/>
- Media Article, „Food is Culture”, States – A Creative Magazine, pp. 38-42 <https://villa-albertine.org/the-villa/introducing-states/>
- Quote in the Media: Cecilia Nowell, “Food for thought: how TV cooking shows influence the way we eat”, The Guardian, <https://www.theguardian.com/environment/2023/oct/25/tv-cooking-shows-diet-food-trend>
- Interview: “Interview with Fabio Parasecoli on Food Cultures”, Moment, <https://doi.org/10.17572/mj2023.1.1929>
- Quote in the Media: “The Great Parmesan Cheese Debate”, Decoder Ring Podcast, <https://slate.com/podcasts/decoder-ring/2023/07/parmesan-cheeses-journey-from-italy-to-wisconsin>
- Interview: Stefano Vigliani, “Fancy Food, Crazy World: dal gastronazionalismo al gastronativismo, l’utopia della cucina identitaria”, Linkiesta, <https://www.linkiesta.it/2023/06/gastronazionalismo-gastronativismo-intervista-professore-parasecoli/>

- Quote in the media: George Hajjar, “Panel Discusses Future of Italian Restaurants in America”, *Specialty Food Association*, <https://www.specialtyfood.com/news/article/panel-future-italian-restaurants/>
- Video Interview: Fernando Martinez, “Entrevista a Fabio Parasecoli, profesor del departamento de nutrición de la Universidad NYU”, *Revista Alimenetaria*, <https://www.youtube.com/watch?v=8DOv63MrOCM>

Pochapska Oksana

- Wywiad radiowy, *Radio Uniwersytetu Szczecińskiego*, <https://niusradio.pl/podcasty/2236-transformacja-audytarium-w-krajach-postsowieckich-i-europejskich-rozmowa-z-oksana-poczapska?fbclid=IwAR088iDQ7jvY4Op5JTrfzeLzosJ2j2B2qirMYa-5BirTa3B8NZ9C90mJG6w>
- Wywiad dla portalu na Ukrainie, https://www.jta.com.ua/knowledge-base/dovhaidhotovka-ta-pochuttia-zakhyshchenosti-yak-tse-provodyty-naukove-doslidzhennia-v-polshchi/?fbclid=IwAR2bJ4Nqkiet_rvkmlLK-2CeUWhyPWZ8UP4fUmrNSAy-1vSTW69cJRf5MOg

Rorot Wiktor

- Udział w podkaście magazynu popularnonaukowego *Pulsar*, <https://www.projektpulsar.pl/struktura/2227634,1,podkast-64-mateusz-kostecki-wiktor-rorot-slow-science-to-jest-to.read>

Rychard Andrzej

- wywiady, wypowiedzi w mediach papierowych, elektronicznych, społecznościowych, polskich i zagranicznych, wszystkie typy mediów
- magazyn „Teraz Polska”, artykuł „Polityka dogania społeczeństwo”, nr 2/2023

Sarihasan Imran

- Public Talk, <https://pasific.pan.pl/scientific-community-meeting-the-pasific-amu-networking-event/>

Sobota Daniel

- Organizacja i prowadzenie debaty *Myślowisko Miejskie 1: Ćwiczenia z bycia: miłość, śmierć, samotność...*, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Organizacja i prowadzenie debaty *Myślowisko Miejskie 2: Płeć, technonauka, postczłowiek*, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Organizacja i prowadzenie debaty *Myślowisko Miejskie 3.1: „Raport o stanie religii dzisiaj”*, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Organizacja i prowadzenie debaty *Myślowisko Miejskie 3.2: Śmierć Boga a religia w społeczeństwach postchrześcijańskich*, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy

- Organizacja i prowadzenie debaty Myślowisko Miejskie 3.3: Bóg w kulturze współczesnej, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Organizacja i prowadzenie debaty Myślowisko Miejskie 4: Praca, własność, wspólnota, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Organizacja i prowadzenie debaty Myślowisko Miejskie 5: Myśleć, mówić, podziwiać, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Organizacja i prowadzenie Slam filozoficzny, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Wywiad w radio na temat slamu filozoficznego, Radio Kultura
- Wykład popularno-naukowy „Szaleństwo i jego cień”, Centrum medyczne Gizińscy w Bydgoszczy
- Organizacja II Festiwalu Filozofii, Fundacja Koherencje, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Prowadzenie debaty „Czy istnieje postęp w filozofii?”, Fundacja Koherencje, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Prowadzenie debaty „Co możemy wiedzieć?”, Fundacja Koherencje, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Wykład popularno-filozoficzny dla młodzieży III LO w Bydgoszczy, III LO w Bydgoszczy
- Warsztaty filozoficzne dla młodzieży IV LO w Bydgoszczy, Fundacja Koherencje, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Warsztaty filozoficzne Piąty element dla młodzieży 69. LO w Warszawie, 69. LO w Warszawie
- Warsztaty filozoficzne Czym jest teatr? dla młodzieży 69. LO w Warszawie, 69. LO w Warszawie
- Organizacja i pokaz performansu filozoficznego Grafomania w ramach Festiwalu Filozofii, Fundacja Koherencje, Centrum Sztuki Nauki „Młyny Rothera” w Bydgoszczy
- Organizacja i pokaz performansu filozoficznego Parergon, Konferencja naukowa *Parergon jako metafora współczesnego świata filozofia. Estetyka. Sztuka* Zakopane 29.04-01.05.2023 Organizator: UMCS
- Organizacja i pokaz performansu filozoficznego Parergon, VII Platonic School , Lanckorona, Organizator: UP w Krakowie, UJ
- Organizacja i pokaz performansu filozoficznego TO, 12. Polski Zjazd Filozoficzny w Łodzi
- Udział w podcaście Pogawędnik filozoficzny nr 66, <https://filozofuj.eu/pogawednik-filozoficzny-66-o-filozofii-i-jej-okolicach-czyli-performansie-muzyce-i-festiwalu-filozofii-w-bydgoszczy/>
- Wywiad popularno-filozoficzny: Filozofia jest odświętnym sposobem życia. Rozmowa z Danielem R. Sobotą, Czasopismo Piąte Piętro, 6, 2023, eISSN 2544-4131
- Nagranie miniwykładu O pytaniu filozoficznym, Fundacja Koherencje; https://www.youtube.com/watch?v=Jc0EbQZjUTo&ab_channel=FundacjaKoherencje

Starzyński Wojciech

- audycja radiowa, <https://jedynka.polskieradio.pl/artykul/3200795,Roman-Ingarden-Fenomenolog-o-niezwykle-bogatym-i-r%C3%B3wnocześnie-norodnym-dorobku>

Turner Anna

- moderowanie panelu pt. „A supervised society – will the Western countries overtake China?”, w którym udział wzięli wyjątkowi goście: prof. David Lyon, pionier badań nad inwigilacją, jeden z głównych teoretyków „społeczeństwa nadzorowanego” i Katarzyna Szymielewicz, prawniczka i prezeska Fundacji Panoptykon, V Forum Geopolityczne, Instytut Spraw Obywatelskich; <https://instytutprawobywatelskich.pl/wez-udzial-w-v-forum-geopolitycznym/>
- wykładzie „ChatGPT, Bard, Ernie – jakie szanse i zagrożenia niesie rozwój sztucznej inteligencji?” prowadzonym przez dr Annę Turner w sobotę, 23 września w Sali M. Skłodowskiej-Curie. Podczas spotkania omówiono wpływ narzędzi sztucznej inteligencji na społeczeństwo i wynikające z tego konsekwencje, dużo uwagi poświęcono także praktycznemu zastosowaniu tych narzędzi w codziennym życiu, Festiwal Nauki: <https://festiwalnauki.edu.pl/spotkania/chatgpt-bard-ernie-jakie-szanse-i-zagrozenia-niesie-rozwoj-sztucznej-inteligencji>
- nagranie podcastu pt. „Płynna Inwigilacja, RODO i kpina z Twojej prywatności”. Wspólnie zastanawialiśmy się nad konsekwencjami masowo rozprzestrzeniającej się inwigilacji, zarówno rządowej jak i komercyjnej, Instytut Spraw Obywatelskich; <https://instytutprawobywatelskich.pl/plyнна-inwigilacja-rod0-i-kpina-z-twojej-prywatnosci/>

Wilczewska Sylwia

- wystąpienie w programie telewizji internetowej, program „Filozof na kanapie”, telewizja internetowa serwisu „Filozofuj!”: <https://filozofuj.eu/filozof-na-kanapie-12-agnostycyzm/>

Wróbel Szymon

- Udział w otwierającej dyskusji XII Zjazdu Filozoficznego, <https://www.zjazdfilozoficzny.uni.lodz.pl/>
- wystąpienie na seminarium Zespół Socjologii Polityki, Gospodarki i Edukacji, https://cuue.wpia.uw.edu.pl/wp-content/uploads/2023/02/uber_kwadrat-1.pdf
- Debata filozoficzna pt. „Co filozofowie mogą powiedzieć o Zagładzie?”, <https://filozofuj.eu/debata-filozoficzna-pt-co-filozofowie-moga-powiedziec-o-zagladzie/>
- udział w seminarium New Projects Seminar Series: Matter and pain: On Adorno’s interpretation of Hegel, <https://www.gssr.edu.pl/news-events/new-project-seminar-series-matter-and-pain-on-adornos-interpretation-of-hegel/>

Wylegała Anna

- Nagranie podcastu o książce „Był dwór, nie ma dworu” dla Biblioteki Koszykowa, <https://www.youtube.com/watch?v=gsRHa41FQhI>

- Artykuł w „Tygodniku Powszechnym”, <https://www.tygodnikpowszechny.pl/jak-dzis-rozmawiac-o-zbrodni-wolynskiej-183854>
- Recenzja w „Tygodniku Powszechnym”, <https://www.tygodnikpowszechny.pl/ludobojstwo-we-wsi-barysz-jak-pisac-o-ukrainskich-zbrodniach-gdy-ukraina-walczy-o-przetrwanie>
- Wywiad w Dzienniku Gazecie Prawnej, <https://www.gazetaprawna.pl/magazyn-na-weekend/artykuly/8667412,wojna-wybuch-doswiadczenie-ukraina-ukraincy.html>
- Kilkanaście wywiadów prasowych i radiowych na temat projektu „Świadcstwa wojny”, mogą zrobić listę, jeśli będzie to użyteczne dla Instytutu w kontekście kryterium 3, np. <https://audycje.tokfm.pl/podcast/141036,-Piata-rano-Swiadcstwa-wojny-Nagrania-z-ukrainskimi-uchodzcami-niezwykly-projekt-badawczy>

Zgut-Przybylska Edit

- Podcast interview, Uj Egyeloseg – <https://ujegyenloseg.hu/az-ellenzek-ismerte-jobban-a-megvaltozott-lengyelorszagot/>
- Podcast Interview, Euronews – <https://hu.euronews.com/2023/11/16/az-abortuszon-allhat-vagy-bukhat-a-tusk-kormany>
- Article, Authlib – <https://www.authlib.eu/toxic-polarization-law-and-justice-poland/>
- Article, Political Capital Research Institute – <https://pcblog.atlatszo.hu/2023/11/07/a-lengyel-valasztas-regios-es-europai-kovetkezmenyei/>
- Interview, 444.hu – <https://www.youtube.com/watch?v=8BIQQgPf9bQ>
- Interview, Telex.hu – <https://telex.hu/kulfold/2023/10/17/lengyelorszag-valasztas-eredmeny-donald-tusk-jaroslav-kaczynski-pis-ko-elemzes>
- Interview, Radio Free Europe – <https://www.szabadeuropa.hu/a/elemzo-orban-viktor-ellenpolusa-lehet-donald-tusk-lengyel-miniszterelnokkent-/32641257.html>
- Article, Foreign Policy – <https://foreignpolicy.com/2023/09/27/eu-hungary-poland-orban-democracy-measures-elections-migrants-media/>
- Speech, Study Congress of the European Green Party in Madrid
- Speech, M100 Sanssouci Colloquium – <https://www.m100potdam.org/en/participants/colloquium/>
- Moderation, CEU DI, Political Capital – <https://budapestforum.org/revisiting-energy-independence-in-the-cee-region-a-stocktaking/>
- Interview, Associated Press – <https://apnews.com/article/poland-politics-referendum-1a8a1700688241e2c77237e1afef5e6d>
- Interview, SME – <https://spectator.sme.sk/c/23156215/orban-democracy-backsliding-in-hungary-interview-edit-zgut-przybylska.html>
- Article, Heinrich Boll Stiftung – <https://cz.boell.org/en/2023/01/09/visegrad-shaken-its-core-hungary-isolation>
- Regional Report, Techsoup – https://www.techsoupeurope.org/wp-content/uploads/2023/09/TechSoup_Disinformation-and-Civil-Society-Regional-Mapping-Report_Visegrad_Group.pdf
- Analysis, Wiktor Osiantynskiego Archive – https://archiwumosiantynskiego.pl/images/2023/07/AO_raport2023_2_EN_23.07.27.pdf

- Podcast interview, CEU RevDem – <https://revdem.ceu.edu/2023/05/12/informal-power-in-hungary-and-poland/amp/>
- Interview, Al Jazeera – <https://www.aljazeera.com/amp/news/2023/6/8/hungarys-hostage-diplomacy-orban-frees-human-traffickers>
- Interview, Welt am Sonntag – <https://www.welt.de/politik/ausland/article245326314/EU-Gelder-Wie-Orban-die-EU-an-der-Nase-herumfuehrt.html>
- Conference presentation, GLOBSEC, Center Extremism Project – <https://www.globsec.org/what-we-do/events/mapping-violent-right-wing-extremist-groups-cases-bulgaria-and-hungary>
- Analytical report, GLOBSEC, CEP – <https://www.globsec.org/what-we-do/publications/mapping-right-wing-extremism-central-and-eastern-europe>

Zygmuntowicz Dorota

- Festiwal Nauki, Labirynt Filozoficzny, Instytut Filozofii i Socjologii PAN

Życzyńska-Ciolek Danuta

- Wykład „360 tysięcy tzw. emerytur groszowych – czy to znaczy, że emeryci biednieją?”, Festiwal Nauki, <https://festiwalnauki.edu.pl/spotkania/360-tysiecy-tzw-emerytur-groszowych-czy-znaczy-ze-emeryci-biednieja>

IX. ZWIĄZKI Z PRAKTYKĄ – DZIAŁALNOŚĆ EKSPERCKA

Wykonawca	Zagadnienie/temat	Instytucja
Hanna Bojar	stały ekspert w programie Migracje	Instytut Spraw Publicznych
Brudzińska Jagna	Recenzent pracy magisterskiej w programie Master Mundus i udział w komisji egzaminacyjnej przy obronie pracy, kand. Julian Lünser	Uniwersytet Karola w Pradze, Wydział Filozoficzny
	Recenzent pracy magisterskiej w programie Master Mundus i udział w komisji egzaminacyjnej przy obronie pracy, kand. Camila Claveria Ramirez	Uniwersytet Karola w Pradze, Wydział Filozoficzny
	członek komisji kwalifikacyjnej	UKSW, Projekt SONATA BIS 11 nr 2021/42/E/HS1/001 08
	Opinia o kandydacie na stanowisko badacza w programie The Young Yangtze River Scholar Program; China	The Ministry of Education of P. R. China
	Opinia o kandydacie na stanowisko Assistant Professor	Graduate Institute of Philosophy, National Tsing-Hua University, Taiwan
Brzeziński Dariusz	Członek	Jury Nagrody im. Zygmunta Baumana
Chimiak Galia	Członkini Development Education and Awareness Raising Multi-Stakeholder Group (DEAR MSG) przy DG INTPA; udział osobisty w spotkaniu Grupy w Brukseli 28.03.2023 oraz praca w pod-grupie dot. dobrych praktyk współpracy międzysektorowej	Grupa międzyresortowa ds Edukacji Rozwojowej (DEAR MSG) przy DG INTPA Komisji Europejskiej
	Aktywny udział w spotkaniu roboczym dot. opisu kwalifikacji rynkowej w obszarze kompetencji instruktora w Uniwersytecie Ludowym, w dniu 20 marca 2023, Warszawa	Instytut Badań Edukacyjnych w Warszawie

Wykonawca	Zagadnienie/temat	Instytucja
	Extern Examiner dot. zorganizowania MA International Development oraz Postgraduate Diploma in International Development	Maynooth University (Ireland)
Dubrow Irina	Review of a faculty members' academic achievements, for Tenure Track System Positions	University of Chinese Academy of Sciences
Hall Dorota	Doradztwo dot. badań planowanych i realizowanych w projekcie	Academic Advisory Board to the project „Religion in Societies Emerging from COVID-19” (Trans-Atlantic Platform: Recovery, Renewal and Resilience in a Post-Pandemic World)
	Doradztwo dotyczące kwestii etycznych w projekcie, przygotowanie raportów na temat przestrzegania zasad etycznych	External Ethical Advisor to the project „Finding Agreement in Return” (FAiR; Horizon Europe)
Haska Agnieszka	Przygotowanie podręcznika “Antysemityzm w Polsce. Praktyczne wytyczne”. Pozostali autorzy i autorki: Michał Bilewicz, Dominika Bulska, Aleksandra Gliszczyńska-Grabias, Bożena Keff, Grzegorz Krzywiec, Mateusz Woński, Mikołaj Winiewski. Współpraca merytoryczna: Dariusz Stola, Paula Sawicka, Damian Wutke	Otwarta Rzeczpospolita
Karkowska Marta	Specjalista ds. społecznych	Biuro Analiz Sejmowych
Kościański Artur	Prace zlecone związane z działalnością badawczą PFRON Kwiecień 2023	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
	Opracowanie, dobór metodologii i narzędzi badawczych dla badań nad potrzebami osób z niepełnosprawnościami, maj 2023	
	Analiza faktycznych rozmiarów populacji osób niepełnosprawnych w Polsce – czerwiec 2023	

Wykonawca	Zagadnienie/temat	Instytucja
	Analiza sytuacji osób niepełnosprawnych na Tajwanie /próba pozyskania partnerów do badań/, lipiec 2023	
	Udział w modelowaniu prognoz dotyczących ustawowej działalności Funduszu, sierpień 2023	
	Analiza rynku pracy i możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych intelektualnie, wrzesień 2023	
	Studium innowacji społecznych skierowanych do osób z niepełnosprawnością ruchową, październik 2023	
	Studium systemu opieki wytchnieniowej w Polsce, listopad 2023	
	Analizy zróżnicowania uczestnictwa w organizacjach pozarządowych osób z niepełnosprawnościami, grudzień 2023	
	Prace Kapituły konkursu grantowego „Innowacje społeczne 2023”	
	II etap konkursu PFRON Innowacje, ekspertyza dot. metodyki projektu: Uwarunkowania i dobre praktyki wspierania aktywności osób z niepełnosprawnościami w Polsce i w innych krajach	
	II etap konkursu PFRON Innowacje, ekspertyza dot. metodyki projektu: Moduł blokady cofania wózka inwalidzkiego – funkcjonalny prototyp, badania eksploatacyjne, popularyzacja	
	II etap konkursu PFRON Innowacje, ekspertyza dot. metodyki projektu: Kręgi wsparcia – od koncepcji do upowszechnienia	
	II etap konkursu PFRON Innowacje, ekspertyza dot. metodyki projektu: Ocena działania proMOVE – wielofunkcyjnej nasadki na sprzęt ortopedyczny dedykowany pieszym	

Wykonawca	Zagadnienie/temat	Instytucja
	Ekspertyza dot. projektu Biura Obsługi Niepełnosprawnych: Analiza skuteczności stosowania narzędzia oceny potrzeb dla wspierania dostosowanych indywidualnie instrumentów wsparcia osób niepełnosprawnych na rynku pracy	
	Ekspertyza dot. projektu PFRON: Model wsparcia środowiskowego i włączenia społecznego osób z niepełnosprawnością intelektualną	
	Członek stały kapituły konkursu NIW na najlepszą pracę magisterską i rozprawę doktorską poświęconą społeczeństwu obywatelskiemu; Dział Badań i Analiz NIW od 2021	Narodowy Instytut Wolności – CRSO
	II etap konkursu NIW ekspertyza dot. pracy magisterskiej: Budżet obywatelski – aspekty teoretyczne i praktyka wdrażania na przykładzie wybranych miast	
	II etap konkursu NIW ekspertyza dot. pracy magisterskiej: Funkcjonowanie Rad Rodziców w systemie oświaty	
	II etap konkursu NIW ekspertyza dot. pracy magisterskiej: Związki wypalenia zawodowego, wartości i emocji. badanie empiryczne wolontariuszy (członków ZHP)	
	Ekspertyza dot. raportu „Efekt mrozący. O kondycji rzecznictwa organizacji pozarządowych” – 2023	
	Correspondent Fellow od 2017	Fudan University, Think Tank Center, Shanghai
	Correspondent Fellow od 2011	Center of Central-East Europe, Soochow University, Taipei

Wykonawca	Zagadnienie/temat	Instytucja
	Debaty eksperckie dot. sytuacji polityczno-społecznej w Polsce i na Tajwanie. /spotkania online i zebrania w SCU CEEC, październik 2023/	Center of Central-East Europe, Soochow University, Taipei
	Rada Programowa Zjazdu Socjologicznego 2025	PTS
	Komentarze i analizy eksperckie dot społeczeństwa obywatelskiego – od 2014	Centrum Aktywności Lokalnej
Lepri Valentina	Expert evaluator	Marie Skłodowska-Curie Actions
	IMPULZ program – Expert evaluator	Slovak Academy of Sciences
	Expert evaluator	The Executive Agency for Higher Education of Romania (Research, Development and Innovation Funding)
Olcoń-Kubicka Marta	Członkini Panelu Ekspertów	Narodowe Centrum Nauki
Parasecoli Fabio	Advisor	Exhibition „Food and Fashion” at the Fashion Institute of Technology, New York City
	Co-curator	Exhibition „Food; Bigger than the Plate,” Museum of the City of New York
Pokropek Artur	Członek Panelu Ekspertckiego Doktorat Wdrożeniowy	Ministerstwo Edukacji i Nauki

Wykonawca	Zagadnienie/temat	Instytucja
Turner Anna	International Social Survey Programme Advisory Expert of the ISSP 2024 module on Digital Societies W latach 2022-2023 ISSP pracuje nad stworzeniem zupełnie nowego modułu Digital Societies, który zostanie sfinalizowany w grudniu 2023 roku. Grupa Robocza, która została wybrana do zaprojektowania modułu i przygotowania projektu kwestionariusza zaprosiła dr Turner do udziału w procesie tworzenia modułu Digital Societies w charakterze Eksperta Doradczego	International Social Survey Programme
Wróbel Szymon	II etap oceny merytorycznej wniosków złożonych w programie Bekker NAWA edycja 2023	Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej
	Recenzja wniosków zleconych przez Department of Social Sciences and Humanities	Czech Science Foundation
Wylegała Anna	Przygotowanie ekspertyzy dotyczącej zmian wystawy stałej pod kątem obecności w niej wątków ukraińskich	Muzeum POLIN
	Udział w obradach „stolika eksperckiego” ds. nauki i kultury	Kongres Solidarności Polsko-Ukraińskiej
Wysmulek Ilona	European Commission Consultant in the Field of Fight Against and Prevention of Corruption; Contract HOME/2022/ISF/TF1/PR/CORR/0013	ECORYS
Zgut-Przybylska Edit	The Vice President of the organization (pro bono)	Amnesty International Hungary
	A guest lecturer, teaching seminars once a month on Populism and democratic backsliding in CEE	Foreign Service Institute of the US State Department
Zieliński Marcin	członek komitetu metodologicznego	International Social Survey Programme

X. SPIS PUBLIKACJI

ZESTAWIENIE	
	2023
⇒ Autorstwo monografii lub podręcznika i ich rozdziały (oraz redakcje monografii i podręczników akademickich)	110
⇒ Publikacje ukazujące się w czasopismach z listy MEiN	100
⇒ Inne	29
Ogółem	239

XI. WYKAZ PRAC WYDANYCH DRUKIEM

1.1 PUBLIKACJE W CZASOPISMACH Z LISTY MEiN (wraz z liczbą punktów)

- ADAMIAK MARZENA:** *Uporczywa niewidzialność Twarzy. Z inspiracji książką Magdaleny Środy „Obcy, inny, wykluczony. „Zagadnienia Naukoznawstwa”*, 2022, t. 55, z. 4, s. 95-106. ISSN: 0044-1619. Identyfikator DOI (artykułu): 10.12775/ZN.2019.036. <https://apcz.umk.pl/ZN/article/view/42513/34768>. (20)
- ANDREJUK KATARZYNA:** *Rapid Evolution of Refugee Policy in Poland: Russian Invasion of Ukraine as a Focusing Event. „Journal of Immigrant & Refugee Studies”*, 2023, s. 1-14, ISSN: 1556-2948. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1080/15562948.2023.2260337>. (70)
- ANDREJUK KATARZYNA:** *Funkcjonowanie Komisji Etyki Badań Naukowych w warunkach dywersyfikacji struktur i Norm – perspektywa neoinstytucjonalna. „Studia Socjologiczne”*, 2023, t. 4, z. 251, s. 1-22. ISSN 0039–3371. Identyfikator DOI (artykułu): DOI: 10.24425. <https://www.studiasocjologiczne.pl/> (70)
- BARKOUSKI PAVEL:** *Working with the Imaginary in the Fascist And Communist Societies and Overcoming Social Heteronomy in the Theory of C. Castoriadis. „Topos”*, 2023, t. 1, z. 1, s. 44-67. ISSN 1815-0047, EISSN: ISSN 2538-886X. Identyfikator DOI (artykułu): <https://journals.ehu.lt/index.php/topos/article/view/1185> (20)
- BIELIK-ROBSON AGATA:** *The New Humanities in Search of Boundaries. „ER(R)GO. Teoria–Literatura–Kultura”* 2022, t. 40, z. 1, s. 199-215. ISSN: 1508-6305. Identyfikator DOI (artykułu): 10.31261/errgo.13804, <https://www.journals.us.edu.pl/index.php/ERRGO/issue/view/905> (100)
- BINDER PIOTR:** *Remote work, Polish families with children and inequalities in the division of labour. A qualitative longitudinal research perspective. „Problemy Polityki Społecznej. Studia i Dyskusje”* 2023, t. 61, z. 2, s. 1-23. ISSN: 1640-1808, EISSN: 2719-7328. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.31971/ppp/171621>, http://www.problempolitykispolecznej.pl/pdf-171621-95539?filename=Remote%20Work_%20Polish.pdf (70)
- BINDER PIOTR:** *Od przymusu do wyboru. Młodzi dorośli a praca zdalna w czasie pandemii w podłużnych badaniach jakościowych. „Rocznik Lubuski”* 2023, t. 49, z. 1, s. 1-32, ISSN: 0485-3083. <http://www.roczniklubuski.uz.zgora.pl/wydane-tomy/> (40)
- BOGUCKI KRYSZTYAN:** *A Defence of the Austere View of Nonsense. „SYNTHESE”* 2023, t. 201, z. 150, s. 1-30. ISSN: 0039-7857, EISSN: 1573-0964. Identyfikator DOI (artykułu): 10.1007/s11229-023-04138-x. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11229-023-04138-x> (200)
- BOGUCKI KRYSZTYAN:** *Listy Gottloba Fregego. Uwagi o polskim wydaniu. „Folia Philosophica”* 2023, t. 48, s. 1-24. ISSN: 2353-9445. Identyfikator DOI (artykułu): 10.31261/fp.13798. <https://journals.us.edu.pl/index.php/FOLIA/article/view/13798> (40)
- BOJAR HANNA, KARKOWSKA MARTA:** *Doświadczenie pandemii COVID-19 z perspektywy koncepcji biegu życia. „PRZEGLĄD SOCJOLOGII JAKOŚCIOWEJ”* 2023, t. XIX, z. 4, s. 140-168. ISSN: 1733-8069, e-ISSN 1733-8069. Identyfikator DOI (artykułu): 10.18778/1733-8069.19.4.07, http://www.przegladsocjologiijakosciowej.org/volume64_pl.php (70)
- BOJAR HANNA, KARKOWSKA MARTA:** *Społeczne badania jakościowe w obliczu pandemii Covid-19. „Studia Socjologiczne”* 2023, t. 3, z. 250, s. 5-9. ISSN 0039–3371, EISSN: e-ISSN 2545–2770. Identyfikator DOI (artykułu): 10.24425/sts.2023.147158. https://www.studiasocjologiczne.pl/img_upl/studia_socjologiczne_2023_nr3_s.5_7.pdf (70)
- BRUDZIŃSKA JAGNA:** *Drive and Knowledge. On Some Aporias of Transcendental Idealism and Phenomenology. „Discipline filosofiche”* 2023, t. Anno XXXIII, z.2, s. 9-22. ISSN: 1591-9625. <https://www.disciplinefilosofiche.it/> (20)
- BRZEZIŃSKI DARIUSZ:** *Liquid Modernity and the Holocaust. „Studia Litteraria et Historica”* 2022, t. 11, z. 11, s. 1-16. ISSN: 2299-7571. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.11649/slh.2839>. <https://doi.org/10.11649/slh.2839> (40)

- BUKAŁA MARCIN W.:** *Słowo od Redakcji*. „Prakseologia” 2023, t: 163-164, z. 1, s. 3-4. ISSN: 0079-4872. Identyfikator DOI (artykułu): https://doi.org/10.7206/prak.0079-4872_2015_160_39. <https://prakseologia.ifispan.pl/wp-content/uploads/2023/10/Slowo-od-Redakcji.pdf> (40)
- CZARNOCKA MAŁGORZATA, MAZUREK MARIUSZ:** *Deleuze's Conception of Virtuality Versus Virtual Computer Objects*. „Foundations of Science” 2023, s. 1-13, ISSN: 1233-1821 (print), EISSN: 1572-8471. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1007/s10699-023-09921-0>. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10699-023-09921-0#citeas> (140)
- CZARNOCKA MAŁGORZATA:** *How do We Shape a Reform of*, „Dialogue and Universalism” 2023, t. 33, z. 1, s. 229-242. ISSN: 1234-5792. (70)
- CZERNIAK STANISŁAW:** *Three Interpretations of the „Ideology” Category*. *Max horkheimers Conception of Ideology*., „Dialogue and Universalism” 2023, t. XXXIII, z. 1/2023, s. 91-111. ISSN: 1234-5792, EISSN: 1689-3816. Identyfikator DOI (artykułu): doi.org/10.5840/du20233316. (70)
- DOMAŃSKI HENRYK:** *Celebryci w strukturze społecznej*. „Zeszyty Naukowe KUL” 2023, t. 66, z. 1, s. 5-23, ISSN: 2543-9715. Identyfikator DOI (artykułu): 10.31743. <https://czasopisma.kul.pl/znkul/about> (70)
- DOMAŃSKI HENRYK, PRZYBYSZ DARIUSZ, WYRZYKOWSKA KATARZYNA, ZAWADZKA KINGA:** *The Effect of Social Mobility on Cultural Barriers in Poland*. „Polish Sociological Review” 2023, t. 223, z. 3, s. 353-368. ISSN: 1231-1413. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.26412/psr223.04> . <https://polish-sociological-review.eu/pdf-172991-94691?filename=The%20Effect%20of%20Social.pdf> (70)
- DOMAŃSKI HENRYK, PRZYBYSZ DARIUSZ, WYRZYKOWSKA KATARZYNA, ZAWADZKA KINGA:** *Seriale telewizyjne a dystanse klasowe w Polsce*. „Studia Socjologiczne” 2023, t. 248, z. 1, s. 115-143, ISSN: 0039-3371 , EISSN: 2545-2770, Identyfikator DOI (artykułu): 10.24425/sts.2023.144836. https://www.studiasocjologiczne.pl/img_upl/studia_socjologiczne_2023_nr1_s.115_143.pdf (70)
- DOMAŃSKI HENRYK:** *Oznaki utowarowienia społeczeństwa polskiego? Recenzja z Marek Ziółkowski. Rafał Drozdowski i Mariusz Baranowski. 2022. Utowarowienie w perspektywie socjologicznej*. „Studia Socjologiczne” 2023, t. 249, z. 2, s. 179-186, ISSN: 0039-3371, EISSN: 2545-2770. Identyfikator DOI (artykułu): 10.24425/sts.2023.144836. https://www.studiasocjologiczne.pl/img_upl/studia_socjologiczne_2023_nr2_s.179_186.pdf (70)
- DOMAŃSKI HENRYK:** *Kultura 20-lecia*. „Kultura i Społeczeństwo” 2022, t. 66, z. 3, s. 165-169. ISSN: 0023-5172. Identyfikator DOI (artykułu): 10.35757. <http://czasopisma.isppan.waw.pl/index.php/kis> (70)
- DUBROW IRINA, SŁOMCZYŃSKI KAZIMIERZ M., Tu Yamei, Li Olga, Wang Junpeng, Shen Han-Wei, Powalko Przemek, Balanas Spyros, Jenkins J. Craig,** „SDRQuerier: A Visual Querying Framework for Cross-National Survey Data Recycling „IEEE TRANSACTIONS ON VISUALIZATION AND COMPUTER GRAPHICS” 2023, t. 29, z. 6, s. 2862-2874. ISSN: 37030779. Identyfikator DOI (artykułu): 10.1109/TVCG.2023.3261944. <https://ieeexplore.ieee.org/document/10081462>; <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/37030779/> (140)
- DUBROW JOSHUA,** Fellegi Zuzana, Hrbková Lenka. *Women's political power: Global progress, persistent challenges*, „WOMENS STUDIES INTERNATIONAL FORUM” 2023, t. 1, z. 1, s. 1-6. ISSN: 0277-5395, EISSN: 1879-243X. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1016/j.wsif.2023.102818>. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0277539523001450> (70)
- FACCA DANILO:** *Sebastian Petrycy – „polski Arystoteles*. „Język. Religia. Tożsamość” 2022, t. 26, z. 2 B, s. 69-84. ISSN: 2083-8964. Identyfikator DOI (artykułu): GICID 01.3001.0053.8896, <https://jezyk.religia.tozsamosc.ajp.edu.pl/resources/html/article/details?id=613385> (40)
- FEDEROWICZ MICHAŁ,** Terepshchyi Serhii: *Democratic Values in Education: A Theoretical Examination of Ukrainian Children and Youth in Polish Schools Post-February 2022*. „Studia

- Warmińskie” 2023, t. 60, z. 60 (2023), s. 45-60. ISSN: 0137-6624, EISSN: 0137-6624. Identyfikator DOI (artykułu): DOI: 10.31648/sw.9562. <https://czasopisma.uwm.edu.pl/index.php/sw> (70)
- FILIPKOWSKI PIOTR, ŻYCZYŃSKA-CIOLEK DANUTA:** *Between Life Story and Life History. Contextualizing Biographical Narrative Interviews With Questionnaire Data.* „Forum Qualitative Sozialforschung” 2023, t. 23, z. 3, s. 1-27 (online). ISSN: 1438-5627. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.17169/fqs-24.3.3985>. <https://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/view/3985> (70)
- FLAKUS MARIA,** Fopka-Kowalczyk Małgorzata, Kocur Dagna. *Skala współczucia dla Innych (CS-R-PL).* „Przegląd Badań Edukacyjnych” 2023, t. 38, s. 1-44. ISSN: 1895-4308. Identyfikator DOI (artykułu): DOI: 10.12775/PBE.2022.014. <https://apcz.umk.pl/PBE/article/view/39546/34623> (100)
- FLAKUS MARIA,** Rogoza Radosław, Zajenkowski Marcin, Di Sarno Marco, Baran Lidia, Di Pierro Rossella, Krammer Georg, Jauk Emanuel, Fatfouta Ramzi: *I feel smart today! A daily diary study on narcissism and self-assessed intelligence,* „EUROPEAN JOURNAL OF PERSONALITY” 2023, ISSN: 0890-2070, EISSN: 1099-0984, Identyfikator DOI (artykułu): 10.1177/08902070231212313. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/08902070231212313> (140)
- FÖRKÖLI GÁBOR:** *From chemical atomism to Lutheran orthodoxy : The journey of Johann Sperling’s physics from Wittenberg to the peripheries.* „Galilaeana-Studies in Renaissance and Early Modern Science” 2023, t. 20, z. 2, s. 113-140. ISSN: 1971-6052. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.57617/gal-18>. <https://gal-studies.museogalileo.it/index.php/galilaeana/article/view/18> (40)
- GNIAZDOWSKI ANDRZEJ:** *State at War. Phenomenology of the Political World by Max Scheler and Kurt Stavenhagen,* „Eidos. A Journal for Philosophy of Culture” 2022, t. 6, z. 4, s. 107-122. ISSN: 2544-302X. Identyfikator DOI (artykułu): 10.14394/eidos.jpc.2022.0038. https://eidos.uw.edu.pl/files/pdf/eidos/2022-04/eidos_22_gniazdowski.pdf (40)
- GNIAZDOWSKI ANDRZEJ:** *The Constitution of the State as a Problem of Phenomenology,* „Logos i Ethos” 2022, t. 60, z. 2, s. 237-256. ISSN: 0867-8308. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.15633/lie.60212>. <https://czasopisma.upjp2.edu.pl/logosiethos/article/view/4549> (70)
- GOŁĘBIEWSKA MARIA:** *Anegdota i epizod jako przykłady analogii precedensu.* „PRACE POLONISTYCZNE” 2023, t. 78, s. 31-47. ISSN: 0079-4791, EISSN: 0079-4791. Identyfikator DOI (artykułu): [doi.org/10.26485/PP/2023/78/2](https://czasopisma.ltn.lodz.pl/Prace-Polonistyczne/article/view/2169/1948). <https://czasopisma.ltn.lodz.pl/Prace-Polonistyczne/article/view/2169/1948> (40)
- GRABOWSKA MAGDALENA:** *W stronę nowej podmiotowości politycznej. Protesty aborcyjne, teoria społecznej reprodukcji i procesy demokratyzacji.* „PRZEGLĄD SOCJOLOGICZNY” 2023, t. 72, z. 3, s. 39-67. ISSN: 0033-2356; e-ISSN 2450-9361. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.26485/PS/2023/72.3/2>. <https://journals.ltn.lodz.pl/Przeglad-Socjologiczny/article/view/2089/1843> (70)
- GRABOWSKA MAGDALENA:** *New Political Frontiers, Reproductive Work, and the Long Struggle for Democracy in Poland.* „Studi sulla Questione Criminale” 2023, t. 18, z. 2, s. 93-112, ISSN: 978-88-15-19571-5. Identyfikator DOI (artykułu): 10.7383/108347. <https://www.rivisteweb.it/doi/10.7383/108347> (20)
- GRABOWSKA MAGDALENA:** *Edwarda Orłowska. Politician, Activist, Feminist?.* „Kwartalnik Historii Żydów-Jewish History Quarterly” 2023, t. 287, z. 3, s. 529-548. ISSN: 1899-3044. (100)
- HASKA AGNIESZKA:** *„Przekroczyłem granicę...”. Relacje uciekinierów z okupowanej Polski z 1940 r.* „Zagłada Żydów. Studia i Materiały” 2022, t. 18, s. 475-491. ISSN: 1895-247X, EISSN: 2657-3571. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.32927/zsim.966>. <https://www.zagladazydow.pl> (20)
- JARECKA URSZULA:** *Relikty, implanty, pamiątki... Co bardziej rozwija kulturę lokalną?* „Perspektywy Kultury” 2023, t. 40, z.1, s. 241-259. ISSN: 2081-1446, EISSN: 2719-8014. Identyfikator DOI (artykułu): DOI: 10.35765/pk.2023.4001.17. <https://czasopisma.ignatianum.edu.pl/pk/article/view/2482/2290> (100)

- JARECKA URSZULA:** *Czy wirusolog może być analitykiem wojennym? Autorytety kryzysowe w mediach.* „Kultura Współczesna. Teoria, Interpretacje, Praktyka” 2023, t. 122, z. 2, s. 34-48. ISSN: 1230-4808. Identyfikator DOI (artykułu): doi.org/10.26112/kw.2023.122.03. (70)
- KARKOWSKA MARTA:** Wprowadzenie. „STUDIA BAS” 2023, t. 3, z. 5, s. 5-8. ISSN: 2082-0658. Identyfikator DOI (artykułu): [https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/E3137A96FC9C19C2C1258A4000424E3C/\\$file/Studia%20BAS%203%202023.pdf](https://orka.sejm.gov.pl/WydBAS.nsf/0/E3137A96FC9C19C2C1258A4000424E3C/$file/Studia%20BAS%203%202023.pdf) (40)
- KARKOWSKA MARTA,** Adamiec Danuta, Dziewulak Dobromir, Groszkowska Kamila, Żołądek Łukasz: *Zasady i wymogi rekrutacji kandydatów na oficerów sił zbrojnych w wybranych państwach członkowskich NATO.* „Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych” 2023, t. 1, z. 77, s. 346–367. ISSN: 2082-064X. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.31268/ZPBAS.2023.23>. <https://zpbas.sejm.gov.pl/Journal.nsf/pubBAS.xsp?documentId=22E1E2AE7572BB8DC1258A1C004C9C9E&lang=PL> (100)
- KARKOWSKA MARTA,** Adamiec Danuta, Branna Justyna, Dziewulak Dobromir, Firlej Natalia, Groszkowska Kamila, Krawczyk Kaja, Kupis Daniela, Tazuszel Angelina, Żołądek Łukasz: *Analiza rozwiązań prawnych dotyczących szczepień przeciw COVID-19 dla osób małoletnich oraz wyrażania przez rodziców zgody na szczepienie małoletnich w wybranych państwach UE.* „Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych” 2023, t. 2, z. 78, s. 233-266. ISSN: 1896-9852. Identyfikator DOI (artykułu): 10.31268/ZPBAS.2023.44. <https://zpbas.sejm.gov.pl/Journal.nsf/pubBAS.xsp?view=1&seria=1&lang=PL> (100)
- KAUR NAVJOTPAL:** *Punjabi masculinities: Performance, choice, and othering.* „GLOBAL NETWORKS-A JOURNAL OF TRANSNATIONAL AFFAIRS” 2023, s. 1-16. ISSN: 1470-2266, EISSN: 1471-0374. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1111/glob.12443>. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/glob.12443> (100)
- KOŚCIAŃSKI ARTUR,** Misztal Wojciech: *Zakwestionowana dychotomia? W poszukiwaniu nowego paradygmatu poznawczego dla studiów nad współczesnym społeczeństwem obywatelskim.* „Zeszyty Naukowe KUL” 2023, t. 66, z. 2, s.79-100. ISSN: 0044-4405, EISSN: 2543-9715. Identyfikator DOI (artykułu): 1031743. <https://czasopisma.kul.pl/index.php/znkul/article/view/16230> (70)
- KOTNAROWSKI MICHAŁ,** Szulecki Kacper, Stanley Ben: *Emigrant external voting in Central-Eastern Europe after EU enlargement,* „ELECTORAL STUDIES” 2023, t. 81, z. 1. ISSN: 0261-3794. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2022.102552>. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0261379422001081> (100)
- KREMPLEWSKA KATARZYNA.** *Projekt ‘nowego indywidualizmu’ Johna Deweya na tle historii idei indywidualizmu w myśli amerykańskiej.* „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej” 2023, t.: 66-67/2021-2022, s. 173-198. ISSN: 0066-6874. Identyfikator DOI (artykułu): 10.37240/AHFIMS.2022.66.67.11. <http://www.ahf.ifispan.pl/pl/tom-66-67> (40)
- LEDER ANDRZEJ:** *Blockchain and clockwork trust,* „ARGUMENT: Biannual Philosophical Journal” 2023, t. 13, z. 1, s. 139-148. ISSN: 2083-6635, EISSN: e -ISSN 2084 –1043. Identyfikator DOI (artykułu): DOI: 10.24917/20841043. <https://argument.up.krakow.pl/article/view/10519/9519> (70)
- LEDER ANDRZEJ:** *Transformation of Trust into Capital, Financialization and the Moment of Betrayal.* „Eidos. A Journal for Philosophy of Culture” 2023, t. 7, z. 2, s. 58-92. ISSN: 2544-302X. Identyfikator DOI (artykułu): 10.14394/eidos.jpc.2023.0016. <https://eidos.uw.edu.pl/transformation-of-trust-into-capital/> (40)
- LIBIONKA DARIUSZ:** *On Military Assistance to the Fighters of the Jewish Ghetto in Warsaw: 80 Years Later.* „The Polish Review” 2023, t. 68, z. 4, s. 3-35. ISSN: ISSN 0032-2970, EISSN: 2330-0841. <https://scholarlypublishingcollective.org/uip/tpr/article-abstract/68/4/3/383048/On-Military-Assistance-to-the-Fighters-of-the?redirectedFrom=PDF> (100)
- LIBIONKA DARIUSZ,** Kopciowski Adam: *Zapiski członka Komendy Żydowskiej Organizacji Bojowej Hersza Berlińskiego.* „Zagłada Żydów. Studia i Materiały” 2023, t. 19, 1-45. ISSN: 1895-247X, EISSN: 2657-3571. (20)

- LIBIONKA DARIUSZ**, Kopciowski Adam: *Relacja działaczki Poalej Syjon Lewicy Poli Elster o sytuacji na Umschlagplatzu i transporcie do Poniatowej w kwietniu 1943 r.* „Zagłada Żydów. Studia i Materiały” 2023, t. 19, s. 1-16. ISSN: 1895-247X, EISSN: 2657-3571. <https://www.zagladazydow.pl/index.php/zz> (20)
- LIPSZYC ADAM**: *Demokracja rodzeństwa. Psychoanaliza a konstytucja ludzkiej pluralności.* „Teksty Drugie” 2022, t. 2, z. 5, s. 87-105. ISSN: 0867-0633. Identyfikator DOI (artykułu): 10.18318/td.2022.5.6. <https://tekstydrugie.pl/pl/wyszukiwarka/?ph=demokracja%20rodze%C5%84stwa> (100)
- LIPSZYC ADAM**: *Häm on the Wall: Hamacher, Celan, and Two Simple Questions.* „Eidos. A Journal for Philosophy of Culture” 2023, t. 7, z. 2, s. 93-102. ISSN: 2544-302X. Identyfikator DOI (artykułu): 10.14394/eidos.jpc.2023.0017. <https://eidos.uw.edu.pl/ham-on-the-wall/> (40)
- LIPSZYC ADAM**: *Zatrzaśnięte ciała, zatrzaśnięte dusze. Freud, Nancy, Jelinek.* „Wielogłos – Pismo Wydziału Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego” 2022, t. 54, z. 4, s. 61-73. ISSN: 1897-1962, EISSN: 2084-395X. Identyfikator DOI (artykułu): 10.4467/2084395XWI.22.027.17580. <https://www.ejournals.eu/Wieloglos/2022/4-54-2022/art/23475/> (70)
- LIPSZYC ADAM**: *Frizider miłości, dziesięć piastrow nadziei, czyli mała glosa do Piotrusia.* „Archiwum Emigracji” 2022, t. 30, z. 1, s. 118-129. ISSN: 2084-3550. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.12775/AE.2022.007>. <https://apcz.umk.pl/AE/article/view/41836> (40)
- MARTIN ANNA**: *Thomas Kuhn, Stefan Amsterdamski, and the Cycles of Scientific Development.* „Studia Historiae Scientiarum” 2023, t. 22, z. 2, s. 259–289. ISSN: 2451-3202. Identyfikator DOI (artykułu): 10.4467/2543702XSHS.23.006.17697. <https://ojs.ejournals.eu/SHS/article/view/8834> (100)
- MAZUREK SŁAWOMIR**: *Conrad i filozofia.* „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej” 2023, t. 66-67, s. 109-126. ISSN: 0066-6874. Identyfikator DOI (artykułu): 1037240/AHFIMS.2022.66.67.7. www.ahf.ifispan.pl/pl/66-mazurek (40)
- MILKOWSKI MARCIN**: *Correspondence Theory of Semantic Information.* „BRITISH JOURNAL FOR THE PHILOSOPHY OF SCIENCE” 2023, t. 74, z. 2, s. 485-510. ISSN: 0007-0882, EISSN: 1464-3537, Identyfikator DOI (artykułu): 10.1086/714804. <https://www.journals.uchicago.edu/doi/10.1086/714804> (200)
- MILKOWSKI MARCIN**: *Dodig-Crnkovic Gordana, „Discussion on the Relationship between Computation, Information, Cognition, and Their Embodiment . „Entropy”* 2023, t. 25, z. 2, s. 310. ISSN: 1099-4300. Identyfikator DOI (artykułu): 10.3390/e25020310. <https://www.mdpi.com/1099-4300/25/2/310> (100)
- MILKOWSKI MARCIN**: *Metanauka poznawcza: nowe podejście do badania teorii.* „Przegląd Psychologiczny (The Review of Psychology. Official Journal of the Polish Psychological Association)” 2023, t. 66, z. 1, s. 69-92. ISSN: 0048-5675. Identyfikator DOI (artykułu): 10.31648/przegldpsychologiczny.9459. <https://czasopisma.uwm.edu.pl/index.php/pp/article/view/9459> (40)
- MUSZYŃSKI MAREK**, Grygiel Paweł, Dolata Roman, Humenny Grzegorz: *Depressive symptoms and loneliness among early adolescents: a psychometric network analysis approach.* „JOURNAL OF CHILD PSYCHOLOGY AND PSYCHIATRY” 2023. ISSN: 0021-9630, EISSN: 1469-7610. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1111/jcpp.13876>. <https://acamh.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/jcpp.13876> (140)
- MUSZYŃSKI MAREK**: *Attention checks and how to use them: Review and practical recommendations.* „Ask: Research and Methods” 2023, t. 32, z. 1, s. 1-36. ISSN: 1234-9224, EISSN: 2544-0799. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.18061/ask.v32i1.0001>. https://ask.ifispan.edu.pl/?page_id=33 (40)
- NIEDZIAŁKOWSKI KRZYSZTOF**: *Chmielewski Piotr: Challenging the dominant path of forest policy? Bottom-up, citizen forest management initiatives in a top-down governance context in Poland.* „FOREST POLICY AND ECONOMICS” 2023, t. 154, ISSN: 1389-9341. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1016/j.forpol.2023.103009>. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1389934123001041?via%3Dihub> (100)

- NIEDZIAŁKOWSKI KRZYSZTOF:** Tusznio Joanna, Matczak Piotr, Rechniński Marcin, Choryński Adam: *Rising to the Challenge? The State of the Art and Future Research Directions of Polish Environmental Sociology*. „Polish Sociological Review” 2023, t. 221, z. 1, s. 27-46. ISSN: 1231-1413. Identyfikator DOI (artykułu): 10.26412/psr221.02. <https://polish-sociological-review.eu/Rising-to-the-Challenge-The-State-of-the-Art-and-Future-Research-Directions-of-Polish,162415,0,2.html> (70)
- NOWAKOWSKI PRZEMYSŁAW:** *Can the interdisciplinarity of Cognitive Science be saved through deconstruction?* „Studia Philosophiae Christianae” 2022, t. 58, z. 2, s. 137 – 144. ISSN: 0585-5470, EISSN: 2720-0531. Identyfikator DOI (artykułu): 10.21697/spch.2022.58.A.15. <https://czasopisma.uksw.edu.pl/index.php/spch/article/view/11744> (70)
- NOWAKOWSKI PRZEMYSŁAW:** *Mind, material, meditation Christopher Bardt: Material and mind*. „Metascience” 2023, t.: 32, z. 1, s. 71-72. ISSN: 0815-0796, EISSN: 1467-9981. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1007/s11016-022-00833-6>. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11016-022-00833-6> (20)
- OLCOŃ-KUBICKA MARTA,** Kubicki Paweł, Łukasz Połuszny, Joanna Felczak: *Doświadczenie i przewidywanie kryzysu przez polskie gospodarstwa domowe w pierwszych miesiącach pandemii COVID-19*. „PRZEGLĄD SOCJOLOGICZNY” 2023, t. 72, z. 3, s. 117-142. ISSN: 0033-2356, EISSN: 2450-9361, Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.26485/PS/2023/72.3/5>. <https://journals.ltn.lodz.pl/Przeglad-Socjologiczny/article/view/2092> (70)
- PARASECOLI FABIO,** Dumanowski Jarosław, Łuczaj Łukasz, Marszałek Cecylia: *Turmeric and Cumin Instead of Stock Cubes: An Internet Survey of Spices and Culinary Herbs Used in Poland Compared with Historical Cookbooks and Herbals*. „Plants-Basel” 2023, t. 12, z. 3, s. 1-29. ISSN: 2223-7747. Identyfikator DOI (artykułu): doi: /10.3390/ plants12030591. <https://www.mdpi.com/2223-7747/12/3/591> (70)
- PARASECOLI FABIO,** Diana Garvin, Feeding Fascism: *The Politics of Women’s Food Work*. „MLN” 2023, t. 138, z. 1, s. 220-223. ISSN: 1080-6598. Identyfikator DOI (artykułu): 10.1353/mln.2023.a910971. <https://muse.jhu.edu/article/910971> (100)
- POCHAPSKA OKSANA,** Lysenko Serhii, Marukhovskiy Oleh, Krap Andrii, Illiushchenko Sergii. *The Analysis of World Information Warfare and Information Security in the Context of the Russian-Ukrainian War*. „Studies in Media and Communication” 2023, t. 11, z. 7, s. 150-158. ISSN: 2325-807, EISSN: 2325-808X. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.11114/smc.v11i7.6414>. <https://doi.org/10.11114/smc.v11i7.6414> (20)
- POKROPEK ARTUR,** Cachia Romina, Giannousto Nikoleta: *Supporting the monitoring of the digital capacity of schools through optimal shortening of the SELFIE tool*. „COMPUTERS & EDUCATION” 2023, t. 208, z. 104938, s. 1-14. ISSN: 0360-1315. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2023.104938>. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360131523002154?dgcid=coauthor> (200)
- POKROPEK ARTUR, ŻÓTAK TOMASZ, MUSZYŃSKI MAREK:** *Mouse Chase. Detecting Careless and Unmotivated Responders Using Cursor Movements in Web-Based Surveys*. „EUROPEAN JOURNAL OF PSYCHOLOGICAL ASSESSMENT” 2023, t. 39, z. 4, s. 299-306. ISSN: 1015-5759, EISSN: 2151-2426. Identyfikator DOI (artykułu): 10.1027/1015-5759/a000758. <https://econtent.hogrefe.com/doi/epdf/10.1027/1015-5759/a000758> (100)
- RADIUKIEWICZ ANNA,** Leśniewicz Kacper: *Spółczesność Obywatelskie W Klasowym Zwierniadle*. „PRZEGLĄD SOCJOLOGICZNY” 2023, t. 72, z. 1, s. 111–134. ISSN: 0033-2356, EISSN: 2450-9361. Identyfikator DOI (artykułu): 10.26485/PS/2023/72.1/5. <https://journals.ltn.lodz.pl/Przeglad-Socjologiczny/article/view/2203/1985> (70)
- RAJTAR MAŁGORZATA:** Antycypując przyszłość – diagnoza a doświadczenie w rzadkiej chorobie w Polsce. „Lud” 2023, t. 107, s. 10-41. ISSN: 076-1435 , Identyfikator DOI (artykułu): DOI 10.12775/lud107.2023.01. <https://apcz.umk.pl/LUD/article/view/45124/36861> (70)
- RATAJCZAK MIKOŁAJ:** *Włoskie laboratorium i źródła neoliberalnej kontrrewolucji. Radykalna włoska filozofia polityczna o „latach ołowiu*. „Kultura i Społeczeństwo [Culture and Society]” 2022, t.: 66, z. 4, s. 235-261. ISSN: 0023-5172. Identyfikator DOI (artykułu):

- <https://doi.org/10.35757/KiS.2022.66.4.10>.
<http://czasopisma.isppan.waw.pl/index.php/kis/article/view/1937> (70)
- RATAJCZAK MIKOŁAJ:** *Marks i krytyka ideologii. Uwagi do historii pojęcia.* „Teksty Drugie” 2022, t. 5, s. 106-127. ISSN: 0867-0633. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.18318/td.2022.5.7>. <https://tekstydrugie.pl/auth/mikolaj-ratajczak/> (100)
- RUDKOUSKI PIOTR:** *Is There a Demand for Autocracy in Belarusian Society?* „Journal of Belarusian Studies” 2023, t. 12, z. 1-2, s. 35-62. ISSN: 0075-4161. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.30965/20526512-12350019>. https://brill.com/view/journals/bela/12/1-2/article-p35_3.xml (20)
- SAWIŃSKI ZBIGNIEW,** Kopycka Katarzyna, Kiersztyn Anna, Bieńkowski Stefan, Sovpenchuk Viktoriia: *Use of Panel Surveys to Measure Employment Precarity in a Cross-National Framework: An Integrated Approach to Harmonize Research Concepts and Longitudinal Data.* „Survey Research Methods” 2023, t. 17, z. 3, s. 353-393. ISSN: 1864-3361. Identyfikator DOI (artykułu): doi:10.18148/srm/2023.v17i3.7989. <https://ojs.ub.uni-konstanz.de/srm/article/view/7989> (140)
- SERAFIN MARCIN,** Mazur Joanna: *Stalling the State: How Digital Platforms Contribute to and Profit From Delays in the Enforcement and Adoption of Regulations.* „COMPARATIVE POLITICAL STUDIES” 2023, t. 56, z. 1, s. 101-130. ISSN: 0010-4140. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1177/00104140221089651>. <https://journals.sagepub.com/doi/epub/10.1177/00104140221089651> (200)
- SITEK MICHAŁ,** Herbst Mikołaj: *Education in exile: Ukrainian refugee students in the schooling system in Poland following the Russian–Ukrainian war.* „European Journal of Education” 2023, t. 58, z. 4, s. 575-594. ISSN: 0141-8211, EISSN: 1465-3435. Identyfikator DOI (artykułu): 10.1111/ejed.12587. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/ejed.12587?af=R> (100)
- SMOCZYŃSKI RAFAŁ,** Fitzgerald Ian: *Moral regulation and a good moral panic: UK Polish migrant workers and the 2016 EU Referendum.* „CURRENT SOCIOLOGY” 2023, t. 71, z. 3, s. 379–397. ISSN: 0011-3921, Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1177/00113921211024709>. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/00113921211024709> (140)
- SOSNOWSKI MACIEJ,** Wójcik Bartosz: *Marek Siemek as a Hegelian. Between Marx and Lukács.* „CRITIQUE” 2023, t. 51, z. 1, s. 161-179. ISSN: 1748-8605. Identyfikator DOI (artykułu): 10.1080/03017605.2023.2238442. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03017605.2023.2238442> (140)
- STARZYŃSKI WOJCIECH:** *Źródła polskiego kartezyjanizmu fenomenologicznego: od Idei i percepcji do Człowieka i czasu.* „Roczniki Filozoficzne” 2023, t. 71, z. 3, s. 63-92, ISSN: 0035-7685, EISSN: 2450-002X, Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.18290/rf23713.4>, <https://czasopisma.tnkul.pl/index.php/rf/article/view/310/228> (100)
- STARZYŃSKI WOJCIECH:** *Révision du cartésianisme de Brentano dans Idée et perception de Twardowski.* „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej” 2022, t. 66-67, z. 1, s. 87-107. ISSN: 0066-6874. Identyfikator DOI (artykułu): 10.37240/AHFIMS.2022.66.67.6. <http://www.ahf.ifispan.pl/pobierz.php?id=416> (40)
- STRACZUK JUSTYNA:** Hybrid war’, military humanitarianism, and epistemic friction. Framing illegalised migration on the Polish-Belarusian border. „JOURNAL OF ETHNIC AND MIGRATION STUDIES” 2023, t. 49, z. 19, s. 4789 – 4805. ISSN: 1369-183X. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1080/1369183X.2023.2293637>. <https://pan-pl.academia.edu/JustynaStraczuk> (140)
- SZTANDAR-SZTANDERSKA KAROLINA,** Kaun Anne, Stine Lomborg, Christian Pentzold, Doris Allhutter, *Crosscurrents: Welfare.* „MEDIA CULTURE & SOCIETY” 2023, t.45, z. 4, s. 877-883. ISSN Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1177/01634437231154777>. <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/01634437231154777> (100)
- ŚLARZYŃSKI MARCIN:** *The Emergence of Right-Wing Partisanship in Poland, 1993–2018: Reconciling Demand-Side Explanations of the Success of Illiberalism.* „Perspectives on Politics”. 2023, t. 1, s. 1-25. ISSN: 1537-5927 (Print), 1541-0986 (Online). Identyfikator DOI

- (artykułu): <https://doi.org/10.1017/S153759272300275X>.
<https://doi.org/10.1017/S153759272300275X> (140)
- WILCZEWSKA SYLWIA:** *In defence of partial faith*. „RELIGIOUS STUDIES” 2023, t.59, z. 3, s. 448-464. ISSN: 0034-4125, EISSN: 1469-901X. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1017/S0034412522000646>.
<https://www.cambridge.org/core/journals/religious-studies/article/abs/in-defence-of-partial-faith/64DC79815594590FBB8195E8CF4B73DF> (100)
- WRÓBEL SZYMON:** *Psychoanaliza bez impulsu totalizacji. Adorno wobec przesady, losu i podmiotowości kompulsywnej*. „Kronos. Metafizyka – Kultura – Religia” 2022, t. 3(62), z. 3, s. 192-210. ISSN: 1897-1555. Identyfikator DOI (artykułu): 12.12887/35-2022-3-136-04.
<https://kronos.org.pl/numery/kronos-3-62-2022/kronos-3-62-2022-2/> (40)
- WRÓBEL SZYMON:** *Zwrot ku sobie. Na marginesach książki Cezarego Rudnickiego*. „Kronos. Metafizyka – Kultura – Religia” 2023, t. 1(23), z. 1, s. 302-313. ISSN: ISSN 1897-1555. Identyfikator DOI (artykułu): DOI 12.12887/35-2023-1-184-07.
<https://kronos.org.pl/numery/kronos-1-64-2023/> (40)
- WRÓBEL SZYMON:** *Poza metafizyką jednoznaczności i wieloznaczności. Wokół ontologii Gillesa Deleuze’a*. „Ethos. Kwartalnik Instytutu Jana Pawła II” 2022, z. 2(138), s. 105-137. ISSN: ISSN 0860-8024, EISSN: e-ISSN 2720-5355. Identyfikator DOI (artykułu): DOI 10.12887/35-2022-2-138-08. <http://www.ethos.lublin.pl/index.php?mod=products&pid=100908> (100)
- WYLEGAŁA ANNA, Łukianow Małgorzata:** *Czy, kiedy i jak: badanie i dokumentowanie losów uchodźczyń wojennych z Ukrainy w Polsce*. „Kultura i Społeczeństwo [Culture and Society]” 2023, t. 3, s. 9-40. ISSN: 0023-5172-2300-195x. Identyfikator DOI (artykułu): 10.35757/KiS.2023.67.3.1. <http://www.kulturaispoleczenstwo.pl/> (70)
- WYLEGAŁA ANNA:** *How Family History Helps Ukrainians Face the War*. „CURRENT HISTORY” 2023, t.122, z. 846, s. 249-256. ISSN: 0011-3530, EISSN: 1944-785X. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1525/curh.2023.122.846.249>.
<https://online.ucpress.edu/currenthistory/article-abstract/122/846/249/197319/How-Family-History-Helps-Ukrainians-Face-the-War?redirectedFrom=fulltext> (70)
- WYSMULEK ILONA, Wysmulek Jakub:** *Generational differences in attitudes to meritocracy: Sources of change in valuing education, innate abilities, and hard work in Poland*. „ACTA SOCIOLOGICA” 2023, t: online first, z. online first, s. online first, ISSN: 0001-6993. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1177/00016993231173296>.
<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/00016993231173296> (100)
- ZAJĄC MACIEJ:** *AWS compliance with the ethical principle of proportionality: three possible solutions*. „Ethics and Information Technology” 2023, t. 25, z.1, s. 1-13. ISSN: 1388-1957. EISSN: 1572-8439. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1007/s10676-023-09689-8>,
<https://link.springer.com/article/10.1007/s10676-023-09689-8> (140)
- ZYGMUNTOWICZ DOROTA:** *Platońska pochwała pisma w kontekście prawodawczym*. „Meander” 2023, t. 78, s. 71-88. ISSN: ISSN 0025-6285. Identyfikator DOI (artykułu): 10.24425/meander.2023.147936. <https://journals.pan.pl/meander?language=pl> (70)
- ZYGMUNTOWICZ DOROTA, Katarzyna Krempleska:** *George Santayana’s Political Hermeneutics*. „HUMAN STUDIES” 2023, t. 46, z.1., s. 183-190. ISSN: 1572-851X. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.1007/s10746-022-09660-4>,
<https://www.deepdyve.com/lp/springer-journal/katarzyna-krempleska-george-santayana-s-political-hermeneutics-XvEM5qfsDx?key=springer> (100)
- ŻÓŁTAK TOMASZ, Zając Tomasz, Bożykowski Marek, Jasiński Mikołaj:** *All that glitters is not gold—Mixed early labour market outcomes of STEM graduates in Poland*. „European Journal of Education” 2023, t. 58, z. 3, s. 477-497. ISSN: 0141-8211. EISSN: 1465-3435. Identyfikator DOI (artykułu): 10.1111/ejed.12564.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/ejed.12564> (20)
- ŻÓŁTAK TOMASZ, Baryła-Matejczuk Monika, Poleszak Wiesław, Filipek Kamil, Cwynar Andrzej:** *In the quest for effective factors of satisfaction with life: Insights from intra-couple interaction and financial management variables*. „PLoS One” 2023, t. 18, z. 3, s. e0279079,

ISSN: 1932-6203, EISSN: 1932-6203, Identyfikator DOI (artykułu): 10.1371/journal.pone.
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC10019632/> (100)

Bienkowski Stefan, ŻYCZYŃSKA-CIOLEK DANUTA: *Caught in a Matrix of Factors: A Pilot Study of Female Retirees Receiving Below-Minimum Pension Payment*. „Qualitative Sociology Review” 2023, t. 19, z. 3, s. 52–72. ISSN: 1733-8077. EISSN: 1733-8077. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.18778/1733-8077.19.3.03>.
<https://czasopisma.uni.lodz.pl/qualit/article/view/18794/18305> (70)

1.2 POZOSTAŁE PUBLIKACJE W CZASOPISMACH

BIELAK ALICJA: *Van oost naar west en weer terug: Pools-Litouwse studenten in vroegmodern Leuven en hun notitieboekjes*. „Ex officina” 2023, t. 36, z. 1, s. 6-7. ISSN: 0772-6848.
<https://bib.kuleuven.be/over-ons/publicaties/ex-officina/exofficina-2023-1.pdf>

BIELAK ALICJA: *HINČZA (Marcin), Polish Jesuit, ascetic writer (1592-1668)*. „Dictionnaire d'histoire et de géographie ecclésiastiques” 2023, t. 196, z. 1, s. 1047-1057. ISSN: 0035-2381.
<https://apps-1brepolis-1net-100000bsl244d.han.buw.uw.edu.pl/DHGE/test/Default2.aspx>

BIELIK-ROBSON AGATA: *Reditus into Self-Inflicted Immaturity: Agamben's Regressions (in Russian)*. „Versus” 2023, t. 6, z. 2, s. 75-113. ISSN: 2782-3660. EISSN: 2782-3679. Identyfikator DOI (artykułu): vk.com/versusjournal, vk.com/versusjournal.

BIELIK-ROBSON AGATA: *God of Montaigne, Spinoza, and Derrida-The Marrano (Crypto)Theology of Survival*. „Religions” 2023, t. 421, z. 14, s. 1-19. ISSN: 2077-1444. Identyfikator DOI (artykułu): 10.3390/rel14030421. <https://www.mdpi.com/2077-1444/14/3/421>

FILIPKOWSKI PIOTR: *Polen in Gusen – Gusen in Polen. Zwischen individueller Erfahrung und kulturellem Gedächtnis*. „coMMents (chronicle of the Mauthausen Memorial: current studies)” 2023, z. 1, s. 98-122. ISSN: 2960-4303. Identyfikator DOI (artykułu): <https://www.doi.org/10.57820/mm.comments.2022.05>, <https://comments.mauthausen-memorial.org/index.php/comments/article/view/13>

GNAZDOWSKI ANDRZEJ: *Diktatur des Heimischen. Zur Ideengeschichte einer radikalen Politik in Polen*. „polylog. Zeitschrift für interkulturelles Philosophieren” 2022, t. 48, z. 48, s. 93-112. ISSN: 1560-6325. <https://www.polylog.net/?id=314>

KAUR NAVJOTPAL, Ahmed Sarah, Mookan Malida, Sekhon Sumeet: *Falling into gaps: Navigating research practices across global South and global North, a conversation*. „The Qualitative Report” 2023, t. 28, z. 7, s. 1883-1894. ISSN: 1052-0147. EISSN: 2160-3715. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.46743/2160-3715/2023.6021>
<https://nsuworks.nova.edu/tqr/vol28/iss7/4/>

KISS FARKAS: *Classroom Commentaries and their Communities of Interpretation in Central Europe in the 1510s and 1520s/*. „Central European Cultures” 2023, t. 2, z. 1, s. 47-77. ISSN: 2786-0671. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.47075/CEC.2022-1.04>.
<https://ojs.elte.hu/cec/article/view/4808>

KISS FARKAS, Szende Katalin, Uhrin Dorottya, Vadas András: *A történelem asztalánál. Kulináris kalandozások Nagy Balázs 60. Születésnapjára*. „Magyar Tudomány” 2023, t. 184, z. 7, s. 1-7. ISSN: 1588-1245. Identyfikator DOI (artykułu): 10.1556/2065.184.2023.7.13.
https://mersz.hu/dokumentum/matud202307_19

KUBIAK ANNA: *Biopolityka życia i śmierci*. „Nowy RAPULARZ” 2023, s. 1-6.
<https://e-teatr.pl/biopolityka-zycia-i-smierci-42575>.

LEPRI VALENTINA: *Traveling Political Knowledge: Remarks on the Fortune of Giovanni Francesco Commendone's Discorso Sopra la Corte di Roma*. „Central European Cultures”, 2023, t. 3, z. 1, s. 18-37. ISSN: 2786-0671. <https://ojs.elte.hu/cec/article/view/5516>

LIBIONKA DARIUSZ: *Głową w mur*. „Tygodnik Powszechny” 2023, t. 1 (25), 24-30, ISSN: 2392-3628.

LIBIONKA DARIUSZ: *Żydowska Polska Walcząca*. „Tygodnik Powszechny” 2023, t. 1(25), s. 20-23. ISSN: 2392-3628.

LIBIONKA DARIUSZ: *Grupy oporu. Żydowskie organizacje polityczne i zbrojne w getcie*. „Polityka. Pomocnik historyczny” 2023, t. 2/2023, s. 23-26. ISSN: 2391-7717.

- LIBIONKA DARIUSZ:** *Zagłada. Masowa eksterminacja Żydów na okupowanych ziemiach polskich – główny etap Holokaustu*. „Polityka. Pomocnik historyczny”, 2023, t. 2/2023, s. 73-79. ISSN: 2391-7717.
- LIBIONKA DARIUSZ :** *The Polish Underground State and the Financing of Aid for the Jews: An Attempt at a New Approach*. „Yad Vashem Studies” 2023, t. 51, z. 1, s. 19-52, EISSN: 0084-3296. <https://www.yadvashem.org/research/about/studies/current-issue.html> (20)
- MARCINÓW MIRA:** *Lękam się Freuda, Kanta i Lacana*. „Czas LiteratURY” 2023, t.4, z. 20, s. 89-92. ISSN: 2544-8447. Identyfikator DOI (artykułu): 2544-8447. <https://www.czasliteratury.pl/archiwum/czas-literatury-4-20-2022/>
- MAZUREK SŁAWOMIR:** *Tragedia cywilizacji siostrzanych*. „Przegląd Polityczny” 2023, t. 177, s. 108-111. ISSN: 1232-6488.
- MIKOŁEJKO ZBIGNIEW:** *Wyuzdanie kamieni*. „Znak” 2023, z. 12. ISSN: 0044-488X,
- MIKOŁEJKO ZBIGNIEW:** *Baśń i świat*. „Znak” 2023, z. 3, s. 116-119. ISSN: 0044-488X. <https://www miesiecznik.znak.com.pl/mikolejko-basn-i-swiat>
- PARASECOLI FABIO,** Varga Michai: *War in the Ukrainian fields: The weaponization of international wheat trade*. „Economic Sociology: Perspectives and Conversations” 2023, t. 24, z. 2, s. 4-12. ISSN: 1871-3351. https://econsoc.mpifg.de/47087/econ_soc_24-2.pdf
- PARASECOLI FABIO:** *Politics beyond the Plate: Embracing Transdisciplinarity in Addressing the Gastronomic Heritage of Spain*. „Gastronomy (new Journal) 2023, t.1, z. 1, s. 18-31, ISSN: 2813-513X. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.3390/gastronomy1010003>. <https://www.mdpi.com/2813-513X/1/1/3>.
- POKROPEK ARTUR,** Khorramdel Lale, von Davier Matthias: *Detecting and Differentiating Extreme and Midpoint Response Styles in Rating Scales using Tree-Based Item Response Models: Simulation Study and Empirical Evidence*. „Psychological Test and Assessment Modeling”, 2023, T: 65, Z: 2, s. 220, ISSN: 2190-0493, Identyfikator DOI (artykułu): 258, https://www.psychologie-aktuell.com/fileadmin/Redaktion/Journale/ptam_2023-2/PTAM__2-2023_3_kor_2te.pdf.
- SARIHASAN IMRAN,** Yousuf Allam, Olah Judit, Rauf Abdul, Felfoldi Janos: *Is flexibility a dual mechanism? Evidence from the Hungarian food industry*. „Inne spoza listy – Journal of International Studies”, 2023, T: 16, Z: 1, s. 1-19, ISSN: 2306-3483, Identyfikator DOI (artykułu): <http://dx.doi.org/10.3926/ic.2079>, https://www.jois.eu/?809,en_is-flexibility-a-dual-mechanism-evidence-from-the-hungarian-food-industry.
- SERAFIN MARCIN:** *In search of a pragmatist theory of inflation*. „economic sociology. perspectives and conversations” 2023, t. 24, z. 3, s. 1-8. ISSN: 1871-3351. https://econsoc.mpifg.de/47395/01_Edi_Serafin_Econsoc24-3_July2023.pdf
- SERAFIN MARCIN:** *Economic sociology in times of war*. „economic sociology. perspectives and conversations” 2023, t.24, z. 2, s. 1-3. ISSN: 1871-3351. https://econsoc.mpifg.de/47087/econ_soc_24-2.pdf
- SMOCZYŃSKI RAFAŁ,** Fitzgerald Ian: *THE RACIST HISTORY OF THE UK AND THE 2016 EUROPEAN UNION (EU) REFERENDUM*. „anthropological researches and studies” 2023, t. 13, s. 174-190. ISSN: 2360-3445. Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.26758/13.1.11>. <https://www.journalstudiesanthropology.ro/wp-content/uploads/2023/05/ARS-13-2023-10-iunie-2023-178-194.pdf>
- ŚLARZYŃSKI MARCIN:** *Czy program Rodzina 500+ ma moc perswazyjną?* „Cyklicznik. Przegląd Naukowy IFiS PAN” 2022, t. 1, z. 4, s. 31-33. <https://ifispan.pl/4-numer-cyklicznika-ifis-pan/>
- TURNER ANNA, ZIELIŃSKI MARCIN W.:** *Public Interest in Surveillance, Privacy and Data Protection. Google Big Data in Comparative Sociology*, „Social Science Research Network” 2023, , ISSN: 0033-2356. EISSN: 2450-9361, Identyfikator DOI (artykułu): <https://doi.org/10.26485/PS/2021/70.2/7> https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4520223

2. MONOGRAFIE NAUKOWE, PODRĘCZNIKI AKADEMICKIE

2.1. Monografie naukowe wg. wykazu wydawnictw MEiN

POZIOM II – 300 pkt

BIELIK-ROBSON AGATA: *Derrida's Marrano Passover. Exile, Betrayal, Survival, and the Metaphysics of Non-Identity.* Wydawca: Bloomsbury Publishing, London/ New York 2023, ss. 297. ISBN: 9781501392627. <https://www.bloomsbury.com/uk/derridas-marrano-passover-9781501392627/>

HALL DOROTA, Kołodziejska Marta, Radde-Antweiler Kerstin: *Minority Churches as Media Settlers: Negotiating Deep Mediatization.* Wydawca: Routledge, London and New York 2023, ss. 242. ISBN: 978-1-032-32228-5. Identyfikator DOI: 10.4324/b23040. <https://www.routledge.com/Minority-Churches-as-Media-Settlers-Negotiating-Deep-Mediatization/Hall-Kolodziejska-Radde-Antweiler/p/book/9781032322285>

POZIOM I – 120 pkt

ADAMIAK MARZENA: *Przeżywając pleć. Doświadczenie na styku feminizmu, poststrukturalizmu i fenomenologii.* Wydawca: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2023, ss. 396. ISBN: 978-83-242-3889-7, e-book: 978-83-242-6697-5. <https://www.universitas.com.pl/produkt/4298/Przezywajac-plec-Doswiadczenie-na-styku-feminizmu-poststrukturalizmu-i-fenomenologii>

LEDER ANDRZEJ: *Ekonomia to stan umysłu.* Wydawca: Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2023, ss. 341. ISBN: 978-83-67075-89-3, <https://wydawnictwo.krytykapolityczna.pl/ekonomia-to-stan-umyslu-andrzej-leder-1200>

RUDKOUSKI PIOTR, LICHACZ PIOTR: *Autorytaryzm zagrożony: białoruski system polityczny w perspektywie porównawczej.* Wydawca: Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2023, ss. 272. ISBN: 978-83-7683-219-7. <https://ifispan.pl/shop/>

OLSZEWSKI MIKOŁAJ (przekład): *Z Akwinu Tomasz. 'Kwestie quodlibetalne'.* Wydawca: W Drodze, Toruń-Warszawa-Poznań 2023, ss. 592. ISBN: 978-83-7906-626-1. <https://wdrodze.pl/kategoria-produktu/ksiazki/filozofia/>

PARSZUTOWICZ PRZEMYSŁAW, FACCA DANILO (przekład): *Cassirer Ernst, Jednostka i kosmos w filozofii Renesansu.* Wydawca: Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2023, ss. 240. ISBN: 978-83-7683-218-0. <https://ifispan.pl/spis-ksiazek-od-2021>.

WOLAK JAKUB (przekład): *Lawrence D. H.: Miejsca Etrusków.* Wydawca: Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Warszawa 2023, ss. 237. ISBN: 978-83-65787-90-3

ZAWADZKA KINGA: *Roczniki siedemdziesiąte. Styl życia i wartości inteligencji średniego pokolenia.* Wydawca: Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2023, ss. 235. ISBN: 978-83-66849-63-1. <https://scholar.com.pl/pl/glowna/8781-roczniki-siedemdziesiate-styl-zycia-i-wartosci-inteligencji-sredniego-pokolenia.html>

2.2. Monografie naukowe opublikowane w wydawnictwach, które nie zostały uwzględnione w wykazie MEiN – 20 pkt

SOBOTA DANIEL: *Die Geburt der Phänomenologie aus dem Geiste der Frage Johannes Daubert und der Anfang der Phänomenologischen Bewegung.* Wydawca: Königshausen & Neumann Verlag, Würzburg 2023, ss. 548. ISBN: 978-3-8260-7665-7. <https://verlag.koenigshausen-neumann.de/product/9783826076657-die-geburt-der-phaenomenologie-aus-dem-geiste-der-frage/>

3. ROZDZIAŁ W MONOGRAFII NAUKOWEJ

3.1. Rozdział w monografii naukowej wydanej przez wydawnictwo uwzględnione na liście MEiN

POZIOM II – 75 pkt

- BIELAK ALICJA:** *Meditative Emblems in the Polish-Lithuanian Commonwealth (1570–1775)*. W: *Early Modern Catholicism and the Printed Book. Agents – Networks – Responses*. Red.: Kiliańczyk-Zięba Justyna, Komorowska Magdalena., Wydawca: Brill, Leiden 2024, s. 323-371. ISBN: 978-90-04-53866-5.
- BIELAK ALICJA:** *On the Margins of Paduan Medical Lectures: Self-reflection and Critical Attitude in the Notes of Jan Brożek (1585–1652)*, W: *History of Universities*. Red.: Feingold Mordechai, Darwall-Smith Robin. Wydawca: Oxford University Press, Oxford 2023, s. 57-81. ISBN: 9780191991875, Identyfikator DOI (książki): 10.1093/oso/9780198883685.003.0003.
- BIELIK-ROBSON AGATA:** *Will There Be Nothing Rather Than Something? Ernst Bloch's Overcoming of Gnosticism*. W: *Rethinking Ernst Bloch*. Red.: de Berg Henk, Moir Cat. Wydawca: Brill, Leiden 2023, t. 3, s. 38-70. ISBN: 9004308563.
- BIELIK-ROBSON AGATA:** *Wiping Away the Tears of Esau: Adorno's Reconciliation with Nature*. W: *The Environmental Apocalypse: Interdisciplinary Reflections on the Climate Crisis*. Red. Kowalewski Jakub. Wydawca: Routledge, London/ New York 2022, s. 282-303. ISBN: 9781032038063. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003189190-18.
- CHIMIAK GALIA**, Zalas-Kamińska Katarzyna. *Being at the forefront: Polish CSOs' contribution to public diplomacy and development cooperation efforts*. W: *Public Diplomacy and Civil Society Organisations*. Red. Natil Ibrahim. Wydawca: Routledge, London 2023, s. 41-54. ISBN: 9781032578897. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.4324/9781003441465>.
- KAUR NAVJOTPAL**, Sekhon Sumeet. *Weighing women's empowerment against patriarchal masculinity in rural India*, W: *Research Handbook on the Sociology of Gender*. Red.: Roberts Steven, Kaufman Gayle, Stambolis Michael. Wydawca: Edward Elgar Publishing, N/A, 2023.
- KOBYLIŃSKA-DEHE EWA:** *Corporeality and Dream-Talk*. W: *The Bodily Unconscious in Psychoanalytic Technique*. Red. Leikert Sebastian. Wydawca: Routledge, Abingdon and New York 2023, s. 23-60. ISBN: 9781032440452.
- KOBYLIŃSKA-DEHE EWA:** *Thinking Cure: Jewish Psychoanalyst Alberta Szalita, from Warsaw to New York*. W: *Early Women Psychoanalysts. History, Biography, And Conetmporary Relevance*. Red. Naszkowska Klara. Wydawca: Routledge, New York 2024, s. 350-380. ISBN: 978-1-032-59693-8. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003455844.
- KOTNAROWSKI MICHAŁ**, Lewicki Mikołaj. *Chapter 5. Between Family and Market. Class Divisions in Homeownership among the Young*. W: *Poland: Thirty Years of Radical Social Change*. Red.: Slomczynski Kazimierz M., Kotnarowski Michał, Tomescu-Dubrow Irina, Dubrow Joshua K. Wydawca: Brill, Leiden/Boston 2024, s. 142-164. ISBN: 978-90-04-67866-8.
- KUBIAK ANNA**, DŁUGOZIMA ANNA, WEDEŁ-DOMARADZKA AGNIESZKA: *Poland: Introduction*. W: *Death and Funeral Practices in Poland*. Red.: Kubiak Anna, Długozima Anna, Wedel Domaradzka Agnieszka. Wydawca: Routledge, London, New York, 2023, s. 1-3. ISBN: 978-1-032-07552-5. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003207634.
- KUBIAK ANNA:** *Funerary Culture in Poland: Slavic and Christian Traditions*. W: *Death and Funeral Practices in Poland*. Red.: Kubiak Anna, Długozima Anna, Wedeł Domaradzka Agnieszka. Wydawca: Routledge, London, New York 2023, s. 4-9, ISBN: 978-1-032-07552-5. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003207634.
- KUBIAK ANNA**, Długozima Anna. *Religious Beliefs and Funerary Practices of the Churches*. W: *Death and Funeral Practices in Poland*. Red.: Kubiak Anna, Długozima Anna, Wedeł Domaradzka Agnieszka. Wydawca: Routledge, London, Routledge 2023, s. 48-56. ISBN: 978-1-032-07552-5. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003207634.

- KUBIAK ANNA:** *The Funeral Industry*. W: *Death and Funeral Practices in Poland*. Red.: Kubiak Anna, DŁUGOZIMA Anna, WEDEŁ-DOMARADZKA Agnieszka. Wydawca: Routledge, London, New York 2023, s. 57-61. ISBN: 978-1-032-07552-5. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003207634.
- KUBIAK ANNA:** *THE FUNERAL*. W: *Death and Funeral Practices in Poland*. Red.: Kubiak Anna, Długozima Anna, Wedeł-Domaradzka Agnieszka. Wydawca: Routledge, London, New York 2023, s. 62-75. ISBN: 978-1-032-07552-5. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003207634.
- KUBIAK ANNA,** Długozima Anna: *CREMATION*. W: *Death and Funeral Practices in Poland*. Red.: Kubiak Anna, Długozima Anna, Wedeł-Domaradzka Agnieszka. Wydawca: Routledge, London, New York 2023, s. 100-109. ISBN: 978-1-032-07552-5. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003207634.
- KUBIAK ANNA:** *History of the Funeral Industry*, W: „, *Death and Funeral Practices in Poland*. Red.: Kubiak Anna, Długozima Anna, Wedeł Domaradzka Agnieszka. Wydawca: Routledge, London, New York 2023, s. 7-8. ISBN: 978-1-032-07552-5. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003207634.
- KUBIAK ANNA:** *History of Cremation in Poland*. W: *Death and Funeral Practices in Poland*. Red.: Kubiak Anna, Długozima Anna, Wedeł Domaradzka Agnieszka, Routledge, London, New York 2023, s. 9-10, ISBN: 978-1-032-07552-5. Identyfikator DOI (książki): 10.4324/9781003207634.
- PRZYBYSZ DARIUSZ:** *The (In)stability of Voting Behaviour in Poland, 2001–2015*. W: *Poland: Thirty Years of Radical Social Change*. Red.: Słomczyński Kazimierz M., Kotnarowski Michał, Tomescu-Dubrow Irina, Dubrow, Joshua K. Wydawca: Brill, Leiden, Boston 2023, s. 235-266. ISBN: 978-90-04-67867-5. Identyfikator DOI (książki): 10.1163/97890004678675.
- ROICK MATTHIAS:** *Ethics and Social Relations W: A Cultural History of Ideas in the Renaissance*. Red. Kraye Jill, Wydawca: Bloomsbury Publishing, London, 2022, s. 61-78, ISBN: 1350007412.
- SAWIŃSKI ZBIGNIEW:** *Lost Illusions. The Short-Term Benefits of Vocational Education and Training in Centrally Planned and Market Economy*. W: *Poland: Thirty Years of Radical Social Change*. Red.: Słomczyński Kazimierz M., Kotnarowski Michał, Tomescu-Dubrow Irina, Dubrow Joshua K. Wydawca: Brill, Leiden /Boston 2023, s. 165-186. ISBN: ISSN 0074-8684. ISBN 9789004678668, Identyfikator DOI (książki): doi 10.1163/9789004678675.
- ŚLARZYŃSKI MARCIN:** *Cleavages, Partisan Identities and Party Switching: Are Voters and Politicians Similarly Divided?* W: *Poland: Thirty Years of Radical Social Change*. Red.: Dubrow Joshua K., Słomczyński Kazimierz M., Tomescu-Dubrow Irina, Kotnarowski Michał. Wydawca: Brill, Leiden, The Netherlands, 2023, s. 267-291. ISBN: 978-90-04-67867-5 (e-book), 978-90-04-67866-8 (hardback). Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.1163/9789004678675>.
- SŁOMCZYŃSKI KAZIMIERZ M, KOTNAROWSKI MICHAŁ, TOMESCU-DUBROW IRINA, DUBROW JOSHUA K.:** *Introduction: Poland: Thirty Years of Radical Social Change*, W: *Poland: Thirty Years of Radical Social Change*. Red.: Słomczyński Kazimierz M., Kotnarowski Michał, Tomescu-Dubrow Irina, Dubrow Joshua K. Wydawca: Brill, Leiden Netherlands 2023, t. 1, s. 1-8. ISBN: 978-90-04-67866-8.
- SŁOMCZYŃSKI KAZIMIERZ M. , KOTNAROWSKI MICHAŁ, TOMESCU-DUBROW IRINA, DUBROW JOSHUA K.:** *Conclusions*, W: *Poland: Thirty Years of Radical Social Change*. Red.: Słomczyński Kazimierz M. , Kotnarowski Michał, Tomescu-Dubrow Irina, Dubrow Joshua K. Wydawca: Brill, Leiden Netherlands 2023, t. 1, s. 343-360. ISBN: 978-90-04-67866-8.
- SŁOMCZYŃSKI KAZIMIERZ, KOTNAROWSKI MICHAŁ, TOMESCU-DUBROW IRINA, DUBROW JOSHUA:** *Data Note Methodology of the Polish Panel Survey POLPAN 1988–2018*. W: *Poland: Thirty Years of Radical Social Change*. Red.: Słomczyński Kazimierz, Kotnarowski Michał, Tomescu-Dubrow Irina, Dubrow Joshua. Wydawca: Brill, Leiden Netherlands 2023, nr 1, s. 9-16. ISBN: 978-90-04-67866-8.
- SŁOMCZYŃSKI KAZIMIERZ M. , TOMESCU-DUBROW IRINA,** Jenkins J. Craig, Wolf Christof: *Objectives and Challenges of Survey Data Harmonization*. W: *Survey Data*

- Harmonization in the Social Science*. Red.: Tomescu-Dubrow Irina, Wolf Christof, Słomczyński Kazimierz M., Jenkins J. Craig. Wydawca: Wiley-Blackwell, Hoboken, New Jersey, 2023, s. 1-20. ISBN: 978-1-119-71218-3.
- SŁOMCZYŃSKI KAZIMIERZ M., POHORILA NATALIA:** *Authoritarian Turn in Poland, 2013-2018*. W: *Poland: Thirty Years of Radical Social Change*. Red.: Słomczyński Kazimierz M., Kotnarowski Michał, Tomescu-Dubrow Irina, Dubrow Joshua. Wydawca: Brill, Leiden, Netherlands 2023, s. 329-342. ISBN: 978-90-04-67866-8. Identyfikator DOI (książki): 10.1163/9789004678675.
- TOMESCU-DUBROW IRINA, SŁOMCZYŃSKI KAZIMIERZ M., WYSMULEK ILONA, POWAŁKO PRZEMEK,** Li Olga, Tu Yamei, **ŚLARZYŃSKI MARCIN, ZIELIŃSKI MARCIN W.,** Lavryk Denys: *Harmonization for Cross-National Secondary Analysis: Survey Data Recycling*. W: *Survey Data Harmonization in the Social Sciences*. Red.: Tomescu-Dubrow Irina, Wolf Christof, Słomczyński Kazimierz M., Jenkins J. Craig, Wiley-Blackwell, Hoboken, New Jersey 2023, s. 147-167. ISBN: 978-1-119-71218-3.
- TOMESCU-DUBROW IRINA, SŁOMCZYŃSKI KAZIMIERZ M.,** Wolf Christof, Jenkins J. Craig: *On the Future of Survey Data Harmonization*. W: *Survey Data Harmonization in the Social Sciences*. Red. Tomescu-Dubrow Irina, Wolf Christof, Słomczyński Kazimierz M., Jenkins J. Craig. Wydawca: Wiley-Blackwell, Hoboken, New Jersey 2023, s. 367-376. ISBN: 978-1-119-71218-3.
- ŻYCZYŃSKA-CIOŁEK DANUTA,** Kunovich Robert M.: *How the Past Shapes the Future: A Life Course Perspective on Poverty*. W: *Poland: Thirty Years of Radical Social Change*. Red.: Dubrow Joshua K., Słomczyński Kazimierz M., Tomescu-Dubrow Irina, Kotnarowski Michał. Wydawca: Brill, Leiden, The Netherlands 2023. Series: International Studies in Sociology and Social Anthropology, t. 141, s. 75–103. ISBN: 978-90-04-67867-5 (e-book), 978-90-04-67866-8 (hardback), Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.1163/9789004678675>

POZIOM I – 20 pkt

- BEDNARCZYK ANNA,** Kapciak Zuzanna, Madejczak Kinga, Sędzikowska Alicja, Witek Natalia, Zdziarska Faustyna. *Experiencing Care. Young Women's Response to COVID-19 Crises in Poland*. W: *The Girl in the Pandemic. Transnational Perspectives*. Red. Mitchell Claudia, Smith Ann. Wydawca: Berghahn Books, New York 2023, s. 86-100, ISBN: 978-1-80073-807-2. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.3167/9781800738072>.
- BIELAK ALICJA:** *The Notebook that Stood Trial for Heresy: Antitrinitarianism among Polish Students in Tübingen in 1550s*. W: *Knowledge Shaping Student Note-taking Practices in Early Modernity*. Red. Lepri Valentina. Wydawca: De Gruyter, Berlin/Boston 2023, s. 173-227. ISBN: 9783111072722. Identyfikator DOI (książki): 10.1515/9783111072722.
- BIELIK-ROBSON AGATA:** *Apocalypse*, W: *The Palgrave Handbook of German Idealism and Poststructuralism*. Red.: Whistler Daniel, Rajan Tilottama. Wydawca: Palgrave Macmillan, Cham, Switzerland 2023, s. 361-381. ISBN: 978-3-031-27344-5. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.1007/978-3-031-27344-5>.
- BINDER PIOTR:** *Od incydentów do pracy zdalnej. Przedpandemiczne doświadczenia pracujących z domu w czasie lockdownu*. W: *Badania problemów społecznych w (przed)pandemicznej rzeczywistości*, Red.: Bunio-Mroczek Paulina, Kacprzak Andrzej. Wydawca: Uniwersytet Łódzki, Łódź 2023, s. 137-158. ISBN: 978-83-8331-185-2. Identyfikator DOI (książki): 10.18778/8331-185-2.09.
- BRZEZIŃSKI DARIUSZ,** Davis Mark, Palmer Jack, Campbell Tom: *History and Politics in the Sociological Imagination of Zygmunt Bauman*. W: Zygmunt Bauman. Selected Writings vol. 2. History and Politics. Red.: Davis Mark, Palmer Jack, Brzeziński Dariusz, Campbell Tom. Wydawca: Polity Press, Cambridge, UK 2023, t. II, s. ISBN: 9781509550753.
- BRZEZIŃSKI DARIUSZ:** *Myśl krytyczna w dobie antropocenu: dialektyka dystopii i utopii*. W: *Utopia i edukacja. Kulturowe i pedagogiczne konteksty wyobrażeń świata możliwego*. Red.: Węgrzyn Rafał, Włodarczyk Rafał. Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 2023, t. VI, s. 87-109. ISBN: 978-83-62618-76-7. Identyfikator DOI (książki): 10.34616/149567.

- BRZEZIŃSKI DARIUSZ:** *Zygmunt Bauman and the Nostalgic Turn*. W: *The Anthem Companion to Zygmunt Bauman*. Red. Hviid Jacobsen Michael. Wydawca: Anthem Press, London 2023, t. 30, s. 131-146. ISBN: 9781839988745.
- BUKAŁA MARCIN W.:** *Wzór godziwego kupca a kluczowe pojęcia etyki przedsiębiorczości. Dziedzictwo czasów sprzed wyodrębnienia się dyscypliny ekonomii od etyki*. W: *Przedsiębiorczość. Etyka i odpowiedzialność*. Red.: Gasparski Wojciech W., Koładkiewicz Izabella. Wydawca: Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2023, s. 93-110. ISBN: 978-83-01-23149-1. Identyfikator DOI (książki): doi.org/10.53271/2023.113.
- DYBEL PAWEŁ:** *Czego pragnął Hamlet? Uwagi wokół seminarium Jacquesa Lacana *Le désir et son interprétation**. W: *Myślenie Szekspirem*. Red.: Grzanka Jan, Gibińska Marta. Wydawca: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2023, s. 55-77. ISBN: 978-83-242-3948-1.
- DYBEL PAWEŁ:** *Dyskusja Derridy z myślą o sztuce Hegla i Heideggera*. W: *Hermeneutyka – fenomenologia – filozofia nadziei. Teksty dedykowane Włodzimierzowi Lorencowi*. Red. Zbrzeźniak Urszula. Wydawca: Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2023, s. 147-167. ISBN: 9788323561248. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.31338/uw.9788323561323>.
- DYBEL PAWEŁ:** *Pojęcia ergonu i parergonu w Jacques'a Derridy myśli o sztuce. Uwagi na marginesie książki *Prawda w malarstwie**. W: *Narracja, Dyskurs, Historia*. Red.: Dziadek Adam, Forajter Waław, Piekara Magdalena, Śmieja Wojciech. Wydawca: Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2022, s. 73-89, ISBN: 9788366898837.
- ENGELKING BARBARA:** *Individual Help Networks for Jews in Hiding. Two Case Studies*. W: *Entanglements of War: Social Networks during the Holocaust*. Red.: Adler Eliyana, Aleksiuina Natalia. Wydawca: Yad Vashem. The International Institute for Holocaust Research, Jerusalem 2022, s. 323-362. ISBN: 978-963-308-683-8.
- FLAKUS MARIA, POKROPEK ARTUR, Plisiecki Hubert, Koc Piotr:** *Analiza porównawcza klasycznych kwestionariuszy i metryk pozyskanych z mediów społecznościowych na przykładzie wojny w Ukrainie*. W: *Innowacje, trendy i transformacje społeczno-gospodarcze – badania interdyscyplinarne*. Red.: Chodźko Ewelina, Szymczyk Paulina. Wydawca: Wydawnictwo Naukowe TYGIEL Sp. z o. o., Lublin 2023, s. 133-140. ISBN: 978-83-67881-22-7.
- FÖRKÖLI GÁBOR:** *Copia and Historical Note-Taking in an Academic Environment: The Scholarly Manuscripts of the Hungarian Historiographer Péter Révay*. W: *Knowledge Shaping: Student Note-taking Practices in Early Modernity*. Red. Lepri Valentina. Wydawca: De Gruyter, Berlin 2023, s. 29-68. ISBN: 9783111072609, Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.1515/9783111072722-003>.
- GOŁĘBIEWSKA MARIA:** *Tradycje badawcze hermeneutyki prawa – od Schleiermachera do Amseleka*. W: *Hermeneutyka – fenomenologia – filozofia-nadziei. Teksty dedykowane Włodzimierzowi Lorencowi*. Red. Zbrzeźniak Urszula. Wydawca: Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2023, s. 19-42., ISBN: 9788323561248. EAN: 9788323561248. Identyfikator DOI (książki): 10.31338/uw.9788323561323; artykułu: [doi: 10.31338/uw.9788323561323.pp.19-42](https://doi.org/10.31338/uw.9788323561323.pp.19-42).
- HASKA AGNIESZKA, Regina Fudem. „Lilit”.** *Była bardzo dzielna*. W: *Kwestia charakteru Bojowniczk z getta warszawskiego*. Red.: Sznajderman Monika, Chutnik Sylwia. Wydawca: Wydawnictwo Czarne, Warszawa 2023, s. 51-65. ISBN: 978-83-8191-671-4.
- KARKOWSKA MARTA:** *Życie w czasie pandemii COVID-19. Przeobrażenia kontaktów i relacji między ludźmi*. W: *Badania problemów społecznych w (przed)pandemicznej rzeczywistości*. Red.: Bunio-Mroczek Paulina, Kacprzak Andrzej. Wydawca: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 2023, s. 99-116. ISBN: 13 (15) 978-83-8331-185-2/978-83-8331-186-9. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.18778/8331-185-2.07>.
- KISS FARKAS:** *Transmission and Transformation of Knowledge: Valentine Nádasdi's Miscellany from the University of Paris or the Chances of Christian Kabbalah and Neoplatonism on the Ottoman Frontier*. W: *Knowledge Shaping. Student Note-taking Practices in Early Modernity*. Red. Lepri Valentina. Wydawca: De Gruyter, Berlin 2023, s. 229-250. ISBN: 9783111072609. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.1515/9783111072722>.
- LEPRI VALENTINA:** *The student's mind and his notes: A preface*. W: *Knowledge Shaping: Student Note-taking Practices in Early Modernity*. Red. Lepri Valentina. Wydawca: De Gruyter,

- Berlin 2023, s. 1-6. ISBN: 9783111072609. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.1515/9783111072722>.
- LEPRI VALENTINA:** *Note-taking with Method. Remarks on the Gnoseologies of the Renaissance De ratione studii manuals.* W: *Knowledge Shaping: Student Note-taking Practices in Early Modernity.* Red. Lepri Valentina. Wydawca: De Gruyter, Berlin 2023, s. 9-28. ISBN: 9783111072609. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.1515/9783111072722>.
- LIBIONKA DARIUSZ:** *Local Polish Underground Networks and Jews in Hiding: A Case Study of Pińczów and Miechów.* W: *Entanglements of War. Social Networks during the Holocaust.* Red.: Adler Eliyana R., Aleksiu Natalia. Wyd. Yad Vashem. The International Institute for Holocaust Research, Jerozolima 2022, s. 397-446. ISBN: 978-965-308-683-8.
- LIPSZYC ADAM:** *It Is Happening Again: Trauma, Time, and Repetition in the Town of Twin Peaks.* W: *Images Between Series and Stream.* Red.: Wróbel Szymon, Cichoń Adam. Wydawca: Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2023, s. 51-68. ISBN: 978-83-242-3910-8.
- LIPSZYC ADAM:** *Sznurek i lód. Uwagi o Kociej kołysce.* W: *Kurt Vonnegut.* Red.: Rychter Marcin, Wiśniewski Mikołaj. Wydawca: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2023, s. 55-68. ISBN: 978-83-235-6156-9.
- MIKOLEJKO ZBIGNIEW:** *Święta Krystyna Dziwna (baśń mistyczna).* W: *Miłość ratująca myślenie.* Red.: Gralewicz Agnieszka, Grzybowski Jacek, Karp Grzegorz. Wydawca: Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 2023, s. 413-430. ISBN: 978-83-8196-586-6.
- MIKOLEJKO ZBIGNIEW:** *Zatruty system.* W: *(Bez-)Nadzieja Kościoła? Wokół „Systemu kościelnego”* Tomasa Polaka. Red.: Piotrowski Eligiusz, Poniewierski Janusz. Wydawca: Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2022, s. 45-52. ISBN: ISBN 978-83-66983-17-5.
- MILKOWSKI MARCIN,** Ogrodniczuk Maciej, Pęzik Piotr, Łaziński Marek: *Language Report Polish.* W: *European Language Equality.* Red.: Rehm Georg, Way Andy. Wydawca: Springer, Cham 2023, s. 191-194. ISBN: 978-3-031-28818-0. Identyfikator DOI (książki): 10.1007/978-3-031-28819-7.
- OLSZEWSKI MIKOŁAJ:** *Wprowadzenie.* W: *Objaśnienie Etyki. Księgi I-V.* Red. Przanowski Mateusz. Wydawca: Wydawnictwo W Drodze, Toruń – Warszawa – Poznań 2023, s. 11-53. ISBN: 978-83-7906-668-1.
- OLSZEWSKI MIKOŁAJ,** Przanowski Mateusz: *Wprowadzenie.* W: *Objaśnienie Polityki Arystotelesa.* Red.: Beściak Marcin, Przanowski Mateusz. Wydawca: W drodze, Toruń – Warszawa – Poznań 2023, s. 9-98, ISBN: 978-83-7906-645-2,
- POKROPEK ARTUR:** *Comparability and Measurement Invariance.* W: *Survey Data Harmonization in the Social Sciences.* Red.: Tomescu-Dubrow Irina, Wolf Christof, Slomczynski Kazimierz, Jenkins Craig. Wydawca: John Wiley & Sons, Hoboken 2023, s. 323-333. ISBN: 978-1-119-71217-6.
- RAJTAR MAŁGORZATA:** *Between the “Standard” and “Experimental”:* *Knowledge Production and Practices in Tube Feeding in Finland and Poland.* W: *Entanglements of Rare Diseases in the Baltic Sea Region.* Red.: Rajtar Małgorzata, Król Katarzyna E. Wydawca: Rowman & Littlefield, Lanham, Boulder, New York, London 2023, s. 89-111. ISBN: 978-1-66694-238-5.
- RAJTAR MAŁGORZATA,** Król Katarzyna E.: *Introduction.* W: *Entanglements of Rare Diseases in the Baltic Sea Region.* Red. Rajtar Małgorzata, Król Katarzyna E. Wydawca: Rowman & Littlefield, Lanham, Boulder, New York, London 2023, s. 1-20, ISBN: 978-1-66694-238-5.
- ROICK MATTHIAS:** *Aristotle Up-Front: A Student’s Notes on the Title Page of Jacques Lefèvre d’Étaple’s Introduction to Aristotle’s Ethics.* W: *Knowledge Shaping. Student Note-Taking Practices in Early Modernity.* Red. Lepri Valentina. Wydawca: De Gruyter, Berlin 2023, s. 145-172. ISBN: 2751-1383.
- RYCHARD ANDRZEJ,** Zygmuntowski Jan: *Spór o kierunek rozwoju cywilizacyjnego Regeneracja! Społeczeństwo.* Red. Mocek Stanisław. Wydawca: Collegium Civitas, Warszawa 2023, s. 89-107. ISBN: 978-83-66386-39-6. Identyfikator DOI (książki): 10.6084/mg.figshare.24340597.

- SOBOTA DANIEL:** *Fenomenologia otwartego*. W: *O człowieku poszukującym. Księga Pamiątkowa dla Profesora Marka Szulakiewicza*. Red.: Sobota Daniel, Lisiecki Marcin, Dominiak Łukasz. Wydawca: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2023, s. 133-156. ISBN: 978-83-231-5178-4.
- WOLAK JAKUB:** *Uścisk Lawrence'a*. W: D.H. Lawrence, *Miejsca Etrusków*. Red. Ludwikowska Agata. Wydawca: Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego. Warszawa 2023, s. 209-234, ISBN: 978-83-65787-90-3.
- WRÓBEL SZYMON:** *Metafizyka jako przeszkoda w myśleniu*. W: *Heidegger i metafizyka*. Red: Szydłowska-Hmissi Waleria. Wydawca: Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2022, t. 2, s. 313-335. ISBN: 978-83-7683-209-8. Identyfikator DOI (książki): 10.124586/35-2022-2-185-06.
- WYLEGAŁA ANNA:** *Doctors, Craftsmen, and Landlords: How Vanishing Others Influenced the Galician Economy During and After the Second World War*. W: *No Neighbors' Lands in Postwar Europe. Vanishing Others*. Red. Wylegała Anna. Wydawca: Palgrave Macmillan, London 2023, s. 129-153. ISBN: 978-3-031-10856-3. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.1007/978-3-031-10857-0>.
- WYLEGAŁA ANNA, Rutar Sabine:** *No Neighbors' Lands: Living with Vanished (and Rarely Returning) Others in Post-1945 Europe*. W: *No Neighbors' Lands in Postwar Europe Vanishing Others*. Red: Wylegała Anna, Rutar Sabine, Łukianow Małgorzata. Wydawca: Palgrave Macmillan, London 2023, s. 1026, ISBN: 978-3-031-10856-3. Identyfikator DOI (książki): <https://doi.org/10.1007/978-3-031-10857-0>.
- ZEGA WŁODZIMIERZ:** *O dwóch modlitwach do św. Arnolfa zachowanych w rękopisach Arnolfa z Mierzeńca*. W: *Najstarsze modlitewniki. Konteksty, odczytania, analizy, interpretacje*. Red: Osiewicz Marek, Wójcik Rafał. Wydawca: Poznańskie Studia Polonistyczne, Poznań 2023, ISBN: 978-83-67305-23-5.
- ZEGA WŁODZIMIERZ:** *Kwestie 4-11*. W: *Tomasz z Akwinu, Summa teologii, I, q. 1-26 [Dzieła wszystkie, t. 15]*. Red: Przanowski Mateusz, Litak Eliza. Wydawca: W Drodze, Poznań i in. 2023, s. 67-142. ISBN: 978-83-7906-659-9.

3.2. Rozdziały w pozostałych monografiach, których wydawnictwo nie zostało uwzględnione w wykazie MEiN – 5 pkt (20 pkt po pozytywnej ocenie monografii przez KEN)

- BRUDZIŃSKA JAGNA:** *Statische und genetische Methode*. W: *Handbuch Phänomenologie*. Red.: Alloa Emanuel, Breyer Thiemo, Caminada Emanuele, Mohr Siebeck. Wydawca: Tübingen 2023, s. 245-251. ISBN: 978-3-16-161983. Identyfikator DOI (książki): 10.1628/978-3-16-161984-7.
- DYBEL PAWEŁ:** *Psychoanaliza i filozofia*. W: *Krótką historia filozofii współczesnej*. Red. Gadacz Tadeusz. Wydawca: Stentor, Warszawa 2023, s. 371-390. ISBN: 978-83-63462-87-1.
- DYBEL PAWEŁ:** *Postmodernizm*. W: *Krótką historia filozofii współczesnej*. Red. Gadacz Tadeusz. Wydawca: Stentor, Warszawa 2023, s. 391-420. ISBN: 978-83-63462-87-1.
- DYBEL PAWEŁ** , „Strukturalizm”, „Krótką historia filozofii współczesnej”, Gadacz Tadeusz, Inne – Stentor, -, 2023, -, s. 421-428, ISBN: 978-83-63462-87-1.
- DYBEL PAWEŁ:** *Poststrukturalizm*. W: *Krótką historia filozofii współczesnej*. Red. Gadacz Tadeusz. Wydawca: Stentor, Warszawa 2023, s. 429-453. ISBN: 978-83-63462-87-1.
- ENGELKING BARBARA:** *A minut cu nacht. Analiza doświadczenia Żydów, którzy przeżyli masowe egzekucje*. W: *Oto słycać i oto widać Świadkowie Zagłady w okupowanej Polsce*. Red. Engelking Barbara. Wydawca: Stowarzyszenie Centrum Badań nad Zagładą Żydów, Warszawa 2023. ISBN: 978-83-63444-80-8.
- ENGELKING BARBARA:** *Bunkier Kuczerów*. W: *Wokół nas morze ognia*. Red.: Engelking Barbara, Schnepf Zuzanna. Wydawca: Polin, Warszawa 2023, s. 53-70,
- ENGELKING BARBARA:** *Żydki się palą! Warszawa wobec powstania w getcie*. W: *Wokół nas morze ognia*. Red. Engelking Barbara, Schnepf Zuzanna. Wydawca: Polin, Warszawa 2023, s. 99-116.
- FÖRKÖLI GÁBOR:** *Compétence d'auteur et accès aux secrets: Jean de Silhon comme secrétaire*. W: *Secrétaires écrivains en France (XVIe-XVIIe siècles)*. Red.: Amstutz Delphine, Desarbres

- Paul-Victor, Schapira Nicolas, Claire Sicard. Wydawca: Sorbonne Université Presses, Paris 2023, s. 211-225. ISBN: 9791023107487.
- GAWIN DARIUSZ:** *Spoleczeństwo obywatelskie epoki polaryzacji. Powrót antypolitycznej polityki? W: Odporność i rozwój? Polski sektor obywatelski po 20 latach obowiązywania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.* Red.: Kaczmarczyk Wojciech, Burdyka Konrad, Przemysław Jaśkiewicz. Wydawca: Wydawnictwo Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego, Warszawa 2023, s. 109-120, ISBN: ISBN-978-83-963801-4-2.
- GNAZDOWSKI ANDRZEJ:** *Corporate State and Personal Autonomy: A Phenomenological Approach.* W: *The Challenges of Autonomy and Autonomy as a Challenge.* Red.: Furia Paolo, Kusa Dagmar, Vendra Maria Cristina Clorinda. Wydawca: Kritika & Kontext, Bratislava 2022, s. 163-174. ISBN: 978-80-972340-8-9.
- HASKA AGNIESZKA:** *Jeszcze musimy jakieś piekło przejść. Wspomnienia Franciszki Grünberg.* W: *Gdzie tu się schować? Wspomnienia.* Red. Haska Agnieszka. Wydawca: Stowarzyszenie Centrum Badań nad Zagładą Żydów, Warszawa 2022, s. 9-23. ISBN: 978-83-634-4490-7.
- HASKA AGNIESZKA:** *Zanurzony w strumieniu myśli. Wstęp do wydania polskiego.* W: *Z doliny łez 'Pinchasa Hirschprunga'.* Red.: Haska Agnieszka. Wyd. Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Centrum Badań nad Zagładą Żydów, Warszawa 2023, s. 4-10. ISBN: 978-83-967749-2-7.
- KOŚCIAŃSKI ARTUR, Misztal Wojciech:** *Civil society as a common good?.* W: *An active society in a changing world.* Red.: Kaczmarczyk Wojciech, Burdyka Konrad. Wydawca: Narodowy Instytut Wolności Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Warszawa 2023, s. 58-76. ISBN: 978-83-963801-2-8.
- LEPRI VALENTINA, FACCA DANILO:** *Ernst Cassirer's Renaissance.* W: *Cassirer in Contexts.* Red.: Karalus Andrzej, Parszutowicz Przemysław. Wydawca: Verlag Felix Meiner, Hamburg 2023, s. 125-137. ISBN: 978-3-7873-4373-7. Identyfikator DOI (książki): 10.28937/978-3-7873-4374-4.
- MARCINÓW MIRA:** *Melancholia Raju Magera.* W: *Program Księgi Raju.* Red. Greiner Agnieszka. Wydawca: Warszawa, 2023, s. 12-19.
- MARCINÓW MIRA:** *Mentalne i emocjonalne rytmy Joan Didion.* W: *Ostatnia pieśń miłosna.* Red. Daugherty Tracy. Wydawca: Osnova, Warszawa 2022, s. 6-16. ISBN: 9788366275331.
- MARCINÓW MIRA:** *Zmęczone zwierzę. W rytmie komunikacji międzygatunkowej.* W: *Program Arka i ego.* Red. Czapliński Jan. Wydawca: Teatr Dramatyczny, Warszawa 2023, s. 1-8.
- PARSZUTOWICZ PRZEMYSŁAW:** *Philosophy of Symbolic Forms and a Mystery of "Appearing Itself" .. Cassirer in the Context of Phenomenology.* W: *Cassirer i Contexts.* Red.: Parszutowicz Przemysław, Karalus Andrzej. Wydawca: Felix Meiner Verlag, Hamburg 2023, s. 93-106. ISBN: 978-3-7873-4373-7. Identyfikator DOI (książki): 10.28937/978-3-7873-4374-4.
- PARSZUTOWICZ PRZEMYSŁAW, Karalus Andrzej:** *The Relevance of Cassirer.* W: *Cassirer in Contexts.* Red.: Parszutowicz Przemysław, Karalus Andrzej. Wydawca: Felix Meiner Verlag, Hamburg, 2023, s. 7-14. ISBN: 978-3-7873-4373-7.
- ROICK MATTHIAS:** *Bona Physica facit bonam Ethicam: ein kreativer Anachronismus? Zur Verbindung von Naturphilosophie und Ethik in der zweiten Hälfte des 16. Jahrhunderts.* W: *Alte und neue Philosophie. Aristotelismus und protestantische Gelehrsamkeit in Helmstedt und Europa (1600 – 1700).* Red.: Beyer Hartmut, Kalic Sinem, Roling Bernd, Wallura Benjamin. Wydawca: Wolfenbüttel, Niemcy 2023, s. 107-130. ISBN: 978-3-447-11935-1.
- ROICK MATTHIAS:** *Thomas Leinkauf on Renaissance Ethics: Review and Critique.* W: *Renaissance Philosophy and the Humanists' Thought: Responses to Thomas Leinkauf's 'Die Philosophie des Humanismus und der Renaissance.* Red. Robiglio Andrea, Duclow Donald. Wydawca: UCOPress, Cordoba – Hiszpania 2023, s. 57-72, ISBN: 978-84-9927-668-7.
- STARZYŃSKI WOJCIECH, Janoušek Hynek:** *Jan Patočka on Descartes and Husserl's Cartesianism.* W: *Edmund Husserl's Cartesian Meditations. Commentary, Interpretations, Discussions.* Wydawca: De Santis Daniele, Nomos Verlagsgesellschaft mbH & Co. KG, Baden-Baden 2023, s. 329-352. ISBN: 978-3-495-99554-9.

4. REDAKCJE

4.1. Redakcja wieloautorskiej monografii

- BRZEZIŃSKI DARIUSZ**, Davis Mark, Palmer Jack, Campbell Tom [red.]: *Zygmunt Bauman. „History and Politics”*. Wydawca: Polity Press, Cambridge, UK 2023, selected writings, t. II, ss. 288. ISBN: 9781509550753. https://www.politybooks.com/bookdetail?book_slug=history-and-politics-selected-writings-volume-2--9781509550746 (80)
- KREMPLEWSKA KATARZYNA**, Grzeliński Adam [red.]: *Rozum w Społeczeństwie*. Wydawca: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2022, ss. 197. ISBN: 978-83-231-5081-7. Identyfikator DOI: 10.12775/978-83-231-5082-4. <https://wydawnictwo.umk.pl/pl/products/5956/rozum-w-spoleszenstwie> (80)
- KUBIAK ANNA**, Długozima Anna, Wedeł-Domaradzka Agnieszka [red.]: *Death and Funeral Practices in Poland*. Wydawca: London, New York 2023, t.1, ss. 126. ISBN: 978-1-032-07552-5, Identyfikator DOI: 10.4324/9781003207634. <https://www.routledge.com/Death-and-Funeral-Practices-in-Poland/Kubiak-Dlugozima-Wedel-Domaradzka/p/book/9781032075525> (200)
- LEPRI VALENTINA** [red.]: *Knowledge Shaping: Student Note-taking Practices in Early Modernity*. Wydawca: De Gruyter, Berlin 2023, ss. 257. ISBN: 9783111072609. Identyfikator DOI: <https://doi.org/10.1515/9783111072722>. <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783111072722/html> (80)
- LIBIONKA DARIUSZ** [red.]: *Dziennik Maryli Życie o śmierć w getcie warszawskim*. Wydawca: Prószyński i S-ka, Warszawa 2023, ss. 355. ISBN: 978-83-8295-369-5. <https://www.proszynski.pl/product/dziennik-maryli-zycie-i-smierc-w-getcie-warszawskim> (20)
- PARSZUTOWICZ PRZEMYSŁAW**, Karalus Andrzej [red.]: *Cassirer in Contexts*. Wydawca: Felix Meiner Verlag Hamburg, Hamburg 2023, ss. 212. ISBN: 978-3-7873-4373-7. Identyfikator DOI: 10.28937/978-3-7873-4374-4. <https://meiner.de/monographien-reihen/cassirer-forschungen/cassirer-in-contexts.html> (20)
- RAJTAR MAŁGORZATA**, Król Katarzyna E. [red.]: *Entanglements of Rare Diseases in the Baltic Sea Region*. Wydawca: Rowman & Littlefield, Lanham, Boulder, New York, London 2023, ss. 224. ISBN: 978-1-66694-238-5. <https://rowman.com/ISBN/9781666942385/Entanglements-of-Rare-Diseases-in-the-Baltic-Sea-Region> (80)
- SŁOMCZYŃSKI KAZIMIERZ M. , KOTNAROWSKI MICHAŁ, TOMESCU-DUBROW IRINA, DUBROW JOSHUA K.**, „Poland: Thirty Years of Radical Social Change”, Brill, Leiden Netherlands, 2023, Ss. 362, ISBN: 978-90-04-67866-8, <https://brill.com/display/title/68270?language=en>. (200)
- SOBOTA DANIEL**, Lisiecki Marcin, Dominiak Łukasz [red.]: *O człowieku poszukującym. Księga Pamiątkowa dla Profesora Marka Szulakiewicza*. Wydawca: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2023, ss. 681. ISBN: 978-83-231-5178-4. Identyfikator DOI: <https://doi.org/10.12775/978-83-231-5179-1>. <https://wydawnictwo.umk.pl/pl/catalog/previews> (80)
- TOMESCU-DUBROW IRINA**, Wolf Chtistof, Słomczyński Kazimierz M., Jenkins J. Craig [red.]: *Survey Dtata Harmonization in the Social Sciences*. Wydawca: Wiley-Blackwell, Hoboken, New Jersey 2023, ss. 416. ISBN: 978-1-119-71218-3. <https://www.wiley.com/en-us/Survey+Data+Harmonization+in+the+Social+Sciences-p-9781119712183> (200)
- WYLEGAŁA ANNA**, Rutar Sabine, Łukianow Małgorzata [red.]: *No Neighbors' Lands in Postwar Europe*. Wydawca: Vanishing Others. Palgrave Macmillan, London 2023, ss. 442. ISBN: 978-3-031-10856-3. Identyfikator DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-031-10857-0>. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-10857-0> (80)

4.2 . Redagowanie i wydawanie czasopisma (serii wydawniczej) – jako redaktor naczelny

- Bukała Marcin**: „Prakseologia”. Wydawca: IFiS PAN. ISSN: 0079-4872. Identyfikator DOI (artykułu): https://doi.org/10.7206/prak.0079-4872_2015_160_39

- Chimiak Galia:** „VOLUNTAS: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations”. Wydawca: Springer, Print ISSN: 0957-8765.
- Czarnocka Małgorzata:** „Dialogue and Universalism”. Wydawca: IFiS PAN.
- Czarnocka Małgorzata –** „Filozofia i nauka. Studia filozoficzne i interdyscyplinarne”. Wydawca: IFiS PAN, UMCS. ISSN 2300-4711.
- Domański Henryk –** „Ask. Research&Methods”. Wydawca: The Ohio State University, IFiS PAN. ISSN: 2544-0799 (Online); 1234-9224 (Print).
- Filipkowski Piotr –** „Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung”. Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie. ISSN 1865-5548.
- Kościański Artur:** „Społeczeństwo obywatelskie – idee i praktyki” (*seria wydawnicza*). Wydawca: IFiS PAN.
- Lepri Valentina:** „Renaissance Mind. Studies in the History of Knowledge”. Wydawca: De Gruyter. ISSN: 2751-1383, e-ISSN 2751-1391
- Lepri Valentina –** „Knowledge and its Histories”. Wydawca: Cambridge University Press.
- Malinowski Jacek –** „Studia Logica”. Wydawca IFiS PAN i Springer.
- Nowakowski Przemysław –** „Avant”. Wydawca: Ośrodek Badań Filozoficznych. ISSN: 2082-7598
- Olszewski Mikołaj –** „Ad fontes” (*seria wydawnicza*). Wydawca: Marek Derewiecki.
- Olszewski Mikołaj –** „Biblioteka Renesansowa” (*seria wydawnicza*). Wydawca: Uniwersytet Warszawski.
- Parasecoli Fabio –** „International Journal of Food Design”. Wydawca. Wlk. Brytania. ISSN 20566522 , ONLINE ISSN: 20566530.
- Serafin Marcin –** „Economic Sociology. Perspectives and Conversations”. Wydawca: Max Planck Institute for the Study of Societies, Niemcy. ISSN 1871-3351.

5. Publikacje uczestników szkoły doktorskiej

- ALEKSANDROWICZ ADRIANNA**, Kowalski J., Gawęda Ł. 2023. Phantom phone signals and other hallucinatory-like experiences: Investigation of similarities and differences. *Psychiatry Research*, 319, 114964.
- ALEKSANDROWICZ ADRIANNA**, Kowalski J., Stefaniak I., Elert K., Gawęda Ł. 2023. Cognitive correlates of auditory hallucinations in schizophrenia spectrum disorders. *Psychiatry Research*, 327, 115372.
- Cesur E., Moritz S., Balzan R. P., Scheunemann J., Gabbert T., **ALEKSANDROWICZ ADRIANNA**, Fischer R. 2023. Hasty decision making and belief inflexibility in the more delusion prone? A modified disambiguating-scenarios paradigm assessing cognitive biases implicated in delusions. *Schizophrenia Research*, 260. <https://doi.org/10.1016/j.schres.2023.07.001>
- Moritz, S., Scheunemann, J., Jelinek, L., Penney, D., Schmotz, S., Hoyer, L., Grudzień, D., **ALEKSANDROWICZ ADRIANNA**. 2023. Prevalence of body-focused repetitive behaviors and disorders in a diverse population sample – rates across age, gender, race and education. *Psychological Medicine*, s. 1-7. <https://doi.org/10.1017/S0033291723003392>
- Moritz S., Gawęda Ł., Carpenter W. T., **ALEKSANDROWICZ ADRIANNA**, Borgmann L., Gallinat J., Fuchs T. 2023. What Kurt Schneider Really Said and What the DSM Has Made of it in Its Different Editions: A Plea to Redefine Hallucinations in Schizophrenia. *Schizophrenia Bulletin*,
- BAGROWSKA PAULINA**, Gawęda Ł. 2023. Emotional eating – A response to or one of the causes of paranoia-like thoughts? The bidirectional mediating role of avoidant coping. *Psychiatry Research Communications*, 3(4), 100141. <https://doi.org/10.1016/j.psycom.2023.100141>
- BAGROWSKA PAULINA**, Piwińska J., Gawęda Ł. 2023. The way they look at me makes me feel worse about my body. How can paranoia-like thoughts lead to a more negative body image? *Psychological Medicine*, 53(12), 5873–5875. doi:10.1017/S0033291723000600
- BEDNARCZYK ANNA**, Zuzanna Kapciak, Kinga Madejczak, Alicja Sędzikowska, Natalia Witek, and Faustyna Zdziarska. “Experiencing Care: Young Women’s Response to COVID-19

- Crises in Poland.” In *The Girl in the Pandemic: Transnational Perspectives*, edited by Claudia Mitchell and Ann Smith, NED-New edition, 1, 5:86–100. Berghahn Books, 2023. <https://www.jstor.org/stable/jj.2809006.9>
- Matczak P., **FRANKOWSKI JAN**, Putkowska-Smoter R., Wróblewski M., Łoś I., 2023. Tackling (not only) air pollution: cross-sectoral tensions behind state-led energy retrofit program in Poland, *Society and Natural Resources* 36(9), 1140-1161. <https://doi.org/10.1080/08941920.2023.2212286>
- FRANKOWSKI JAN**, Mazurkiewicz J., Sokołowski J., 2023. Mapping the indirect employment of hard coal mining: a case study of Upper Silesia, Poland, *Resources Policy* 83, 103693. <https://doi.org/10.1016/j.resourpol.2023.103693>
- Sokołowski J., **FRANKOWSKI JAN**, Lewandowski P., 2023. Energy poverty, housing conditions, and self-assessed health: evidence from Poland, *Housing Studies* 40, 1–30. <https://doi.org/10.1080/02673037.2023.2176831>
- GELNER HANNA**, Karska J., Gawęda Ł., Samochowiec J., Misiak B. 2023. Effects of the interaction between PTSD and ADHD symptoms on the level of reporting psychotic-like experiences: findings from a non-clinical population. *Frontiers in psychiatry*, 14, 1232606. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2023.1232606>
- HØJME PHILIP**. 2023. ‘On the Possibilities for Future communisms: Rethinking Communism as Biocommunism’. In Bajo Palabra 2 (32): 95–107. <https://revistas.uam.es/bajopalabra/article/download/17461/16057/56030>.
- HØJME PHILIP**. 2023. ‘On the Possibilities for Future communisms: Rethinking Communism as Biocommunism’. In *Psychoanalysis Between Philosophy and Politics*, edited by Nicol A. Barria-Asenjo and Slavoj Žižek. 266–280. Split: LOOK Publications of the Faculty of Humanities and Social Sciences Split and Multimedia Cultural Centre Split.
- Kamiński A. Z., **KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. “To win the war is not the same as to ‘Win the peace’: the coming constitutional moment in Ukraine”, *Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny*, 85(4), 259–273. <https://doi.org/10.14746/rpeis.2023.85.4.13>, <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/rpeis/article/view/40020>
- KOWALEWSKA EMILIA**. (2023). “Institute of National Remembrance—Commission for the Prosecution of Crimes against the Polish Nation”, In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd edition (pp. 1351-1356). Cambridge: Cambridge University Press.
- KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. Commission of Experts for the former Yugoslavia. In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd ed (pp. 1161-1166). Cambridge: Cambridge University Press.
- Kerr S., **KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. Forum for Peace and Reconciliation (Ireland). In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd ed (pp. 1264-1269). Cambridge: Cambridge University Press.
- Mallinder L., **KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia. In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd ed (pp. 1391-1396). Cambridge: Cambridge University Press.
- Beigbeder Y., **KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. Crimes against Humanity. In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd ed (p. 406). Cambridge: Cambridge University Press.
- Kleffner J., **KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. Law of Armed Conflict/International Humanitarian Law/jus in bello. In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd ed (p. 415). Cambridge: Cambridge University Press.
- Jaynes N., **KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. Restorative Justice. In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd ed (pp. 414). Cambridge: Cambridge University Press.
- KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. “Banality of Evil”. In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd ed (pp. 404-422). Cambridge: Cambridge University Press.
- KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. “Final solution”. In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd ed (p. 409). Cambridge: Cambridge University Press.

- KOWALEWSKA EMILIA**. 2023. "Human rights". In L. Stan & N. Nedelsky (Eds.), *Encyclopedia of Transitional Justice*, 2nd ed (p. 411). Cambridge: Cambridge University Press.
- KOZIOŁ AGATA**, López Pérez D., Laudańska Z., Malinowska-Korczak A., Babis K., Mykhailova O., D'Souza H. Tomalski P. 2023. Motor overflow during reaching in infancy: Quantification of limb movement using inertial motion units. *Sensors*, 23(5), 2653.
- LAUDAŃSKA ZUZANNA**, Szmytke M., Radkowska A., Malinowska-Korczak A., Babis K., López Pérez D., Tomalski P. 2023. Improving access to assessments of early motor development in local languages: Polish adaptation of the Early Motor Questionnaire, *European Journal of Pediatrics* <https://doi.org/10.1007/s00431-023-04895-4>
- Szmytke M., Ilyka, D., Duda-Goławska J., **LAUDAŃSKA ZUZANNA**, Malinowska-Korczak A., Tomalski P. 2023. The effect of face orientation on audiovisual speech integration in infancy: An electrophysiological study. *Developmental Psychobiology*, 65, e22431. <https://doi.org/10.1002/dev.22431>
- Kozioł A., López Pérez D., **LAUDAŃSKA ZUZANNA**, Malinowska-Korczak A., Babis K., Mykhailova O., Tomalski P. 2023. Motor overflow during reaching in infancy: quantification of limb movement using motion sensors, *Sensors* <https://doi.org/10.3390/s23052653>
- Tomescu-Dubrow I., Slomczynski K. M., Wymulek I., Powalko P., **LI OLGA**, Tu Y., Slarzynski M., Zielinski M. W., Lavryk D. 2023. Harmonization for Cross-National Secondary Analysis: Survey Data Recycling. In I. Tomescu-Dubrow, C. Wolf, K. M. Slomczynski, & J. C. Jenkins (Eds.), *Survey Data Harmonization in the Social Sciences* (1st ed., pp. 145–167). Wiley. <https://doi.org/10.1002/9781119712206.ch9>
- Tu Yamei, **OLGA LI**, Junpeng Wang, Han-Wei Shen, Przemek Powalko, Irina Tomescu-Dubrow, Kazimierz M. Slomczyński, Spyros Blanas, and J. Craig Jenkins. 2023. SDRQuerier: A Visual Querying Framework for Cross-National Survey Data Recycling. *IEEE Transactions on Visualization and Computer Graphics*. DOI: [10.1109/TVCG.2023.3261944](https://doi.org/10.1109/TVCG.2023.3261944)
- Górska P., Marchlewska M., Szczepańska D., **MOLENDĄ ZUZANNA**, Michalski P., Furman A. 2023. A vicious circle? Longitudinal relationships between different modes of in-group identity and COVID-19 conspiracy thinking. *The Journal of Social Psychology*, 163(3), 877-894. <https://doi.org/10.1080/00224545.2022.2111250>
- Maciantowicz O., Marchlewska M., Rogoza M., **MOLENDĄ ZUZANNA**, Rogoza R., Witke D. 2023. More identified so less envious? On the links between different types of national identity and in-group envy. *The Journal of Social Psychology*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1080/00224545.2023.2240479>
- Marchlewska M., Górska P., **MOLENDĄ ZUZANNA**, Lipowska K., Malinowska M. 2023. The fear of confession? High Catholic collective narcissism and low secure identification with Catholics predict increased pedophilia myths acceptance. *European Journal of Social Psychology*, 53(2), 354-366. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2907>
- Michalski P., Marchlewska M., Górska P., Rogoza, M., **MOLENDĄ ZUZANNA**, Szczepańska D. 2023. When the sun goes down: Low political knowledge and high national narcissism predict climate change conspiracy beliefs. *The Journal of Social Psychology*. Advance online publication. <https://doi.org/10.1080/00224545.2023.2237176>
- Michalski P., Marchlewska M., Szczepańska D., Rogoza M., **MOLENDĄ ZUZANNA**. 2023. When politics affects the self: High political influence perception predicts civic and political participation. *Journal of Social and Political Psychology*, 11(2), 516-533. <https://doi.org/10.5964/jspp.8379>
- MOLENDĄ ZUZANNA**, Green R., Marchlewska M., Cichocka A., Douglas K. M. 2023. Emotion dysregulation and belief in conspiracy theories. *Personality and Individual Differences*, 204, Article 112042. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2022.112042>
- MOLENDĄ ZUZANNA**, Marchlewska M., Rogoza M. 2023. Nothing hurts like (in-group) love? National narcissism, conspiracy intentions, and non-prosocial managing emotions of others. *Personality and Individual Differences*, 201, Article 111947. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2022.111947>
- MOLENDĄ ZUZANNA**, Marchlewska M., Rogoza M., Szczepańska D. 2023. Shake it off! Adaptive coping with stress reduces national narcissism. *British Journal of Social Psychology*, 62(4), 1856-1874. <https://doi.org/10.1111/bjso.12660>

- MORAWSKA WIKTORIA.** 2023. *Invisible inequalities? Challenges of the continuum of decision dependency and decision-making subjectivity of promoted women [w:] (In)equality. Faces of modern Europe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2023, ISBN: 978-83-66810-22-8
- MORAWSKA WIKTORIA, K. Biskupska, W. Chrzanowski, A. Jabłońska, K. Polak.** 2023. *Upamiętnienie cmentarza żydowskiego przy ul. Gwarnej we Wrocławiu w perspektywie społecznej. Raport z badań*, 02.2023, dostęp online: <https://tiny.pl/w442v>
- MORAWSKA WIKTORIA.** 2023. *(In)equality. Faces of modern Europe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, ISBN: 978-83-66810-22-8
- PIEJKA ALEKSANDRA, WIŚNIEWSKA MARCELINA, Okruszek, Ł.** (2023). Threatened by others or by everything? The effects of momentary and trait loneliness on daily appraisals of social company and being alone in young adults. *Applied Psychology: Health and Well-Being*. DOI: <https://doi.org/10.1111/aphw.12504>
- PIEJKA ALEKSANDRA, Thayer J. F., Okruszek Ł.** 2023. The effects of loneliness and perceived social support on heart rate variability are mediated by depressive symptomatology and moderated by gender. <https://doi.org/10.31234/osf.io/4psj9>
- PLISIECKI HUBERT, Sobieszek A.** 2023. Affective Norms Extrapolation Using Transformer-based Neural Networks and Its Application to Experimental Stimuli Selection. *Behavior Research Methods* <https://doi.org/10.3758/s13428-023-02212-3>
- PLISIECKI HUBERT, Sobieszek A.** 2023. The analysis of emotion universality using a multilingual transformer model. In A. Danielewska & M. Maciąg (Eds.), *Nauki społeczne w kontekście zdrowia psychicznego – trendy, badania i perspektywy* (pp. 26-36). Wydawnictwo Naukowe Tygiel. ISBN: 978-83-67881-14-2.
- PLISIECKI HUBERT, Koc P., Flakus M., Pokropek A.** 2023. Analiza porównawcza klasycznych kwestionariuszy i metryk pozyskanych z mediów społecznościowych na przykładzie wojny w Ukrainie. In E. Chodźko & P. Szymczyk (Eds.), *Innowacje, trendy i transformacje społeczno-gospodarcze – badania interdyscyplinarne* (pp. 133-141). Wydawnictwo Naukowe Tygiel. ISBN: 978-83-67881-22-7.
- Borgonovi F., Lanzi E., Seitz H., Bibas R., Fouré J., **PLISIECKI HUBERT, Atarody L.** 2023. The effects of the EU Fit for 55 package on labour markets and the demand for skills. *OECD Publishing* <https://doi.org/10.1787/1815199X>
- Kwiatkowska A., Muliavka V., **PLISIECKI HUBERT.** 2022 Hollowed or redefined? Changing visions of democracy in the political discourse of Law and Justice. *Democratization*, 1-21. <https://doi.org/10.1080/13510347.2022.2152439>
- SIECZKA EMILIA.** 2023. Wstyd a cywilizowanie młodzieży przez normy narodowe. Strategie wychowawcze na łamach gazetki szkolnej „Zeszyty Jagiellońskie”. [Shame in civilizing the youth through national norms. Pedagogical strategies in the school magazine *Jagiellonian Papers*]. In: M. Rakoczy, Z. Boni (Eds.) *Cywilizowanie dzieci? Społeczno-kulturowe badania dzieciństwa w perspektywie teorii Norberta Eliasa* (pp. 137-165). Oficyna Naukowa.
- Geiger M., **SYRAKVASH VERA.** 2023. Georgia as Transient Space and Talent Harbor for Russian and Belarusian IT Specialists. *Int. Migration & Integration* 24 (Suppl 5), 957–978. <https://doi.org/10.1007/s12134-023-01082-0>
- SYRAKVASH VERA.** 2023. In search for solidarity: digital transformation of Belarusian feminist activist projects. *Topos*, No 2 (2023): GENDER AND IM/MATERIAL LABOUR.
- SZULĘCKA BEATA.** 2023. “A Disease Like Any Other”: Awareness-Raising and Neurotization of Depression in Poland. *East European Politics and Societies*, 37(4), 1249-1268. <https://doi.org/10.1177/08883254221147544>
- Lawrence, D. H. *Miejsca Etrusków*, przeł. **JAKUB WOLAK**, Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Warszawa 2023
- WOLAK JAKUB.** 2023. *Uścisk Lawrence’a*, w: D. H. Lawrence, *Miejsca Etrusków*, przeł. JAKUB WOLAK, Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, Warszawa 2023, s. 209-234
- WOLAK JAKUB.** 2022 (ukazał się w 2023). *Apokryficzna apokalipsa Rzeczypospolitej. Czyli jak Facies perturbatae et afflictae Rei Publicae Jana Dymitra Solikowskiego przeistoczyła się w Apocalipsis Stanisłai Orechovii*, *Odrodzenie i Reformacja w Polsce*, 66, 2022, s. 35-76, <https://doi.org/10.12775/OiRwP.2022.02>

- Krys K., **YEUNG JUNE C.**, Haas B. W., van Osch V, Kosiarczyk A, Kocimska-Zych A., Uchida, Y. 2023. Family first: Evidence of consistency and variation in the value of family versus personal happiness across 49 different cultures. *Journal of Cross-Cultural Psychology*. 54(3). <https://doi.org/10.1177/00220221221134711>
- Larsen M., Witoszek N., **YEUNG JUNE C.** (2023). A multilevel selection model for prosocial well-being. *Frontiers in Psychology*. 14. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1068119>
- Lun V. M. C., **YEUNG JUNE C.**, Ku K. Y. L. 2023. Effects of Mood on Critical Thinking, Thinking Skills and Creativity. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2023.101247>